

BÜRSTNER

Instruktionsbok

✓ Lyseo I

SWE

Till instruktionsbokens läsare ...

Vi gratulerar till köpet av den nya husbilen. Du har köpt ett högvärdigt fordon som du kommer att ha stor glädje av.

För att underlätta en säker och enkel användning av husbilen ger Bürstner-återförsäljaren detaljerad information om alla viktiga funktioner redan vid överlåtelsen.

Sedan står den här handboken, instruktionsboken från basfordonets tillverkare och instruktionsböckerna från apparattillverkarna till förfogande vid frågor eller problem med husbilen.

Före den första färden

Läs den här handboken ordentligt; använd den inte bara för att slå upp olika saker.

Fyll i garantikorten till de fasta apparaterna och extrautrustningen och skicka in dem till apparattillverkarna. Garantikorten finns i resp. bruksanvisning. Därigenom bekräftas garantin för alla apparater.

Observera även chassitillverkarens bruksanvisningar och instruktionsböcker.

De termer som används i denna instruktionsbok gällande viktuppgifter förklaras i detalj i slutet av instruktionsboken (juridisk information om viktrelaterade uppgifter). Mer information om viktuppgifterna finns på vår hemsida www.buerstner.com/se/sv/vikthaenvisningar

1	Inledning..... 7	5.8	Pilotsäten för förarstol och passagerarstol..... 48
1.1	Allmänt..... 8	5.8.1	Stolar (Aguti-Liner) (delvis extrautrustning)..... 49
1.2	Information om miljöskydd..... 8	5.9	Extra stol med fällbord (beroende på modell) (extrautrustning)..... 50
2	Täthetsgaranti..... 11	5.10	Extra sittplats med säkerhetsrem (delvis extrautrustning)..... 51
2.1	Bürstner - Garantibestämmelser..... 11	5.11	Nackstöd..... 52
2.2	Bevis täthetskontroll..... 13	5.12	Sittplatsernas placering..... 52
2.2.1	Fordonsdata..... 13	5.13	Kanalspärar..... 53
2.2.2	Täthetskontroll (bevis)..... 14	5.14	Elmanövrerad fönsterhiss..... 54
3	Säkerhet..... 15	5.15	Ytterspeglar, elektriskt justerbara (delvis extrautrustning)..... 55
3.1	Brandskydd..... 15	5.16	Mörkläggningsgardiner för vindrutan, förarfönstret och passagerarfönstret..... 56
3.1.1	Undvika brandrisker..... 15	5.16.1	Manuellt justerbar plisségardin (delvis extrautrustning)..... 56
3.1.2	Brandbekämpning..... 15	5.17	Motorhuv..... 57
3.1.3	Vid brand..... 15	5.18	Spolarmunstycken..... 58
3.2	Allmänt..... 16	5.19	Fylla på spolarvätska..... 58
3.3	Trafiksäkerhet..... 17	5.20	Tankning av bränsle för dieselmotor..... 59
3.4	Släpvagnskörning..... 18	5.20.1	Bränslepåfyllningsrör..... 59
3.5	Gasanläggning..... 18	5.21	Påfyllning av AdBlue®..... 60
3.5.1	Allmänna anvisningar..... 18	5.22	Bogsering..... 61
3.5.2	Gasflaskor..... 20	6	Ställa upp fordonet.....63
3.6	Elektrisk anläggning..... 20	6.1	Parkeringsbromsen..... 63
3.7	Vattensystem..... 21	6.2	Nivåklossar..... 63
4	Innan resan börjar..... 23	6.3	Stoppklossar..... 63
4.1	Nycklar..... 23	6.4	Stödben..... 63
4.2	Fordonsregistreringen..... 23	6.4.1	Allmänna anvisningar..... 63
4.3	Last..... 23	6.4.2	Stödben (extrautrustning)..... 64
4.3.1	Begrepp..... 24	6.5	230 V-anslutning..... 65
4.3.2	Beräkning av last..... 27	6.6	Kylskåp..... 65
4.3.3	Lastsäkring och lastfördelning..... 28	6.7	Satellitsystem (extrautrustning)..... 65
4.3.4	Bakre lastutrymme/bagageutrymme..... 32	6.7.1	Satellitsystem med automatisk antennjustering (Oyster Premium)..... 66
4.4	Cykelställ (extrautrustning)..... 34	6.8	Markis (extrautrustning)..... 68
4.5	Släpvagnskörning..... 36	7	Boende.....69
4.6	Släpvagnskoppling (extrautrustning)..... 36	7.1	Centrallås..... 69
4.7	Fotsteg (delvis extrautrustning)..... 37	7.2	Ingångsdörr och förardörr..... 70
4.8	TV-anläggning (extrautrustning)..... 38	7.2.1	Förardörr, utsida..... 71
4.9	Fastsättning av lös inredning..... 38	7.2.2	Förardörr, insida..... 71
4.10	Gasregulator..... 40	7.2.3	Ingångsdörr, utsida..... 72
4.11	Snökedjor (extrautrustning)..... 41	7.2.4	Ingångsdörr, insida..... 72
4.12	Trafiksäkerhet..... 41	7.2.5	Fönster ingångsdörr (delvis extrautrustning)..... 73
5	På väg..... 43	7.2.6	Veckat insektsskydd på ingångsdörren (delvis extrautrustning)..... 73
5.1	Köra..... 43		
5.2	Backningskamera (extrautrustning)..... 44		
5.3	Körhastighet..... 44		
5.4	Bromsar..... 45		
5.5	Säkerhetsbälten..... 45		
5.5.1	Allmänt..... 45		
5.5.2	Använda säkerhetsbälten på rätt sätt..... 45		
5.6	Bilbarnskydd..... 46		
5.7	Isofix-barnsäkring (extrautrustning)..... 48		

Innehållsförteckning

7.3	Utvändiga luckor	74	8.3	Gasavstängningsventiler	107
7.3.1	Lucklås med greppkåpa	74	8.4	Extern gasanslutning (extrautrustning)	108
7.3.2	Nödupplåsning garagelucka	75	8.5	Omkopplingsenhet för gasflaskor (extrautrustning)	109
7.3.3	Lucklås med tryckknapp	75	8.6	Byta ut gasflaskor	113
7.3.4	Lucka för 230 V-anslutning	76			
7.3.5	Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten	76	9	Elektrisk anläggning	115
7.4	Skåpluckor	77	9.1	Allmänna säkerhetsanvisningar	115
7.4.1	Skåpluckor med tryckhandtag	77	9.2	Begrepp	115
7.4.2	Skåplucka med svängmekanism	78	9.3	USB-uttag (delvis extrautrustning)	116
7.5	Lock för golvfacket	78	9.4	12 V-nät	117
7.6	Ljusbrytare	79	9.4.1	Startbatteri	117
7.6.1	Ingång	79	9.4.2	Bodelsbatteri	118
7.6.2	Invändigt	79	9.4.3	Ladda batteri över 230 V- försörjningen	119
7.6.3	Ljusstyrning	80	9.4.4	Ladda batteri med fordonets motor (generator)	120
7.6.4	Bärbar lampa Homelight (extrautrustning)	81	9.5	Laddningsbooster för bodelsbatteriet	120
7.7	Fäste för platt bildskärm	82	9.6	El-block (EBL 119)	121
7.7.1	Vägghållare	82	9.6.1	Batteri-brytare	122
7.7.2	Hållare med utdrag	83	9.6.2	Batteriväljare	122
7.8	Vädra	84	9.6.3	Batteriövervakning	123
7.9	Fönster	85	9.6.4	Batteriladdning	123
7.9.1	Överkantshängt fönster	85	9.7	Panel LT 96	123
7.9.2	Skjutfönster, passagerarfönster	88	9.7.1	Knapp för 12 V-försörjning	124
7.9.3	Plisségardin och insektsnät	88	9.7.2	Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym	124
7.9.4	Plisségardiner på vindrutan och på förar-/passagerarfönstren	89	9.7.3	Knapp för vattenpump	126
7.10	Takluckor	89	9.7.4	Batterilarm för bodelsbatteri	126
7.10.1	Heki-taklucka	90	9.7.5	12 V-kontrollampa	126
7.10.2	Taklucka med snäpplås	91	9.7.6	230 V-kontrollampa	126
7.10.3	Taklucka med fläkt (extrautrustning)	92	9.8	Solcellsanläggning (extrautrustning) ..	127
7.11	Bord	94	9.9	230 V-nät	127
7.11.1	Lyftbord	94	9.9.1	230 V-anslutning (CEE-uttag)	128
7.11.2	Lyftbord, delbar	95	9.9.2	Anslut 230 V-försörjningen	128
7.11.3	Bord med pelar-bordsben	96	9.10	Säkringar	130
7.12	Sängar	97	9.10.1	12 V-säkringar	130
7.12.1	Höjbar säng förarhytt/bak (Lyseo I 744), elmanövrerad	97	9.10.2	230 V-säkring	133
7.12.2	Queensäng, förlängningsbar	100	9.11	Uttag på utsidan (extrautrustning)	134
7.12.3	Sängyta för enkelsängar	100	9.12	El-scheman	135
7.12.4	Sängyta för enkelsängar (variant)	101	9.12.1	El-schema invändigt (EBL 119)	135
7.13	Bygga om sittgrupperna för sänggående	101	9.12.2	Anslutningsschema, panel (LT 96)	136
7.13.1	Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (med extra dyna på bordet)	102	10	Fast installerade apparater	137
7.13.2	Ombyggnad av halvdinetten till tvärgående säng	102	10.1	Allmänt	137
7.14	Duschanslutning för yttre dusch (extrautrustning)	103	10.2	Värmesystem och varmvattenberedare	138
8	Gasanläggning	105	10.2.1	Modeller med avgaskanal på höger fordonssida	139
8.1	Allmänt	105	10.2.2	Uppvärmning på rätt sätt	139
8.2	Gasflaskor	106			

10.2.3	Varmluft-värmesystem och varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus	140	12.4	Spisfläkt	183
10.2.4	Varmvatten-värmesystem och varmvattenberedare Alde (extrautrustning)	145	12.5	Klimatanläggning Telair	183
10.2.5	Väggkamin	153	12.6	Vinterskötsel	184
10.3	Klimatanläggning Telair (extrautrustning)	153	12.6.1	Förberedelser	184
10.4	Spis	155	12.6.2	Vinterdrift	184
10.4.1	Spis med gasugn och grill	155	12.6.3	Efter vintern	185
10.4.2	Spisfläkt (extrautrustning)	157	12.7	Avställning	185
10.5	Kylskåp	158	12.7.1	Tillfällig avställning	185
10.5.1	Kylskåpets ventilationsgaller	158	12.7.2	Avställning över vintern	186
10.5.2	Thetford modellserie N4000 (absorbator)	159	12.7.3	Idrifttagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning	187
10.5.3	Lås till kylskåpsdörr	161			
11	Sanitetssystem	163	13	Underhåll	189
11.1	Vattenförsörjning, allmänt	163	13.1	Officiella prover	189
11.2	Vattensystem	163	13.2	Inspektioner	190
11.2.1	Vattentank	163	13.3	Underhållsarbeten	190
11.2.2	Påfyllningsöppning för dricksvatten, med lock	164	13.4	Dörrar	190
11.2.3	Påfyllning av vattensystem	164	13.5	Bodelsbatteri	190
11.2.4	Fylla på vatten efteråt	166	13.6	Varmvatten-värmesystem Alde	191
11.2.5	Stänga/öppna utloppet	166	13.6.1	Kontroll av vätskenivå	191
11.2.6	Tappa av vatten (rätt med utlopp)	167	13.6.2	Påfyllning av värmevätska	192
11.2.7	Tömma vattensystemet	167	13.6.3	Avluftning av värmeanläggning	192
11.3	Avloppsvattenanläggning	169	13.7	Byte av glödlampor, utvändigt	193
11.3.1	Tappa av avloppsvatten	169	13.7.1	Belysning front	194
11.3.2	Värmesystem för avloppstank och avloppsledningar (extrautrustning)	170	13.7.2	Belysning bak	196
11.4	Toaletterum	172	13.7.3	Belysning sida	197
11.5	Toalett	172	13.7.4	Glödlamptyper för ytterbelysning	197
11.5.1	Förbered toaletten	173	13.8	Byte av glödlampor, invändigt	198
11.5.2	Svängbar toalett	174	13.8.1	Lampa med lysdiod	198
11.5.3	Tömning av latrintank	175	13.9	Reservdelar	199
11.5.4	Luktförbättrare för toaletterum (extrautrustning)	176	13.10	Typskylt	200
			13.11	Varnings- och hänvisningsetiketter	200
12	Skötsel	177	14	Hjul och däck	201
12.1	Utvändig skötsel	177	14.1	Allmänt	201
12.1.1	Allmänt	177	14.2	Däckurval	202
12.1.2	Tvätta med högtryckstvätt	177	14.3	Beteckningar på däck	203
12.1.3	Tvättning av fordonet	177	14.4	Användning av däck	203
12.1.4	Fönsterrutor av akrylglas	178	14.5	Hjulbyte	204
12.2	Invändig skötsel	179	14.5.1	Allmänna anvisningar	204
12.2.1	Reptålig ovanpå (köks- och bordsskivor) (extrautrustning)	180	14.5.2	Åtdragningsmoment	205
12.3	Vattensystem	181	14.5.3	Byta hjul	206
12.3.1	Rengöra vattentanken	181	14.6	Däcktryck	207
12.3.2	Rengöra vattenledningar	181			
12.3.3	Desinficera vattensystemet	182	15	Störningsorsaker	209
12.3.4	Rengöra avloppstanken	183	15.1	Bromssystem	209
			15.2	Satellitsystem	209
			15.3	Elektrisk anläggning	210
			15.4	Gasanläggning	212
			15.5	Värmesystem/varmvattenberedare	213
			15.5.1	Värmesystem/varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus	213
			15.5.2	Värmesystem/varmvattenberedare Alde	214

Innehållsförteckning

15.6	Klimatanläggning Telair	215	18	Användbara tips	229
15.7	Spis.....	216	18.1	Trafikbestämmelser i utlandet	229
15.7.1	Gasspis/gasugn.....	216	18.2	Hjälp på Europavägarna	229
15.7.2	Spisfläkt	216	18.3	Gasförsörjningen i de europeiska länderna	230
15.8	Kylskåp	217	18.4	Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna	230
15.8.1	Allmänt.....	217	18.5	Tips för en säkrare övernattning på resan.....	231
15.8.2	Thetford N 4000	218	18.6	Tips för vintercampare.....	231
15.9	Vattenförsörjning	219	18.7	Checklista för resan	232
15.10	Påbyggnad	220	19	Inspektionsschema	235
16	Extrautrustning.....	223	20	Juridisk information avs. viktrelaterade uppgifter	237
16.1	Vikter av extrautrustningar.....	223			
17	Tekniska data	225			
17.1	Illustration planritningar	225			
17.2	Längdmått tabell/sovplatser	227			

Läs noga igenom instruktionsboken innan du startar din första färd!

Ha alltid instruktionsboken med i fordonet. Alla som använder fordonet ska informeras om säkerhetsanvisningarna.

- ▶ Om denna symbol ej beaktas finns risk för att personer kan skada sig.

- ▷ Om denna symbol ej beaktas finns risk för skador på fordonet.

- ▷ Denna symbol hänvisar till en rekommendation eller till någon viktig detalj.

- ▷ Denna symbol hänvisar till miljövårdsaspekter.

Denna instruktionsbok innehåller avsnitt, i vilka modellrelaterade utrustningar eller extrautrustningar beskrivs. Dessa avsnitt är speciellt märkta. Din fordon har kanske inte de här extrautrustningarna. Fordonets utrustning kan därför skilja sig från en del bilder och beskrivningar.

Men fordonet kan ha extrautrustning som inte beskrivs i den här instruktionsboken.

Extrautrustningarna beskrivs där en förklaring behövs.

Beakta alltså även de separata instruktionsböckerna som bifogas.

- ▷ Uppgifterna "höger", "vänster", "fram", "bak" refererar alltid till fordonets färdriktning.

- ▷ Samtliga mått och vikter är "cirka" uppgifter.

Om anvisningarna i denna instruktionsbok inte följs och en skada på fordonet uppstår som följd, gäller inte garantin.

Vi utvecklar våra fordon kontinuerligt. Därför ber vi om förståelse för att vi måste reservera oss för ändringar både avseende form, utrustning och teknik. Av innehållet i instruktionsboken eller bruksanvisningen kan kunden därför inte härleda några anspråk gentemot tillverkaren. I instruktionsboken beskrivs de utrustningsvarianter som står till förfogande den dagen som instruktionsboken trycks.

Instruktionsboken får inte, varken helt eller delvis, reproduceras, översättas eller kopieras utan skriftligt medgivande från tillverkaren.

1.1 Allmänt

Fordonets konstruktion baseras på senast kända teknik och den är tillverkad enligt de allmänna säkerhetstekniska bestämmelserna. Ändå kan personskador eller skador på fordonet uppstå, om inte säkerhetsanvisningarna i denna instruktionsbok följs.

Utrusta fordonet innan det tas i drift för första gången med den lagstadgade utrustningen (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.). Iaktta gällande utrustningsregler vid resa utomlands.

Fordonet får endast användas i tekniskt felfritt tillstånd. Beakta instruktionsboken.

Fel eller störningar som skulle kunna påverka personers eller fordonets säkerhet ska åtgärdas omedelbart av fackpersonal. För att förhindra ytterligare skador ska användarens skadebegränsningsskyldighet iaktas vid störningar.

Fordonets gasanläggning och bromssystem får endast kontrolleras eller repareras av en auktoriserad fackverkstad.

Påbyggnaden får endast förändras om tillverkaren har godkänt det.

Fordonet är endast avsedd för att transportera personer. Resgods och tillbehör får endast medföras upp till en tekniskt tillåten totalvikt.

Kontroll- och inspektionsintervallerna som anges av tillverkaren måste följas.

1.2 Information om miljöskydd

- ▷ Respektera naturen - för inte oväsen och skräpa inte ned.
- ▷ Principiellt gäller följande: Hushållsavfall och all typ av avloppsvatten får aldrig tömmas i avloppsbrunnar eller slängas ute i naturen.
- ▷ Avloppsvatten får endast samlas upp i avloppstanken; i nödfall kan en annan lämplig behållare användas.
- ▷ Avloppstanken och toalett-kassetten eller latrintanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser. Beakta vid uppehåll i städer och kommuner hänvisningar för hållplatserna eller fråga efter hanteringsanläggningar.
- ▷ Avloppstanken skall tömmas så ofta som möjligt, även om den inte är helt fylld (hygien).
- ▷ Avloppstanken och ev. avloppsledningen skall om möjligt spolas rent med färskvatten i samband med varje tömning.
- ▷ Låt aldrig toalett-kassetten eller latrintanken bli för full. Senast när nivå-indikeringen lyser skall toalett-kassetten eller latrintanken tömmas utan dröjsmål.
- ▷ Sortera avfallet från resan i glas, plåtburkar, plast och komposteringsbara sopor. Kontakta kommunen där du befinner för frågor gällande avfallshanteringen. Släng inte hushållsavfallet i avfallskorgarna på parkeringsplatser.
- ▷ Avfallsbehållare skall tömmas så ofta som möjligt i de härför avsedda tunnorna eller containrarna. På så sätt undviks obehaglig lukt och problematiska ansamlingar av avfall ombord.

- ▷ Låt inte bilens motor vara på i onödan när fordonet står stilla. En kall motor i tomgång släpper ut särskilt mycket skadliga ämnen. Motorns drifttemperatur uppnås snabbast när man kör.
- ▷ För toaletten bör man använda en miljövänlig och biologiskt nedbrytbar kemväska i låg dosering.
- ▷ Om man uppehåller sig en längre tid i en stad eller kommun bör man alltid uppsöka speciella platser för husbilar. Kontakta kommunen om du inte vet var en sådan plats finns.
- ▷ Lämna alltid ställplatsen i rent skick.

2.1

Bürstner - Garantibestämmelser

1. BÜRSTNER GmbH & Co. KG, Weststraße 33, 77694 Kehl ("Garantigivare") garanterar att husvagnens eller husbilens kaross är tät under 10 år från det att varan avlämnats (jfr. punkt 3.). Denna garanti gäller för fordon vars modellår är 2019 eller senare och vars körsträcka uppgår till maximalt 120 000 km. För garantins giltighet krävs även att husbilens eller husvagnens isolerande, och nedan förtecknade delar, är så täta att ingen väta tränger in invändigt vid normal avtalsenlig användning (ej yrkesmässig användning).

Yttre sömförstärkningslinor:

- Tak/sidovägg
- Tak/bakvägg
- Tak/förarhytt
- Väggar/underrede
- Chassi/underrede

Yttre förseglingssvets mellan de inbyggda delarna och påbyggnadens olika delar:

- Dörrar
- Fönster
- Service- och garageluckor
- Takluckor
- Vattenpåfyllningsanordning
- Elförsörjningsluckor

Det ankommer på garantitagaren att visa att en täthetsgaranti föreligger.

2. När ett garantiärende avseende felaktig täthet bekräftats (jfr. punkt 1.) är Garantigivaren förpliktigad att, inom ramen för dessa garantivillkor, kostnadsfritt avhjälpa fel som omfattas av garantin på aktuella påbyggnadsdelar. Garantigivaren bestämmer den lämpligaste åtgärden för att avhjälpa felet. Åtgärdande av fel ska företas av Garantigivaren eller en auktoriserad verkstad enligt Garantigivarens riktlinjer. Uppstår det mer kostnader när tätningsproblemen åtgärdas och dessa beror på att produkten byggts om eller ändrats från originalutförande, av annan än Garantigivaren, ska garantitagaren bära dessa kostnader. Kostnader för garantiarbeten som inte utförts av Garantigivaren eller av en auktoriserad verkstad ersätts inte enligt dessa garantibestämmelser även om ett garantiärende föreligger. Anspråk av betydande storlek kan inte göras gällande mot Garantigivaren under denna garantiutfästelse, särskilt inte när det gäller omleverans, hävning, prisavdrag eller skadestånd (också för indirekt skada) ersättning för direkt eller indirekt materiell eller immateriell skada. Garantin omfattar inte anspråk på ersättning för transport- eller fraktkostnader, bogseringskostnader, inkomstbortfall eller ersättning för utebliven semester eller andra likartade kostnader. Lämna garantier enligt detta garantiåtagande undantar eller begränsar inte garantitagares rätt att göra gällande fel och rättsliga påföljder i enlighet med lag.

3. Garantin börjar gälla antingen vid den första ägarregistreringen eller vid överlåtelse av fordonet till kund, beroende på vad som sker först, dock senast ett år efter fordonet första gången levererades till återförsäljare. Garantin gäller i högst tio år och för produkter vars körsträcka inte överstiger 120 000 km. Garantin påverkas inte av att fordonet byter ägare. Garantin förfaller om den årliga täthetskontrollen, enligt punkt 4, inte genomförs. Garantitiden förlängs inte och börjar inte heller om från start om det är så att garantiarbeten har utförts.
4. Förutsättningarna för att ett garantiärende ska kunna göras gällande är att fordonet genomgår en täthetskontroll hos en BÜRSTNER-auktoriserad verkstad eller en verkstad som utför täthetskontrollen fackmannamässigt och med rätt verktyg anpassade för BÜRSTNER-produkter, en gång årligen. Första täthetskontrollen ska ske inom den 11:e till den 13:e månaden efter påbörjad garanti (jfr punkt 3.). Avgiften för täthetskontroll betalas av garantitagaren. Detta garantiåtagande är endast giltigt om garantitagaren kan visa att täthetskontroller har utförts i enlighet med dessa villkor.
Garantitagaren ska tillse att inspektionsbeviset som BÜRSTNER-distributören tillhandahåller ifylls vid varje täthetskontroll. Garantitagaren måste uppvisa inspektionsbeviset vid ett garantiärende.
5. Om garantitagaren vill åberopa denna garanti ska garantitagaren skriftligen meddela Garantigivaren, reklamationen ska vara Garantigivaren tillhanda inom skälig tid efter det att felet upptäckts eller borde upptäckts. Till reklamationen ska gällande garantiåtagande bifogas. I det fall reklamation inte inkommit i enlighet med denna punkt 5 kan detta garantiåtagandet inte göras gällande.
6. Garantigivaren eller auktoriserad BÜRSTNER-verkstad bestämmer den lämpligaste åtgärden för att avhjälpa felet.
7. Garantigivaren ansvarar inte för fel om Garantigivaren kan göra sannolikt att felet beror på någon av nedanstående punkter eller liknande förhållande på garantitagarens sida:
 - Naturkrafter (t.ex. högvatten, hagel etc.) och djurskador av alla slag
 - Skador till följd av olycka
 - Otäthet på grund av ändringar av fordonet som inte har genomförts av en BÜRSTNER-verkstad.
 - Otäthet på grund av skador som inte avhjälpes av Garantigivaren eller av en BÜRSTNER-verkstad.
 - Fastställda skador på det yttre skalet som vid inspektion inte omedelbart har åtgärdats av garantitagaren.
 - Aluminiumkorrosion som inte kan ha orsakats av otäthet.
 - Om fordonet har försetts med reservdel som inte har auktoriserats av BÜRSTNER och ett garantiärende har uppstått till följd av detta.
 - Kondensvatten på grund av felaktig ventilation.
 - Felaktig, icke-avtalsmässig hantering och nyttjande av fordonet
 - Skador på grund av felaktig användning av skötsel- eller rengöringsmedel (se även hänvisningar under skötsel i instruktionsboken)
 - Skador som uppstått på grund av att instruktionsboken och tillverkarens reparations- och underhållsföreskrifter inte beaktats
 - Alla övriga skador som varken fastställts av garantigivaren eller av någon av garantigivarens avtalsverkstäder.
 - Skador som beror på normal förslitning eller förbrukningsdetaljer.

8. Täthetskontrollen är avgiftsbelagd. Avgiften för inspektionen betalas av garantitagaren (jfr punkt 4.).
9. Tvist i anledning av detta åtagande ska, så långt det lagligen är möjligt, avgöras av allmän domstol i Kehl, Tyskland. Uppfyllelseort för samtliga anspråk för denna garanti är Kehl, Tyskland. För detta garantiåtagande ska tysk lag tillämpas. Detta gäller oavsett var garantitagaren bor eller har sitt huvudkontor.

2.2 Bevis täthetskontroll

Bevis

- ▷ De årliga täthetskontrollerna är ett krav för täthetsgarantin på bodelen.

Inspektionsbeviset måste, efter varje genomförd kontroll, fyllas i komplett av din återförsäljare, föras in i onlinesystemet och skrivas ut till dig.

2.2.1 Fordonsdata

Följande inspektionsbevis gäller endast för fordonet:

Uppgift	Registrering
Modell, typ	
Chassinummer	
Nyckelnr.	
Första registrering/överlåtelsedatum	
Köpt hos	

2.2.2 Täthetskontroll (bevis)

12 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

24 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

36 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

48 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

60 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

72 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

84 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

96 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

108 månader _____	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

Gäller fr: Augusti 2018

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktiga säkerhetsanvisningar. Säkerhetsanvisningarna är till för att skydda personer och materiella tillgångar.

3.1 Brandskydd

3.1.1 Undvika brandrisker

- ▶ Låt aldrig barn vara ensamma i fordonet.
- ▶ Håll brännbart material på avstånd från värmekällor och spis.
- ▶ Halogenlampor kan bli mycket varma. När lampan är påslagen måste avståndet till brännbara föremål alltid vara minst 30 cm. Brandfara!
- ▶ Använd aldrig separata, mobila värmekällor eller spisar.
- ▶ Endast auktoriserad fackpersonal får reparera den elektriska anläggningen, gasanläggningen eller de fast installerade apparaterna.

3.1.2 Brandbekämpning

- ▶ Ha alltid med dig en pulverbrandsläckare i fordonet. Brandsläckare måste vara godkänd, kontrollerad och finnas till hands.
- ▶ Brandsläckaren skall kontrolleras regelbundet av auktoriserad fackpersonal. Beakta respektive kontrolldatum.
- ▶ Beroende på utrustning ingår brandsläckare i leveransens omfattning.
- ▶ I närheten av spisen ska alltid en brandfilt finnas redo.

3.1.3 Vid brand

- ▶ Evakuerar alla personer som uppehåller sig i fordonet.
- ▶ Frånkoppla elströmförsörjningen och skilj den från elnätet.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
- ▶ Varna omgivningen och ring brandkåren.
- ▶ Bekämpa branden, helst utan risk för dig själv.

- ▷ Se efter var nödutgångarna finns och hur de används.
- ▷ Håll nödutgångarna fria.
- ▷ Följ eldsläckarens bruksanvisning.

3.2 Allmänt

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fri från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.
- ▶ Förvaringsutrymmen och bakre lastutrymmen ska inte användas som sovplats eller vistelseplats för personer eller djur. Dessa utrymmen har ingen obligatorisk ventilation. Kvävningsrisk föreligger genom syrebrist och värme från luft.
- ▶ Beakta höjden på öppningen i dörren.

- ▷ Respektive instruktionsböcker/driftinstruktioner gäller både för de fast installerade apparaterna (värme, spis, kylskåp osv.) och för basfordonet (motor, bromsar osv.). Iakttag särskilt.
- ▷ Då tillbehör eller extrautrustningar monteras på, kan fordonets mått, vikt och även körförhållandet förändras. En del lös inredning måste registreras i fordonshandlingarna.
- ▷ Använd endast fälgar och däck som är godkända för fordonet. Information om fälgarnas och däckens dimensioner finns i fordonshandlingarna, du kan också fråga hos en auktoriserad återförsäljare eller serviceställen.
- ▷ Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp fordonet.
- ▷ Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska stoppklossar användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppklossar standard.

- ▷ Stäng alla dörrar, utvändiga luckor och fönster när du lämnar fordonet.
- ▷ Lagstadgad utrustning (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.) ska alltid finnas med. Vid resa utomlands är det reglerna i det landet man besöker som gäller.
- ▷ Fordonet får endast köra på allmänna vägar när fordonets förare har ett för fordonsklassen giltigt körkort.
- ▷ Om man säljer fordonet ska all dokumentation, d.v.s fordonets instruktionsbok och instruktionsböcker till de fast installerade apparaterna överlämnas till den nya ägaren.

3.3 Trafiksäkerhet

- ▶ Innan resan påbörjas ska signal- och belysningsfunktionerna, styrningen och bromsarna kontrolleras.
- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Säkra den höjbara sängen före avfärd.
- ▶ Mörkläggningsgardinerna på vindrutan och på förar- och passagerarsidan ska öppnas, låsas och fästas i detta läge.
- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning. Under resan måste de svängbara stolarna vara låsta i färdriktningen.
- ▶ Förvara alla rörliga delar och lösa föremål säkert innan färden börjar.
- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärms hållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärms hållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.
- ▶ Innan resan påbörjas ska det lösa diskholocket (i förekommande fall) avlägsnas och förvaras säkert i köket eller i klädskalet.
- ▶ Innan färd skall justerbara bord låsas.
- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig på de tillåtna sittplatserna (se kapitel 5). Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.
- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sidsraden.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får **aldrig** användas på en stol med **aktiverad främre airbag**. Detta kan leda till att barn **dör** eller får **allvarliga skador**.
- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Observera fordonets totala höjd (inkluderat taklast) när du kör in under en bro eller in i en tunnel.
- ▶ På vintern måste taket befrias från is och snö innan man startar.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 14.6).
- ▶ Använd inte värmesystemet på bensiinmackar. Explosionsrisk!
- ▶ Använd inte värmesystemet i slutna utrymmen. Kvävningsrisk!

- ▷ Fördela all last jämnt i fordonet före färden (se kapitel 4).
- ▷ Tag alltid hänsyn till fordonets tekniskt tillåtna totalvikt och den tekniskt tillåtna axelbelastningen när du lastar bilen eller om du avbryter resan för att t. ex. handla livsmedel och liknande (se fordonshandlingarna).
- ▷ Stäng och säkra alla innerdörrar, skiljeväggar som kan förändras, lådor och luckor. Spärra kylskåpets dörrsäkring. Spärra kylskåpets dörrsäkring.
- ▷ Stäng fönster och takluckor innan körningen påbörjas.
- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Tag, före resan, bort de externa stöden och kör in stöden som är monterade på fordonet.
- ▷ Placera antennen i "viloläge" innan färden påbörjas.
- ▷ Drag åt hjulbultarna/hjulmuttrarna efter 50 km när du kör med fordonet för första gången och efter däckbyte. Därefter bör du regelbundet kontrollera att muttrarna är ordentligt åtdragna. Åtdragningsmoment se kapitel 14.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren (se kapitel 14).
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.

3.4 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan dragfordonet och släpet.

3.5 Gasanläggning

3.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.

- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastryckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastryckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Till de ineliggande anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de ineliggande anslutningsförbindelserna.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Förbjudet att laga mat under körning.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.

- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

3.5.2 Gasflaskor

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 5 kg-gasflaskor. (Storleken på gasflaskorna kan variera beroende på land.) Campingflaskor med inbyggd backventil (blå flaskor upp till max. 2,5 resp. 3 kg) får endast användas i kombination med en säkerhetsventil.
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

3.6 Elektrisk anläggning

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Innan man börjar utföra några som helst arbeten i elanläggningen skall alla apparater och lampor fränkopplas, batteriet kopplas från och fordonet skiljas från nätet.
- ▶ Använd endast originalsäkringar med föreskrivet värde.
- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.

3.7 Vattensystem

- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet (se kapitel 12).

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktig information om vad som ska beaktas före körning och vilka åtgärder som ska vidtas före körning.

I slutet av detta kapitel hittar du en checklista, i vilken en sammanfattning av de viktigaste punkterna åter ges.

4.1 Nycklar

Till ditt fordon medföljer följande nycklar:

Två nycklar för

- tändningslåset

Två nycklar för

- förardörren
- påbyggnadens ingångsdörr
- bränsletanken
- påfyllningsöppningen för dricksvatten
- utvändiga luckor

Förvara alltid en reservnyckel utanför fordonet. Anteckna respektive nyckelnummer. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller verkstad vid ev. förlust.

4.2 Fordonsregistreringen

Fordonet måste registreras. Beakta gällande bestämmelser.

Tänk på att det, trots EU-nummerplåtar, krävs speciella, nationella nummerplåtar i en del länder.

4.3 Last

- Om fordonet och axeln överbelastas kan det t.ex. orsaka ett försämrat styrsvar (förändrade köregenskaper), överbelastning av hjulen och därmed ökar risken för däcksprängning och en förlängd bromssträcka. Detta skapar en risk för att du förlorar kontrollen över fordonet och utsätter dig själv och andra trafikanter för fara. Om du är osäker på om det lastade fordonet följer den tekniskt tillåtna totalvikten, finns det möjlighet att väga/testa fordonet på en godkänd, allmän våg eller hos enstaka återförsäljare.
- I fordonshandlingarna anges den tekniskt tillåtna totalvikten, resp. vikten inklusive extrautrustning från fabriken (faktiska fordonsvikten), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 4.3.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.
- Anpassa hastigheten till lasten. Vid tung last blir bromssträckan längre.

- ▷ Överskrid inte den tekniskt tillåtna totalvikten, som anges i fordons-handlingarna, eller den tekniskt tillåtna axelbelastningen.
- ▷ Inbyggda tillbehör och extrautrustning gör att man kan lasta mindre mängder.
- ▷ Se till att lastens tyngdpunkt befinner sig direkt ovanför fordonsgolvet när fordonet lastas. Annars kan fordonets köregenskaper förändras.

- ▷ Om fordonet vid körning överskrider den tekniskt tillåtna totalvikt som tillverkaren angivit, kan det få rättsliga följder som t.ex. böter eller förlo-rad rätt till försäkring.

Maximalt tillåten last

Beteckning	Belastning (kg)
Höjbar säng	200
Taklast	90
Bakre lastutrymme och bakre bagageutrymme	150
Cykelställ, ej nedsänkbar 2/3 cyklar	60
Cykelställ, nedsänkbar 2/3 cyklar	60

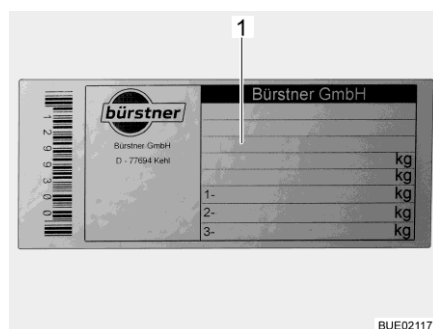
4.3.1 Begrepp

- ▷ I tekniska sammanhang används numera begreppet "massa" istället för "vikt". I vanligt språkbruk används dock fortfarande oftast ordet "vikt". För att texten ska bli lättare att läsa används begreppet "massa" endast i fasta, vedertagna formuleringar i efterföljande avsnitt.

Tekniskt tillåten totalvikt

Den tekniskt tillåtna totalvikten är ett av tillverkaren bestämt värde, som fordonet av säkerhetsskäl aldrig får överskrida, inte ens när det är lastat (t.ex. 3500 kg). Information om den tekniskt tillåtna totalvikten för den valda modellen finns i registreringsbeviset och på fabriksskylten som påbyggnads-tillverkaren monterat på fordonet.

1 Chassinummer

Bild 1 Fabriksskylt

I den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd ingår den **faktiska fordons-vikten** och **lasten**.

Den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd (tillåten totalvikt) anges av tillverkaren i CoC-fordonshandlingarna under CoC 16.1.

Faktisk fordonsvikt

I den faktiska fordonsvikten ingår fordonets vikt i körklart tillstånd och extrautrustning från fabriken.

Vikt i körklart tillstånd

Vikten i körklart tillstånd är vikten på det körklara standardfordonet (exklusive extrautrustning från fabriken).

Vikten i körklart tillstånd är sammansatt enligt följande:

- Tjänstevikt (det tomma fordonets vikt) med seriemässig standardutrustning från fabrik (exklusive extrautrustning från fabriken)
- Förarens vikt
- Standardutrustningens vikt
- Påfyllda smörjmedel, oljor och kylvätska
- En till 100 % påfylld färskvattentank
- En till 100 % fylld aluminiumgasflaska
- En till 90 % påfylld bränsletank

Förarens vikt beräknas alltid vara 75 kg, oberoende av hur mycket föraren verkligen väger.

Standardutrustningen är all utrustning och all vätska som krävs för att fordonet ska kunna användas ändamålsenligt och säkert. I standardutrustningens vikt ingår:

- Ett fyllt färskvattensystem
- Ett fyllt värmesystem
- Försörjningsledningarna till 230 V-försörjningen
- Ett fyllt toalettspolningssystem
- Insatsmodul för extrabatteri, om det finns möjlighet att använda extrabatteri

Avloppstanken och latrintanken är tomma.

Exempel på beräkning av standardutrustning

Vattentank i körklart tillstånd för 20 l (utloppet öppet)	20 kg
Aluminiumgasflaska	+ 11,5 kg
Varmvattenberedare med 20 l	+ 20 kg
230 V-försörjningsledning	+ 4 kg
Summa	= 55,5 kg

Vikt i körklart tillstånd anges i CoC-fordonshandlingarna under CoC 13 (t.ex. 2 900 kg). Den faktiska fordonsvikten anges i CoC-fordonshandlingarna under CoC 13.2 (t.ex. 2 950 kg).

Återstående lastkapacitet

För att beräkna den återstående lastkapaciteten är det viktigt att du känner till fordonets faktiska vikt. När ditt fordon är färdigställt fastställer vi för första gången fordonets faktiska vikt genom att väga det i slutet av produktionslinjen. Detta inkluderar vikten i körklart tillstånd samt vikten av all beställd och fabriksmonterad extrautrustning.

Utifrån den faktiska vikten kan du beräkna den återstående lastkapaciteten för bagage eller andra tillbehör.

Exempel:

Teknisk tillåten totalvikt – faktiska vikten – passagerarnas vikt = återstående lastkapacitet

$$3500 \text{ kg} - 3000 \text{ kg} - 225 \text{ kg} (3 \times 75 \text{ kg}) = 275 \text{ kg}$$

- ▷ Observera att vid fabriken beräkning av den återstående lastkapaciteten uppskattas förarens vikt (ingår i den faktiska vikten) och passagerarnas vikt till en schablonvikt på 75 kg per sittplats. På grund av avvikande kroppsvikter kan fordonets återstående lastkapacitet påverkas.
- ▷ Fordonets faktiska vikt som vägs på fabriken kan variera något i efterhand på grund av väderpåverkan som gör att t.ex. fukt absorberas eller avges. Alla förändringar som görs på fordonet vid en senare tidpunkt t.ex. montering av ytterligare tillbehör hos återförsäljare eller annan påbyggnad eller ombyggnad, påverkar fordonets anmälda faktiska vikt och följaktligen även den återstående lastkapaciteten. Från att fordonet hämtas på fabriken, och fram till leverans, ansvarar återförsäljaren för att den tekniskt tillåtna totalvikten inte överskrids. Efter leverans övergår detta ansvar till dig. Om du är osäker på om det lastade fordonet följer den tekniskt tillåtna totalvikten, finns det möjlighet att väga/testa fordonet på en godkänd, allmän våg eller hos enstaka återförsäljare.
- ▷ Vi informerar din återförsäljare om ditt fordonets fabriksvägda faktiska totalvikt och den återstående lastkapaciteten vid fakturering. Återförsäljaren måste vidarebefordra denna information till dig. Kontakta din återförsäljare om de inte tillhandahåller informationen. Våra vågar uppfyller alla rättsliga krav och standardkrav samt underhålls, testas och kalibreras regelbundet. En liten variation är ändå tekniskt sett oundviklig. Dessutom kan fordonets vikt variera något i efterhand på grund av väderpåverkan som gör att t.ex. fukt absorberas eller avges. Fordonets faktiska vikt kan därför avvika från den anmälda faktiska vikten med några kilogram.

Lasten är sammansatt enligt följande:

- Konventionell belastning
- Extrautrustning
- Personlig utrustning

- ▷ Fordonets last kan ökas om fordonets faktiska vikt minskas. För detta ändamål är det till exempel tillåtet att tömma vätskebehållarna eller ta ut gasflaskorna.

De olika delarna av lasten förklaras i nedanstående text.

Konventionell belastning

Den konventionella belastningen är den vikt som tillverkaren har beräknat för passagerarna.

Konventionell belastning innebär: För varje sittplats som är inplanerad av tillverkaren beräknas 75 kg, oberoende av hur mycket passagerarna verkligen väger. Förarens vikt ingår redan i fordonets vikt i körklart tillstånd och får **inte** räknas med här.

Antalet sittplatser anges av tillverkaren i CoC-fordonshandlingarna under CoC 42.

Extrautrustning

Till extrautrustningen hör all utrustning, som inte ingår i standardutrustningen, som monterats på fordonet på tillverkarens ansvar.

- Släpvcoppling
- Markis
- Cykelställ eller motorcykelhållare
- Satellitsystem
- Mikrovågsugn

Vikten på de olika extrautrustningarna går att erhålla vid förfrågan till tillverkaren.

Personlig utrustning

Den personliga utrustningen är alla föremål som medförs i fordonet, och som inte ingår i den konventionella belastningen eller extrautrustningen. Till den personliga utrustningen räknas t. ex:

- Livsmedel
- Hushållsartiklar
- TV-apparat
- Radio
- Kläder
- Sängkläder
- Leksaker
- Böcker
- Hygienartiklar

Till personlig utrustning hör dessutom nedanstående, oberoende av var de befinner sig i fordonet:

- Husdjur
- Cyklar
- Båtar
- Surfbrädor
- Sportartiklar

För den personliga utrustningen måste tillverkaren enligt gällande bestämmelser utgå från minst en vikt, som beräknas enligt följande formel:

Formel

Minsta vikten M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Förklaring

N = max. antal personer enligt tillverkarens uppgifter inklusive föraren

L = fordonets totala längd i meter

4.3.2**Beräkning av last**

- Lasten beräknas från fabrik till en viss del utgående från fasta medelvikter. Den tekniskt tillåtna totalvikten på det lastade fordonet får, av säkerhetsskäl, aldrig överskridas.
- I fordonshandlingarna anges den tekniskt tillåtna totalvikten, resp. vikten inklusive extrautrustning från fabriken (faktiska fordonsvikten), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 4.3.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.

Lasten (se avsnitt 4.3.1) är här viktskillnaden mellan

- tekniskt tillåten totalvikt i lastat tillstånd och
- den faktiska fordonsvikten.

Exempel på beräkning av lasten

	Vikt i kg	Beräkna
Tekniskt tillåten totalvikt enligt CoC 16.1	3500	
Fordonets faktiska vikt inklusive standard-utrustning enligt CoC 13.2	- 3070	
Ger tillåten last	430	

Beräkningen av lasten utgående från skillnaden mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den av tillverkaren angivna faktiska fordonsvikten är endast ett teoretiskt värde.

Den verkliga lasten kan endast beräknas om fordonet vägs på en godkänd, allmän våg med fyllda tankar (bränsle och vatten), fyllda gasflaskor och komplett extrautrustning (och tillbehör).

Gå till väga enligt följande för detta:

- Kör först upp med fordonets framhjul på vågen och väg den.
- Kör sedan upp med fordonets bakhjul på vågen och väg den.

De olika värdena anger de aktuella axellasterna. Dessa värden är viktiga för rätt lastning av fordonet (se avsnitt 4.3.3). Summan av värdena anger fordonsnets aktuella vikt.

Skillnaden mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den vägda fordonsvikten anger den verkliga lasten.

Utgående från detta kan man beräkna hur mycket som blir över den personliga utrustningen:

- Ta reda på vikten på alla passagerare och dra av denna summa från värdet för den verkliga lasten.

Det resulterande värdet anger vikten på den personliga utrustning som kan lastas i fordonet.

4.3.3 Lastsäkring och lastfördelning

- ▶ Av säkerhetsskäl får den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd aldrig överskridas.
- ▶ Fördela lasten jämnt på fordonets högra och vänstra sida.
- ▶ Fördela lasten jämnt på båda axlarna. Observera den tekniskt tillåtna axelbelastningen, som anges i fordonshandlingarna. Beakta dessutom däckens tillåtna lastkapacitet (se kapitel 14).
- ▶ Tunga laster bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstängseffekten (). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Surra fast alla föremål så att de inte kan glida iväg.

- ▶ Lasta tunga föremål (förtält, konserver o. dyl.) i närheten av axlarna. För förvaring av tunga föremål ägnar sig lågt placerade förvaringsutrymmen bäst, som har dörrar som inte kan öppnas i färdriktningen.
- ▶ Stapla lättare föremål (t. ex. kläder) i takförvaringsskåpen.
- ▶ Lasta endast cyklar (max. 3 st.) på cykelstället.

Stort lagringsutrymme lämpar sig också för tunga föremål. Bak- eller fram-axelns axelbelastning kan då överskridas.

Axlarna får dock aldrig överbelastas. Det är därför viktigt att beakta avståndet till axlarna när man lastar fordonet.

Observera följande information vid lastning av fordonet för att garantera en säker körning:

- Bagaget och alla andra föremål som medförs i fordonet måste fördelas jämnt mellan fordonets högra och vänstra sida.
- Tunga eller otympliga föremål ska, om möjligt, förvaras i förvaringslådor som är avsedda för dem och så nära golvet och axeln som möjligt samt säkras så att de inte kan glida runt.
- Lätta och övriga föremål kan förvaras i skåp eller förvaringsfack.
- Sa alltid till att dörrar och luckor på skåp och förvaringsutrymmen är ordentligt säkrade.
- För skydd mot glidning bör endast lämpliga spännsystem användas. Vänligen kontrollera alla spännsystem innan avfärd.

- ▶ Ojämn lastning har en negativ inverkan på köregenskaperna. I synnerhet en överlastning bak leder till en avlastning från framaxeln och orsakar därmed t.ex. förlust av dragkraft, ett sämre styrsvar (förändrade köregenskaper), överbelastning av däck och därmed en högre risk för däcksprängning. Detta skapar en risk för att du förlorar kontrollen över fordonet och utsätter dig själv och andra trafikanter för fara. En jämnt fördelad last över hela fordonet ger optimala köregenskaper.

- ▷ Den tekniskt tillåtna totalvikten och den tekniskt tillåtna axelbelastningen får ej överskridas. Särskilt vid förvaring eller fastsättning av tunga tillbehör baktill eller tillbehör som lastas tungt (t.ex. motorcykelhållare eller cykelställ) måste axellasterna kontrolleras och följas. Om du är osäker på om det lastade fordonets följer den tekniskt tillåtna totalvikten och tekniskt tillåtna axelbelastningen, finns det möjlighet att väga/testa fordonet på en godkänd, allmän våg eller hos enstaka återförsäljare.
- ▷ På enskilda modeller anger påbyggnadstillverkaren en maximal belastning för skåp, lådor, förvaringsfack och övriga lagringsutrymmen. Denna går att läsa av på klistermärken på plats och måste alltid följas. Den tekniskt tillåtna totalvikten och den tekniskt tillåtna axelbelastningen får dock aldrig överskridas. Observera därför att den angivna maximala belastningen i så fall inte kan utnyttjas fullt om det innebär att den tekniskt tillåtna totalvikten och den tekniskt tillåtna axelbelastningen överskrids.
- ▷ För mer information om rätt lastning se avsnitten "Tekniskt tillåten totalvikt" (sida 24), "Tekniskt tillåten axelbelastning (Axellast)" (sida 30) samt "Bakre lastutrymme/bagageutrymme" (sida 32).

För att fördela lasten rätt behöver du en våg, ett måttband, en miniräknare och lite tid.

Med två enkla formler kan man beräkna hur lastens vikt inverkar på axlarna:

Formler

$A \times G : R = \text{last på bakaxeln}$

Last på bakaxeln – G = last på framaxeln

Förklaring

A = avstånd mellan förvaringsutrymmet och framaxeln i cm

G = lastens vikt i förvaringsutrymmet i kg

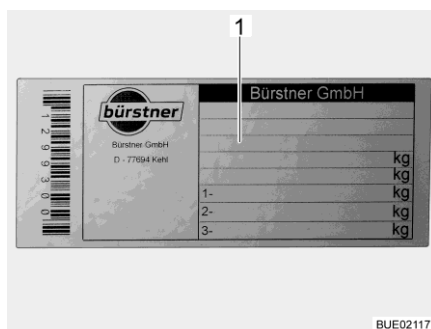
R = fordonets axelavstånd (avståndet mellan axlarna) i cm

- Mät avstånden utanför fordonet, vågrätt från mitten av framhjulet till mitten av förvaringsutrymmet eller till mitten av bakhjulet.

Tekniskt tillåten axelbelastning (Axellast)

Den tekniskt tillåtna axelbelastningen resp. axelgruppbelastning (hädanefter axellast) beskriver den belastning som överförs på vägytan från en axels resp. axelgrupps hjul. Axellasten är ett, av tillverkaren bestämt, värde som fordonet av säkerhetsskäl aldrig får överskrida, inte ens när det är lastat. Informationen om ditt fordon's axellaster finns i registreringsbeviset och på fabriksskylten som påbyggnadstillverkarens monterat på fordonet.

1 Chassinummer

Bild 2 Fabriksskylt

- Om den tekniskt tillåtna axelbelastningen överskrids kan fordonet komma till skada (t.ex. genom ett axelbrott eller en däcksprängning) och körsättet försämras avsevärt. Detta skapar en risk för att du förlorar kontrollen över fordonet och utsätter dig själv och andra trafikanter för fara. Vi rekommenderar därför att väga det färdiglastade fordonet inklusive passagerare innan resan påbörjas, för att säkerställa att axellasten och den tekniskt tillåtna totalvikten inte överskrids. Det finns möjlighet att väga/testa fordonet på en godkänd, allmän våg eller hos enstaka återförsäljare.

- ▷ Observera att axellasten på axlarna resp. axelgrupperna kan skilja sig från varandra, och läs därför noggrant igenom den tillhörande informationen som finns i registreringsbeviset.
- ▷ Om fordonet vid körning överskrider den tekniskt tillåtna axelbelastningen som tillverkaren angivit, kan det få rättsliga följder som t.ex. böter eller förlorad rätt till försäkring.
- ▷ Det kan vara så att fordonets chassitillverkare angivit en minimibelastning på framaxeln, för optimala köregenskaper. Observera därför alltid chassitillverkarens uppgifter angående detta i instruktionsboken.
- ▷ För mer information om rätt lastning se avsnitten "Lastsäkring och lastfördelning" (sida 28) samt "Bakre lastutrymme/bagageutrymme" (sida 32).

Beräkna axellasten:

- Multiplicera avståndet mellan förvaringsutrymmet och framaxeln (A) med lastens vikt i förvaringsutrymmet (G) och dela resultatet med axelavståndet (R). Man får då fram den vikt med vilken lasten i förvaringsutrymmet belastar bakaxeln. Anteckna denna vikt och förvaringsutrymmet.
- I det andra steget dras vikten i förvaringsutrymmet (G) av från den ovan beräknade vikten. Om man får ett **positivt** värde (exempel 1) betyder det att framaxeln **avlastas** motsvarande detta värde. Om värdet är **negativt** (exempel 2) betyder detta att framaxeln **belastas**. Anteckna även detta värde.
- Beräkna alla lastutrymmen i fordonet på samma sätt.
- I det sista steget ska man räkna till alla beräknade vikter för bakaxelns last och sedan räkna till eller dra bort alla beräknade vikter för framaxelns last.
Hur bakaxelns och framaxelns last beräknas beskrivs i avsnitt 4.3.2.

Om det beräknade värdet överskrider max. tillåten axellast måste lasten lastas om.

Om framaxeln avlastas för mycket försämras däckens vidhäftning på vägytan (traktion), detta gäller särskilt för framhjulsdrivna fordon. Lasta om lasten även i detta fall.

Beräkningsexempel

		Exempel 1	Exempel 2
Avstånd till framaxeln	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vikt i förvaringsutrymmet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Fordonets axelavstånd	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning av bakaxeln (lägg till till axellasten)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vikt i förvaringsutrymmet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning av framaxeln (dra bort från axellasten)		38,5 (kg)	
Belastning av framaxeln (lägg till till axellasten)			-11,5 (kg)

Lasthöjning och lastminskning

Vid en lasthöjning ökar vanligen fordonets tekniskt tillåtna totalvikt, den tekniskt tillåtna axelbelastningen och därmed även den återstående lastkapaciteten för bagage, campingutrustning osv. på grund av en förändring i chassit.

Till skillnad från en lasthöjning, minskar en lastminskning fordonets tekniskt tillåtna totalvikt, den tekniskt tillåtna axelbelastningen och därmed även den återstående lastkapaciteten för bagage, campingutrustning osv. I regel sker ingen teknisk ändring av chassit.

- ▷ Lasthöjning resp. -minskning kan påverka antalet tillåtna sittplatser, chassit och axellasten på grund av den ändrade tekniskt tillåtna totalvikten. Vid frågor, kontakta gärna den ansvariga tekniska kontrollmyndigheten.
- ▷ En lasthöjning resp. minskning kan leda till ändrade rättsliga krav till följd av fordonets nya tekniskt tillåtna totalvikt. Detta gäller särskilt de rättsliga kraven i vägtrafiklagen, lagen om vägtrafiktillstånd och skatte- och försäkringsregler. En lasthöjning av den tekniskt tillåtna totalvikten till över 3500 kg kan t.ex. påverka körkortsklassen eller leda till andra hastighetsbegränsningar eller förbud mot omkörning. Även kraven på betalning av vägtullar kan ändras på grund av den nya tekniskt tillåtna totalvikten. Ta därför reda på de gällande lagarna när det gäller fordonets nya tekniskt tillåtna totalvikt och rådfråga den ansvariga myndigheten om detta. Observera att de nationella bestämmelserna i landet som är ditt resmål och de länder du passerar på vägen kan skilja sig från bestämmelserna i ditt hemland.
- ▷ För mer information kring lastkapacitet se avsnittet "Återstående lastkapacitet" (sida 25).

4.3.4**Bakre lastutrymme/bagageutrymme**

- ▶ Observera den tekniskt tillåtna axelbelastningen och den tekniskt tillåtna totalvikten när du lastar det bakre lastutrymmet/bagageutrymmet.
- ▶ Den maximalt tillåtna lasten i det bakre lastutrymmet/bagageutrymmet uppgår till 150 kg. Överskrid inte den tekniskt tillåtna bakaxelbelastningen.
- ▶ Ojämn belastning eller överlastning har en negativ inverkan på köregenskaperna. I synnerhet en överlastning bak leder till en avlastning från framaxeln och orsakar därmed t.ex. förlust av dragkraft, ett sämre styrsvar (förändrade köregenskaper), överbelastning av däck och därmed en högre risk för däcksprängning. Detta skapar en risk för att du förlorar kontrollen över fordonet och utsätter dig själv och andra trafikanter för fara. En jämnt fördelad last över hela fordonet ger optimala köregenskaper. Om du är osäker på om det lastade fordonets följer den tekniskt tillåtna totalvikten och tekniskt tillåtna axelbelastningen, finns det möjlighet att väga/testa fordonet på en godkänd, allmän våg eller hos enstaka återförsäljare.

- ▶ Vid transport av ett fordon som drivs med bensin, diesel, gas eller något annat brännbart material, måste det säkerställas att det transporterade fordonets tank är helt tom. Innan transport av elcyklar rekommenderar vi även att batteriet tas ut och förvaras säkert.
- ▶ Från fabrik är bakre lastutrymmet och bakre bagageutrymmet inte avsedda som sov- eller bostadsutrymme för personer eller djur. Från fabrik har dessa utrymmen ingen ventilation. Det finns en kvävningsrisk på grund av syrebrist.

- ▷ Beroende på fordonets utrustning är surringsskenor med surringsöglor monterade i det bakre lastutrymmet resp. det bakre bagageutrymmet. Surra alltid fast lasten i surringsöglorna. Använd spännremmar eller ev. surringsnät, använd aldrig gummiexpandrar.
- ▷ Kontrollera alltid att surringsöglorna sitter fast ordentligt i surringsskenan innan lasten surras. Om surringsöglorna inte sitter fast ordentligt i surringsskenan kan lasten förskjutas och lossna t. ex. vid snabba rattmanövrar eller plötsliga inbromsningar.
- ▷ Fördela lasten jämnt. För stor punktbelastning skadar golvbeläggningen.
- ▷ Om det finns ett utdrag i den bakre bagageutrymmet: Se till att utdraget har snäppts fast.
- ▷ Vid transport av cyklar i bakre lastutrymmet, använd fästanordningen som tillhandahålls av återförsäljaren.

Observera följande information vid lastning av bakre lastutrymmet och bakre bagageutrymmet, för att garantera en säker körning:

- Även i bakre lastutrymmet och bakre bagageutrymmet måste bagage och medförda föremål vara jämnt fördelade enligt avsnittet "Lastsäkring och lastfördelning" (sida 28).
- Samtliga föremål som förvaras i bakre lastutrymmet och bakre bagageutrymmet måste fästas och säkras i fabriksmonterade i fästpunkter med lämpliga spännsystem.
- Innan körning måste du säkerställa att bakre lastutrymmet resp. bakre bagageutrymmet är ordentligt stängt.

- ▷ Observera alltid den maximalt tillåtna lasten i det bakre lastutrymmet resp. bakre bagageutrymmet. Den angivna maximalt tillåtna lasten i det bakre lastutrymmet resp. bakre bagageutrymmet kan påverkas av extrautrustning som t.ex. släpvagnskopplingar eller ramförlängning. Den tekniskt tillåtna totalvikten och den tekniskt tillåtna axelbelastningen får dock aldrig överskridas. Särskilt vid förvaring eller fästsättning av tunga tillbehör baktill eller tillbehör som lastas tungt (t.ex. motorcykelhållare eller cykelställ) måste axellasterna kontrolleras och följas. Observera därför att den maximalt tillåtna lasten i så fall inte kan utnyttjas fullt om det innebär att den tekniskt tillåtna totalvikten och den tekniskt tillåtna axelbelastningen överskrids.
- ▷ För mer information om rätt lastning se avsnitten "Tekniskt tillåten totalvikt" (sida 24), "Tekniskt tillåten axelbelastning (Axellast)" (sida 30) samt "Lastsäkring och lastfördelning" (sida 28).

4.4 Cykelställ (extrautrustning)

- ▶ Observera den tekniskt tillåtna axelbelastningen och den tekniskt tillåtna totalvikten när du lastar cykelstället.
- ▶ Fordonets totala bredd får inte överskridas. Ställ in fästianordningarna för cyklarna i enlighet därmed. Last som hänger över bakåt måste märkas ut i enlighet med lokala föreskrifter.
- ▶ Lasta endast cyklar (max. 3 st.) på cykelstället.
- ▶ Fäst cyklarna med medföljande remmar och kontrollera att de sitter fast ordentligt efter några kilometer.
- ▶ Stanna och kontrollera att cyklarna sitter fast ordentligt efter de första 10 km. Upprepa sedan för säkerhets skull kontrollen varje gång du stannar.
- ▶ Använd inte cykelställ för annat bagage eller som steg.

- ▷ Cykelstället ska endast användas för cyklar.
- ▷ Totalvikten som anges av tillverkaren får inte överskridas.
- ▷ Nummerplåtarna och bakljusen får inte täckas över.
- ▷ Max. bärformåga av cykelstället är 60 kg.
- ▷ När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära fordonsväggen som möjligt.
- ▷ Det är inte tillåtet att köra med utfällt cykelställ utan cyklar.
- ▷ Kontrollera följande före varje start:
 - Är det tomt cykelstället ordentligt hopfällt?
 - Är cyklarna säkert fastlåsta på cykelstället med cykelställets remmar?

Fästa cyklar på cykelstället

När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Tyngdpunkten måste befinna sig mycket nära fordonets bakvägg. Fäst cyklarna alltid inifrån och ut.

Så här fäster man cyklar på rätt sätt på cykelstället:

- Fäll ner eller dra ut cykelstället beroende på modell.
- Den tyngsta cykeln ska vara närmast bakväggen.
- De lättare cyklarna ställs i mitten eller längst ut.
- Fäst de främre och bakre cykelhjulen med cykelställets respektive spännremmar.
- Fäst dessutom den yttersta cykeln beroende på modell av cykelställ i fästbygeln eller fästarmen samt med distansdelen.

Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära bakväggen som möjligt.

Cykelställ, ej nedsänkbar

▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Bild 3 Cykelställ, ej nedsänkbar

Med cykelstället kan två eller tre cyklar transporteras bekvämt, beroende på utförande.

Lasta cyklar:

- Fäll ned svängbygeln.
- Sätt in cyklarna och fäst dem med snabbbremsarna.
- Fäst distansdelen på ramen på den yttre cykeln.

Cykelställ, nedsänkbar

▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

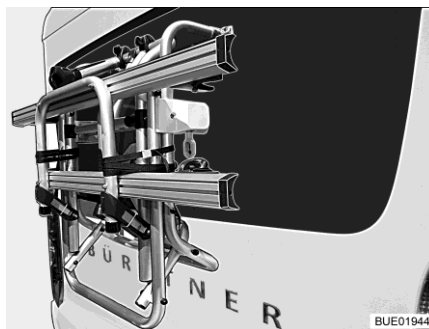

Bild 4 Cykelställ, uppfällt

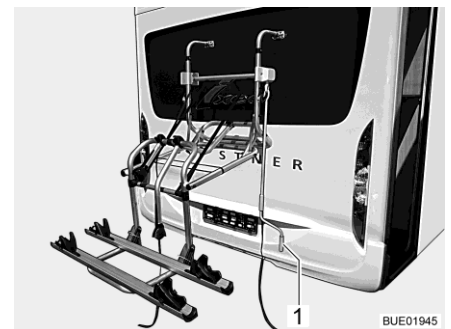

Bild 5 Cykelställ, nedsänkt

Med cykelstället (Bild 4) kan 2 cyklar bekvämt transporteras. Det går att bygga ut det för 3 cyklar. Med ett vinschsystem kan cykelstället höjas och sänkas. Tack vare det här systemet har man snabbt cyklarna i "grepphöjd".

Lasta cyklar:

- Sätt handveven (Bild 5,1) mot cykelstället och sänk det till rätt höjd.
- Sätt in cyklarna och fäst dem med snabbbremsarna.
- Fäst distansdelen Bike-Block på ramen på den yttre cykeln.
- Lyft cykelstället på nytt med handveven.

4.5 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan dragfordonet och släpet.
- ▶ Beakta husbilens tillåtna kultryck och belastning på bakaxeln. Bakaxellasten finns angiven i fordonets dokumentation.

- ▷ Släp med påskjutsbroms: Om den separata bromsen är aktiverad får släpet varken kopplas på eller kopplingen lossas.
- ▷ Släpvagnskoppling med avtagbar kulhals: Om kulhalsen är felmonterad, föreligger risk för att släpet hakas av. Beakta bruksanvisningen till släpvagnskopplingen.
- ▷ Kulhuvudet passar bara på den medföljande hållaren. Om kulhuvudet måste bytas ut, måste även hållaren bytas ut.

4.6 Släpvagnskoppling (extrautrustning)

- ▶ Observera maximala kultrycket och tekniskt tillåtna släpvagnsvikten i fordonshandlingarna när en släpvagnskoppling ska monteras.
- ▶ Dra åt släpvagnskopplingens fästsruvar efter 1000 drifttimmar.

- ▷ Lasthållare och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.

- ▷ Om en släpvagnskoppling monteras i efterhand måste detta registreras i fordonshandlingarna. Nödvändiga papper medlevereras till släpvagnskopplingen.
- ▷ Om släpvagnskopplingen har monterats i fabriken är släpvagnskopplingen registrerad i fordonshandlingarna. Ha alltid relevanta handlingar med i fordonet.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Tillåtet kultryck är:

Modell	Tillåtet kultryck
SAWIKO MT026	100 kg

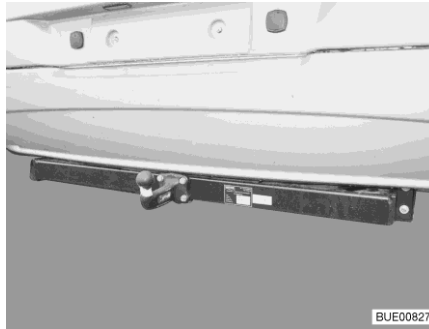

Bild 6 Släpvagnskoppling, styv

Uppgifter i fordonshandlingarna

Låt er återförsäljare eller serviceställe montera delarna. Återförsäljaren sköter då även registreringen.

4.7 Fotsteg (delvis extrautrustning)

- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Gå endast upp på fotsteget när det är helt utkört. Risk för skador!

- ▷ Knappen för manövrering av fotsteget sitter inne fordonet vid ingångsdörren.
- ▷ Om fotsteget inte är riktigt inkört och när tändningen slås på, lyser en röd kontrollampa på instrumentbrädan.

Beroende på modell har fordonen elektriskt utskjutbart fotsteg.

Bild 7 Fotsteg

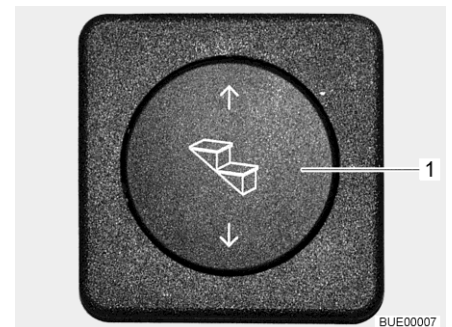

Bild 8 Vippknapp fotsteg

Kör ut fotsteget helt. Först när fotsteget är helt utkört får man stiga upp på det (Bild 7).

- Köra ut:** ■ Tryck nedtill på vippknappen (Bild 8,1) och håll den intryckt (minst 3 sekunder) tills fotsteget har körts ut helt.
- Köra in:** ■ Tryck uppåt på vippknappen (Bild 8,1) tills fotsteget har körts in helt.

Bild 9 Vippknapp

**Monteringsställe
vippknapp**

Vippknappen monteras på sidan av förardörren.

När tändningen kopplas på och fotsteget utfällt låter en signalton.

Köra in: ■ Tryck på vippknappen (Bild 9).

Nöddrift: ■ Säkerställ att fordonet står stabilt
 ■ Säkerställ att spänningstillförseln är avstängd.
 ■ Skjut på fotsteget långsamt och försiktigt för hand.

4.8 TV-anläggning (extrautrustning)

- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.
- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall! Viloläge betyder: Antennen är riktad bakåt, den är helt nedsänkt och låst i detta läge.

- ▷ Ytterligare information om positionering av den platta bildskärmen, se kapitel 7.

4.9 Fastsättning av lös inredning

- ▶ Vid olyckor eller kraftiga inbromsningar kan lös inredning skada passagerarna i fordonet. Sätt fast lös inredning i de avsedda hållarna eller förvara dem på ett säkert ställe i fordonet innan du kör iväg.

- ▷ Olåsta luckor och dörrar kan gå upp under körning och skada delar av inredningen. Lås alla luckor och dörrar innan du kör iväg.

Lös inredning är exempelvis innerdörrar och skiljeväggar. Lös inredning säkras på olika sätt. För öppning och stängning av skåpluckor se avsnitt 7.4.

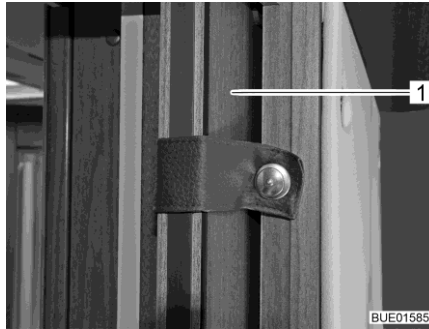

Bild 10 Skjutdörr (Exempel)

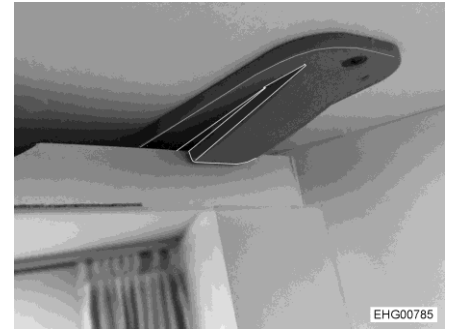

Bild 11 Spärr Variobad

Sätta fast lös inredning:

- Säkra dörrarna (Bild 10,1) eller skiljeväggar med befintliga lås eller fäst-anordningarna (Bild 11 visar Variobad-spärren).

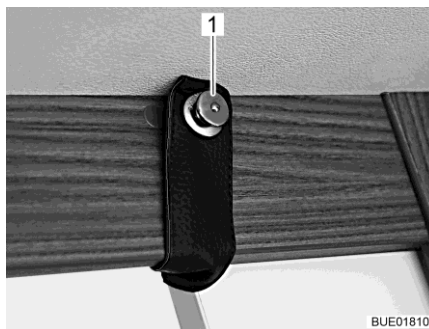

Bild 12 Dragknopp

Bild 13 Spärr med fjäder

Öppna dragknopp:

- Drag i dragknoppen (Bild 12,1).

Stäng dragknopp:

- Tryck på dragknoppens underdel.

Öppna spärr:

- Tryck in fjäder (Bild 13,1).

Stäng spärr:

- Skjut tillbaka lös inredning, tills fjädern hakar i.

4.10 Gasregulator

- Användning av apparater som drivs med gas under körning är endast tillåten om gasanläggningen har en lämplig utrustning. Slangbrotts-säkring och Crash-Protection-Unit (CPU) förhindrar att gas släpps ut vid en olycka.

Beroende på utrustningen kan fordonet vara utrustat med olika gasregulatorer.

Om en annan än den gasregulator som anges nedan är installerad i fordonet, måste huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilerna vara stängda under körning.

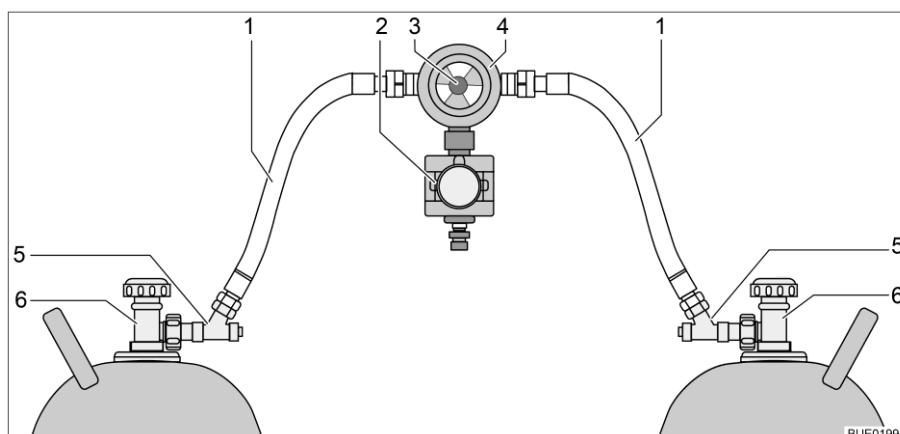

Bild 14 Gasregulator med CPU och slangbrottssäkring

- 1 Gasslang
- 2 Crash-Protection-Unit (CPU)
- 3 Vred för manuell omkoppling av gasflaskorna
- 4 Gastryckregulator med omkopplingsventil och visning
- 5 Slangbrottsäkring
- 6 Huvudavstängningsventil på gasflaskan

Gasregulator med CPU och slangbrottsäkring

Om fordonet är utrustat med en gasregulator med Crash-Protection-Unit (Bild 14,2) och slangbrottsäkring (Bild 14,5):

Huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilerna får vara öppna under körning. Apparater med gasdrift får vara påslagna under körning.

- Om du är osäker, kontrollera informationen med auktoriserade återförsäljare eller serviceställe.

4.11 Snökedjor (extrautrustning)

- ▷ Montera endast snökedjor om avståndet mellan däckens och fordonets karosseri är minst 50 mm.
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.
- ▷ Beakta snökejde-tillverkarens monteringsföreskrifter.
- ▷ Sätt inte på snökedjor på lättmetallfälgar.

Använd enbart passande snökedjor:

Däcksdimension	Snökedjedimension
215/70 R 15 C	230
225/75 R 16 C	245

För användning av snökedjor gäller bestämmelserna och föreskrifterna i respektive land.

- Snökedjor ska alltid fästas på drivhjulen.
- Snökedjans spänning ska kontrolleras efter att man har kört ett par meter.

4.12 Trafiksäkerhet

- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däckens skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 14.6).
- ▶ Lösa delar kan utsättas för ogynnsamma omgivningsvillkor (storm, is, vibrationer etc.) och måste kontrolleras noggrant trots att de är noggrant konstruerade och tillverkade. Kontrollera därför att lösa delar sitter korrekt med vissa intervaller och före långa turer.

Gå igenom följande checklista innan du startar:

Basfordon

Nr.	Kontroller	Kontrollerad
1	Alla fordonshandlingar finns med	
2	Däck respektive fyllnadstryck i ordentligt skick	
3	Fordonsbelysning, broms- och backljus kontrollerat	
4	Oljenivå i motor, växellåda och servostyrning kontrollerat	
5	Frostskydd och vätska för vindrutespolaranläggningen är påfyllt	
6	Bromsarnas funktionsduglighet	
7	Kontrollera att bromsarna fungerar jämnt runt om	
8	Fordonet kör rakt fram även när man bromsar kraftigt	

Påbyggnad utsida

Nr.	Kontroller	Kontrollrad
9	Markisen helt inrullad	
10	Taket har befriats från snö och is (på vintern)	
11	Utvändiga anslutningar fränkopplade och kablar borttagna/i förvaringsutrymme	
12	Externa stöd har tagits bort	
13	Fast monterade stödben inkörda och fastsatta	
14	Stoppklossar borttagna och på sin förvaringsplats	
15	De utvändiga luckorna stängda och låsta	
16	Ingångsdörren baktill är stängd	
17	Fordonets totala höjd inkl. lastat takräcke uppmätt och antecknad. Ha viktvärdena till hands i förarhytten	

Påbyggnad insida

18	Fönster och takluckor är stängda och låsta	
19	Den platta bildskärmen säkrad	
20	Parabolantennen är indragen (om sådan finns)	
21	Lösa delar ligger säkert förvarade eller har satts fast	
22	Öppna hyllor är tömda	
23	Locken till diskhon och slasken säkert placerade	
24	Kylskåpsdörren är låst	
25	Kylskåp omställt till 12 V-drift (krävs endast för manuellt energival)	
26	Alla lådor och luckor är stängda	
27	Alla dörrar är låsta	
28	Alla föremål är avlägsnade från den höjbara sängen	
29	Barnstolen får endast monteras på tillåtna sittplatser	
30	Vridstolsspärr för förarstolen och passagerarstolen har hakat in	
31	Mörkläggningsgardinerna i förarhytten är öppna och säkrade	

Gasanläggning

32	Gasflaskan är ordentligt fastsurrad i gasboxen så att den inte kan vridas	
33	Sätt på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen	
34	Om det inte finns någon Crash-Protection-Unit: Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd, gasavstängningsventiler stängda	

Elektrisk anläggning

35	Kontrollera spänningen på bodelsbatteriet och på startbatteriet (se kapitel 9). Om för låg batterispänning indikeras på panelen måste respektive batteri laddas. Beakta uppgifterna i kapitel 9 ▷ Resan skall påbörjas med fulladdat start- och bodelsbatteri.	
----	---	--

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att köra fordonet.

5.1 Köra

- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Ett säkerhetsbälte finns monterat vid de sittplatser som får användas under färd. Under färd ska säkerhetsbältet alltid användas.
- ▶ Ta aldrig av säkerhetsbältet under färden.
- ▶ Alla personer som åker med måste sitta på fordonssätena.
- ▶ Dörrspärren får inte öppnas.
- ▶ Undvik att bromsa för kraftigt.
- ▶ Om ett navigationssystem används: ändra endast färdmålet när fordonet står still. Kör till en rastplats/parkeringsplats eller till något annat ställe, där man kan stanna säkert, för att ändra färdmålet.
- ▶ Återge inte DVD-skivor på navigationssystemets monitor under körningen.
- ▶ Koppla alltid ifrån yttre belysning/förtältsbelysning under färd.

- ▷ Kör långsamt på dåligt väglag.
- ▷ Kör extra försiktigt när du kör ombord på en färja, kör över ojämnheter eller backar. Stora fordon kan svänga ut rätt mycket i sidled när man kör i kurvor eller "fastna" nertill om läget är ofördelaktigt. Underredet, eller delar som sitter på underredet, kan skadas.

- ▷ Tillverkaren ansvarar inte för skador eller olycksfall som inträffar på grund av att dessa anvisningar inte efterföljs.
- ▷ De beskrivna säkerhetanvisningarna i kapitel 3 måste följas.
- ▷ Om en backningskamera har monterats i fordonet, slås kameran på automatiskt så fort backen läggs i.
- ▷ När fordonet är utrustat med automatväxellådan Comfort-Matic från Fiat ska följande beaktas: Den i instruktionsboken för Comfort-Matic beskrivna ljudsignalen är inte aktiverad i våra fordon. Ingen varningssignal ljuder.

5.2 Backningskamera (extrautrustning)

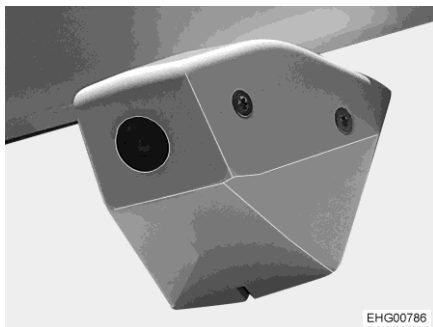

Bild 15 Backningskamera

I fordonet finns en backningskamera (Bild 15) monterad.

I mörker belyser backningskamerans infrarödlysdioder synfältet.

Om det centrala multimedia-/navigationssystemet är inkopplat och backen är inlagd visas backningskamerans bild automatiskt på LCD-monitorn.

För att visa backningskamerans bild på LCD-monitorn utan att backen är inlagd: Koppla in multimedia-/navigationssystem och kamerafunktionen via en brytare på MMS-systemets display.

- För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

5.3 Körhastighet

- Fordonet har en kraftig motor. Det står alltså tillräckliga stora reserver till förfogande vid svåra trafiksituationer. Denna höga kapacitet tillåter en hög sluthastighet och en enastående körhastighet.
- Fordonet erbjuder en stor motståndskraft mot vind. Särskild fara föreligger vid plötslig sidvind.
- Ojämn eller ensidig lastning förändrar köregenskaperna.
- På okända vägar kan svåra körförhållanden och överraskande trafiksituationer uppstå. För din egen säkerhet bör du anpassa hastigheten efter den rådande trafiksituationen och omgivningen.
- Håll gällande hastighetsbegränsningar.
- Extrautrustningar som takluckor, markiser, satellitsystem, cykelställ o.dyl. skapar ytterligare motståndskraft mot vinden. Om fordonet är utrustad med sådana extrautrustningar rekommenderar vi att man kör med anpassad hastighet. Om du är osäker, ta kontakt med tillverkaren av extrautrustningen.

5.4 Bromsar

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

Före varje start

Test-bromsa före varje resa och kontrollera då:

- Fungerar bromsarna?
- Reagerar bromsarna alltid på samma sätt?
- Fortsätter fordonet rakt fram även efter en kraftig bromsning?

5.5 Säkerhetsbälten

5.5.1 Allmänt

Fordonet är i bodelen utrustad med säkerhetsbälten på de sittplatser som föreskrivs i lagen. Beakta gällande, nationella bestämmelser för användning av säkerhetsbälten.

- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Kläm eller skada inte säkerhetsbältena. Skadade säkerhetsbälten skall bytas ut av en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Ändra inte säkerhetsbältenas fästpunkter, upprullningsautomatiken eller låsanordningarna.
- ▶ Varje enskilt säkerhetsbälte ska endast användas av **en** vuxen person.
- ▶ Fäst inte andra föremål med säkerhetsbältet samtidigt som en person använder det.
- ▶ Normala säkerhetsbälten räcker inte som skydd för personer som är mindre än 150 cm långa. I dessa fall krävs extra säkerhetssystem. Beakta respektive certifikat.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sitsraden.
- ▶ Säkerhetsbälten skall bytas ut efter olycksfall.
- ▶ Under färden får stolens ryggstöd inte fällas ner för långt. Säkerhetsbältets skyddsfunktion säkerställs då inte.

5.5.2 Använda säkerhetsbälten på rätt sätt

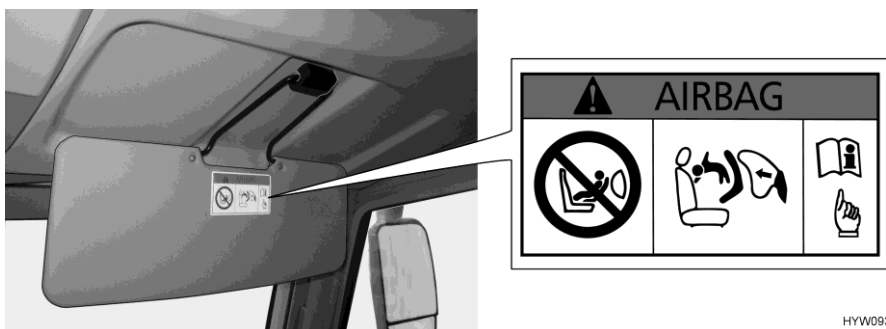
- ▶ Bältet får inte snurras. Bältet ska sitta slätt mot kroppen.
- ▶ När man spänner fast säkerhetsbältet är det viktigt att man sitter riktigt.

Säkerhetsbältet är korrekt placerat om den nedre delen sitter under magen och över höftbenen. Den övre delen måste vara placerat över bröstet och axeln (inte över halsen). Bältet måste alltid sitta spänt över kroppen. Tjocka kläder bör tas av före färd.

5.6 Bilbarnskydd

- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sidsraden.
- ▶ Spänn fast barnet innan färden börjar, och se till att barnet är fastspänt under hela färden.
- ▶ Använd bara ett bakåtvänt bilbarnskydd på passagerarsidan när krockkuddarna framtill och på sidan av passagerarsidan har inaktiverats. Beakta den separata bruksanvisningen från chassitillverkaren och varningsanvisningarna i fordonet. När inget bakåtvänt bilbarnskydd används längre kan krockkuddarna aktiveras igen.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får aldrig användas på en stol med aktiverad främre airbag. Detta kan leda till att barn dör eller får allvarliga skador.

HYW09354

Bild 16 Varningsmärke bilbarnskydd (passagerarsolskydd)

Bakåtvända bilbarnskydd på passagerarstolen

Passagerarstolen är utrustad med en airbag. Om airbagen utlöses vid en olycka skulle detta leda till att barnet dör eller får allvarliga skador. På solskyddet finns ett varningsmärke (Bild 16) på båda sidor som uppmärksammar på den här risken.

För information om att inaktivera passagerarsidans airbag, se instruktionsboken för basfordonet.

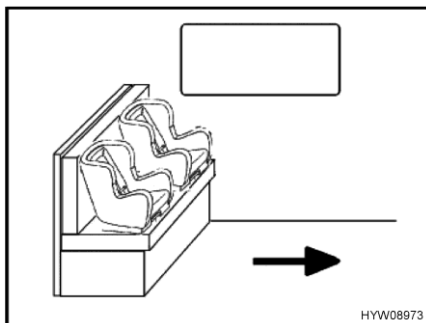

Bild 17 Barnstolar på sittbänken

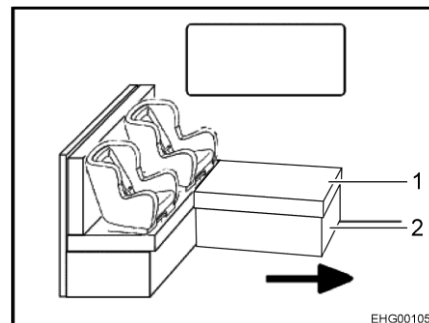

Bild 18 Barnstol på L-sittbänken

Bilbarnskydd i bodelen

Pil i Bild 17 och Bild 18 visar färdriktningen.

För L-sittbänken måste ryggdynan på sidoväggen tas bort, om barnstolen finns monterad.

- Sänk ned bordet.
- Ta bort dynan (Bild 18,1) vid behov.
- Fäll ihop lådan (Bild 18,2) vid behov.

Bilbarnskydden delas in i fem grupper:

Grupp	Kroppsvikt	Ålder (ca)
0	Till 10 kg	Upp till 9 månader
0+	Till 13 kg	Upp till 18 månader
I	9 kg till 18 kg	9 månader till 4 år
II	15 kg till 25 kg	3 år till 7 ½ år
III	22 kg till 36 kg	6 år till 12 år

Nedanstående tabell visar vilka bilbarnskydd som kan användas på vilka sittplatser.

Grupp	Passagerarsäte fram		Andra sitsraden (mot färdriktningen, om så finns)	Tredje sitsraden (sitsrad i färdriktning)
	Airbagar är aktiva	Airbagar är inte aktiva		
0, 0+	X	U	X	U**
I	U*	U	X	U**
II	U	U	X	U**
III	U	U	X	U**
U:	Lämpligt för "universella" stödsystem som är tillåtna för denna viktklass			
X:	Stolen är inte lämplig för barn i denna viktklass			
*	Inte tillåten för användning av ett bakåtvänt bilbarnskydd (reboard-system)			
**	Endast möjligt på respektive sittplats, när avståndet till bordet är tillräckligt stort eller bordet har tagits bort			

5.7 Isofix-barnsäkring (extrautrustning)

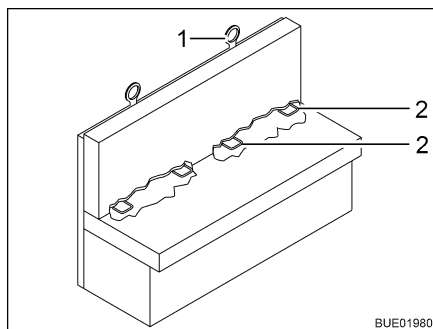

Bild 19 Isofix-barnsäkring

Om fordonet är utrustat med Isofix-barnsäkring, är sätena som är lämpade för den märkta med en Isofix-symbol. Dessa säten har ett handtag (Bild 19,2) och en annan förankringspunkt uppe på ryggstödet (Top Tether) (Bild 19,1). Använd för Isofix lämpade bilbarnskydd. Bilbarnskydden har låsarmar som hakas in i sätets handtag.

Sittbänken med extrautrustning Isofix-barnsäkring är lämpad för barnstolar med Isofix-system som är speciellt godkända för denna fordonstyp enligt normen ECE-R 44.

Bilbarnskydd i grupp 0, 0+ och 1 med Isofix-barnsäkring kan sättas fast i Isofix-förankringar på sittbänken utan säkerhetsbälte.

Sätta fast barnstolen:

- Skjut barnstolens låsarmar i Isofix-förankringen, tills de hörbart snäpper fast.
- Kontrollera att båda sidorna har snäppt fast korrekt genom att dra i barnstolen.
- Om det är möjligt skall barnstolen också fästas vid Top Tether (Bild 19,1).

- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok till bilbarnskyddet.

5.8 Pilotsäten för förarstol och passagerarstol

- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning.
- ▶ Stolarna måste vara låsta i färdriktning och får inte snurras under tiden som bilen kör.

- ▷ Dra alltid åt handbromsen innan stolarna vrids i uppställt fordon.

5.8.1 Stolar (Aguti-Liner) (delvis extrautrustning)

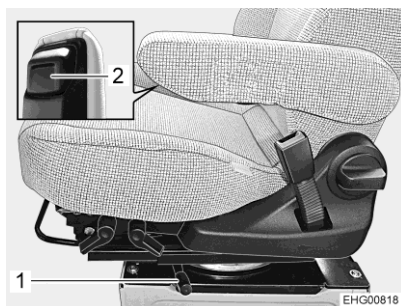

Bild 20 Låsspak för att svänga

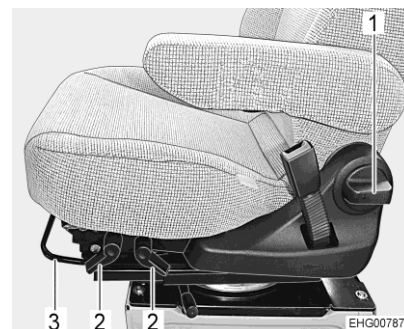

Bild 21 Stolsinställning

Vrida stolen

Man kan svänga den i vilken riktning man vill. Låsning av stolen är emellertid endast möjlig i färdriktningen.

- Fäll upp båda armstöden.
- Skjut stolen framåt.
- Tryck låsspaken (Bild 20,1) bakåt. Spärren lossas.
- Vrida stolen.

Justera sätet i längdriktning

Förarstolen ska ställas in så att föraren bekvämt kan trycka ner pedalerna.

- Drag upp bygeln (Bild 21,3).
- Skjut stolen framåt eller bakåt.
- Släpp bygeln. Det måste höras att stolen hakar fast.

Ställa in sätets lutning (delvis extrautrustning)

Ställ in sätets lutning så att låren ligger mot sätet utan tryck.

- Dra den främre eller bakre spaken (Bild 21,2) uppåt eller nedåt. Med den främre spaken justeras den främre lutningsvinkeln. Med den bakre spaken justeras den bakre lutningsvinkeln.
- Justera sätet i önskad vinkel genom att trycka eller släppa efter.
- Släpp spaken. Det måste höras att sätets yta hakar fast.

Ställa in ryggstödet

Ställ in lutningen på förarstolens ryggstöd så att man kan hålla i ratten med lätt böjda armar.

- Vrid ratten (Bild 21,1). Beroende på vridriktning lutar ryggstödet framåt eller bakåt.

Ställa in armstödet

Armstöden kan ställas in steglöst i höjdläget.

- Tryck och håll den nedre delen av armstödet (Bild 20,2) fram till.
- Flytta armstödet till önskat läge och släpp den nedre delen. Denna position är nu fixerad.

5.9 Extra stol med fällbord (beroende på modell) (extrautrustning)

Beroende på utrustningen, kan den längsgående sittbänken göras om till ett extra sovutrymme. Denna stol är utrustad med säkerhetsbälte och kan användas under körning. Den främre delen av den längsgående sittbänken kan omvandlas till ett fällbord.

Om den längsgående sittbänken inte omvandlas till en extra stol, får den inte användas under resan.

Bild 22 Längsgående sittbänk

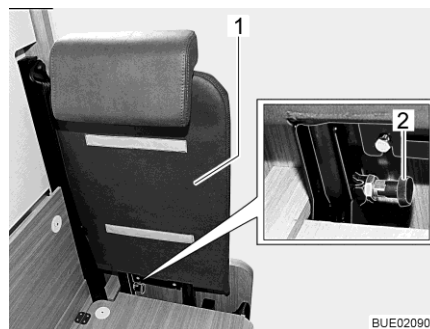

Bild 23 Ryggstöd

Ombyggnad stol:

- Ta bort överdraget (Bild 22,1), på båda sittdynorna och ryggdynan på den längsgående sittbänken.
- Sätt i medföljande ryggstöd (Bild 23,1) i sidoväggen på den längsgående sittbänken. Var uppmärksam på att spärren hakar i med handtag (Bild 23,2).

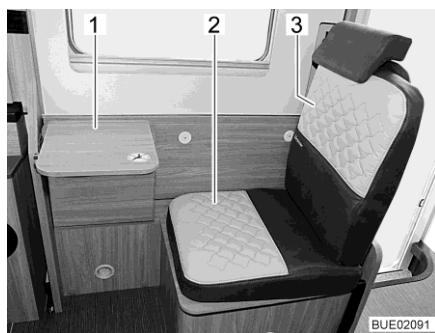

Bild 24 Extra stol med fällbord

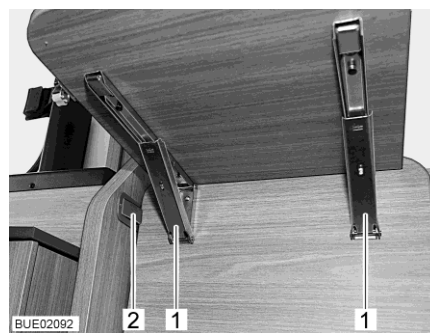

Bild 25 Spärr på fällbordet

- Sätt dit den medföljande sittdynan (Bild 24,2) och ryggdynan (Bild 24,3).
- Vrid den främre delen av den längsgående sittbänken uppåt tills den klickar in i plastspärren (Bild 25,2).
- Fäll ihop bordsskivan nedåt: Lås upp båda spärrarna (Bild 25,1) och sväng bordsskivan (Bild 24,1) nedåt.

- ▷ Justera nackstödet höjd och spänn fast säkerhetsbältet före körning.

5.10 Extra sittplats med säkerhetsrem (delvis extrautrustning)

Beroende på modell och planritning kan fordonet vara utrustat med en extra sittplats med säkerhetsrem. Denna sittplats monteras motsatt färdriktningen på lådkonsolen bakom passagerarstolen.

Bild 26 Lådkonsol

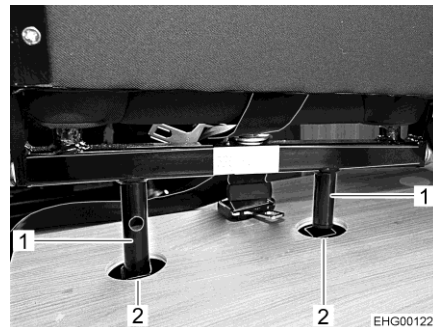

Bild 27 Stänger (isatta)

Montera stol:

- Sätt i stolens båda stänger (Bild 27,1) i hålen (Bild 27,2) i lådkonsolen (Bild 26).

Bild 28 Lådkonsol (öppnad)

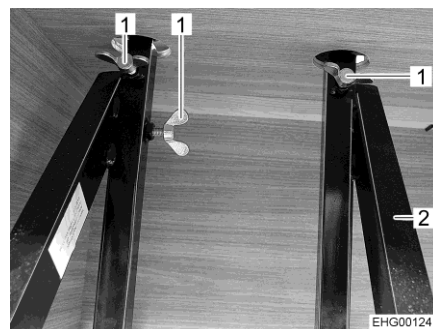

Bild 29 Vingskruvar

- Fäll ned lådkonsolens lucka (Bild 28,1).
- Dra åt vingskruvarna (Bild 29,1) i stängerna i lådkonsolen (Bild 29,2).

Bild 30 Säkerhetsrem

Bild 31 Stol (färdigmonterad)

- Sätt i säkerhetsremmen (Bild 30,1) i bältlåset. Den extra stolen är färdigmonterad (Bild 31).

5.11 Nackstöd

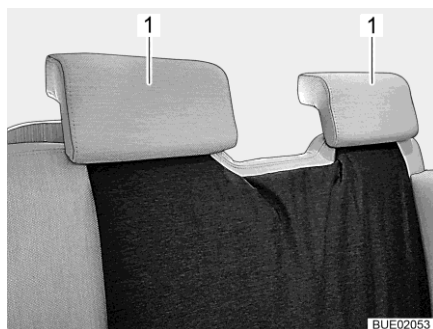

Bild 32 Nackstöd sittbänk

Ställ innan du startar in nackstödet (Bild 32,1) så att bakhuvudet har ett stöd ungefär i höjd med öronen.

Drag upp eller tryck ned nackstödet för hand.

5.12 Sittplatsernas placering

- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig i fordonet på de tillåtna sittplatserna. Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ Under körning är det förbjudet att sitta på de längsgående sittbänkarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.

Bild 33 Symbol "Använd inte sittplatserna medan körning"

Sittplatser som inte får användas medan körning, är utrustade med avbildad dekal (Bild 33).

5.13 Kanalspärr

Värmesystemet för bodelen och basfordonets värmesystem, kan sammankopplas eller separeras sinsemellan (med en kanalspärr). Om de båda värmekanalererna är sammankopplade, kan till exempel vindrutan värmas upp, även om fordonet är parkerat och således basfordonets värmesystem, inte fungerar.

Däremot rekommenderas det att stänga kanalspärren under färden och på så sätt separera värmekanalererna sinsemellan. På så sätt, står den fulla prestandan av basfordonets värmesystem till förfogande för rutorna i förarhytten.

Skjutreglaget till kanalspärren sitter i förarhytten.

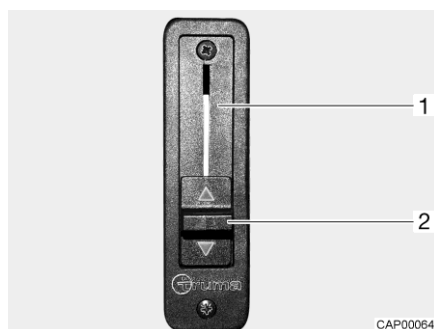

Bild 34 Skjutreglage för kanalspärr

- Öppna kanalspärr:** ■ Skjut skjutreglaget (Bild 34,2) hela vägen upp. Kanalspärren (Bild 34,1) är öppnad. Värmesystemet för bodelen värmer även vindrutan.
- Stänga kanalspärr:** ■ Skjut skjutreglaget (Bild 34,2) hela vägen ner. Kanalspärren är stängd. Värmesystemet för bodelen och basfordonets värmesystem är separerade sinsemellan.

5.14 Elmanövrerad fönsterhiss

- Om fönstret stängs okontrollerat kan personer eller föremål klämmas.
- Även om fordonet lämnas för bara några korta stunder skall nyckeln tas ur rattlåset. Annars kan barn manövrera fönsterhissen och kan därvid skada sig på fönstret.

På förarsidan är fordonet utrustad med en elmanövrerad fönsterhiss.

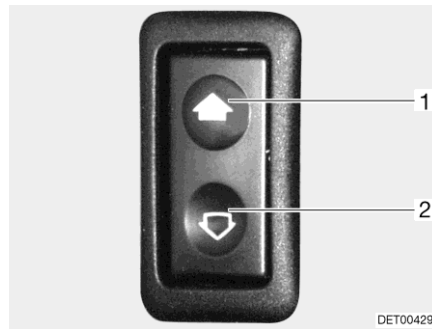

Bild 35 Reglage för elmanövrerad fönsterhiss

- Öppna: ■ Tryck nedtill (Bild 35,2) på kontakten.
- Stänga: ■ Tryck upptill (Bild 35,1) på kontakten.

5.15 Ytterspeglar, elektriskt justerbara (delvis extrautrustning)

Bild 36 Ytterspegel

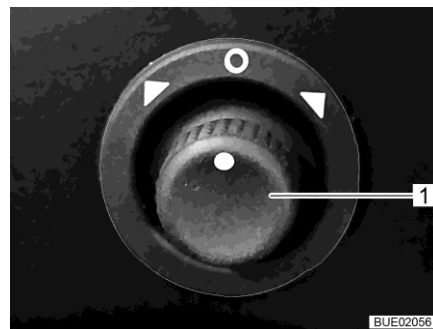

Bild 37 Vridströmställare ytterspegelinställning

Fordonet är utrustad med två elmanövrerade och eluppvärmda ytterspeglar (Bild 36,1). Beroende på modell är ytterspeglarna utrustade med en delad spegel eller med en vinkelspegel.

Vridströmställaren (Bild 37,1) för inställning av ytterspeglarna finns till vänster på instrumentbrädan.

Omkopplaren för uppvärmning ytterspeglar finns på den andra raden med brytare på instrumentbrädan.

Ställa in ytterspegel:

- Bestäm vilken ytterspegel som ska ställas in. Vrid för detta vridströmställaren (Bild 37,1) åt vänster eller höger.
- Tryck vridströmställaren (Bild 37,1) i den önskade riktningen.

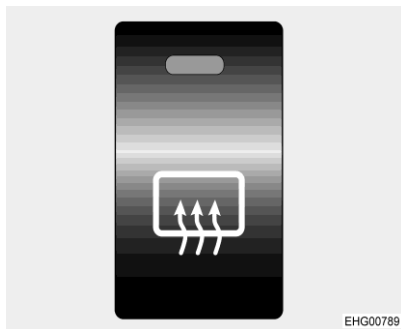

Bild 38 Brytare värme ytterspeglar

Slå på värmen ytterspeglar:

- Tryck på brytaren (Bild 38) på instrumentbrädan. Kontrollampan på reglaget visar att funktionen aktiverats.

5.16 Mörkläggningsgardiner för vindrutan, förarfönstret och passagerarfönstret

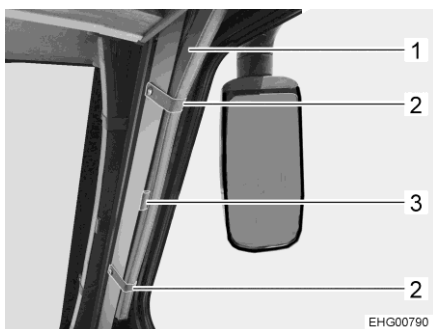
- Under färd ska gardinerna för vindrutan, respektive förar- och passagerarfönsterna vara öppna, låsta och säkrade. Förarens sikt får inte hindras.

5.16.1 Manuellt justerbar plisségardin (delvis extrautrustning)

Bild 39 Plisségardin (vindruta)

- Stänga:** ■ Tryck ihop handtaget (Bild 39,1) och dra ner mörkläggningsgardinen.
- Öppna:** ■ Skjut upp mörkläggningsgardinen.

- 1 Plisségardin
- 2 Fäste med tryckknapp
- 3 Fäste

Bild 40 Plisségardin (sidofönster)

- Öppna och stänga:** ■ Håll i plisségardinens (Bild 40,1) fäste (Bild 40,3) och skjut åt höger eller vänster.
- Säkra:** ■ Tryck tillbaka plisségardinens.
- Fäst 2 fästen (Bild 40,2) med vardera en tryckknapp.

5.17 Motorhuv

- ▶ När motorhuv är öppen finns risk att skada sig i motorrummet.
- ▶ Motorn kan vara mycket varm även om den har varit avstängd en längre tid. Risk för brännskador!
- ▶ Utför inga arbeten i motorrummet när motorn är igång.
- ▶ Motorhuv ska alltid vara ordentligt stängd och låst när man kör. Kontrollera alltid att motorhuv har låsts när du har stängt. Dra i motorhuv för att kontrollera detta.

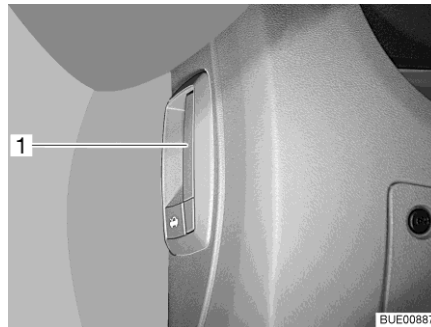

Bild 41 Låsspak motorhuv (inne i fordonet)

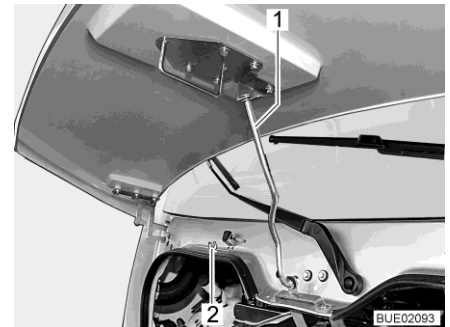

Bild 42 Säkerhetsstäng (Ixeo I)

- Öppna:**
- Dra i spaken (Bild 41,1) under till vänster eller vid sidan om instrumentbrädan.
 - Sväng upp motorhuv.
 - Ta bort säkerhetsstäng (Bild 42,1) från hållaren (Bild 42,2) och fäst den på motorhuv.
- Stänga:**
- Håll motorhuv.
 - Lossa säkerhetsstäng (Bild 42,1) från hållaren på motorhuv och skjut in den i hållaren (Bild 42,2).
 - Fäll ned motorhuv så att det märks att snäpplåset går i lås.
 - Säkerställ att motorhuv är låst korrekt. Dra i motorhuv för att kontrollera detta.

5.18 Spolarmunstycken

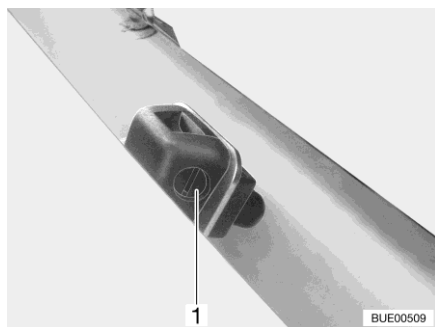

Bild 43 Spolarmunstycken

Fordonet har spolarmunstycken med inställbar sprutvinkel.

- Ställa in: ■ Vrid ställskruven (Bild 43,1) med en lämplig skruvmejsel tills önskat läge nås.

5.19 Fylla på spolarvätska

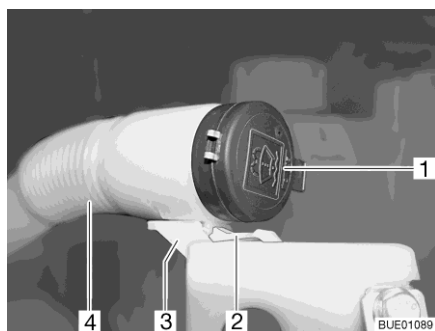

Bild 44 Påfyllningsöppning spolarvätskebehållare

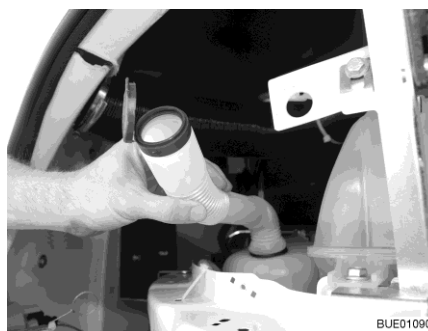

Bild 45 Påfyllningsöppning i påfyllningsläge

- Lås upp och öppna motorhuven.
- Tryck ner tappen (Bild 44,2) och håll den nedtryckt.
- Dra ut den böjliga slangen (Bild 44,4) framåt ut ur hållaren (Bild 44,3).
- Tag av locket (Bild 44,1) från spolarvätskebehållarens påfyllningsöppning.
- Vrid den böjliga slangen så att påfyllningsöppningen pekar uppåt (Bild 45).
- Fyll sakta på spolarvätskan.
- Tryck på locket på spolarvätskebehållarens påfyllningsöppning.
- Skjut tillbaka den böjliga slangen i hållaren och låt den snäppa fast.

5.20 Tankning av bränsle för dieselmotor

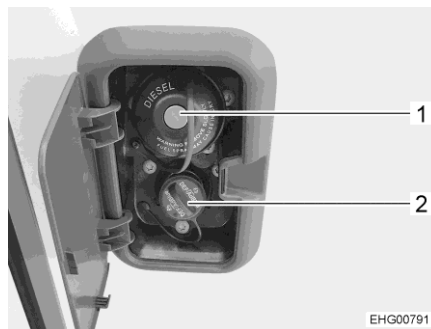
- ▶ Vid tankning måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ Locken för bränslepåfyllningsröret och påfyllningsöppningen för dricksvattnet är ganska lika varandra. Kontrollera märkningen innan du fyller på tanken.

- ▷ Bränslepåfyllningsröret är märkt med texten "Diesel".

Bränslepåfyllningsröret befinner sig på fordonets utsida längst fram till vänster.

5.20.1 Bränslepåfyllningsrör

- 1 Tanklock
- 2 AdBlue®-tanklock

Bild 46 Bränslepåfyllningsrör

- Öppna:**
- Vik den yttre luckan åt vänster.
 - Stick in nyckeln i låscylindern på locket (Bild 46,1) och vrid moturs.
 - Locket tas av.
- Stänga:**
- Sätt på locket på bränslepåfyllningsröret.
 - Vrid nyckeln medurs.
 - Dra ut nyckeln.
 - Kontrollera att locket sitter ordentligt fast på bränslepåfyllningsröret.
 - Vik den yttre luckan åt höger och tryck till.

5.21 Påfyllning av AdBlue®

- Förvara AdBlue® oåtkomligt för barn. Förvara ingen AdBlue®-behållare i fordonet.

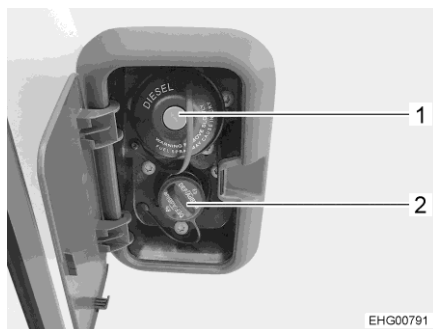

- ▷ När AdBlue®-tanken är tom, kan fordonet inte längre startas. När AdBlue®-tanken kördes tom, måste den fyllas på med minst 3,8 liter.
- ▷ Tunna inte ut AdBlue® med vatten.
- ▷ Fyll inte på AdBlue® i bränsletanken.

Basfordonet är utrustat med en avgasrengöringsanläggning, som fungerar med extrabränslet AdBlue®. AdBlue® är tillgängligt i olika behållarstorlekar eller på bensinstationer, som har tillgång till en AdBlue®-tappinstallation.

Extratanken för AdBlue® är på 15 liter. Akustiska och optiska signaler indikerar när reservmängden är uppnådd. Den första varningen visas när man fortfarande kan köra ca 2400 km.

Påfyllningsöppningen för AdBlue®-tanken är placerad under bränsletankens påfyllningsöppning. Påfyllningslocket är låst med ett blått lock.

- 1 Tanklock
- 2 AdBlue®-tanklock

Bild 47 Påfyllningsöppning för AdBlue®

Påfyllning av AdBlue®:

- Vrid det blå locket (Bild 47,2) moturs och ta bort det.
- Fyll på AdBlue® från behållare eller tappinstallationen.
- Placera det blå locket på påfyllningsöppningen och vrid medurs så långt det går.
- Ta bort eventuell spilld vätska runt påfyllningsöppningen omedelbart med en fuktig trasa.
- Innan nästa motorstart ska tändningen vara på i ungefär 10 sekunder **utan** att starta motorn.

- ▷ Kasta inte AdBlue®-behållare i hushållssoporna. Tomma behållare ska kasseras enligt de nationella riktlinjerna eller bortskaffas vid försäljningsstället.

- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

5.22 Bogsering

- Om det inte går att vrida tändnyckeln i tändningslåset får inte fordonet bogseras. Då är styrningen spärrad.

- När fordonets motor inte är igång eller det är fel på elsystemet fungerar inte servostyrningen och bromsarna. Det är nödvändigt med stor kraft för att styra och bromsa.

- Dessutom måste anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet beaktas.
- Beakta gällande, nationella bestämmelser för bogsering.

När fordonet måste transporteras bort ska det i möjligaste mån ske genom bärgning på en transport eller släpvagn. Om det inte är möjligt rekommenderar vi att alltid använda en bogserstång. Bogserstången måste vara godkänd för fordonets vikt.

Montera bogseröglan

Fästet för bogseröglan är placerat bakom ett lock på höger sida av fordonsfronten.

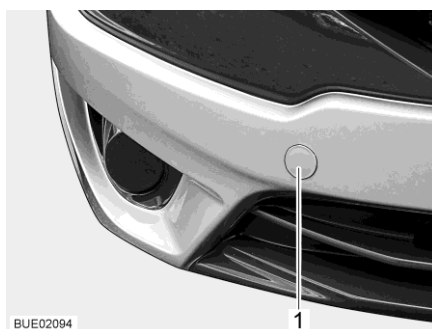

Bild 48 Lock till bogseröglans fäste (exempel)

- Ta bort locket (Bild 48,1).
- Montera bogseröglan enligt anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om uppställning av fordonet på campingområdet.

- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Använd nivåklossar vid behov. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.
- ▷ Säkra fordonet så att den inte kan rulla iväg.
- ▷ Djur (särskilt möss) kan orsaka stora skador i fordonet. Kontrollera därför regelbundet det uppställda fordonet med avseende på olika spår efter djur, på så sätt kan större skador undvikas.

6.1 Parkeringsbromsen

Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp fordonet.

6.2 Nivåklossar

- ▷ Nivåklossar medföljer inte vid leverans. Tillbehörshandeln tillhandahåller olika modeller.

Nivåklossar gör det möjligt att utjämna höjdskillnaden så att fordonet står vågrätt på sluttningar och på ojämna uppställningsytor.

6.3 Stoppklossar

Använd stoppklossar vid parkering av fordonet i uppförs- eller nedförsbackar.

Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska stoppklossar användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppklossar standard.

6.4 Stödben

6.4.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Stödbenen får inte användas som domkraft för arbeten under fordonet (som t. ex. hjulbyte eller underhållsarbete).
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.

- ▷ Innan stödbenen körs ut ska parkeringsbromsen dras åt.
- ▷ Se till att stöden belastats jämnt när fordonet ställs upp.
- ▷ Vrid, före färden, upp stöden till stoppläget, kör in dem helt och säkra dem.

- ▷ Om man ställer fordonet på mjuk mark som inte är stabil, ska en stor platta placeras under stöden för att förhindra att de sjunker ner i marken.
- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.

6.4.2 Stödben (extrautrustning)

- ▷ Beroende på modell är sexkanten är ledad så att hylsnyckeln kan placeras i ett bättre vridläge.

För att stödbenen alltid ska fungera optimalt ska stödets invändiga rör rengöras regelbundet och smörjas med fett.

Beroende på modell kan stödbenen justeras på längden.

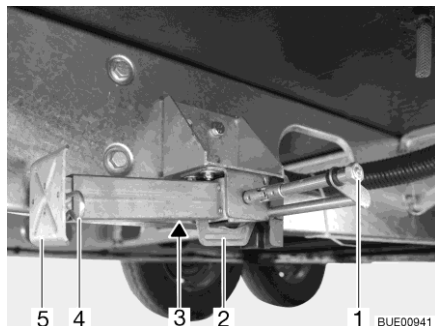

Bild 49 Stödben

- Köra ut:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 49,1) och vrid runt den tills stödbenet står rakt neråt.
 - När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 49,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 49,5).
 - Drag ut stödbensförlängningen så att det har önskad längd.
 - Sätt in sprinten i stödbensförlängningen igen.
 - Vrid sexkanten tills stödbenet helt ligger an mot marken och fordonet står vågrätt.
- Köra in:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 49,1) och vrid runt den tills stödbenet inte längre sitter mot marken.
 - När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 49,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 49,5).
 - Skjut in stödbensförlängningen (Bild 49,5) helt och sätt in sprinten (Bild 49,4) i borrhålet på stödbensförlängningen.
 - Vrid sexkanten (Bild 49,1) tills stödbenet svängs uppåt och spåret (Bild 49,2) är helt vid slutet av skåran (Bild 49,3).

- ▷ Beakta, före färden: Är alla stödben helt inkörda, alla stödbensförlängningar helt inskjutna och säkrade med sprinten?

6.5 230 V-anslutning

Till fordonet kan man ansluta en extern 230 V-försörjning (se kapitel 9).

6.6 Kylskåp

- ▶ När kylskåpet har ställts in på 12 V förbrukar den ständigt ström. Växla därför till gasdrift när fordonsmotorn **inte** är igång och fordonet **inte** är anslutet till 230 V-försörjningen.

Vid apparater med automatiskt energival kommer automatisk drift av kylskåpet med 12 V endast att väljas när bilmotorn är igång.

På apparater med manuellt energival: Ställ om kylskåpet på 230 V-drift eller gasdrift när fordonsmotorn är avstängd.

6.7 Satellitsystem (extrautrustning)

- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall!

- ▷ Innan man slår på satellitsystemet, se till att det inte finns något hinder i antennens utfällning, till exempel en gren eller garagetak.
- ▷ Placera, vid stark blåst (över 80 km/h), antennen i parkeringsläge.
- ▷ Tvätta inte ett fordon med parabolantenn i bortstvättanläggning, tvättgata eller med högtryckstvätt.
- ▷ För bakåttransport, till exempel på en lastbil eller ett tåg, säkra antennen mot oönskad positionering.

- ▷ Fordonet måste stå helt still under satellitsökningen. Gå inte omkring i fordonet.
- ▷ Satellitmottagningen fungerar endast när antennen riktas direkt i riktningen mot önskad satellit, det får inte finnas några hinder i vägen.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

6.7.1 Satellitsystem med automatisk antennjustering (Oyster Premium)

- ▷ Koppla bort den platta bildskärmen med en växelströmbrytare från det elektriska ledningssystemet vid en lång avstängning så att bodelsbatte-riet inte är urladdat.

- ▷ Om platsen ställs in med hjälp av en lista över länder, gör det satellitsökningen snabbare.
- ▷ Om antennen har dragits in genom att slå på tändningen, är det nödvändigt att starta om systemet genom att stänga av det och slå på det igen.
- ▷ Mottagandet av DVB-T/T2-sändare (digital terrestrisk TV) är endast möjlig om en DVB-T/T2-antenn är tillgänglig.

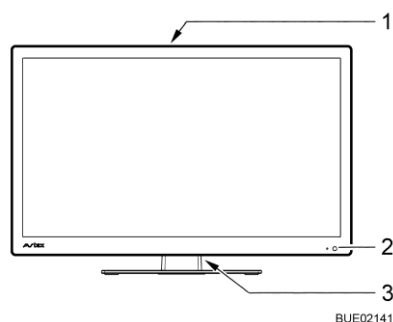
Antennen justeras automatiskt till en av de förinställda satelliter, när mottagningssystemet finns inom räckvidd av dessa satelliter.

Vid påslagning av anläggningen kommer antennen att fara ut automatiskt. Vid avstängning av anläggningen eller vid start av fordonsmotorn, kommer antennen att föras in automatiskt.

När det önskade TV-programmet väljs, kommer motsvarande satellit, automatiskt att väljas och riktas in.

De grundläggande funktionerna för fjärrstyrningen är listade, för fullständig beskrivning se separat instruktionsbok från tillverkaren.

Anläggningen är utrustad med en standardstationslista samt favoritlistor från fabriken. Dessa standardlistor kan ändras eller kompletteras manuellt.

- 1 Manöverknappar på apparatens baksida
- 2 Lysdiod Standby-läge/driftläge
- 3 Vippknapp på/av

BUE02141

Bild 50 Manövrering på platt bildskärm

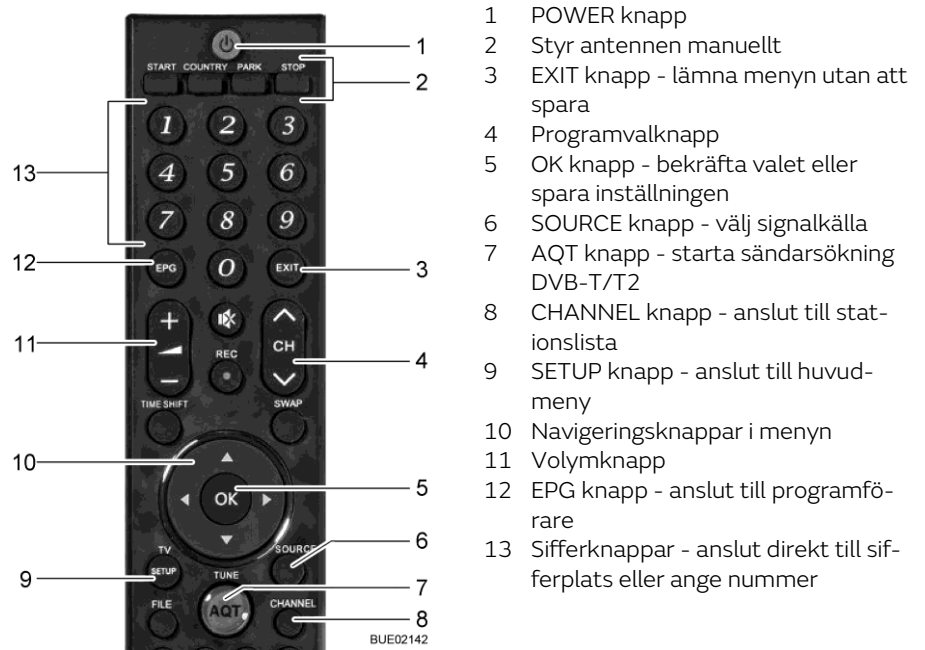

Bild 51 Fjärrstyrning

Slå på anläggningen:

- Ställ IN vippknappen (Bild 50,3) på den platta bildskärmens baksida. Anläggningen går till Standby-läge. Lysdioden (Bild 50,2) lyser rött.

Ytterligare manövrering utförs med fjärrkontrollen och indikeringarna på den platta bildskärmen.

- Tryck på knappen POWER (Bild 51,1) på fjärrstyrningen. Lysdioden (Bild 50,2) lyser blått.

Välja TV-program:

- Tryck in programvalknapparna (Bild 51,4 eller Bild 51,13) tills önskat TV-program valts.

Antennen söker automatiskt de motsvarande satelliterna.

När anläggningen har hittat satelliten visas valt TV-program automatiskt.

Välja signalkälla:

- Tryck på knappen SOURCE (Bild 51,6) tills den önskade signalkällan har valts.
- För att gå tillbaka till satellitkanalvisningen, tryck in knappen SOURCE tills signalkällan DVB-S har valts.

Driva anläggningen utan användning av antennen:

- Tryck på knappen PARK (Bild 51,2). Antennen förs till parkeringsläge.
- Tryck på knappen SOURCE (Bild 51,6) tills den önskade signalkällan (t. ex DVD) har valts.

Slå av anläggningen:

- Tryck på knappen POWER (Bild 51,1) på fjärrstyrningen. Anläggningen går till Standby-läge. Lysdioden (Bild 50,2) lyser rött.
- Ställ in vippknappen (Bild 50,3) på den platta bildskärmens baksida på AV.

Anläggningen är bortkopplad från el-nätet.

Antennen förs automatiskt till parkeringsläge.

6.8 Markis (extrautrustning)

- ▷ Kör in markisen vid kraftig blåst, samt vid regn- eller snöväder.
- ▷ Gör ett stödben kortare vid lätt regn så att vattnet kan rinna av markisen.
- ▷ Kör endast in markisen när markisduken är torr. Om markisen måste köras in när markisduken är blöt: Kör ut markisen så snart som markisduken har torkat.
- ▷ Före inkörning ska löv och grovt smuts avlägsnas från markisen.

- ▷ Använd endast markisen som solskydd.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Fördelar med en markis

Fördelarna med en markis:

- Markisen ger skugga.
- Markisen gör att man får ett "förrum" med tak och därmed större utrymme.
- Fordonet ser hemtrevligare ut.
- Beroende på utrustningen, sörjer den integrerade Lysdiod-belysningen (extrautrustning), för ytterligare ljus.

Bild 52 Markis

Uppställning av markis:

- Rulla ut markisen (Bild 52,1) med handveven.
- Ställ upp stödarmarna när markisen har fällts ut (Bild 52,2).

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att bo i fordonet.

7.1 Centrallås

- ▷ Centrallåset låser förardörren och som tillval påbyggnadens ingångsdörr och servicedörren.
- ▷ Centrallåset fungerar inte när batteri-brytaren på el-blocket är frånkopplad.

- 1 Lås dörrar
- 2 Lås upp dörrar

Bild 53 Fjärrstyrning centrallås
(2 knappar)

Lås upp förardörren (och som tillval ingång och servicedörr):

- Tryck en gång kort på knappen (Bild 53,2). Dörrlåsen är upplåsta.

Lås förardörren (och som tillval ingång och servicedörr):

- Tryck en gång kort på knappen (Bild 53,1). Dörrlåsen är låsta.

Om en eller flera dörrar inte stängs ordentligt när de låses, blinkar körrikt-ningsvisaren (svängsignaler) snabbt.

- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

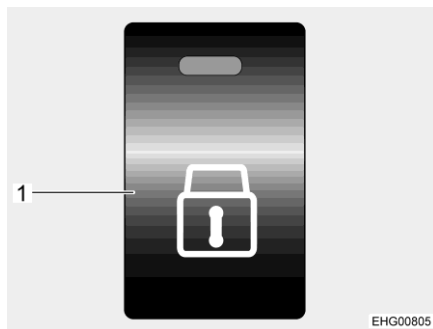

Bild 54 Omkopplare centrallås

Knappen för centrallåset sitter i mittkonsolen.

- Låsa upp:** ■ Tryck ner knapp (Bild 54,1). Dörrlåsen är upplåsta.
- Låsa:** ■ Tryck ner knapp (Bild 54,1). Dörrlåsen är låsta. Kontrollampan på knappen lyser.

7.2 Ingångsdörr och förardörr

- Kör endast med stängda dörrar.

- ▷ Låsning av dörrarna kan förhindra att de öppnas av sig själva, t. ex. vid en olycka.
- ▷ Låsta dörrar förhindrar dessutom att någon kan komma in i fordonet utifrån t. ex. om du måste stanna vid en ljussignal. I en nödsituation kan det emellertid vara ett problem om dörrarna är låsta.
- ▷ Lås alltid dörrarna när du lämnar fordonet.

7.2.1 Förardörr, utsida

Bild 55 Dörrlås (förardörr på utsidan)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 55,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
 - Drag i dörrhandtaget (Bild 55,1). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 55,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

7.2.2 Förardörr, insida

Bild 56 Dörrlås (förardörr på insidan)

- Öppna:**
- Drag i handtaget (Bild 56,1). Dörrlåset låses upp.
- Låsa:**
- Dörren stängs.
 - Tryck handtaget (Bild 56,1) inåt, lås resp. dörr, genom centrallåset (extrautrustning), (se avsnitt 7.1).

7.2.3 Ingångsdörr, utsida

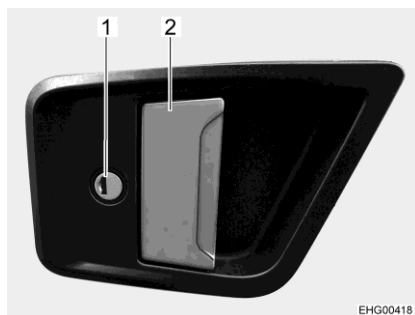

Bild 57 Dörrlås (ingångsdörr utsida)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 57,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
 - Drag i dörrhandtaget (Bild 57,2). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 57,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

7.2.4 Ingångsdörr, insida

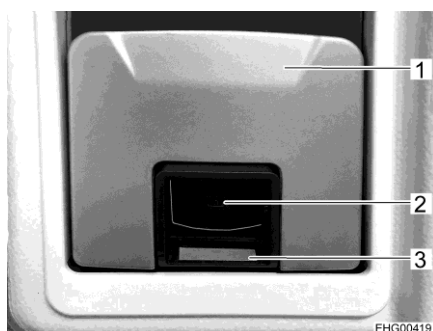

Bild 58 Dörrlås (ingångsdörr insida)

- Öppna:**
- Drag i handtaget (Bild 58,1). Dörrlåset låses upp respektive öppnas.
- Låsa:**
- Tryck in den svarta ytan (med låssymbol) (Bild 58,2) tills den röda ytan (Bild 58,3) blir synlig. Dörrlåset låses.

7.2.5 Fönster ingångsdörr (delvis extrautrustning)

Ingångsdörren har ett fönster med plisségardin.

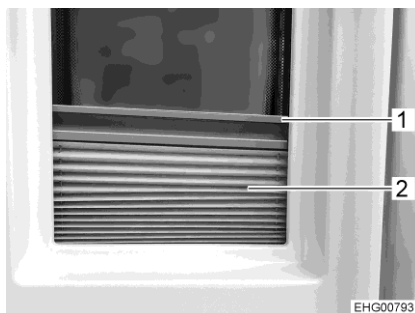

Bild 59 Plisségardin

- Stänga:** ■ Ta tag i mitten på plisségardinens (Bild 59,2) list (Bild 59,1) och drag den nerifån och upp och släpp loss den vid önskad höjd. Plisségardinen stannar på denna höjd.
- Öppna:** ■ Ta tag på mitten av plisségardinens list och skjut nedåt.

7.2.6 Veckat insektsskydd på ingångsdörren (delvis extrautrustning)

- ▷ Öppna insektsskyddet helt innan ingångsdörren stängs.

Bild 60 Insektsskydd

- Stänga:** ■ Ta tag i listen (Bild 60,1) och drag ut insektsskyddet helt.
- Öppna:** ■ Ta tag i listen (Bild 60,1) och ställ tillbaka insektsskyddet till utgångsläget.

7.3 Utvändiga luckor

- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Öppna resp. stäng alla lås på luckan för att öppna och stänga den utvändiga luckan.

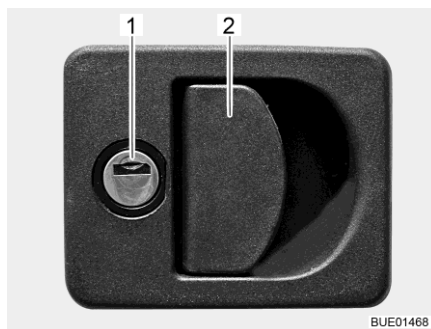
- ▷ Då fordonet lämnas ska samtliga luckor på utsidan stängas.

Luckorna som finns på fordonets utsida har enhetliga låscylindrar. Därför kan man öppna eller låsa dem med en och samma nyckel.

7.3.1 Lucklås med greppkåpa

- ▷ Drag i luckans alla låshandtag samtidigt för att öppna den utvändiga luckan.

- 1 Låscylinder
- 2 Låshandtag

Bild 61 Lucklås med greppkåpa

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 61,1) och vrid ett kvarts varv. Lucklåset är upplåst.
 - Dra ut nyckeln.
 - Drag i låshandtaget (Bild 61,2). Den utvändiga luckan är öppen.
- Stänga:**
- Stäng utvändiga luckan helt.
 - Stick in nyckeln i låscylindern och vrid ett kvarts varv. Lucklåset är låst.
 - Dra ut nyckeln.

7.3.2 Nödupplåsning garagelucka

Garageluckan kan alltid öppnas inifrån via nödupplåsningen. Nödupplåsningen är möjlig även om garageluckan har låsts med nyckel.

Bild 62 Nödupplåsning garagelucka

- Låsa upp garageluckan:
- Dra i båda handtagen på nödupplåsningen (Bild 62,2).
 - Tryck garageluckan (Bild 62,1) utåt.

7.3.3 Lucklås med tryckknapp

Beroende på luckans storlek är serviceluckan utrustat med ett eller två låsbara trycklås.

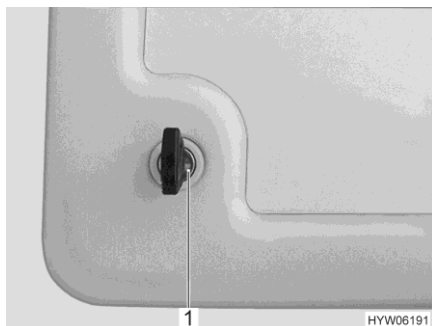

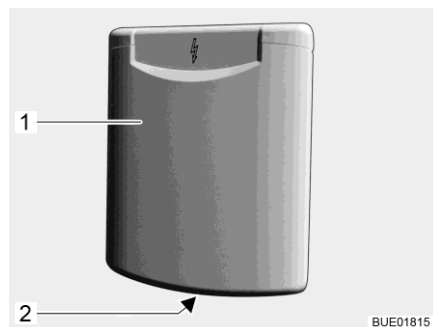
Bild 63 Trycklås servicelucka

Bild 64 Trycklås servicelucka (tillval)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i det låsbara trycklåsets (Bild 63,1 eller Bild 64,1) låscylinder och vrid ett kvarts varv. Trycklåset är låst.
 - Dra ut nyckeln.
 - Lås ev. även upp det andra låsbara trycklåset.
 - Tryck samtidigt på båda trycklåsets tryckknappar (Bild 64,2) med tumarna och öppna serviceluckan.
- Stänga:**
- Stäng och tryck igen serviceluckan. Trycklåset har nu hakat fast, det är dock inte låst.
 - Stick in nyckeln i det låsbara trycklåsets (Bild 63,1 eller Bild 64,1) låscylinder och vrid ett kvarts varv. Trycklåset är låst.
 - Dra ut nyckeln.
 - Lås ev. även det andra låsbara trycklåset.

7.3.4 Lucka för 230 V-anlutning

- 1 Utvändig lucka
- 2 Handgrepp

Bild 65 Lucka för 230 V-anlutning

- Öppna:** ■ Ta tag i handgreppet (Bild 65,2) på den utvändiga luckan (Bild 65,1) och fäll upp den utvändiga luckan.
- Stänga:** ■ Fäll ned den utvändiga luckan och tryck till.

7.3.5 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten

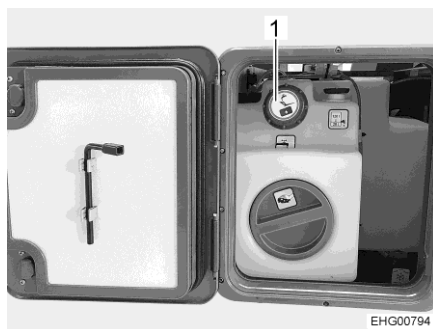

Bild 66 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten

- ▷ Påfyllningsöppningen för dricksvatten (Bild 66,1) är märkt med symbolen "i".

- Öppna:** ■ Skruva av locket till påfyllningsöppningen för dricksvatten (Bild 66,1).
- Stänga:** ■ Skruva på locket till påfyllningsöppningen för dricksvatten (Bild 66,1).
■ Kontrollera att locket sitter ordentligt fast på påfyllningsöppningen för dricksvatten.

7.4 Skåpluckor

- ▷ Stäng och lås alla skåpluckor och innerdörrar innan du startar.
- ▷ Skåpluckorna som visas i det här avsnittet är exempel. Beroende på modell kan lås och handtag på skåpluckorna avvika från det här visade utseendet.

7.4.1 Skåpluckor med tryckhandtag

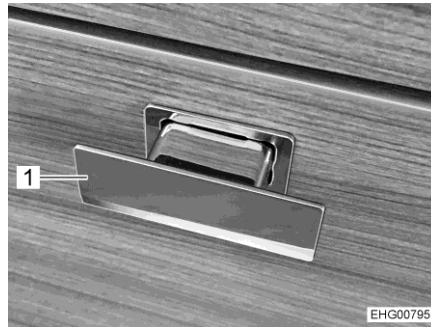

Bild 67 Skåplucka med tryckhandtag

- Öppna:**
- Tryck på tryckhandtaget (Bild 67,1). Tryckhandtaget skjuts ut.
 - Ta tag i tryckhandtaget och öppna skåpluckan.
- Stänga:**
- Stäng skåpluckan.
 - Tryck tryckhandtaget mot skåpluckan. När knappen har hakat i är skåpluckan ordentligt stängd.

7.4.2 Skåplucka med svängmekanism

- ▷ Låt inte skåpluckan röra sig uppåt på ett okontrollerat sätt när den öppnas.
- ▷ Styr skåpluckan med handen när du svänger upp den.

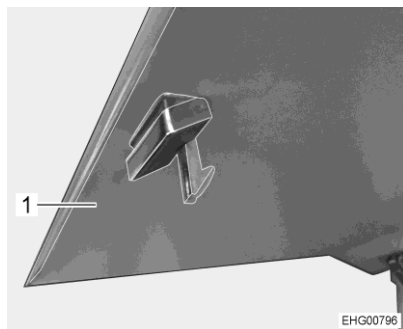

Bild 68 Skåplucka

- Öppna:**
- Tryck skåpluckan (Bild 68,1) inåt. Skåpluckan låses upp.
 - Öppna skåpluckan och sväng upp den på ett kontrollerat sätt.
- Stänga:**
- Styr skåpluckan nedåt.
 - När skåpluckan är stängd: Tryck på skåpluckan tills du hör att den klickar på plats.

7.5 Lock för golvfacket

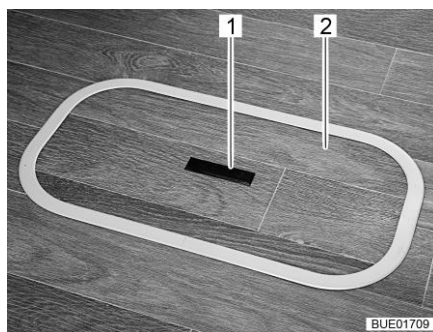

Bild 69 Lock för golvfacket (handtag sänkt)

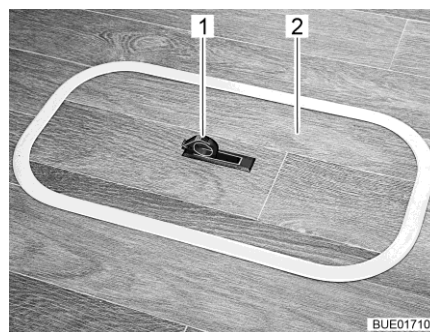

Bild 70 Lock för golvfacket (handtag utsvängd)

- Öppna:**
- Tryck nedåt på ena sidan av gripplattan (Bild 69,1). Handtaget (Bild 70,1) svängs upp.
 - Ta av locket (Bild 69,2 eller Bild 70,2) uppåt.
- Stänga:**
- Sätt i locket i golvets ram.
 - Sväng ner med handtaget.

7.6 Ljusbrytare

7.6.1 Ingång

- ▷ Ljusbrytarna som visas i det här avsnittet är exempel. Beroende på modell kan typ och beläggning för ljusbrytarna avvika från det här visade utseendet.

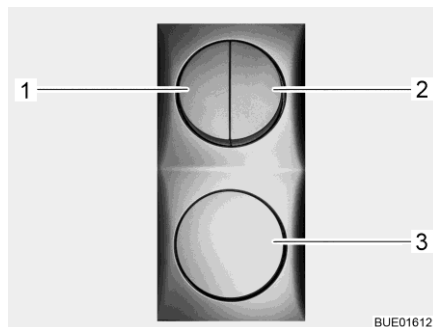

Bild 71 Reglagelist

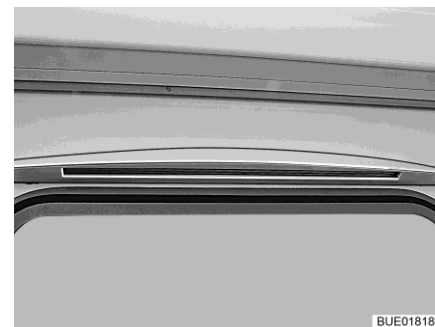

Bild 72 Förtältsbelysning (inte vid utförande med markis)

I ingångsområdet finns ljusbrytarna för följande lampor:

- Belysning ingång
- Belysning förtält (Bild 72) (inte vid utförande med markis)
- Belysning bodel
- Markisbelysning (extrautrustning)

7.6.2 Invändigt

- ▷ Lamporna som visas i det här avsnittet är exempel. Här illustreras inte alla lampor som används i fordonet. Med hjälp av exemplen tydliggörs det möjliga monteringsstället för ljusbrytarna. Typ av ljusbrytare och utseendet på ljusbrytarna kan avvika från formen som illustreras här.

Bild 73 Infälld LED-lampa

Bild 74 Separat ljusbrytare

De infällda LED-lamporna (Bild 73) är integrerade i taket på fordonet.

Ljusbrytarna (Bild 74,1) sitter, beroende på modell, på lättillgängliga ställen.

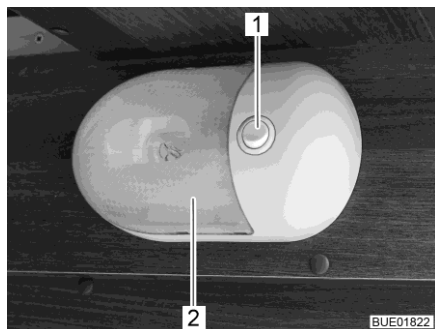

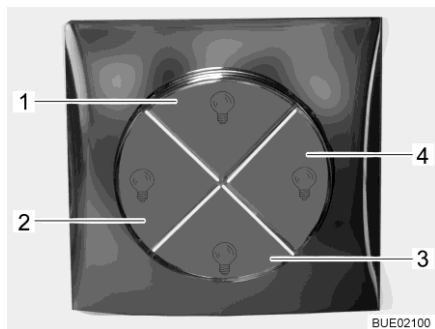
Bild 75 Påbyggnadslampa

Påbyggnadslampen är monterad i det bakre garaget.

För att stänga av och sätta på påbyggnadslampen (Bild 75,2) tryck på ljusbrytaren (Bild 75,1).

7.6.3 Ljusstyrning

Beroende på modell är fordonet utrustat med en ljusstyrning. Vid strömbrytare i vardagsrum och sovdel kan belysningsscenarier för dessa områden bytas via fyra pekskärmar. Med ljusstyrningen kan olika belysningar kombineras.

- 1 Huvudbelysning bodel
- 2 Huvudbelysning sovdel
- 3 Omgivningsbelysning bodel
- 4 Omgivningsbelysning sovdel

Bild 76 Omkopplare för ljusstyrning

Följande belysningsscenarier för vardagsrum och sovdel kan bytas med pekknappar på strömbrytarna:

- Huvudbelysning: Takbelysning och spotlights
- Omgivningsbelysning: Indirekt belysning genom olika lysdioder.

7.6.4 Bärbar lampa Homelight (extrautrustning)

- Medan man kör ska alla bärbara lampor vara fästa i den aktiva dockningsstationen i klädsåpet!

Den bärbara lampan kan användas som extralampa, som bordslampa eller som ficklampa. Den bärbara lampan är utrustad med ett uppladdningsbart batteri som laddas vid laddstationen i klädsåpet.

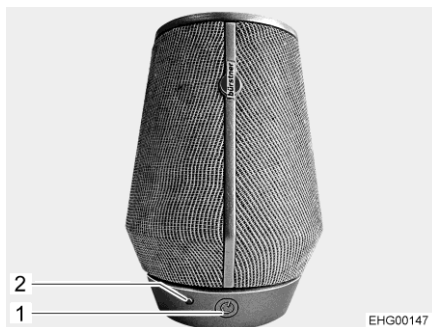

Bild 77 Bärbar lampa (ihopskjuten)

Bild 78 Bärbar lampa (utfälld)

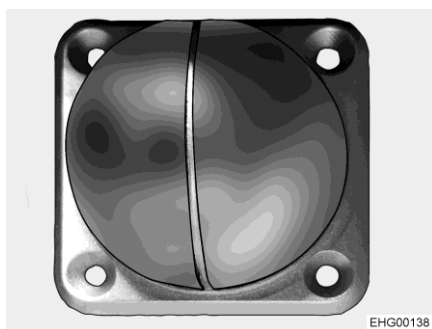

Bild 79 Dockningsstation (aktiv och passiv)

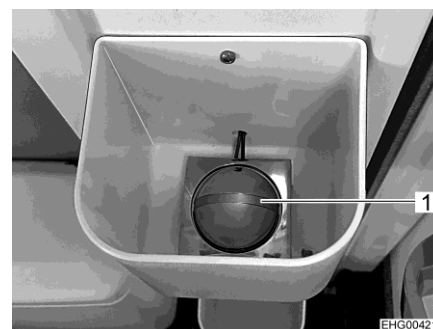

Bild 80 Dockingstation vid ingångsdörren

Användning som extralampa

Den bärbara lampan är ihopskjuten (Bild 77) och är fastsatt i en passiv dockningsstation (Bild 79).

Användning som bordslampa

Den bärbara lampan är utfälld (Bild 78) och placeras på bordet eller valfri plats.

Användning som ficklampa

Den bärbara lampan är utfälld (Bild 78) och kan då användas som ficklampa.

Slå på/från:

- Tryck på till/från-brytaren (Bild 77,1).

Dimra:

- Håll till/från-brytaren (Bild 77,1) intryckt.

- Den senast inställda ljusstyrkan sparas.

- Ladda:** ■ Tryck ihop lampan (Bild 77) och anslut den till den aktiva dockningsstationen i klädskalet (Bild 79) eller på ingångsdörren (Bild 80).

Lysdioden (Bild 77,2) bredvid till/från-brytaren visar laddningsstatus.

Röd lysdiod innebär att batteriet laddas.

Grön lysdiod innebär att batteriet är laddat.

- ▷ När lampan sätts i den aktiva dockningsstationen lyser lysdioden rött i 30 sekunder.

7.7 Fäste för platt bildskärm

- Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.

7.7.1 Vägghållare

Den platta bildskärmen är fäst på en vägghållare.

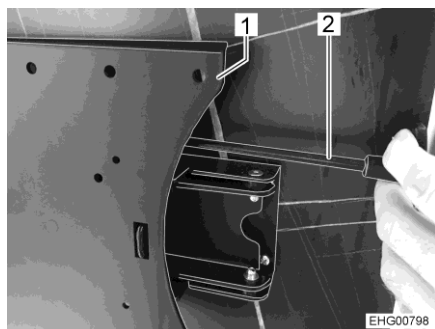

Bild 81 Vägghållare

- Positionera:** ■ Dra i låsspaken (Bild 81,2) och sväng fästet (Bild 81,1) med den platta bildskärmen till önskat läge.
- Förvara:** ■ Dra låsspaken och vrid tillbaka den platta bildskärmen tills hållaren hakar i.

7.7.2 Hållare med utdrag

Den platta bildskärmen är fäst vid en hållare som kan dras ut och vinklas till önskat läge.

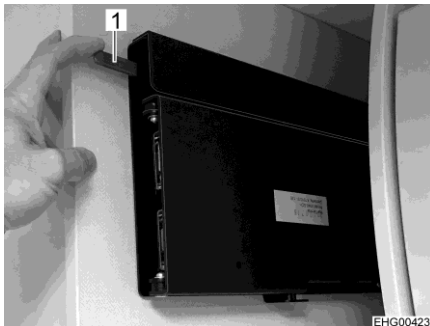

Bild 82 Låsa upp utdraget

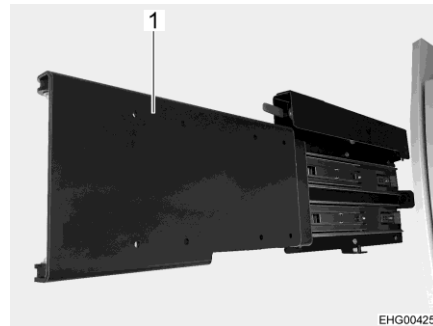

Bild 83 Utdrag (utdraget)

- Positionera:**
- Tryck ner den röda spaken (Bild 82,1) och dra ut utdraget (Bild 83,1). Den platta bildskärmen är vinklad mot bodelen.

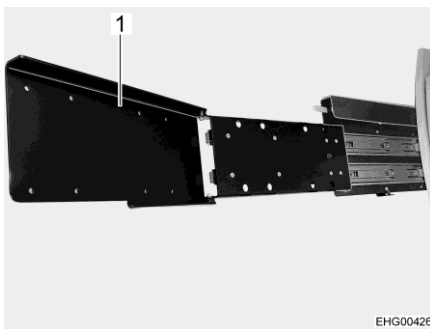

Bild 84 Utdrag (utdraget och nedfällt)

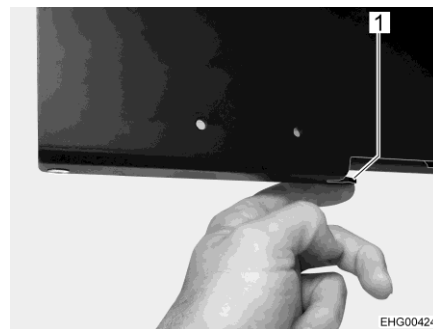

Bild 85 Låsa upp svängmekanismen

- För att vrida den platta bildskärmen till det bakre området: Fäll ner utdraget (Bild 84,1).
- För att vrida den platta bildskärmen till önskat läge: Tryck på den svarta spaken (Bild 85,1) nedtill på utdragsplattan och vinkla den platta bildskärmen.

- Förvara:**
- Sväng tillbaka den platta bildskärmen till utgångsläget.
 - Skjut in utdraget tills det hörs att låset hakar fast.

7.8 Vädra

- Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fri från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.

- ▷ I fordon med höjbar säng i det bakre området och taklucka kan det bildas kondensvatten i takrundningarna när den höjbara sängen är upphöjd i det högsta läget.

När fordonet är parkerat kan den höjbara sängen i det bakre utrymmet sänkas något för att förbättra luftcirkulationen.

- ▷ I vissa väderleksförhållanden kan kondens bildas på metallföremål trots att man vädra tillräckligt mycket (t. ex. skruvarna på chassigolvet).
- ▷ Öppningar (t. ex. takventiler, kanterna på takluckor, eluttag, påfyllningsöppningar, luckor osv.) kan vara köldbryggor.

Kondensvatten

Se till att du alltid har en optimal luftcirkulation eller ventilation genom att vädra så ofta som möjligt. Endast om man vädra tillräckligt mycket kan man förhindra att det bildas kondensvatten och som en konsekvens därav mögel om det är kyligt eller kallt ute. När värmeeffekten, luftspridningen och ventilationen anpassas till varandra fås ett behagligt rumsklimat under den kalla årstiden. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspridningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Om fordonet står stilla en längre tid bör man vädra regelbundet, bl a för att undvika för kraftig uppvärmning på sommaren. Vädra därvid inte bara rummet utan även de utifrån tillgängliga förvaringsutrymmena. När fordonet ställs upp i ett stängt utrymme (t. ex. garage) ska även uppställningsplatsen vädra. Kondensvatten kan leda till att det bildas mögel.

7.9 Fönster

- ▷ Fönstrena är försedda med mörkläggningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät eller veckat insektsskydd. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörkläggningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget. Plisségardinen och det veckade insektsskyddet består av tunt material. Dra försiktigt tillbaka plisségardinen eller insektsskyddet i handtaget till utgångsläget, håll i handtaget så att plisségardinen eller insektsskyddet inte skadas.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen eller plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen och fönstret. Fönstret kan skadas.

Om mörkläggningsgardinen är inbyggd i den nedre rullgardinskassetten skall den därför vid starkt solljus bara stängas till 2/3. Då släpps värmen mellan fönstret och mörkläggningsgardinen ut.

Om mörkläggningsgardinen är inbyggd i den övre rullgardinskassetten ska den stängas helt och öppnas regelbundet.

Ställ dessutom fönstret i läge för "kontinuerlig vädring".
- ▷ Stäng fönstren innan körningen påbörjas.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga fönstrena så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Öppna resp. stäng alla låsarmar på fönstret för att öppna/stänga fönstren.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla fönster vara stängda.
- ▷ Vid extrema väderleksförhållanden eller stora temperaturskillnader kan det bildas lite kondensvatten på insidan av de dubbla akrylglasrutorna. Rutan är så konstruerad, att kondensvattnet kan avdunsta igen om temperaturen ute stiger. Man behöver alltså inte vara rädd att akrylglasrutan tar skada av kondensvattnet.

7.9.1 Överkantshängt fönster

- ▷ Om fönstren är monterade med automatik-spärrar, måste fönstret öppnas helt för att spärren ska frigöras. Om spärren inte frigörs och fönstret trots det stängs finns det risk för att fönstret går sönder p.g.a. stora trycket.
- ▷ När de överkantshängda fönstren öppnas skall det göras utan att vridspänningar uppstår. Fönster skall öppnas och stängas med jämn kraft.
- ▷ Om låsarmen är utrustad med en låsknapp, så måste låsknappen tryckas in varje gång som låsarmen ska manövreras.

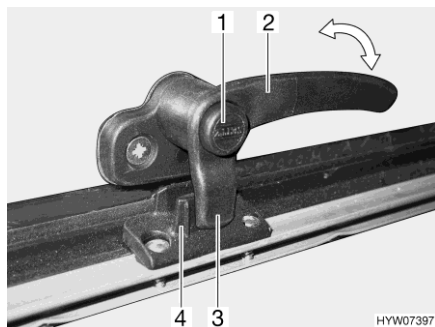

Bild 86 Låsarm med låsknapp i läget "stängd"

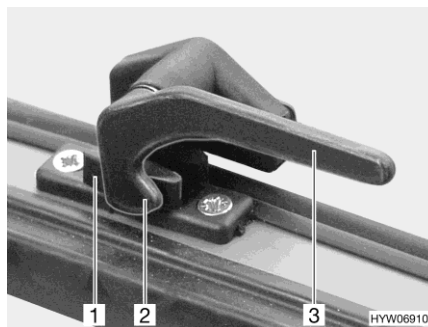

Bild 87 Låsarm i läget "stängd"

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 86,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
 - Sväng låsarmen (Bild 86,2 eller Bild 87,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.

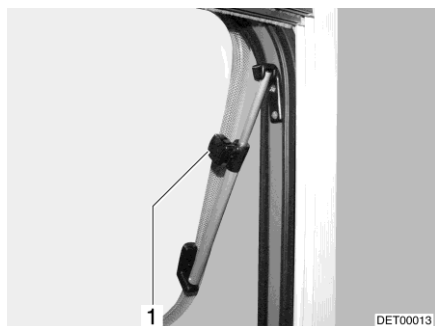

Bild 88 Överkantshängt fönster med vridspärr

Bild 89 Överkantshängt fönster med automatik-spärr

- Överkantshängt fönster med vridspärr: Öppna det överkantshängda fönstret till önskat läge och lås det med den lettrade hylsan (Bild 88,1).
- Överkantshängt fönster med automatik-spärr: Öppna det överkantshängda fönstret till önskat läge. Automatik-spärren (Bild 89,1) hakar fast automatiskt.

Det överkantshängda fönstret låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Överkantshängt fönster med vridspärr: Vrid den lettrade hylsan (Bild 88,1) tills låsningen släpper.
 - Överkantshängt fönster med automatik-spärr: Öppna det överkantshängda fönstret så mycket att spärren frigges.
 - Stäng det överkantshängda fönstret.
 - Tryck på låsknappen (Bild 86,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
 - Sväng låsarmen (Bild 86,2 eller Bild 87,3) ett kvarts varv mot fönsterkarmen.
- Låsspaken (Bild 86,3 eller Bild 87,2) på låsarmen sitter helt på fönsterlåsets insida (Bild 86,4 eller Bild 87,1).

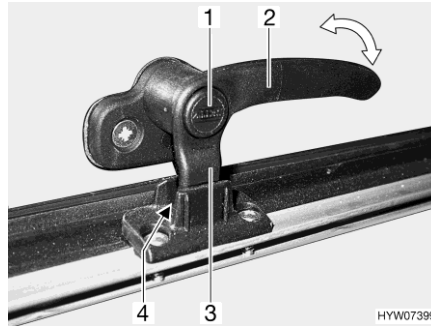

Bild 90 Låsarm med låsknapp i läget "kontinuerlig vädning"

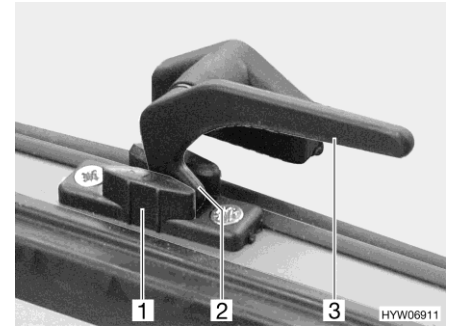

Bild 91 Låsarm i läget "kontinuerlig vädning"

Kontinuerlig vädning

Med hjälp av låsarmen kan man låsa det överkantshängda fönstret i två olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädning" (Bild 90 och Bild 91)
- I läget "helt stängt" (Bild 86 och Bild 87)

För att ställa det överkantshängda fönstret i läge för "kontinuerlig vädning":

- Tryck på låsknappen (Bild 90,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
- Sväng låsarmen (Bild 90,2 eller Bild 91,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Tryck upp det överkantshängda fönstret något.
- Vrid tillbaka låsarmen. Därvid måste låsarmens låsspak (Bild 90,3 eller Bild 91,2) föras in i spåret på fönsterlåsen (Bild 90,4 eller Bild 91,1).
- Släpp låsknappen (Bild 90,1) om sådan finns.
- Kontrollera att låsknappen inte är intryckt, den ska säkra låsarmen.

Det överkantshängda fönstret får inte stå i läget "kontinuerlig vädning" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om det överkantshängda fönstret står i läget "kontinuerlig vädning". Därför bör man stänga fönstret helt när det regnar.

7.9.2 Skjutfönster, passagerarfönster

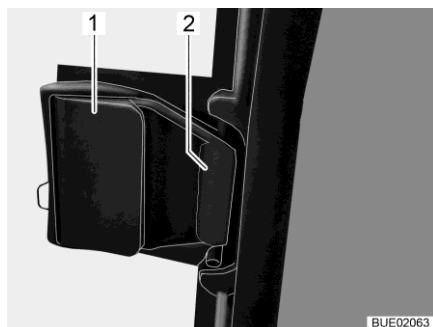

Bild 92 Skjutfönster, låst

- Öppna:**
- Dra i frigöringsknappen (Bild 92,1). Spärren (Bild 92,2) öppnas.
 - Öppna det fönstret till önskat läge.
- Stänga:**
- Stäng fönstret ända till anslaget. Spärren måste haka i.

7.9.3 Plisségardin och insektsnät

Fönstren är försedda med plisségardiner och insektsnät. Insektsnätet kan endast förskjutas tillsammans med plisségardinen.

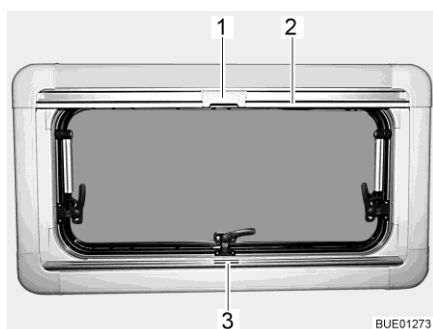

Bild 93 Överkantshängt fönster

Plisségardin Plisségardinen finns i den nedre rullgardinskassetten.

- Stänga:**
- Ta tag i mitten på plisségardinens list (Bild 93,3) och drag den nerifrån och uppåt och släpp den vid önskad höjd. Plisségardinen stannar på denna höjd.
- Öppna:**
- Ta tag på mitten av plisségardinens list och skjut nedåt.

Insektsnät Insektsnätet finns i den övre rullgardinskassetten.

- Stänga:**
- Drag, med listen, (Bild 93,2) ner insektsnätet tills listen stöter mot plisségardinen (Bild 93,3).
 - Lås fast insektsnätets spärr (Bild 93,1) på plisségardinens list.
- Öppna:**
- Tryck spärren (Bild 93,1) upptill på insektsnätet bakåt.
 - För långsamt tillbaka insektsnätet med listen (Bild 93,2).

7.9.4 Plisségardiner på vindrutan och på förar-/passagerarfönstren

Manövrering av den manuellt justerbara plisségardinen se avsnitt 5.16.1.

7.10 Takluckor

Beroende på modell har fordonet takluckor med eller utan inbyggd ventilation. När en taklucka utan inbyggd ventilation är monterad sker ventilationen över takventiler.

- ▶ Ventilationsöppningarna till ventilationssystemet måste alltid vara öppna. Täck aldrig för ventilationerna, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv.

- ▷ Takluckorna är försedda med mörkläggningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät eller veckat insektsskydd. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörkläggningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget. Plisségardinen och det veckade insektsskyddet består av tunt material. Dra försiktigt tillbaka plisségardinen eller insektsskyddet i handtaget till utgångsläget, håll i handtaget så att plisségardinen eller insektsskyddet inte skadas.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen resp. plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen och takluckan. Takluckan kan skadas. Stäng därför mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen endast till 2/3 vid starkt solljus. Öppna takluckan något eller ställ den i ventilationsläge.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga takluckorna så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Gå inte på takluckorna.
- ▷ Stäng takluckorna innan körningen påbörjas.
- ▷ Kontrollera låset till takluckorna innan resan påbörjas.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla takluckor vara stängda.

7.10.1 Heki-taklucka

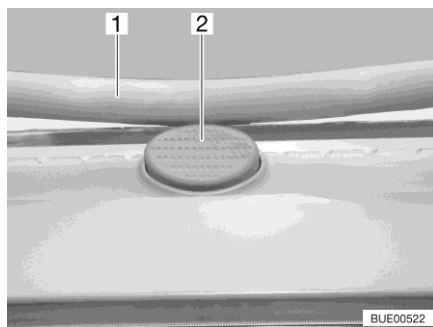

Bild 94 Låsknapp (Heki-taklucka)

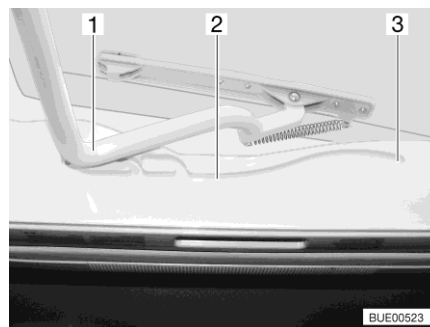

Bild 95 Spår (Heki-taklucka)

Heki-takluckan öppnas på ena sidan.

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 94,2) och dra ner bygeln (Bild 94,1) med båda händerna.
 - Dra in bygeln (Bild 95,1) i spåren (Bild 95,2) till den bakersta positionen (Bild 95,3).
- Stänga:**
- Tryck bygeln (Bild 95,1) lätt uppåt med båda händerna.
 - Skjut tillbaka bygeln i spåren.
 - Tryck bygeln uppåt med båda händerna tills bygeln ligger ovanför låsknappen (Bild 94,2).

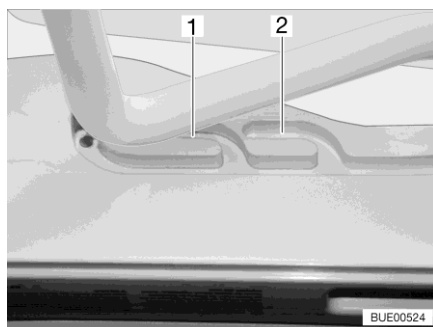

Bild 96 Spår (ventilationsläge)

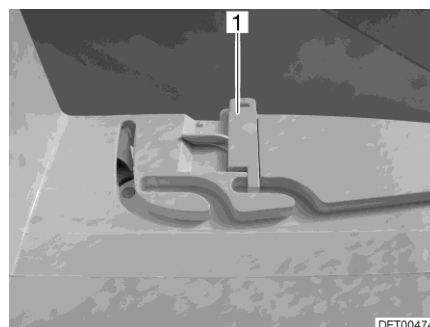

Bild 97 Lås (ventilationsläge)

Ventilationsläge

Heki-takluckan kan ställas i två ventilationslägen: Läget för dåligt väder (Bild 96,1) och mittläget (Bild 96,2). Beroende på modell kan takluckan låsas i mittläget med de båda spärrarna (Bild 97,1) till höger och vänster om ramen till takluckan.

- Tryck på låsknappen (Bild 94,2) och dra ner bygeln (Bild 94,1) med båda händerna.
- Drag bygeln till önskad position i spåret (Bild 95,2).
- Tryck bygeln lätt uppåt och skjut in den i det valda spåret (Bild 96,1 eller 2) och lås eventuellt.

Plisségardin

Stänga och öppna plisségardinen:

- Stänga:** ■ Drag ut plisségardinen och släpp den i önskad position. Plisségardinen stannar i denna position.
- Öppna:** ■ För tillbaka plisségardinen långsamt till utgångsläget med handtaget.

Insektsskydd

Stänga och öppna insektsskyddet:

- Stänga:** ■ Drag ut insektsskyddet med handtaget till motstående handtag på plisségardinen.
- Öppna:** ■ Tryck på handtaget på insektsskyddet baktill. Spärren lossas.
■ Dra långsamt tillbaka insektsskyddet med handtaget.

7.10.2**Taklucka med snäpplås**

Bild 98 Taklucka med snäpplås

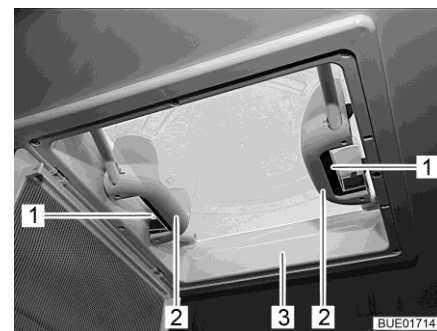

Bild 99 Handtag med snäpplås

Takluckan kan öppnas både på bara ena sidan och på båda sidorna.

- Öppna:** ■ Sväng ned insektsskyddet (Bild 98,2) med handtaget (Bild 98,1).
■ Tryck snäpplåset (Bild 99,1) mot takluckans insida (Bild 99,3). Tryck samtidigt takluckan uppåt med handtaget (Bild 99,2).
■ Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.
- Stänga:** ■ Sväng ned insektsskyddet (Bild 98,2) med handtaget (Bild 98,1).
■ Dra kraftigt ned takluckan (Bild 99,3) med de båda handtag (Bild 99,2) tills snäpplåsen (Bild 99,1) hakar i.
■ Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.

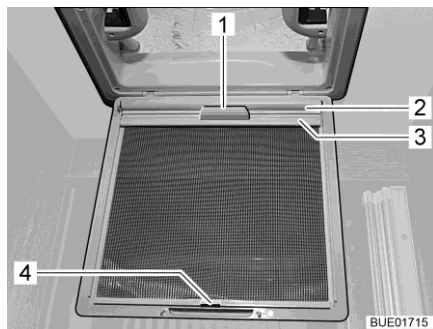

Bild 100 Mörkägningsrullgardin (taklucka)

Mörklägningsrullgardin

Beroende av utrustning finns en mörklägningsrullgardin monterad.

- Stänga:**
- Sväng ned insektsskyddet (Bild 98,2) med handtaget (Bild 98,1).
 - Drag ut mörklägningsrullgardinen (Bild 100,2) med handtaget (Bild 100,1) och haka i fästlisten (Bild 100,3) i kroken (Bild 100,4) på insektsskyddet.
 - Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.
- Öppna:**
- Sväng ned insektsskyddet (Bild 98,2) med handtaget (Bild 98,1).
 - Lossa fästlisten (Bild 100,3) från kroken (Bild 100,4) och dra långsamt tillbaka mörklägningsrullgardinen (Bild 100,2) med handtaget (Bild 100,1).
 - Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.

7.10.3

Taklucka med fläkt (extrautrustning)

- För att skydda batteriet går fläkten tillbaka till nivå 1 efter en timme på nivå 6.

Takluckan är försedd med insektsnät, mörklägningsrullgardin och en inställningsbar fläkt för ventilation.

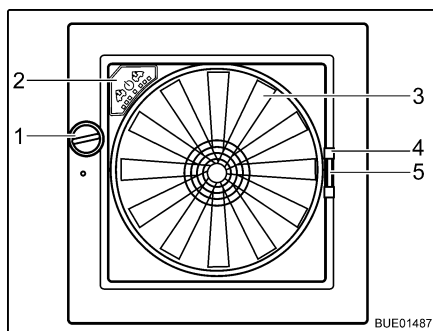

Bild 101 Taklucka Omni-Vent

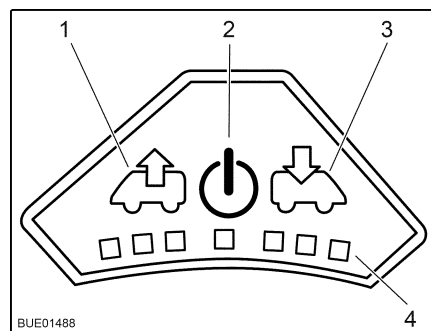

Bild 102 Fläktnöglage

- Öppna:**
- Vrid på vredet (Bild 101,1) tills önskad öppningsvinkel har nåtts.
- Stänga:**
- Vrid på vredet (Bild 101,1) tills takluckan är helt stängd.

Insektsskydd	Stänga och öppna insektsskyddet:
Stänga:	■ Dra insektsskyddet i handtaget (Bild 101,4) till motstående ramsida.
Öppna:	■ Tryck samman handtaget vid insektsskyddet. Spärren lossas. ■ För långsamt tillbaka insektsskyddet med handtaget.
Mörkläggningsgardin	Så här stängs och öppnas mörkläggningsgardinen:
Stänga:	■ Tryck ihop mörkläggningsgardinens handtag (Bild 101,5). ■ Dra ut mörkläggningsgardinen till önskat läge och släpp den. Mörkläggningsgardinen stannar i den här positionen.
Öppna:	■ Tryck ihop mörkläggningsgardinens handtag. ■ Skjuta långsamt fram mörkläggningsgardinen till utgångsläget.
Fläkt	När takluckan är öppen kan kupén ventileras och vädras med fläkten (Bild 101,3) i 6 nivåer. Fläkten regleras via reglagen (Bild 101,2).
Slå på:	■ Tryck på På/Av-knappen (Bild 102,2). Fläkten går i komfortläge (vädring med lägsta fläktvarvtal).
Avluftning:	■ För att höja fläktvarvtalet: Tryck på vädringsknappen (Bild 102,1). Fläktvarvtalet i vädringsriktningen ökar en nivå. Lysdioderna (Bild 102,4) visar de olika nivåerna. ■ För att minska fläktvarvtalet: Tryck på ventilationsknappen (Bild 102,3). Fläktvarvtalet minskar en nivå.
Ventilera:	■ För att höja fläktvarvtalet: Tryck på ventilationsknappen (Bild 102,3). Fläktvarvtalet i ventilationsriktningen ökar en nivå. Lysdioderna (Bild 102,4) visar de olika nivåerna. ■ För att minska fläktvarvtalet: Tryck på vädringsknappen (Bild 102,1). Fläktvarvtalet minskar en nivå.
Förstärkningsfunktion:	■ Tryck på ventilationsknappen i ca 3 sekunder. Fläkten växlar till den högsta ventilationsnivån och går automatiskt tillbaka till den nivå som ställts in sedan tidigare efter ca 5 minuter. ■ Tryck på vädringsknappen i ca 3 sekunder. Fläkten växlar till den högsta vädringsnivån och går automatiskt tillbaka till den nivå som ställts in sedan tidigare efter ca 5 minuter.
Slå från:	■ Tryck på På/Av-knappen (Bild 102,2). Fläkten stannar och lamporna släcks.

7.11 Bord

Beroende på modell och utrustning finns olika bord inbyggda. Borden skiljer sig åt genom följande kännetecken:

Bord/lyftbord

Bordsben	Bordsskiva	Ombyggnad till sängbotten
Fastskruvad i golvet	Förskjutningsbar, vridbar	Delvis möjlig

- ▷ Borden har beroende på modell en eller flera av ovan nämnda inställningsmöjligheter och egenskaper.

Nedan beskrivs principerna för hur borden fungerar. Reglagens typ och placering kan avvika något i enskilda fall.

7.11.1 Lyftbord

Bordsben

Bordsbenet är fastskruvad i golvet. Bordet kan sänkas ned till sängstomme via en lyftmekanism.

Justera bordsskivan

Bordsskivan kan beroende av modell förskjutas i längd- eller tvärriktningen.

Bild 103 Inställning lyftbord

Förskjuta i längdriktning:

- Fäll ned låsarmen (Bild 103,1).
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Fäll upp låsarmen igen.

Förskjuta i tvärriktning:

- Fäll ned låsarmen (Bild 103,1).
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Fäll upp låsarmen igen.

- ▷ Ta bort dynorna från bänkarna innan bordsskivan fälls ned, eller skjut in bordsskivan (beroende på monteringsförhållandena).

- Vrida bordsskivan:**
- Vrid bordsskivan till önskad position. Detta kräver en viss kraftansträngning eftersom bordsskivan vrids mot friktionsmotståndet på pelar-bordsbenet.
- Ombyggnad till sängstomme:**
- Sväng spaken (Bild 103,2) under bordsskivan 180° medurs. Lyftmekanismen i bordsbenet låses upp.
 - Tryck ned bordsskivan tills det understa stoppläget nås och håll kvar den i det här läget. Tryck i mitten på bordsskivan.
 - Vrid tillbaka spaken 180° moturs. Bordsskivan stannar i den understa positionen.
- Fälla upp bordsskivan:**
- Sväng spaken (Bild 103,2) under bordsskivan 180° medurs. Bordsskivan åker själv upp till det övre ändläget.
 - Vrid tillbaka spaken 180° moturs. Bordsskivan stannar i den översta positionen.

7.11.2 Lyftbord, delbar

Bordsben Bordsbenet är fastskruvat i golvet. Bordet kan med en lyftmekanism göras om till en sängunderbyggnad.

Bordsskiva Bordsskivan kan förskjutas i längd- och tvärriktningen. Bordsskivan kan minskas med hälften för att skapa mer rörelsefrihet i bodelen.

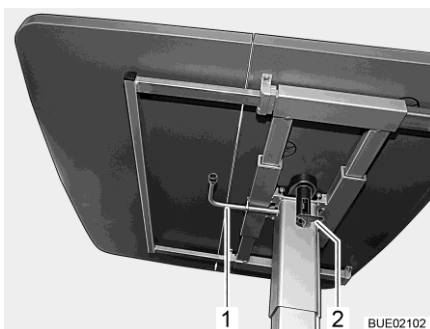

Bild 104 Lyftbord

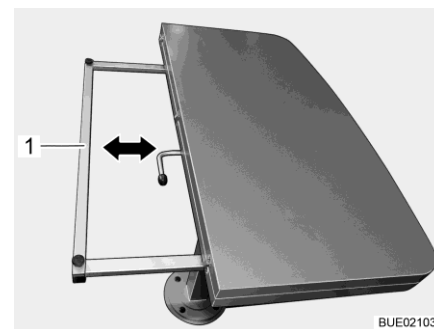

Bild 105 Förminska bordsskiva

- Förskjuta bordsskivan:**
- För ned låsarmen (Bild 104,2).
 - Skjut bordsskivan till önskat läge.
 - Fäll upp låsarmen igen.
- Förminska bordsskiva:**
- Hög bordsskivan på den fria sidan och placera den försiktigt på den andra halvan av bordsskivan.
 - Håll stödramarna (Bild 105,1) på båda sidor och skjut den jämnt under bordsskivan tills den stannar.

- ▷ Innan bordsskivan förstoras igen, dra ut stödramen så långt det går. Först då kan man lägga upp bordsskivdelarna. Annars kan gångjärnen skadas.

- ▷ Ta bort dynorna från bänkarna innan bordsskivan fälls ned, eller skjut in bordsskivan (beroende på monteringsförhållandena).

Ombyggnad till
sängstomme:

- Lyft bordsskivan något och tryck sedan ner för att sänka den.

Återbyggnad till
sängstomme:

- Tryck härvid bordsskivan lätt nedåt. Bordsskivan flyttas sedan självständigt upp.

7.11.3 Bord med pelar-bordsben

Bordsskivan kan förskjutas i längd- och i tvärriktning samt vridas. Det går inte att bygga om till sängstomme.

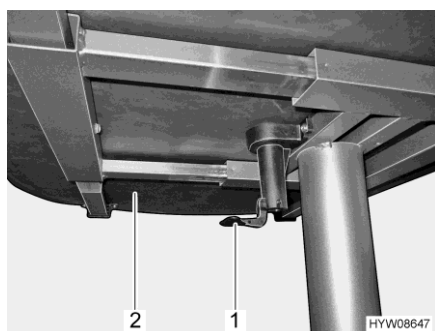

Bild 106 Spak för förskjutning av bordsskivan

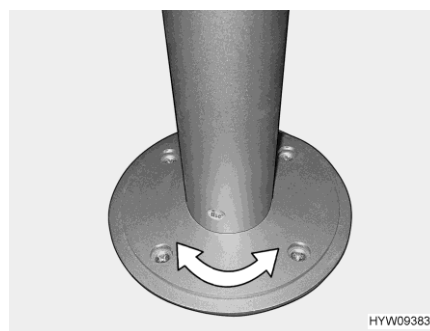

Bild 107 Pelar-bordsben (vridbart) (beroende av modell)

Förskjuta bordsskivan:

- Dra eller tryck spaken (Bild 106,1) nedåt.
- Skjut bordsskivan (Bild 106,2) till önskad position.
- Tryck spaken uppåt igen.

Vrida bordsskivan:
(beroende av modell)

- Vrid bordsskivan till önskad position. Detta kräver en viss kraftansträngning eftersom bordsskivan vrids mot friktionsmotståndet på pelar-bordsbenet (Bild 107).

7.12 Sängar

- ▶ Använd alltid befintliga fallskydd.
- ▶ Befintliga fallskydd får aldrig tas bort eller demonteras.
- ▶ Om det finns instegshjälp (t. ex. infällbara fotsteg) ska dessa användas när en person stiger i eller ur sängen.

7.12.1 Höjbar säng förarhytt/bak (Lyseo I 744), elmanövrerad

- ▶ Flytta alltid den höjbara sängen till det övre ändläget innan körning.
- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Stick inte in händerna mellan sängen och väggen vid höjning och ned-sänkning. Risk för klämskador!
- ▶ Det får inte finnas några personer på den höjbara sängen när den höjs och sänks.
- ▶ Sänk bara ned sängen när det är tomt i området under sängen.
- ▶ Sänk den höjbara sängen endast så mycket, att den inte ligger på hinder som nackstöd, dynor o.l. Ta bort sådana hinder, om det är möjligt, innan sänkning.
- ▶ Se till att barnen inte leker med den höjbara sängen.
- ▶ Förvara nyckel för kontroldelen så, att barn inte kommer åt den.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.

- ▷ Innan avfärd ska den höjbara sängen köras till det övre ändläget. Inga hinder eller sängkläder får förvaras på den höjbara sängen, för att den höjbara sängen ska kunna föras till det övre ändläget.
- ▷ I fordon med höjbar säng i det bakre området och taklucka kan det bildas kondensvatten i takrundningarna när den höjbara sängen är upphöjd i det högsta läget.
När fordonet är parkerat kan den höjbara sängen i det bakre området sänkas något för att förbättra luftcirkulationen.

Bild 108 Förvaringslåda och ryggdyna som togs av

Bild 109 Höjbar säng bak, nedsänkt

Sänka ned den höjbara sängen:

- Ta bort ryggdynan (Bild 108,1) som tillhör till den bakre sittgruppen.
- Avlägsna andra hinder i den höjbara sängens utkörningsområde, t. ex. försatt TV-apparaten i färdläge.
- Släcka lamporna under den höjbara sängen.

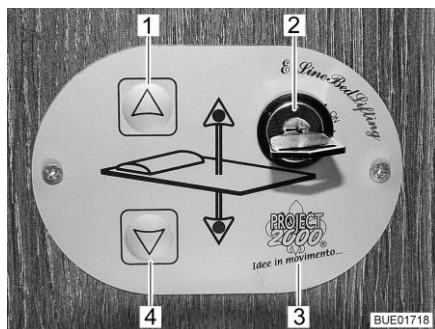

Bild 110 Kontrollenhet

- Vrid nyckeln i nyckelbrytaren (Bild 110,2) 90° medurs. Kontrollenheten (Bild 110,3) är aktiverad.
- Tryck på pilknappen (Bild 110,4) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen sänks ned till önskad position.
- Se till att den höjbara sängen inte vilar på hinder som dynor eller liknande.

Höja den höjbara sängen:

- Släck läslamporna i den höjbara sängen.
- Tryck på pilknappen (Bild 110,1) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen lyfts fram till gränsställningen.
- Se till att inga föremål kläms mellan taket och den höjbara sängen.

Höjbar säng förarhytt

Den höjbara sängen är normalt upphöjd och kan sänkas till valfri position för användning. Om den höjbara sängen är mer än 1 m över fordonsgolvet efter att den har sänkts ned: Använd endast den medföljande stegen för att komma upp i den höjbara sängen.

Öppna sedan skyddsnätet. För att göra detta, haka fast säkerhetsremmarna i krokarna i taket. Skyddsnätet finns under madrassen i den höjbara sängen.

**Bakre höjbar säng
(Lyseo I 744)**

Den höjbara sängen är normalt upphöjd och kan sänkas för användning. Eftersom den bakre höjbara sängen inte är utrustad med ett skyddsnät på åtkomstsidan: Sänk ned den höjbara sängen så att den är mindre än 1 m över fordonsgolvet.

Förvaringslådan (Bild 108,2) kan användas som klättringshjälp för att komma upp i den höjbara sängen.

▷ Ett skyddsnät för den bakre höjbara sängen är fäst i bakrutan.

Nöddrift

Om den höjbara sängen inte längre går att flytta med pilknapparna (Bild 110,1 och 4), kontrollera först säkringen (se avsnittet 9.10.1). Om säkringen är OK och den höjbara sängen ändå inte kan röras, manövrera den höjbara sängen manuellt.

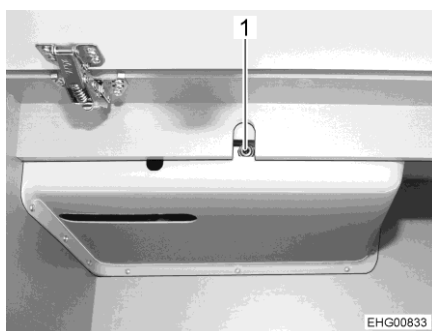

Bild 111 Åtkomst till drivenheten
(baktill)

Bild 112 Åtkomst till drivenheten (fö-
rarhytt)

- Ta av madrassen från den höjbara sängen och minska så mycket det går belastningen av förvaringsskåpet.
- Frigör åtkomst till drivenheten (Bild 111 eller Bild 112).
- Stick den medföljande veven eller insexnyckeln i hållaren vid motorn (Bild 111,1 för drivenhet till bakre höjbar säng).
- Vrid med veven eller insexnyckeln för hand, tills den höjbara sängen har uppnått den övre parkeringspositionen.

7.12.2 Queensäng, förlängningsbar

- Om förlängningselementet är utdraget: Belasta inte förlängningselementet med hela kroppsvikten (t.ex. stå på knä på den). Lägg inga tunga föremål på förlängningselementet.

Beroende på planritning kan en förlängningsbar queensäng monteras in bak.

Bild 113 Queensäng

Bild 114 Förlängningselement

Förlänga queensängen:

- Lyft upp madrassen (Bild 113,1).
- Dra ut förlängningselementet (Bild 114,1) med handtaget (Bild 114,2) till stoppläget.

Förkorta queensängen till grundläge:

- Lyft upp madrassen (Bild 113,1).
- Skjut in förlängningselementet (Bild 114,1) med handtaget (Bild 114,2) till stoppläget.

7.12.3 Sängyta för enkelsängar

De båda enkelsängarna där bak kan byggas om till en sammanhängande sängyta.

Extra dynorna finns i skåpet under sängen.

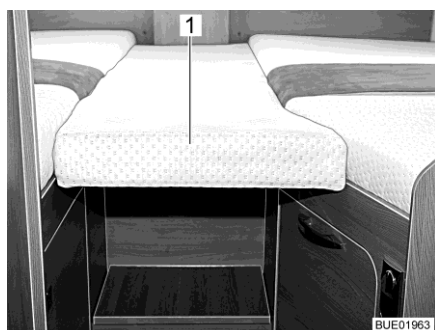

Bild 115 Extra dyna

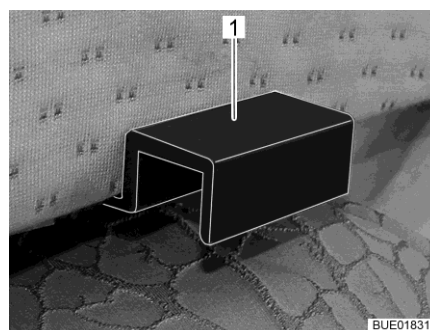

Bild 116 Fäste extra dynor

- Ta extra dynan från skåpet.
- Häng extra dynan (Bild 115,1) med fästena (Bild 116,1) så att det blir en stängd sängyta i enkelsängarnas öppning.

7.12.4 Sängyta för enkelsängar (variant)

De båda enkelsängarna där bak kan byggas om till en sammanhängande sängyta.

Extra dynorna finns i skåpet under sängen.

Bild 117 Ombyggnad sängyta

Bild 118 Säkerhetsbräda

- Dra ut mellandelen (Bild 117,1) mellan sängarna.
- Ta extra dynan från skåpet.
- Placera den extra dynan på mellandelen så att en sammanhållen sängyta bildas.
- Fäst säkerhetsbrädan (Bild 118,1).

7.13 Bygga om sittgrupperna för sänggående

I nedanstående tabell finns en överblick över sittgrupperna som är inbyggda i olika modeller med uppgift om i vilket avsnitt ombyggnaden till säng finns.

▷ I kapitel 17 visas de olika modellernas planritningar.

Lyseo I

Modell	Sittgrupp	Bordstyp	Säng	Avsnitt
I 690	L-sittgrupp	Lyftbord	Tvärgående säng	7.13.1
I 726	L-sittgrupp	Lyftbord	Tvärgående säng	7.13.1
I 727	Dinette	Lyftbord	Tvärgående säng	7.13.2
I 736	Dinette	Lyftbord	Tvärgående säng	7.13.2
I 744	L-sittgrupp	Lyftbord	Tvärgående säng	7.13.1

7.13.1 Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (med extra dyna på bordet)

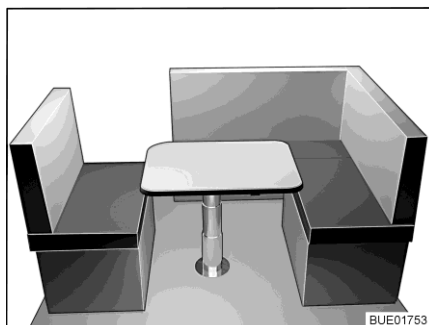

Bild 119 Före ombyggnaden

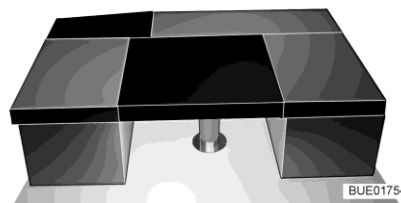

Bild 120 Efter ombyggnaden

- Vänd bordsskivan så att den kan sänkas mellan L-sittgruppen och sidosätet.
- Bygg om lyftbordet till sängstomme (se avsnitt 7.11).
- Lägg sittbänkarnas ryggdynor åt sidan.
- Haka fast krokarna på sängbreddningen i hållaren för sittbänken på L-sittbänken och ställ stöden på golvet.
- Lägg den rektangulära extra dynan på bordet (mellan sittbänkarnas sittyg, se Bild 120).

7.13.2 Ombyggnad av halvdinetten till tvärgående säng

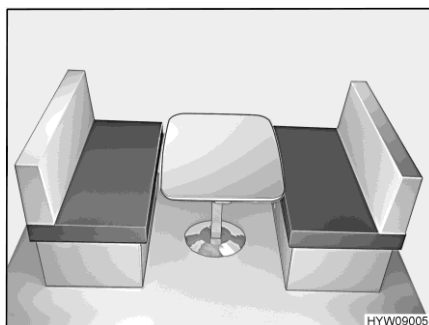

Bild 121 Före ombyggnaden

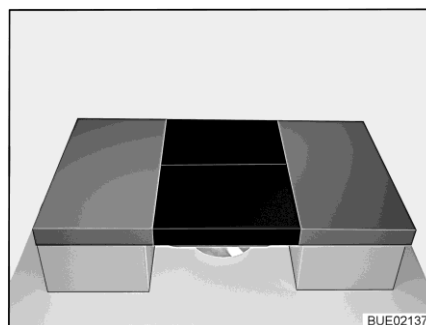

Bild 122 Efter ombyggnaden

- Bygg om lyftbordet till sängstomme (se avsnitt 7.11).
- Lägg sittbänkarnas ryggdynor åt sidan.
- Lägg två extra dynor på bordet (se Bild 122).

7.14 Duschanslutning för yttre dusch (extrautrustning)

- Använd enbart den yttre duschen när avståndet till närmsta elektriska apparat eller anslutning uppgår till minst 1,20 m. Risk för elstöt!

- ▷ Vid avställning samt risk för frost ska vattenanläggningen tömmas.

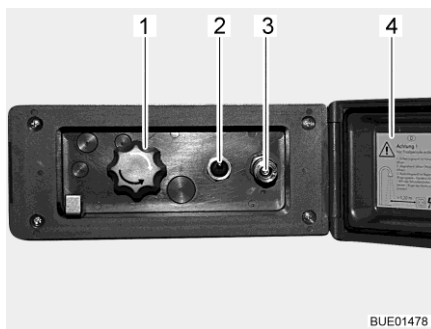

Bild 123 Duschanslutning utsida

Ansluta yttre dusch:

- Lås upp och öppna locket (Bild 123,4).
- Anslut ytterduschens slang med snabbkopplingen (Bild 123,3).

Använda duschen:

- Koppla in vattenpumpen med brytaren (Bild 123,2).
- Ställ in vattentemperaturen enligt önskemål med vredet (Bild 123,1).
- Koppla ur vattenpumpen med brytaren (Bild 123,2).

Stänga duschanslutningen:

- Koppla ur vattenpumpen med brytaren (Bild 123,2).
- Koppla bort slangen från snabbkopplingen. Snabbkopplingen är försedd med en backventil så att inget ytterligare vatten kan tränga ut.
- Stäng locket (Bild 123,4) och lås det med nyckeln.

Tömning:

- Anslut ytterduschens slang med snabbkopplingen. Backventilen öppnas och ledningarna kan tömmas.
- Ställ vredet (Bild 123,1) på mittläget.
- Töm vattensystemet (se avsnitt 11.2.7).

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets gasanläggning.

Användning av fordonets gasdrivna apparater beskrivs i kapitel 10.

8.1 Allmänt

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastryckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastryckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Till de inbyggda anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de inbyggda anslutningsförbindelserna.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Förbjudet att laga mat under körning.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.

- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

8.2 Gasflaskor

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 5 kg-gasflaskor. (Storleken på gasflaskorna kan variera beroende på land.) Campingflaskor med inbyggd backventil (blå flaskor upp till max. 2,5 resp. 3 kg) får endast användas i kombination med en säkerhetsventil.

- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

- ▷ Hos några modeller befinner sig gasboxen direkt bredvid ingångsdörren. På dessa modeller öppna då gasboxen endast när ingångsdörren är stängd. Risk för skador.

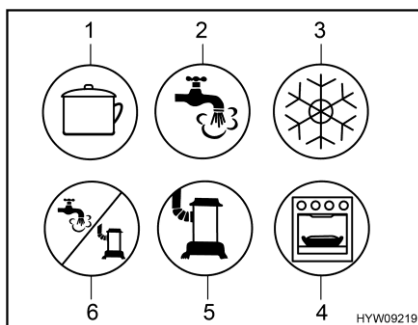

- ▷ Fastskruvningarna på gasflaskan är i regel vänstergängade.
- ▷ Gastrycket för gas-installationer måste reduceras till 30 mbar.
- ▷ Ej justerbar gastryckregulator med säkerhetsventil skall anslutas direkt på flaskventilen.
Gastryckregulatorn reducerar gasflaskans gastryck till gasapparaternas driftstryck.
- ▷ Tillbehörshandeln tillhandahåller lämpliga Euro-fyllset resp. Euro-flask-set för att fylla på och ansluta gasflaskorna i olika europeiska länder.
- ▷ Mer information får du hos din återförsäljare eller ditt serviceställe.
- ▷ Information om gasförsörjning i Europa, se kapitel 18.

Gastryckregulatorn är fast inbyggd i gasboxen. Gasflaskan ansluts via en gashögtrycksslang till gastryckregulator.

Gashögtrycksslangen och dess anslutningar är olika i olika länder. Motsvarande landsanpassade utföranden och adapter erbjuds av tillbehörshandeln.

8.3 Gasavstängningsventiler

- 1 Spis
- 2 Varmvatten
- 3 Kylskåp
- 4 Ugn/grill
- 5 Värmesystem
- 6 Varmvatten/värmesystem

Bild 124 Möjliga symboler för gasavstängningsventilerna

I fordonet finns en gasavstängningsventil (Bild 124) för varje gasapparat. Gasavstängningsventilerna sitter på olika ställen i fordonet, de kan även vara separat monterade. Som regel är gasavstängningsventiler tillgänglig i köket efter att en dörr eller låda öppnats.

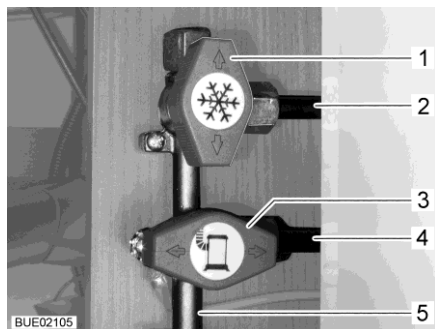

Bild 125 Läge Gasavstängningsventiler (exempel)

- 1 Gasavstängningsventil kylskåp stängd
- 2 Ledning till kylskåpet
- 3 Gasavstängningsventil värmesystem öppen
- 4 Ledning till värmesystem
- 5 Gasledning från gasflaskan

- Öppna:** ■ Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat parallellt (Bild 125,3) med den ledning (Bild 125,4) som går till gasapparaten.
- Stänga:** ■ Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat tvärs (Bild 125,1) mot den ledning (Bild 125,2) som går till gasapparaten.

8.4 Extern gasanslutning (extrautrustning)

- ▶ När den externa gasanslutningen inte används, skall gasavstängningsventilen alltid vara stängd.
- ▶ Endast gasförbrukare som har passande adapter skall anslutas till den externa gasanslutningen.
- ▶ Anslut endast externa gasförbrukare som är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Säkerställ att ingen gas läcker ut från anslutningen när anslutningen har gjorts och gasavstängningsventilen har öppnats. Om otäthet föreligger i den externa gasanslutningen strömmar gas ut i det fria. I sådant fall skall gasavstängningsventilen och huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängas omedelbart. Den externa gasanslutningen skall kontrolleras av auktoriserad fackverkstad.
- ▶ När en extern gasförbrukare ansluts får ingen gnistbildning förekomma i närheten av extern gasanslutningen.
- ▶ Anslut endast en gasförbrukningsenhet till den externa gasanslutningen. Använd inte den externa gasanslutningen som matning (anslutning av ytterligare en gasflaska).
- ▶ Använd inte den externa gasanslutningen för att fylla på gasflaskor. Beakta uppgifterna på hänvisningsetiketten på den externa gasanslutningen.

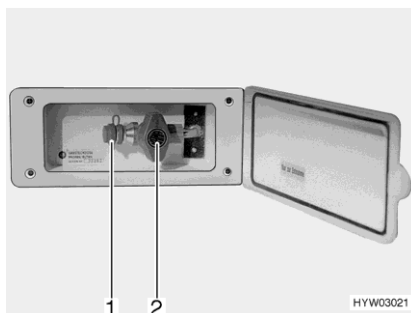

Bild 126 Extern gasanslutning (gasavstängningsventilen stängd)

Den externa gasanslutningen befinner sig, beroende på modell, på fordonets bakdel eller på fordonets vänstra resp. högra sida.

- Anslut den externa gasapparaten till anslutningar (Bild 126,1).
- Öppna gasavstängningsventilen (Bild 126,2).

8.5 Omkopplingsenhet för gasflaskor (extrautrustning)

- Om fordonet är utrustat med en omkopplingsenhet för gasflaskor utan Crash-Protection-Unit (CPU), är det inte tillåtet att använda gasapparater under färden. Stäng huvudavstängningsventilen och gasavstängningsventilen på gasflaskorna före färden.

- ▷ När fordonet är utrustat med Crash-Protection-Unit får värmesystemet för bodelen vara tillkopplat under färden.
- ▷ Omkopplingsenheten för gasflaskor och slangarna måste bytas ut senast 10 år efter tillverkningsdatum. Användaren ansvarar för detta.

Den automatiska omkopplingsenheten kopplar automatiskt om gastillförseln från driftflaskan till reservflaskan om driftflaskan är tom eller inte längre är i driftklart läge. Gasförbrukarna behöver inte tas ur drift. Omkopplingsenheten är avsedd för alla vanliga gasflaskor på 3 kg till 33 kg.

Anläggning utan Crash-Protection-Unit (CPU)

Omkopplingsenheten för gasflaskorna består av en kombinerad gastrycksregulator med omkopplingsventil och visning (Bild 127,3). Omkopplingsenheten för gasflaskor är monterad mellan de två gasslangarna (Bild 127,1).

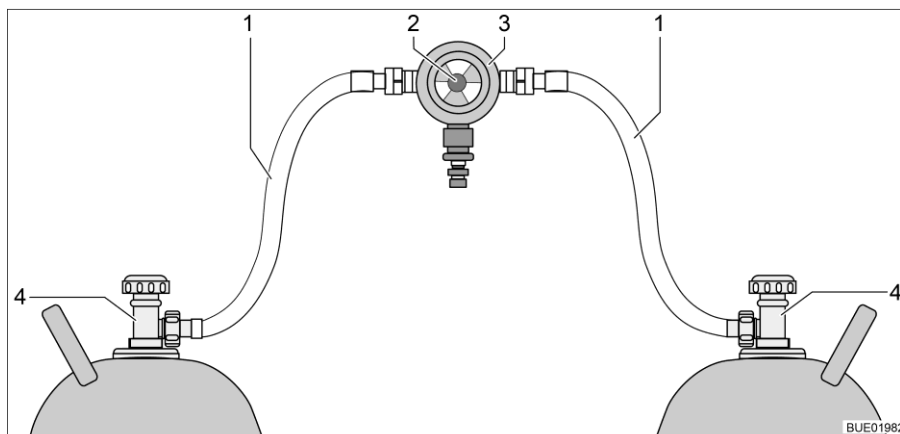

Bild 127 Omkopplingsenhet för gasflaskor

- 1 Gasslang
- 2 Vred för manuell omkoppling av gasflaskorna
- 3 Gastryckregulator med omkopplingsventil och visning
- 4 Huvudavstängningsventil på gasflaskan

Anläggning med Crash-Protection-Unit (CPU)

Omkopplingsenheten för gasflaskorna består av en kombinerad gastrycksregulator med omkopplingsventil och visning (Bild 128,4) och en elektroventil (Bild 128,2). Elektroventilen spärrar vid kraftig bromsning, olycksfall eller kraftig lutning, av gastillförseln till fordonet. Omkopplingsenheten för gasflaskor är monterad mellan de två gasslangarna (Bild 128,1) med slangbrottssäkringar (Bild 128,5).

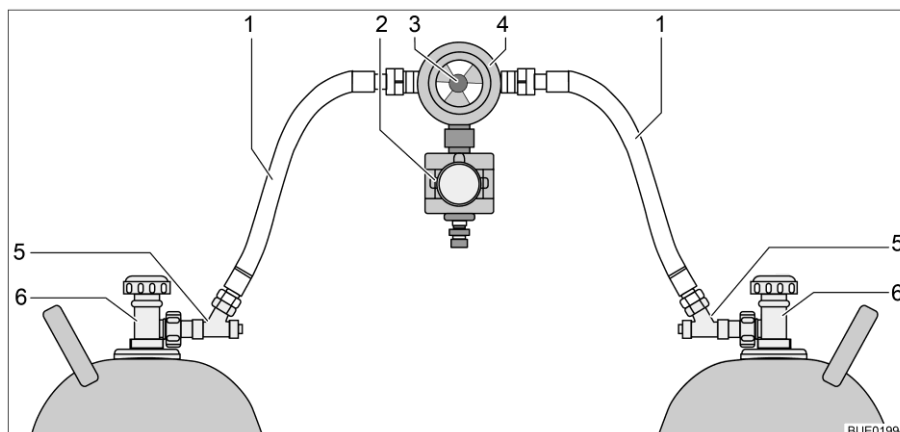

Bild 128 Omkopplingsenhet för gasflaskor med CPU

- 1 Gasslang
- 2 Elektroventil (CPU)
- 3 Vred för manuell omkoppling av gasflaskorna
- 4 Gastryckregulator med omkopplingsventil och visning
- 5 Slangbrottssäkring
- 6 Huvudavstängningsventil på gasflaskan

Funktion Omkopplingsenheten för gasflaskorna sørjer for ett konstant gastryck, oberoende vilken gasflaska som används. Indikeringen i omkopplingsventilen visar nivån i driftflaskan. När indikeringen är grön sker gasförsörjningen från driftflaskan. När indikeringen är röd är driftflaskan tom. Gasförsörjningen sker då med reservflaskan.

Med vredet (Bild 127,2 resp. Bild 128,3) på omkopplingsenheten, ställer du in vilken av gasflaskorna som ska användas som driftflaska och vilken gasflaska ska användas som reservflaska.

Kontrollenhet Beroende på utrustningen, är omkopplingsenheten för gasflaskor, försedd med en elektrisk kontrollenhet (med eller utan fjärravläsning).

Bild 129 Kontrollenhet

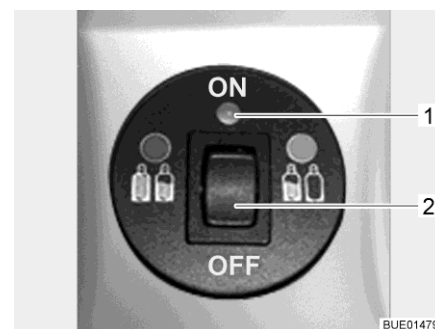

Bild 130 Kontrollenhet med fjärravläsning

Med kontrollenheten (Bild 129) kan endast de elektriska funktionerna styras. Gasflaskornas huvudavstängningsventiler (Bild 127,4 resp. Bild 128,6) måste öppnas eller stängas för hand.

Utan fjärravläsning Kontrolllampan på kontrollenheten indikerar gasanläggningens tillstånd. När kontrolllampan (Bild 129,1) lyser grönt är anläggningen OK. När kontrolllampan blinkar rött eller lyser föreligger en störning. Gasförsörjningen har avbrutits.

Med fjärravläsning Kontrolllampan på kontrollenheten (Bild 130,1) indikerar gasanläggningens tillstånd:

Kontrollampa	Betydelse
Från	Systemet frångkopplat, gastillförsel frångkopplad
Grön	Systemet tillkopplat, gastillförsel tillkopplad
Röd	Gastillförsel frångkopplad, lutning eller för stort accelerationsvärde har lett till utlösning, t. ex. vid olycka
Gul	Systemet tillkopplat, gastillförsel tillkopplad, driftflaska tom
Blinkar gult	Självkontroll i ca 2 sekunder efter påslagning
Blinkar rött en gång	Ventil ej ansluten till styrenhet eller internt fel
Blinkar rött två gånger	Överspänning konstaterad, gastillförsel avbruten
Blinkar rött tre gånger	Underspänning konstaterad, gastillförsel avbruten

- Ta i drift:**
- Öppna huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 127,4 resp. Bild 128,6).
 - Tryck in slangbrottssäkringarna (Bild 128,5) i 10 sekunder, efter varandra.
 - Välj med vredet (Bild 127,2 resp. Bild 128,3) på omkopplingsenheten, gasflaskan som ska prioriteras (driftflaska). Vrid alltid vredet till stoppläget.
 - Koppla till omkopplingsenheten på kontrollenheten. Ställ för detta vippkontakten (Bild 129,2 eller Bild 130,2) på "ON". Omkopplingsventilen är nu avluftad. Kontrolllampan (Bild 129,1 resp. Bild 130,1) blinkar gult (systemtest) och lyser därefter grönt.
- Slå från:**
- Ställ vippkontakten (Bild 129,2 eller Bild 130,2) på "OFF". Kontrolllampan (Bild 129,1 resp. Bild 130,1) slocknar.
 - Stäng huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 127,4 resp. Bild 128,6).

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.

- Byta ut gasflaskor:**
- Koppla om omkopplingsenhetens vred. Indikeringen blir åter grön. När indikeringen blir röd är även reservflaskan tom och måste också bytas.
 - Stäng huvudavstängningsventilen på den tomma gasflaskan.
 - Skruva loss gasslangen från gasflaskan.
 - Sätt skyddskåpan på gasflaskan.
 - Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
 - Ställ den nya gasflaskan i gasboxen.
 - Fäst gasflaskan med fästremmarna.
 - Avlägsna skyddskåpan från gasflaskan.
 - Anslut den fulla gasflaskan till gasslangen.
 - Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
 - Tryck in slangbrottssäkringen i 10 sekunder.
 - Vrid vredet på omkopplingsventilen till den utbytta flaskan. När indikeringen är grön är frigöringen öppen.
 - Vrid vredet på omkopplingsventilen ett halvt varv så att den nya gasflaskan fungerar som reservflaska.

8.6 Byta ut gasflaskor

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ Efter byte av gasflaskan skall kontrolleras att anslutningsställena är täta. Anslutningar skall sprayas in med läckagespray. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

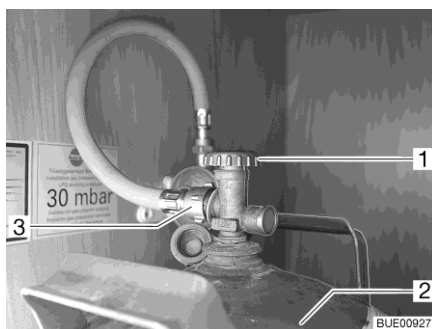

Bild 131 Gasbox

- Öppna gasboxens utvändiga lucka (se kapitel 7).
- Stäng huvudavstängningsventilen (Bild 131,1) på gasflaskan (Bild 131,2). Beakta pilriktningen.
- Skruva loss gasslangen (Bild 131,3) från gasflaskan.
- Sätt skyddskåpan på gasflaskan.
- Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
- Ställ den fyllda gasflaskan i gasboxen.
- Fäst gasflaskan med fästremmarna.
- Avlägsna skyddskåpan från gasflaskan.
- Skruva fast gasslangen på gasflaskan.
- Stäng gasboxens utvändiga lucka.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets elektriska anläggning. Användning av bodelens eldrivna apparater beskrivs i kapitel 10.

9.1 Allmänna säkerhetsanvisningar

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Alla elapparater (t. ex. mobiltelefon, kommunikationsradio, TV-apparat eller DVD-spelare) som har installerats i fordonet i efterhand, och används under resan måste ha bestämda egenskaper: Dessa är CE-märke, EMC-provning (elektromagnetisk kompatibilitet) och e-provning. Endast på så sätt kan fordonets funktionssäkerhet garanteras under resan. Annars kan det hända att airbagen aktiveras eller fordonselektroniken störs.

- ▷ Den kan uppstå fördröjningar vid avgivande eller vidarekoppling av elektriska impulser efter fordonets start.
Basfordonets styrning friger signal D+ först när motorn har nått sin fulla effekt. Detta kan dröja upp till 15 sekunder vid exempelvis en kallstart vintertid.
Av denna anledning avges varningssignaler (som varning om att fotsteget är utfällt) ibland med fördröjning.
Även den automatiska infällningen av en SAT-antenn kan fördröjas.
- ▷ Koppla dock för säkerhets skull ifrån 230 V-anslutningen och drag in antennerna som skydd för elapparaterna vid åskväder.

9.2 Begrepp

Vilospänning

Vilospänningen är batteriets spänning i viloläge, d vs att ström ej tas ut och att batteriet ej laddas.

- ▷ För mätningen måste batteriet ha vilat ett tag. Vänta därför ca 2 timmar efter senaste laddningen eller senaste strömuttag från förbrukare innan vilospänningen mäts.

Viloström

Några elektriska förbrukare som t. ex. klocka och kontrollampor behöver ständigt elektrisk ström; det är apparater i standby-läge, som använder viloström. Denna viloström flyter även när apparaten är fränkopplad.

Djupurladdning

Djupurladdning av batteriet sker om batteriet laddas ur fullständigt genom tillkopplade förbrukare och viloströmmen sjunker under 12 V.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.

Kapacitet Som kapacitet betecknas den mängd elektricitet som ett batteri kan lagra. Batteriets kapacitet anges i amperetimmar (Ah). I regel används det s.k. K20-värdet.

K20-värdet anger hur mycket ström ett batteri kan ge ifrån sig under en period på 20 timmar utan att det skadas eller hur mycket ström det krävs för att ladda upp ett tomt batteri på 20 timmar.

Om ett batteri t. ex. kan ge 4 ampere i 20 timmar har det en kapacitet på $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$.

När det flyter mer ström, minskas batteriets urladdningstid proportionellt till det.

Yttre omständigheter som temperatur och ålder förändrar batteriets lagringskapacitet. Kapacitetsangivelserna gäller nya batterier som drivs i rumstemperatur.

- ▷ Beroende på batteritypen har kapacitetsangivelserna en omräkningsfaktor på 1,3 till 1,7 (den faktiska kapaciteten reduceras med detta värde).

9.3 USB-uttag (delvis extrautrustning)

- ▷ Laddningsströmmen uppgår till maximalt 1 ampere.

Fordonet är utrustat med ett eller flera USB-uttag.

Via USB-uttaget kan alla USB-apparater anslutas och laddas.

Bild 132 USB-uttag

9.4 12 V-nät

- ▷ Till 12 V-nätets eluttag (Bild 133,1) får endast apparater med maximalt 10 A anslutas.

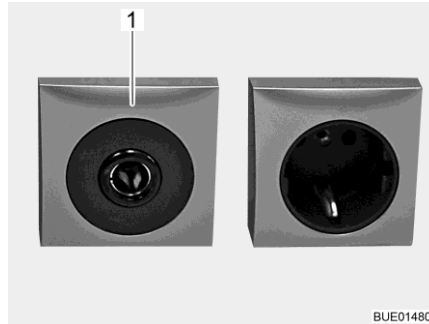

Bild 133 Eluttag 12 V/10 A

9.4.1 Startbatteri

Startbatteriet tjänar till start av motorn och försörjer basfordonets elektriska förbrukare samt extraapparater som radio, navigationssystem eller centrallås med spänning.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet. Det kan leda till deformationer, värmeutveckling och brännskador.
- ▷ Om ett batteri med syrafyllning är urladdat kan det frysa vid minusgrader. Då förstörs batteriet.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

På sikt djupurladdas startbatteriet av viloström (apparater i standby-läge). Apparater i standby-läge är t. ex. extra apparater som radio, larmsystem, navigationssystem eller centrallås. Apparater i standby-läge laddar ur startbatteriet när fordonets motor är avstängd.

Vid låga utetemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Ladda För säkerhetsanvisningar och uppgifter om laddning av startbatteriet, se basfordonets instruktionsbok.

Monteringsställe Se basfordonets instruktionsbok.

9.4.2 Bodelsbatteri

- ▷ För laddning av bodelsbatteriet skall endast det inbyggda el-blocket användas. Anslut fordonets 230 V-anslutning (CEE-uttag) till en extern 230 V-försörjning.
- ▷ Efter resan skall bodelsbatteriet laddas upp helt.
- ▷ Före tillfällig avställning ska batteriet laddas upp helt.
- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ och samma kapacitet användas.
- ▷ Om det finns flera bodelsbatterier skall alla batterier alltid bytas samtidigt. Batterierna måste **alltid** vara lika gamla och ha samma kapacitet.
- ▷ Vid byte av bodelsbatteri ska endast batterier användas som motsvarar laddarens min. kapacitet. Beakta den separata bruksanvisningen till laddaren. Batterier med för låg kapacitet blir mycket varma under laddningen. Explosionsrisk!
- ▷ Om bodelsbatterierna byts ut och laddaren inte ger minst 10 % av det nya batteriets märkkapacitet som laddningsström skall en extra laddare monteras. Exempel: Vid en batterikapacitet på 80 Ah måste laddaren ge minst 8 A laddningsström.
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ Vrid inte på tändningen när startbatteriet eller bodelsbatteriet är frånkopplade. Risk för kortslutning p.g.a. fria kabeländar!
- ▷ Beakta såväl batteritillverkarens underhållsanvisningar som bruksanvisningen.

- ▷ Resan skall om möjligt påbörjas med fulladdat bodelsbatteri. Därför skall bodelsbatteriet laddas upp innan resan påbörjas.
- ▷ Utnyttja varje möjlighet som finns för att ladda bodelsbatteriet medan du är på väg.
- ▷ Radion i förarhytten är ansluten till bodelsbatteriet.
- ▷ Batteriet kräver inget underhåll. Underhållsfri betyder:
 - Det är inte nödvändigt att kontrollera syrenivån.
 - Det är inte nödvändigt att smörja in batteripolerna.
 - Det är inte nödvändigt att fylla på destillerat vatten.
- Även ett underhållsfri batteri måste laddas.
- Rekommendation: Genomför alla 6 till 8 veckor en fullständig laddningscykel. Beroende av batterikapaciteten och av laddaren tar laddningscykeln 24 till 48 timmar.

Då fordonet inte är anslutet till en 230 V-försörjning, eller om 230 V-försörjningen är avstängd, förser bodelsbatteriet bodelen med 12 V likspänning. Bodelsbatteriet har endast en begränsat energireserv. Därför bör inte elektriska förbrukare som till exempel radio eller lampor drivas under en längre tidsperiod utan 230 V-försörjning.

Monteringsställe

Se kapitel 17.

Urladdning

Genom viloströmmen, som ständigt förbrukas av några elektriska förbrukare, urladdas bodelsbatterierna.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

- ▷ Förbrukare som kylskåp, laddare, laddningsregulator för solpanel, panel och liknande förbrukar ström från batteriet, även då huvudbrytaren 12-V är fränkopplad. Därför ska bodelsbatteriet kopplas från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid.

Även ett helt laddat bodelsbatteri kan efter längre tid djupurladdas genom viloström (apparater i standby-läge).

Vid låga utetemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Batteriets självurladdning beror även på temperaturen. Vid 20 till 25 °C uppgår självurladdningstakten till ca 3 % av kapaciteten/månad. Vid stigande temperatur ökar självurladdningstakten till.

Ett äldre batteri har ej längre full kapacitet.

Ju fler elektriska förbrukare som är anslutna desto snabbare förbrukas bodelsbatteriets energireserv.

**Specialfunktioner
litiumbatteri**

- Litiumbatteriet har inbyggt kortslutningsskydd.
- Med gratisappen "BelnCharge" kan laddningstillstånd, laddningstid och status för batteriet visas på en mobil enhet när som helst. Appen finns för både iOS och Android.
- Omkopplaren "Batterival" på el-blocket måste vara inställd på "Gel".
- Om fordonet har **ett** bostadsområdesbatteri måste omkopplaren "Batterityp" på laddningsboostern WA 121525 vara inställd på "Lithium". Om fordonet har **två** bostadsområdesbatterier är laddningsboostern WA 121545 förinställd på litiumbatterier.
- **Ingen** avgasslang får anslutas till litiumbatteriet (till skillnad från ett AGM-batteri).

- ▷ För ytterligare information se instruktionsboken från tillverkaren.

9.4.3 Ladda batteri över 230 V-försörjningen

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

9.4.4 Ladda batteri med fordonets motor (generator)

När fordonsmotorn är igång addas bodelsbatteriet och startbatteriet av fordonsgeneratoren. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt av ett relä i el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets resp. startbatteriets laddningstillstånd kan avläsas på panelen.

9.5 Laddningsbooster för bodelsbatteriet

- ▶ Genomför inga underhålls- eller reparationsarbeten på apparaten. Risk för elchock och brandrisk.
- ▶ Om huset eller kablarna är skadade: Ta inte apparaten i drift. Skilj apparaten från strömförsörjningen.
- ▶ Säkerställ att ingen vätska tränger in i apparaten.
- ▶ Apparatdelarna kan bli mycket varma under drift. Berör inte apparaten.
Förvara inga värmekänsliga föremål i närheten av apparaten.

- ▷ Använd som bodelsbatteri endast batterityper som stöder laddningsboostern.
- ▷ Om batteritypen byts: Ställ in och låt programmera laddningsboostern på ett serviceställe.

Under körning laddas bodelsbatteriet av fordonets generator. Fluktuationer i laddningsströmmen och ett spänningsfall mellan generator och bodelsbatteri påverkar bodelsbatteriets effekt negativt. Laddningsboostern är till för att hålla laddningsströmmen från generatoren konstant och utjämna eventuella spänningsfall.

Laddningsboostern har ställts in på det använda bodelsbatteriet och arbetar automatiskt. Inga manöversteg krävs.

Vid hög värmeutveckling ser en inbyggd fläkt till att laddningsboostern inte överhettas.

Information om säkring av spänningssensor, se avsnittet 9.10.1.

Monteringsställe

Laddningsboostern är monterat under förarstolen (bredvid el-blocket).

9.6 El-block (EBL 119)

- ▷ Ventilationsspringor får ej övertäckas. Risk för överhettning!

- ▷ Beroende på modell är inte alltid alla platserna i säkringshållaren be-
lagda.
- ▷ Till skillnad från standardsäkringsschemat är följande säkringsvärden in-
ställda:
"Grundbelysning/fotsteg": 20 A
"Reserv 3": 10 A (säkring USB-uttag)
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från till-
verkaren.

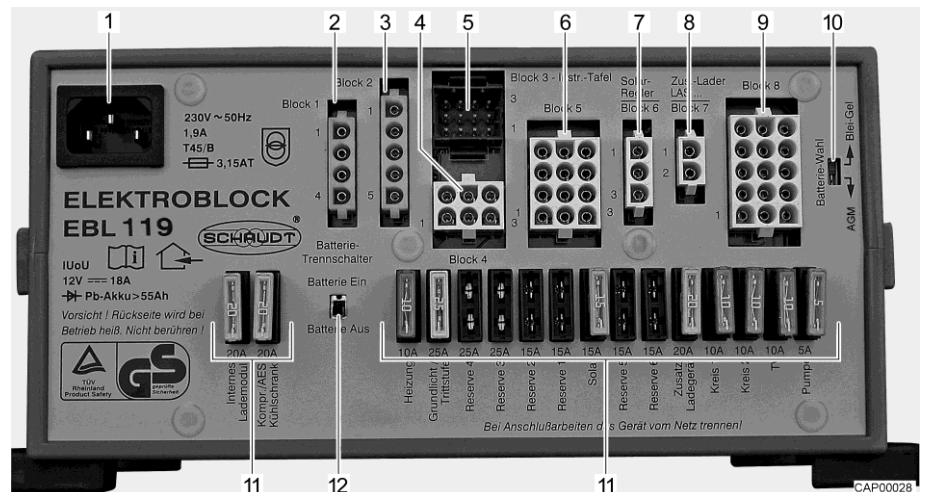

Bild 134 El-block (EBL 119)

- 1 Nätanslutningskontakt 230 V~
- 2 Utgång: Block 1 – kylskåp
- 3 Ingång: Block 2 – styrkablar
- 4 Utgång: Block 4 – värme, säkerhets-/avtappningsventil, grundbelysning (belys-
ning i ingångsområdet), fotsteg
- 5 Utgång: Block 3 – panel
- 6 Utgång: Block 5 – solcell (om befintlig), reserv 2, reserv 3, reserv 4
- 7 Utgång: Block 6 – laddningsregulator för solpanel (om sådan finns)
- 8 Utgång: Block 7 – extra laddare
- 9 Utgång: Block 8 – förbrukarkrets 1, förbrukarkrets 2, 12 V-uttag, vattenpump,
reserv 1, reserv 5, reserv 6
- 10 Omkopplare batterival (bly-gel/AGM)
- 11 Säkringar
- 12 Batteri-brytare ("Batterie Ein/Aus" (batteri till/från))

Funktioner

El-blocket har följande funktioner:

- El-blocket laddar bodelsbatteriet. Startbatteriet erhåller endast en un-
derhållsladdning genom el-blocket.
- El-blocket övervakar bodelsbatteriets spänning.
- El-blocket fördelar strömmen till 12 V-strömkretsarna och säkrar dessa.
Till uttagen kan apparater med maximalt 10 A anslutas.

- El-blocket innehåller anslutningar för en laddningsregulator för solpanel, en extra laddare samt ytterligare styr- och övervakningsfunktioner.
- El-blocket skiljer startbatteriet elektriskt från bodelsbatteriet då fordons motor är avstängd. Så kan bodelens 12 V-förbrukare inte ladda ur startbatteriet.
- Batteri-brytaren i el-blocket skiljer alla förbrukare från bodelsbatteriet.

El-blocket arbetar endast tillsammans med en panel.

När el-blocket är hårt belastat reducerar den inbyggda laddaren laddningsströmmen. På så sätt skyddas laddaren mot överhettning. El-blocket belastas t. ex. hårt när ett tomt bodelsbatteri laddas och dessutom elektriska förbrukare är påslagna och omgivningstemperaturen är hög.

Monteringsställe Se kapitel 17.

9.6.1 Batteri-brytare

- ▷ När batteri-brytaren har kopplats till igen: Ta grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg, värme och reserv 4 i drift igen (beroende på modell). Koppla kort till huvudbrytaren 12 V. Detta gäller även om bodelsbatteriet har kopplats bort och anslutits igen.

Batteri-brytaren kopplar ur alla 12 V-förbrukare för bodelen. Därigenom förhindras långsam urladdning av bodelsbatteriet om fordonet inte används under längre tid (t. ex. tillfällig avställning).

Batterierna kan fortsätta laddas från el-blocket även om batteri-brytaren är fränkopplad.

- Till- och fränkoppling:**
- Skjut upp batteri-brytaren: Batteri till ("Batterie Ein").
 - Skjut ner batteri-brytaren: Batteri från ("Batterie Aus").

9.6.2 Batteriväljare

- ▶ Om batteriväljaren är felaktigt inställd kan det bildas knallgas. Explosionsrisk!

- ▷ Om batteriväljaren är felinställd kan batteriet för bodelen skadas.
- ▷ Ändra ej den från fabriken inställda batteriväljaren.

Monteringsställe Batterieväljaren sitter på el-blocket.

9.6.3 Batteriövervakning

- ▷ Ett urladdat batteri för bodelen skall laddas upp fullständigt igen så snart som möjligt.

Batteriövervakningen i el-blocket övervakar spänningen i batteriet för bodelen.

Om batterispänningen sjunker under 10,5 V kopplar batteriövervakningen i el-blocket ifrån alla 12 V-förbrukare.

Åtgärder:

- Samtliga elektriska förbrukare som inte är absolut nödvändiga, skall stängas av med tillhörande strömbrytare.
- Om nödvändigt koppla åter på 12 V-försörjningen för kort drift med huvudbrytaren 12 V. Detta är emellertid endast möjligt om batterispänningen ligger över 11 V. Om spänningen ligger under detta värde kan 12 V-försörjningen först upprättas efter att bodelens batteri har laddats.

9.6.4 Batteriladdning

När fordonsmotorn är igång kopplas bodelsbatteriet och startbatteriet samman via ett relä i el-blocket och laddas av fordonsgeneratoren. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt igen av el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets polspänning kan avläsas på panelen.

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen via CEE-uttaget laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

9.7 Panel LT 96

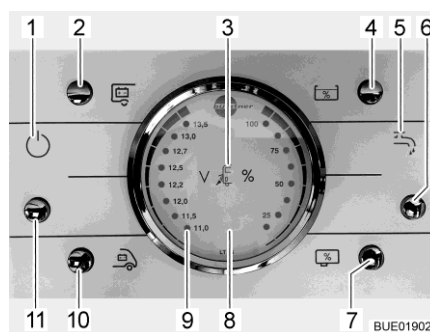

Bild 135 Panel LT 96

- 1 12 V-kontrollampa
- 2 Knapp för avläsning av batterispänning, bodelsbatteri
- 3 230 V-kontrollampa
- 4 Knapp för avläsning av tanknivå i vattentanken
- 5 Kontrollampa vattenpump
- 6 Knapp för vattenpump (till/från)
- 7 Knapp för avläsning av tanknivå i avloppstank
- 8 Instrument V/tank
- 9 Varningslampa "ALARM" för bodelsbatteri
- 10 Knapp för avläsning av batterispänning i startbatteriet
- 11 Knapp för 12 V-försörjning (till/från)

9.7.1 Knapp för 12 V-försörjning

Knappen (Bild 135,11) kopplar till och från panelen och 12 V-försörjningen till bodelen.

Undantag: Beroende på modell förblir värme, grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg, reserv 4 och ett kylskåp med automatiskt energival-system (AES) driftklara.

Slå på: ■ Tryck på knappen (Bild 135,11): 12 V-försörjningen för bodelen är påslagen. Kontrollampan (Bild 135,1) lyser.

Slå från: ■ Tryck på knappen (Bild 135,11): 12 V-försörjningen för bodelen är avstängd. Kontrollampan (Bild 135,1) slocknar.

- ▷ Slå ifrån 12 V-försörjningen på panelen när fordonet lämnas. Därigenom förhindras en onödig urladdning av bodelsbatteriet.
- ▷ Förbrukare som styrdon (t. ex. laddningsregulator för solpanel, avfrostning och panel) eller fast installerade apparater (t. ex. värme, kylskåp eller fotsteg) tar fortfarande sin ström från batterikapaciteten, även om 12 V-försörjningen på panelen är fränkopplad. Därför ska bodelsbatteriet kopplas bort från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid. Detta görs med brytaren på el-blocket.

9.7.2 Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym

Batterispänning Med instrumentet V/tank kan startbatteriets eller bodelsbatteriets batterispänning avläsas.

På instrument V/Tank (Bild 135,8) beakta vänstra skalan. Instrumentet belyses automatiskt, så snart en knapp trycks.

- Indikeringar:**
- Tryck på knappen (Bild 135,10): Startbatteriets spänning visas.
 - Tryck på knappen (Bild 135,2): Bodelsbatteriets spänning visas.

Följande tabeller är ett hjälpmedel för att tolka spänningen för bodelsbatteriet, som visas på panel LT 96, på rätt sätt.

**Snart djupurladdning
(batterilarm)**

Batterispänning (värden under pågående drift)	Drift under körning (fordonet körs, ingen 230 V-an- slutning)	Batteridrift (fordonet står stilla, ingen 230 V- anslutning)	Nät drift (fordonet står stilla, 230 V-an- slutning)
11 V eller mindre	12 V-nät överbelas- tat	Om förbrukarna är avstängda: Batteri tomt Om förbrukarna är påslagna: Batteriet överbelastat	12 V-nät överbelas- tat
	Batteriet laddas inte genom genera- torn, generatorns regulator defekt		Batteriet laddas inte genom el- blocket, el-blocket defekt
11,5 V till 13,0 V	12 V-nät överbelas- tat ¹⁾	Normalt område	12 V-nät överbelas- tat ¹⁾
	Batteriet laddas inte genom genera- torn, generatorns regulator defekt ¹⁾		Batteriet laddas inte genom el- blocket, el-blocket defekt
Över 13,5 V	Batteriet laddas	Förekommer endast kortvarigt efter laddning	Batteriet laddas

¹⁾ Om spänningen inte stiger över detta områden under flera timmar.

Värden för vilospänning	Batteriets laddningstillstånd
Mindre än 12 V	Djupurladdning eller urladdning
12,2 V	25 %
12,5 V	50 %
Mer än 12,7 V	100 %

- ▷ Vid längre djupurladdning skadas batteriet och går inte reparera.

- ▷ Vilospänningen skall helst mätas flera timmar efter den senaste laddningen (t. ex. på morgonen) och inte direkt efter strömuttaget.

**Vattennivå/
avloppsvattennivå**

På instrumentet V/tank kan vattennivån och avloppsvattennivån avläsas. På instrument V/Tank (Bild 135,8) beakta den högra skalan. Instrumentet belyses automatiskt, så snart en knapp trycks.

Indikeringar:

- Tryck på knappen (Bild 135,4): Vattenvolymen visas.
- Tryck på knappen (Bild 135,7): Avloppsvattenvolymen visas.

- ▷ Visa tanknivåerna endast en kort stund. Om nivåvisningen är påslagen längre tid kan givarna skadas.

9.7.3 Knapp för vattenpump

Slå på: ■ Tryck på knappen (Bild 135,6): Vattenförsörjningen är aktiverad. Kontrollampa vattenpump (Bild 135,5) tänds.

Slå från: ■ Tryck på knappen (Bild 135,6): Vattenförsörjningen är avstängd. Kontrollampa vattenpump (Bild 135,5) släcks.

Nivåindikering

Ingen lysdiod	2 lysdioder	4 lysdioder	6 lysdioder	8 lysdioder
0 %	25 %	50 %	75 %	100 %

▷ När fordonet inte är ansluten till 230 V-nätet och vattenpumpen inte ska användas under längre tid: Stäng av strömförsörjningen till vattenpumpen. Pumpreläet förbrukar ca 4 Ah/dag.

9.7.4 Batterilarm för bodelsbatteri

Den röda varningslampan "ALARM" (Bild 135,9) blinkar så snart spänningen i bodelsbatteri har sjunkit till under 11 V (mätning under pågående drift) och risk för djupurladdning föreligger.

▷ Djupurladdning skadar batteriet.

Åtgärder: ■ Vid batterilarm, stäng av förbrukare och ladda bodelsbatteri, antingen genom att köra eller ansluta till en 230 V-försörjningsledning.

9.7.5 12 V-kontrollampa

Kontrollampan 12 V (Bild 135,1) lyser då huvudbrytaren 12 V (Bild 135,11) är inkopplad.

9.7.6 230 V-kontrollampa

230 V-kontrollampan (Bild 135,3) lyser när nätspänningen ligger på elblockets ingång.

▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.8 Solcellsanläggning (extrautrustning)

- ▷ Skydda solfångarna (solcellsmodul) mot mekanisk belastning.

- ▷ Vid maximal solinstrålning levererar solcellsanläggningen mest ström.
- ▷ Se till att solljuset träffar solfångarna (solcellsmodul) direkt.
- ▷ Under träd eller broar minskar solinstrålningen.
- ▷ Även folier el.dyl påverkar solinstrålningen negativt.
- ▷ Håll solfångarnas ytor rena.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Solcellsanläggningen möjliggör miljöskonande och oberoende spänningsförsörjning. Den omvandlar solenergi till elektrisk spänning. Solcellsanläggningen levererar ström för laddning av batteriet och till förbrukarna i fordonet.

I laddningsregulatorn till solpanelen finns ett överladdnings- och ett djupurladdningsskydd.

9.9 230 V-nät

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Fordonets elektriska anläggning måste kontrolleras minst vart tredje år av utbildade elektriker. Om fordonet används ofta rekommenderas en årlig kontroll.

230 V-nätet försörjer följande apparater (så länge tillgängligt):

- eluttaget med skyddskontakt för apparater med maximalt 10 A
- kylskåpet
- el-blocket
- en extra laddare
- klimatanläggningen

De elektriska förbrukarna som är anslutna till bodelens 12 V-nät förses med spänning från bodelsbatteriet.

Fordonet ska anslutas till en extern 230 V-försörjning så ofta som möjligt. Laddningsmodulen i el-blocket laddar då automatiskt bodelsbatteriet. Dessutom laddas startbatteriet med en underhållsladdning på 2 A.

Beroende på utrustningen skall extra apparater säkras med en egen tvåpolig automatsäkring.

9.9.1 230 V-anlutning (CEE-uttag)

- ▷ Överspänningar kan skada de anslutna apparaterna. Orsaker till över-spänningar kan vara blixtnedslag, oreglerade spänningskällor (t. ex. bensingeneratorer) eller strömanslutningar på färjor.

Krav på 230 V-anlutningen

- Anslutningskabeln, stickförbindelsen vid försörjningsstället och stickförbindelsen på fordonet måste uppfylla IEC 60309. Den beteckning som är vanlig i handeln för stickförbindelsen är "CEE blå".
- Använd gummislangsledning H07RN-F med minst 2,5 mm² ledningsdiameter och maximalt 25 m längd.
- Skyddskontakt-stickförbindelse (Schuko) är inte tillåten. Likaså är det inte tillåtet att mellankoppla CEE/Schuko-adaptern.

9.9.2 Anslut 230 V-försörjningen

- ▶ Den externa 230 V-försörjningen måste säkras med en jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA).
- ▶ Kabeln måste vara helt borttagen från kabeltrumman, för att förhindra överhettning.
- ▶ I tveksamma fall eller när 230 V-försörjningen inte finns till förfogande eller är felaktig, ta kontakt med den som driver försörjningsanordningen.

- ▷ 230 V-anlutningen är i fordonet utrustad med en kombinerad jordfelsbrytare med ledningsskyddsbrytare.
- ▷ Beroende på utförandet, är ytterligare en ledningsskyddsbrytare inbyggd i säkringslådan.
- ▷ För anslutningar på campingplatser (campingfördelare) måste jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA) användas.

Fordonet kan anslutas till en extern 230 V-försörjning.

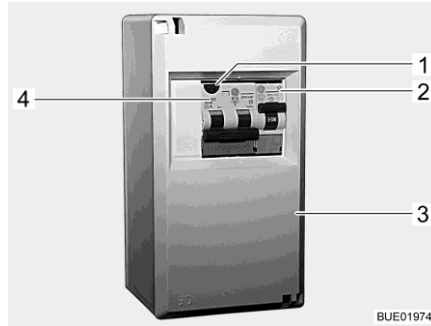

Bild 136 230 V-säkringslåda

- 1 Kontrollknapp
- 2 Ledningsskyddsbrytare
- 3 Säkringslåda
- 4 Kombinerad jordfelsbrytare-/ledningsskyddsbrytare

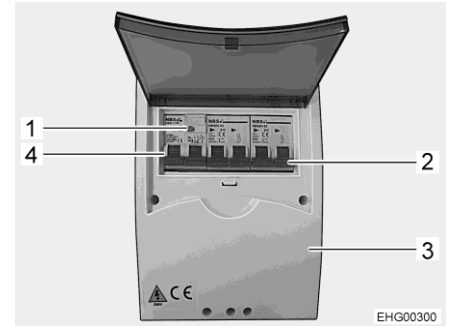

Bild 137 230 V-säkringslåda (variant)

- 1 Kontrollknapp
- 2 Ledningsskyddsbrytare
- 3 Säkringslåda
- 4 Kombinerad jordfelsbrytare-/ledningsskyddsbrytare

Ansluta fordon:

- Kontrollera om strömförsörjningsanordningen är lämplig vad gäller anslutning, spänning, frekvens och ström.
- Kontrollera om kablarna och anslutningarna är lämpliga.
- Kontrollera stickförbindelsen och kabeln efter synliga skador.
- Koppla från ledningsskyddsbrytarna (Bild 136,2, Bild 136,4 eller Bild 137,2, Bild 137,4) i säkringslådan (Bild 136,3 eller Bild 137,3).

Bild 138 230 V-anslutning på fordon

- Öppna höljet på 230 V-anslutningen i fordonet (Bild 138) och stick in stickkopplingen. Kontrollera så att låsklacken i den fjäderspända klapplocket är ikopplad.
- Stick in kontakten på anslutningskabeln i uttaget på strömförsörjningsanordningen. Kontrollera så att låsklacken i den fjäderspända klapplocket är ikopplad.
- Slå på ledningsskyddsbrytaren i säkringslådan.

Kontrollera jordfelsbrytare:

- När fordonen är anslutet till 230-V-försörjningen, tryck på kontrollknappen (Bild 136,1 eller Bild 137,1) på den kombinerade jordfels-/ledningsskyddsbrytaren (Bild 136,4 eller Bild 137,4) i säkringslådan (Bild 136,3 eller Bild 137,3). Jordfelsbrytaren måste lösa ut.
- Slå på jordfelsbrytaren igen.

- Dela förbindelse:
- Koppla från ledningsskyddsbrytarna (Bild 136,2, Bild 136,4 eller Bild 137,2, Bild 137,4) i säkringslådan (Bild 136,3 eller Bild 137,3).
 - Lös låsklacken vid strömförsörjningsanordningen och dra anslutningskabels kontakt ur uttaget.
 - Lossa låsklacken vid fordonet, dra stickkopplingen och stäng höljet på 230 V-anslutningen.

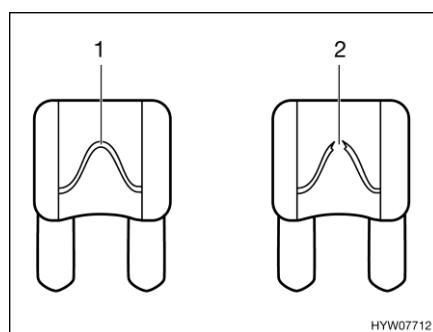
9.10 Säkringar

- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut när strömförsörjningen är frånslagen.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut mot nya säkringar med samma säkringsvärde.

9.10.1 12 V-säkringar

De förbrukare som är anslutna till 12 V-försörjningen i bodelen är skyddade via separata säkringar. Säkringar är åtkomliga på olika monteringsställena i fordonet.

- 1 Oskadat säkringselement
- 2 Avbrutet säkringselement

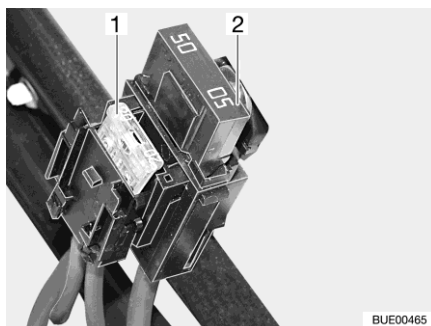
Bild 139 12 V-säkring

En intakt 12 V-säkring känner man igen genom det oskadade säkringselementet (Bild 139,1). Om säkringselementet är avbrutet (Bild 139,2) ska säkringen bytas ut.

För att byta säkringar skall funktion, värde och färg för de enskilda säkringarna avläsas ur efterföljande uppgifter. Om du behöver byta en säkring ska endast flatsäkringar med följande värden användas.

Säkringar vid startbatteriet

Säkringarna är monterade i närheten av startbatteriet. Startbatteriet är åtkomlig under en täckplatta på golvet mellan förarhyttstolarna.

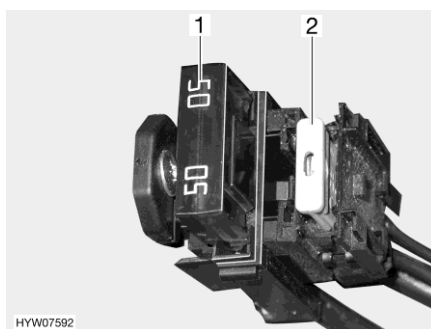

- 1 Flatsäkring 20 A/gul (för kylskåp)
- 2 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd

Bild 140 Säkringar vid startbatteriet

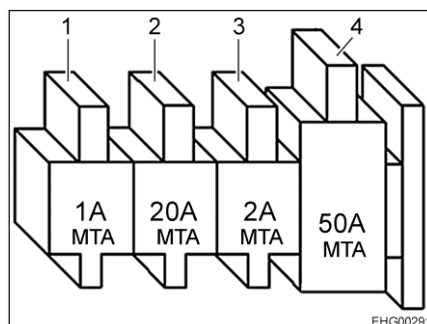
Säkringar vid bodelsbatteriet

Säkringarna är monterade bredvid bodelsbatteriet.

- 1 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd (för el-block)
- 2 Flatsäkring 2 A/grå

Bild 141 Säkringar (bodelsbatteri)

- 1 Flatsäkring 1 A/svart (för spänningssensor laddnings-booster)
- 2 Flatsäkring 20 A/gul (för kylskåp)
- 3 Flatsäkring 2 A/grå (för spänningssensor el-block)
- 4 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd (för el-block)

Bild 142 Säkringar (bodelsbatteri med laddningsbooster)

Säkringar på reläbox AD01

I en av de båda stolkonsolerna är en reläbox (AD01) monterad. Reläboxen används till att skapa signalerna för chassi-belysningen, som inte levereras av basfordonet. Reläboxen är universellt användbar.

Kopplingen som används av oss kan avvika från tillverkarens planerade koppling. Därför kan kopplingen även avvika från angivelsen på reläboxens typskylt, som tillverkaren har monterat.

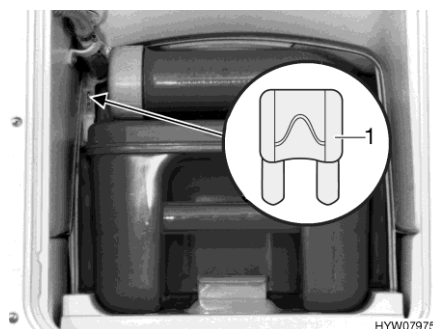
SäNr	Funktion	Värde/färg
B2	Kl. 15 (tändning på)	15 A/blå
B3	Kl. 30 (konstant plus)	15 A/blå
B5	D+ signal	Intern polyswitch (2 A)
B6	Reserv	15 A/blå
B7	Bredmarkeringslampor fram (vit/röd)	5 A ljusbrun

Säkringar på el-blocket

Funktion	Värde/färg
Intern laddningsmodul	20 A gul
Kompressor/AES-kylskåp	20 A gul
Värmesystem	10 A röd
Grundbelysning/fotsteg elektriskt/radio	25 A vit
Reserv 4	25 A vit
Reserv 3	25 A vit
Reserv 2	15 A blå
Reserv 1	15 A blå
Solcell	15 A blå
Reserv 5	15 A blå
Reserv 6	15 A blå
Extra laddare	20 A gul
Krets 1	10 A röd
Krets 2	10 A röd
TV	10 A röd
Vattenpump	5 A ljusbrun

Säkring för Thetford-toalett (svängbar toalett)

Säkringen befinner sig i husramen på Thetford-kassetten.

1 Flatsäkring 3 A/violett

Bild 143 Säkring för Thetford-toalett

- Byte:
- Öppna luckan till Thetford-kassetten på fordonets utsida.
 - Drag ut Thetford-kassetten helt.
 - Byt säkring (Bild 143,1).

Säkring för Thetford-toalett (svängbar toalett C-260)

Toaletten har en underhållsfri säkring som återställs automatiskt.

Säkring för avloppsvattenuppvärmning

Styrenheten har en elektronisk överbelastningssäkring. Vid överbelastning stänger avloppsvattenuppvärmningen av sig själv. För att starta om styrenheten, koppla loss styrenheten från strömförsörjningen.

Beroende på modell är försörjningsspänningen för avloppsvattenuppvärmningen säkrad via säkringskretsen Reserve 3 eller Reserve 4.

Säkring höjbar säng bak

Säkringen (2 A/grå) är inbyggd i ett urtag i den höjbara sängens bäddplatta. Dessutom är den höjbara sängen säkrad med en säkring på el-blocket på anslutning reserv 3.

9.10.2 230 V-säkring

- ▷ Kontrollera alltid jordfelsbrytaren när anslutningar görs till 230 V-försörjningen, kontrollera den minst en gång var 6:e månad.

- ▷ Jordfelsbrytaren benämns i internationellt språkbruk, även som jordfels-skyddsanordning RCD (Residual Current Device).

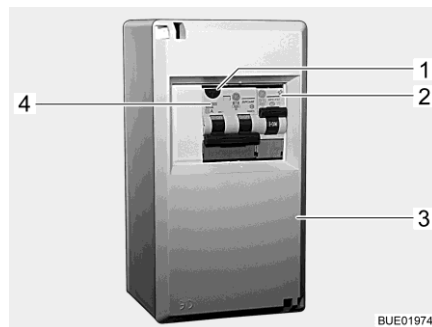

Bild 144 230 V-säkringslåda

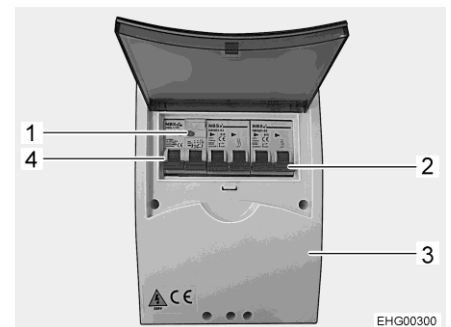

Bild 145 230 V-säkringslåda (variant)

En kombinerad jordfelsbrytare/ledningsskyddsbrytare (Bild 144,4 eller Bild 145,4) i säkringslådan (Bild 144,3 eller Bild 145,3) skyddar hela fordonet mot läckström (0,03 A).

Den integrerade ledningsskydds-brytaren (16 A) skyddar 230 V-uttagen, strömaggregatet, den extra laddaren och kylskåpet.

På fordon med extrautrustning (t. ex. klimatanläggning) skyddas apparaten av en extra ledningsskydds-brytare (10 A) (Bild 144,2 eller Bild 145,2).

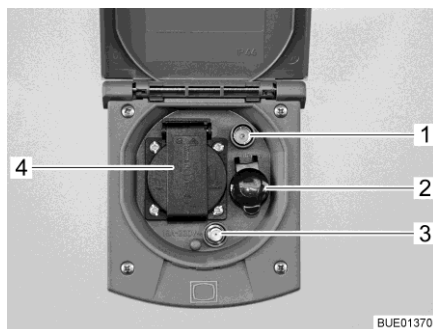
Kontrollera jordfelsbrytare:

- När fordonet är anslutet till 230-V-försörjningen, tryck på kontrollknappen (Bild 144,1 eller Bild 145,1). Jordfelsbrytaren måste utlösas.

Monteringsställe

Se kapitel 17.

9.11 Uttag på utsidan (extrautrustning)

- 1 TV-uttag
- 2 12 V-uttag
- 3 SAT-uttag
- 4 Eluttag 230 V

Bild 146 Uttag på utsidan

Till 230 V-uttaget och 12 V-uttaget kan elektriska apparater anslutas som används i förtältet.

Anslutningsmöjligheter

TV-uttaget och SAT-uttaget ger olika möjligheter för användning av TV-apparater:

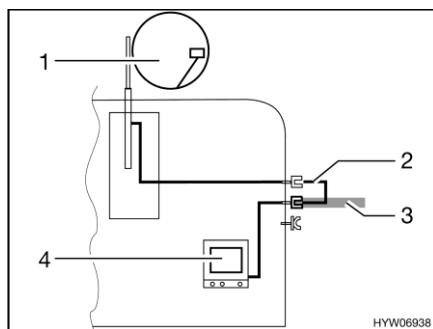

Bild 147 TV i fordonet

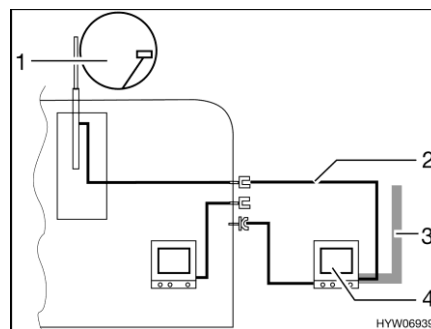

Bild 148 TV i förtältet

- TV i fordonet (Bild 147,4): Anslutning till takantenn (Bild 147,1) med anslutningskabel (Bild 147,2)
- TV i fordonet (Bild 147,4): Anslutning till extern antenn (Bild 147,3)
- TV i förtältet (Bild 148,4): Anslutning till takantenn (Bild 148,1) med anslutningskabel (Bild 148,2)
- TV i förtältet (Bild 148,4): Anslutning till extern antenn (Bild 148,3)

9.12.2 Anslutningsschema, panel (LT 96)

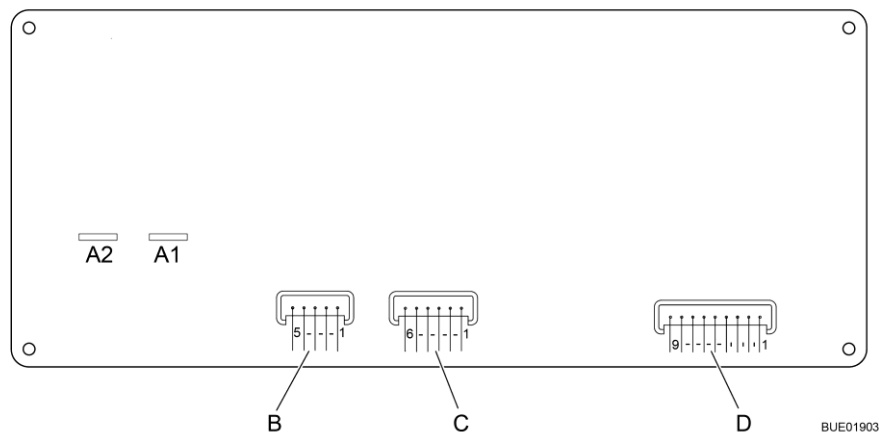

Bild 150 Anslutningsschema, panel (LT 96)

A	2 x AMP flatstift 4,8 x 0,8
1	Pump
2	+ 12 V
B	Lumberg MSFQ 5x
1	Full
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas avloppstank
C	Lumberg MSFQ 6x
1	Full
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas vattentank
6	n. c.
D	Lumberg MSFQ 9x
1	12 V-kontroll
2	Huvudströmbrytare 12 V till
3	Huvudströmbrytare 12 V från
4	Plus startbatteri 12 V
5	Plus sensor bodelsbatteri
6	Minus sensor bodelsbatteri
7	230 V-kontroll
8	n. c.
9	n. c.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns anvisningar och information om fordonets fast installerade apparater.

Hänvisningarna refererar endast till användningen av fast installerade apparater.

Vidare information om fast installerade apparater får du i den instruktionsboken för fast installerade apparater som bifogas separat med fordonet.

10.1 Allmänt

- ▷ Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad.

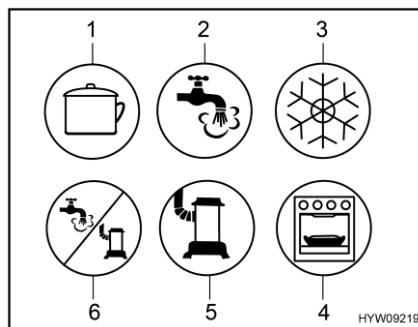

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken för respektive apparat.

I fordonet finns, beroende på modell, olika fast installerade apparater som värmesystem/varmvattenberedare, spis och kylskåp.

I den här instruktionsboken beskrivs endast användningen och egenskaperna för de installerade apparaterna.

Före idrifttagande av en gasdriven installerad apparat öppnas huvudavstängningsventilen på gasflaskan och respektive gasavstängningsventil.

- 1 Spis
- 2 Varmvatten
- 3 Kylskåp
- 4 Ugn/grill
- 5 Värmesystem
- 6 Varmvatten/värmesystem

Bild 151 Möjliga symboler för gasavstängningsventilerna

10.2 Värmesystem och varmvattenberedare

Med värmesystemet kan man värma upp både inne i fordonet (genom uppvärmning av rumsluften) och även värma upp varmvatten (varmvattenberedarfunktion). Följande anvisningar gäller även när värmesystemet endast används som varmvattenberedare.

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Explosionsrisk!
- ▶ I slutna utrymmen (t. ex. garage) får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Skorstenen får inte tillslutas eller byggas på.
- ▶ Utrymmet bakom värmesystemet ska inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Vattnet i varmvattenberedaren kan värmas upp till 65 °C. Skållningsrisk!

- ▷ Slå aldrig på varmvattenberedaren om det inte finns vatten i den.
- ▷ Varmvattenberedaren ska tömmas om det finns risk för frost och beredaren inte ska användas.
- ▷ Använd endast varmvattenberedaren med max. temperatur när stora varmvattenmängder krävs. Varmvattenberedaren skyddas på så sätt mot kalkavlagringar.
- ▷ Cirkulationsfläkten kopplas i vinterdrift (värmesystem och varmvatten) automatiskt på när varmluft-värmesystemet sätts igång och förblir kontinuerligt igång. Därigenom belastas bodelsbatteriet extremt mycket om fordonet inte är ansluten till någon extern 230 V-försörjning. Kom ihåg att bodelsbatteriet endast har en begränsad energireserv.

- ▷ Använd inte vattnet från varmvattenberedaren som dricksvatten.
- ▷ Varmluftsuppvärmningen kan användas även med tom varmvattenberedare.
- ▷ När värmesystemet slås på, värms även avloppstanken och avloppsrören automatiskt upp.
- ▷ Om strömförsörjningen till värmesystemet bryts måste man ställa in tiden på nytt.

Första idrifttagandet

När man sätter på värmen första gången kan man för en kort stund känna en lätt röklukt. Ställ genast värmen på brytaren på högsta nivå. Öppna fönster och dörrar och lufta väl. Rök och lukt försvinner efter kort tid utan åtgärd.

10.2.1 Modeller med avgaskanal på höger fordonssida

- Om förtältet är uppställt och värmesystemet är påslaget i gasdrift kan dess avgaser samlas i förtältsrummet. Kvävningsrisk! Se till att du alltid har en god ventilation.

10.2.2 Uppvärmning på rätt sätt

- ▷ Varm luft kan skada golvbeläggningen. Rikta inte luftmunstycken direkt mot golvbeläggningen.

Bild 152 Luftmunstycke (varmluft-värmesystem)

Varmluftspredning

I fordonet finns flera luftmunstycken (Bild 152) monterade. Rör leder varmluften till luftmunstyckena. Luftmunstyckena kan ställas in så att varmluften kommer ut precis där man vill ha den. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspredningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Inställning av luftmunstyckena

- Helt öppna: Kraftig varmluftström
- Halvt eller delvis öppen: Reducerad varmluftström

När 5 luftmunstycken är fullständigt öppna kommer mindre varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke. Om bara 3 luftmunstycken öppnas strömmar dock mer varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke.

10.2.3 Varmluft-värmesystem och varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus

- ▷ När värmesystemet är frångkopplad på grund av risk för frost ska varmvattenberedaren tömmas.
- ▷ Cirkulationsfläkten kopplas i vinterdrift (värmesystem och varmvatten) automatiskt på när varmluft-värmesystemet sätts igång och förblir kontinuerligt igång. Därigenom belastas bodelsbatteriet extremt om fordonet inte är ansluten till någon extern 230 V-försörjning. Kom ihåg att bodelsbatteriet endast har en begränsad energireserv.

- ▷ Beroende på utförandet kan uppvärmningen manövreras från en mobil terminalenhet (t.ex. en smarttelefon eller surfplatta) via en app. Truma-appen kan laddas via vanliga terminalenheter via respektive app-stores.
- ▷ Varmluftsuppvärmningen kan användas även med tom varmvattenberedare.
- ▷ Om strömförsörjningen till värmesystemet bryts måste man ställa in tiden på nytt.

Maximal värmeeffekt

Gasdrift	Eldrift	Blanddrift (gas- och eldrift)
6000 W	1800 W	5800 W

Kontrollenhet

Kontrollenheten delas in i två områden:

- Display
- Manöverknappar

- 1 Display
- 2 Vrid-/tryckknapp
- 3 Tillbakaknapp

Bild 153 Kontrollenhet (varmluft-värmesystem och varmvattenberedare)

När den har slagits på aktiveras de senast inställda värdena/driftparametrarna.

Kontrollenheten växlar till ett standby-läge om inga knappar används under ett par minuter.

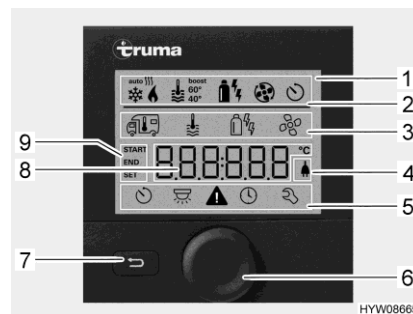
När tiden är inställd växlar indikeringen på displayen mellan tiden och inställd rumstemperatur i standby-läge.

Efter avstängning kan kontrollenhetens indikering vara aktiv ytterligare ett par minuter på grund av att värmesystemet fortsätter att gå en stund.

Manöverknappar

Manöverknapparna har följande funktioner:

Knapp	Knappmanövrering	Funktion
Vrid-/tryckknapp (Bild 153,2)	Vrid åt höger	Man går igenom menyn från vänster till höger
		Värden ökas
	Vrid åt vänster	Man går igenom menyn från höger till vänster
		Värden minskas
Tillbakaknapp (Bild 153,3)	Tryck kort	Valt värde sparas
	Tryck (3 sekunder)	Menypunkten väljs för ändring av värden (vald menypunkt blinkar)
		Slå på eller från
	Tryck	Gå tillbaka från en menypunkt utan att spara värdet

- 1 Indikeringsrad
- 2 Statusrad
- 3 Övre menyrad
- 4 Indikering nätspänning 230 V
- 5 Nedre menyrad
- 6 Vrid-/tryckknapp
- 7 Tillbakaknapp
- 8 Indikeringsområde inställningar och värden
- 9 Indikering timer

Bild 154 Kontrollenhet med indikeringar

Display

Displayen delas in i fyra områden:

- Statusrad (Bild 154,2)
- Övre menyrad (Bild 154,3)
- Indikeringsområde (Bild 154,8)
- Nedre menyrad (Bild 154,5)

Till och frångkoppling av kontrollenhet:

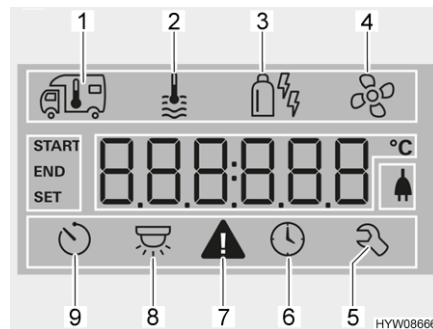

- Tryck ned vrid-/tryckknappen (Bild 154,6) i ca. 3 sekunder. De båda menyraderna (Bild 154,3 och Bild 154,5) visas. Den första symbolen blinkar.

▷ Till- och frångkoppling av kontrollenheten betyder egentligen att man byter mellan standby-läge och inställningsläge. I standby-läget visas växelvis den inställda rumstemperaturen och tiden.

Utföra inställningar:

- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 154,6) tills den önskade menysymbolen blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 154,7).

- 1 Värmesystem
- 2 Varmvatten
- 3 Driftläge
- 4 Fläkt
- 5 Servicemeny
- 6 Inställning av tid
- 7 Varningssymbol
- 8 Belysning (används inte här)
- 9 Indikering timer

Bild 155 Display (kontrollenhet)

- Slå på värmen:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
 - Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 154,6) tills menysymbolen värmesystem (Bild 155,1) blinkar.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen.
 - Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas.
 - Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Symbolen i statusraden (Bild 154,2) blinkar tills den inställda rumstemperaturen är uppnådd. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 154,7).

- Stänga av värmen:**
- Vrid tillbaka temperaturvärdet tills OFF visas. Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara.

- Man kan även ändra önskad rumstemperatur i standby-läge genom att vrida på vrid-/tryckknappen.

Slå på varmvattenberedningen:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 154,6) tills menysymbolen varmvatten (Bild 155,2) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas:
 - OFF: Varmvattenberedningen är avstängd.
 - 40°: Varmvattnet värms upp till 40 °C.
 - 60°: Varmvattnet värms upp till 60 °C.
 - BOOST: Snabb uppvärmning av varmvatten (prioriterad varmvattenberedare) i max. 40 minuter. Därefter hålls vattentemperaturen på den högre nivån (ca. 62 °C) i två eftervärmningscykler.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Symbolen i statusraden (Bild 154,2) blinkar tills den inställda varmvattentemperaturen är uppnådd. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 154,7).

Stänga av varmvattenberedningen:

- Vrid på vrid-/tryckknappen tills OFF visas. Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara.

**Säkerhets-/
avtappningsventil**

Varmvattenberedaren är utrustad med en säkerhets-/avtappningsventil (Bild 156). Säkerhets-/avtappningsventilen gör så att vattnet i varmvattenberedaren inte kallnar när det är frost och värmen inte är påslagen.

- ▷ Öppna säkerhets-/avtappningsventilen och töm varmvattenberedaren om fordonet inte ska användas under en längre tid.
- ▷ Vid temperaturer på under 2 °C öppnas säkerhets-/avtappningsventilen automatiskt. Säkerhets-/avtappningsventilen kan inte stängas förrän temperaturen vid den ligger över 6 °C.
- ▷ Vattenpumpen och vattenledningarna skyddas inte mot frost genom säkerhets-/avtappningsventilen.

- ▷ Säkerhets-/avtappningsventilens tömningsrör måste alltid vara fritt från smuts (t. ex. löv, is).

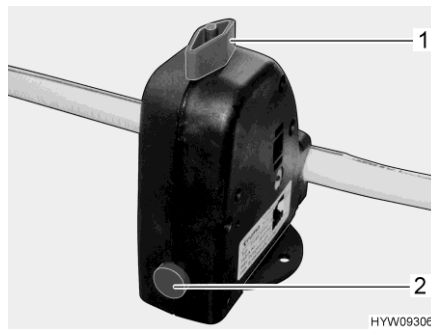

Bild 156 Säkerhets-/avtappningsventil (varmvattenberedare)

Monteringsställe

Se kapitel 17.

**Fylla på/tömma
varmvattenberedaren**

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

**Fyll varmvattenberedaren
med vatten:**

- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Stäng säkerhets-/avtappningsventilen. Ställ vredet (Bild 156,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 156,2).
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Stäng samtliga vattenkranar.

**Tömma
varmvattenberedaren:**

- Stänga av varmvattenberedningen.
- Öppna säkerhets-/avtappningsventil. Vrid då vredet (Bild 156,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 156,2) skjuts ut. Nu töms varmvattenberedaren via säkerhets-/avtappningsventilen utomhus.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

- ▷ Mer information om tömning av vattensystemet finns i avsnitt 11.2.7.
- ▷ Mer information om varmvattenberedaren finns i tillverkarens separata instruktionsbok och notera information om underhåll i kapitel 13.

Driftlägen

Varmvatten-värmesystemet med varmvattenberedaren kan drivas med olika energikällor.

Välj driftläge:

- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 154,6) tills menysymbolen driftläge (Bild 155,3) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat driftläge visas:
 - Gasdrift
 - Eldrift (900 W)
 - Eldrift (1800 W)
 - Gas- och eldrift (900 W)
 - Gas- och eldrift (1800 W)
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda driftläget. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 154,7).

- ▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Ställ in effekten för 230 V-eldrift, så att säkringen för 230 V-anslutningen motsvarar (900 W vid 3,9 A-säkring, 1800 W vid 7,8 A-säkring).

Kombinationen gasdrift och 230 V-eldrift kortar uppvärmningstiden för fordonet.

Ställa in fläkt:

- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 154,6) tills menysymbolen fläkt (Bild 155,4) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas:
 - OFF: Fläkten är avstängd.
 - VENT: Cirkulation
 - ECO: Låg fläktnivå
 - HIGH: Hög fläktnivå
 - BOOST: Snabb rumsuppvärmning. Boost finns tillgänglig om den aktuella rumstemperaturen är minst 10 °C under vald rumstemperatur.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 154,7).

Ställa in timern:

- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 154,6) tills menysymbolen timer (Bild 155,9) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen. Starttiden visas och timindikeringen blinkar.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills den önskade starttidens timmar visas.
- Tryck på vrid-/tryckknappen. Minutindikeringen blinkar.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills den önskade starttidens minuter visas.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Ställ sedan in avstängningstiden, den önskade rumstemperaturen, varmvattennivån och fläktnivån efter varandra på samma sätt.
- Tryck på vrid-/tryckknappen. Timern är aktiverad. Symbolen timer (Bild 155,9) blinkar när timern är programmerad och aktiv.

- ▷ Servicemenyn innehåller punkter som oftast bara måste ställas in en gång (språk, bakgrundsbelysning, kalibrering), samt uppgifter för service-ställen (versionsnummer).

Felindikering

Vid en varning blinkar varningssymbolen (Bild 155,7). Värmesystemet fortsätter att vara igång. Om de bara rör sig om ett temporärt fel så släcks varningssymbolen av sig själv.

Vid ett fel visar kontrollenheten direkt felets felkod. Värmesystemet stängs av. Tryck på vrid-/tryckknappen för starta om värmesystemet.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

10.2.4**Varmvatten-värmesystem och varmvattenberedare Alde (extrautrustning)**

- ▷ Varmvatten-värmesystemet får aldrig sättas på om värmevätska saknas. Hänvisningarna i kapitel 13 skall beaktas
- ▷ Borra aldrig hål i golvet. Varmvattenledningarna skulle kunna skadas.

- ▷ När varmvatten-värmesystemet är i gång måste alltid cirkulationspumpen vara tillkopplad.
- ▷ Efter första värmedriften rekommenderar vi att avlufta värmesystemet och att kontrollera glykolhalten. Hänvisningarna i kapitel 13 skall beaktas
- ▷ När värmen slås på startar den med de senast används inställningarna.
- ▷ Beroende på modell är förarhytten utrustad med en uppvärmd golv-matta.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren och beakta underhållsanvisningarna i kapitel 13.

Monteringsställe Se kapitel 17.

Kontrollenhet Kontrollenheten delas in i två områden:

- Display (pekskärm)
- Manöverknappar

- 1 Display (pekskärm)
- 2 Knapp "MENU" (meny)
- 3 På/av-knapp

Bild 157 Kontrollenhet (varmvatten-värmesystem)

- ▷ Kontrollenheten växlar automatiskt till viloläge om inga knappar används under två minuter.
- ▷ Ändringar av inställningarna sparas automatiskt efter 10 sekunder.

Manöverknappar Manöverknapparna har följande funktioner:

Pos. i Bild 157	Knapp	Funktion
2	MENU	Öppna inställningsmenyn
3		Aktivera värmesystemet

Display Displayen (Bild 157,1) är konstruerad som en pekskärm (touchscreen). Genom att beröra symbolerna utförs tillhörande funktion.

Bild 158 Startbild (kontrollenhet)

Startbild När värmesystemet har slagits på visas startbilden på displayen. På startbilden visas följande information:

Symbol	Betydelse
	Denna symbol visas när cirkulationspumpen är aktiverad
	Denna symbol visas när automatisk startfunktion är aktiverad
	Denna symbol visas när funktionen dagsautomatik är aktiverad
	Denna symbol visas när funktionen nattautomatik är aktiverad
	Denna symbol visas när en omkopplingsenhet för gasflaskor är aktiverad
	Denna symbol visas när spänningen till värmesystemet är 230 V
	Bredvid denna symbol visas innetemperaturen
	Bredvid denna symbol visas uttemperaturen, såvida en utetemperaturgivare är monterad

Inställningsmeny Inställningsmenyn öppnas när man trycker på knappen "MENU". De enskilda symbolernas betydelse beskrivs i följande tabell.

Bild 159 Inställningsmeny (kontrollenhet)

Värdena ökas eller minskas med symbolerna "+" eller "-".

Symbol	Betydelse
	Ställa in önskad temperatur från +5 °C till +30 °C
	Ställa in vattentemperatur i varmvattenberedaren
	Ställa in värmeeffekten vid eldrift
	Knapp "Uppvärmning i gasläge till/från"
	Knapp "Vertygsmeny"
	Knapp "AC" för att sätta på klimatautomatiken (endast synlig när klimatanläggningen Truma Aventa finns närvarande)
	Knapp för aktiverade funktioner

Verktygsmenyer Värmesystemets olika funktioner öppnas och ställs in via verktygsmenyerna. Med pilsymbolerna växlar man mellan menyerna. De enskilda funktionernas betydelse beskrivs i tillverkarens bruksanvisning.

Välja driftläge Varmvatten-värmesystemet kan drivas med följande energikällor:

- Gasdrift
- 230 V-eldrift
- Gas och 230 V-eldrift

Driftläget väljs med kontrollenheten.

Välja gasdrift:

- Tryck på knappen "". Knappen lyser grönt. Gasdrift aktiveras.
- Tryck på knappen "" igen. Knappen lyser blått. Gasläget är avstängt.

Välja 230 V-eldrift:

- Tryck på knappen "+" bredvid symbolen "" tills önskad värmeeffekt har nåtts.

▷ Välj effektnivå för 230 V-eldrift i enlighet med säkringen för 230 V-anlutningen:

Nivå 1 (1 kW) vid 6 A

Nivå 2 (2 kW) vid 10 A

Nivå 3 (3 kW) vid 16 A

Välja gas och 230 V-eldrift:

- Välj både gasdrift och 230 V-eldrift på kontrollenheten.

▷ När gas- och 230 V-eldrift väljs och fordonet ansluts till 230 V-försörjningen, arbetar varmvattenvärmesystemet först endast med 230 V-eldrift. Först när värmeeffekten inte räcker till längre, kopplas gasdriften till automatiskt.

▷ Gasdrift är endast möjligt när huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen är öppna.

▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.

När värmen slås på startar den med det senast inställda driftläget.

Slå på värmen:

- Tryck på knappen "". Startbilden visas på displayen. Värmesystemet startar automatiskt.

Stänga av värmen:

- Tryck ner knapp "". Värmesystemet stängs av.

Ställa in cirkulationspumpens varvtal

- Varmvatten-värmesystemet har en mycket kraftig pump. I mindre fordon ska man endast låta pumpen gå med full effekt när anläggningen har tömts eller rörledningarna har avluftats. Annars får man ökat slitage och pumpen går med högre ljud.

Bild 160 Varvtalsreducering

Med vridregulatorn (Bild 160,2) kan cirkulationspumpens varvtal ställas in. Vid lägre varvtal går pumpen tystare.

Vridregulatorn sitter på cirkulationspumpen (Bild 160,1).

Ställa in effekten:

- Vrid vridregulatorn (Bild 160,2) moturs. Effekten reduceras.
- Vrid vridregulatorn medurs. Effekten höjs.

3-vägsventil

Vid modeller med bakre säng är en 3-vägsventil ansluten till varmvatten-värmesystemets kretslopp. 3-vägsventilen är inbyggd i det bakre lastutrymmet. 3-vägsventilen är åtkomlig via en utvändig lucka.

Bild 161 3-vägsventil

Öppna värmekretslopp i bakdelen:

- Ställ spaken (Bild 161,2) till 3-vägsventilen (Bild 161,1) parallellt med den raka genomflödesriktningen (Bild 161).

Spärra värmekretsloppet i bakdelen:

- Ställ spaken (Bild 161,2) till 3-vägsventilen (Bild 161,1) tvärs mot den raka genomflödesriktningen.

Värmeväxlare Alde (extrautrustning)

- ▷ Värmeväxlaren fungerar endast när bilmotorn är igång.
- ▷ Stäng av värmeväxlaren med avstängningsventilen när värmeväxlaren inte ska användas (t. ex. på sommaren).

Med värmeväxlaren kan fordonets bodel värmas upp under körningen utan att bodelens varmvatten-värmesystem behöver användas.

Värmeväxlaren är ansluten till bilmotorns kylning och har samma funktion som fordonets värmesystem.

Värmeeffekten ställs in via bodelens värmereglering.

Avstängningsventilen till värmeväxlaren sitter direkt på värmeväxlaren.

Koppla in bodelsvärmen via värmeväxlaren:

- Se till att avstängningsventilen till värmeväxlaren är öppen.
- Tryck ned knappen "☺" (Bild 157,3) på kontrollenheten (Bild 157). Startbilden visas på displayen. Värmeökningen är därmed inkopplad och cirkulationspumpen startas.
- Tryck på knappen "MENU" (Bild 157,2).
- Koppla ur gasdriften eller 230 V-eldriften (om den är inkopplad).
- Ställ in önskad rumstemperatur. Tryck på knappen "+" eller "-" bredvid symbolen "🏠".

Koppla ur bodelsvärmen via värmeväxlaren:

- Tryck ned knappen "☺" (Bild 157,3) på kontrollenheten (Bild 157).

Bild 162 Värmeväxlare Alde

- Slå på: ■ Ställ avstängningsventilens handtag (Bild 162,1) parallellt med röret.
- Slå från: ■ Ställ avstängningsventilens handtag (Bild 162,1) diagonalt mot röret.

Monteringsställe

Värmeväxlaren har monterats i den mellersta sittgruppens sittbänk.

**Extra cirkulationspump
Alde (extrautrustning)**

- Den extra cirkulationspumpen fungerar endast när en värmeväxlare är monterad och påslagen och när varmvatten-värmesystemet är igång.

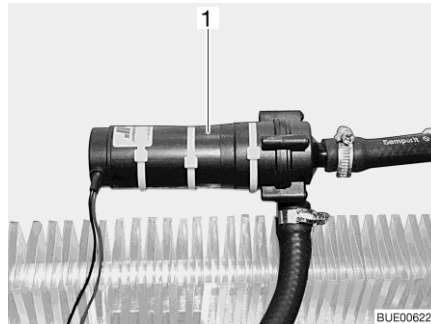

Bild 163 Extra cirkulationspump

Genom en extra cirkulationspump (Bild 163,1) kan fordonets värmas upp med motorvärme.

Den extra cirkulationspumpen är ansluten till bilmotorns kylning och har samma funktion som normal motorvärme.

Bild 164 Brytare extra cirkulationspump

Brytaren (Bild 164) till den extra cirkulationspumpen sitter bredvid kontroll-enheten till varmvatten-värmesystemet. Den gula kontrollampan lyser när pumpen är i drift.

**Värmematta för
fotutrymmet i förarhytten**

Värmemattan läggs ut i fotutrymmet i förarhytten och ansluts till varmvattentvärmesystemet. Värmemattan avger konvektionsvärme jämnt i förarhytten och har även en ljudisolerande effekt.

**Fylla på/tömma
varmvattenberedaren**

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

- ▷ Beroende på modell är fordonet utrustat med en eller två avtappningskranar.

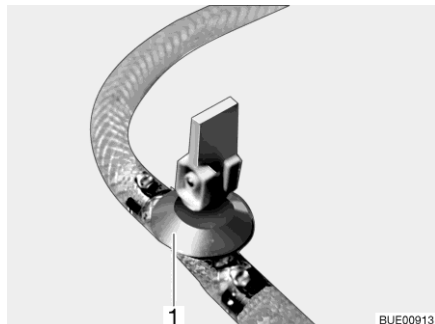

Bild 165 Avtappningskran

**Fyll varmvattenberedaren
med vatten:**

- Stäng avtappningskranen/avtappningskranarna. Ställ vipparmen (Bild 165,1) i vågrätt läge.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Stäng samtliga vattenkranar.

**Tömma
varmvattenberedaren:**

- Stäng av varmvattenberedaren.
- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Öppna avtappningskranen/avtappningskranarna (Bild 165). Ställ vipparmen (Bild 165,1) i lodrätt läge. Varmvattenberedaren töms utåt.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren och beakta underhållsanvisningarna i kapitel 13.

**Monteringsställe för
avtappningskranen/
avtappningskranarna**

Se kapitel 17.

**Monteringsställe för
expansionsbehållare**

Se avsnitt 13.6.1.

10.2.5 Väggekamin

Frisk luft och avgas från värmesystemet leds bort i en två kammar-väggekamin.

- ▷ Ställ fordonet så, att väggekaminen har tillräckligt med frisk luft.
- ▷ Väggekaminen måste alltid stå fritt. Täck inte över väggekaminen.
- ▷ Vid camping under vintern, måste väggekaminen vara fri från snö och is.
- ▷ Kontrollera regelbundet väggekaminen, beroende av väderleken (snö, lövfall, smuts, o.s.v.). Rengör väggekaminen vid behov.
- ▷ Vid tvätt av fordonet skall vattenstrålen inte riktas direkt på väggekaminen.
- ▷ Om du inte följer detta, kan en problemfri funktion av värmesystemet inte garanteras.

Bild 166 Väggekamin (varmvatten-värmesystem)

Bild 167 Väggekamin (varmluft-värmesystem)

Väggekaminen finns monterad på den vänstra sidoväggen.

10.3 Klimatanläggning Telair (extrautrustning)

- ▷ Mellan frånslagning och åter tillslagning ska man alltid vänta minst 2 minuter. Annars skadas kompressorn.
- ▷ När apparaten är i drift ska alltid minst ett ventilationsspjäll vara öppet.

- ▷ Klimatanläggningen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ På vintern kan klimatanläggningen stödja, men inte ersätta, värmesystemet.
- ▷ Efter tillslagning behöver klimatanläggningen ca 3 minuter tills kompressorn startar och kall- eller varmluft avgas.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

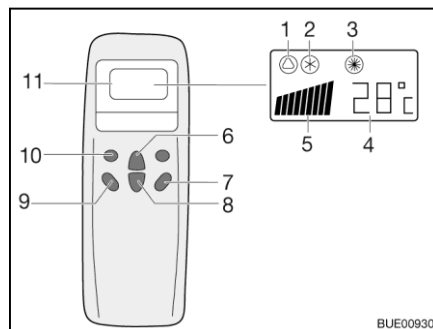

Bild 168 Fjärrstyrning

- 1 Symbol för automatik
- 2 Symbol för kylning
- 3 Symbol för värmesystem
- 4 Temperaturvisning (inställd)
- 5 Visning av fläkthastighet
- 6 Knapp för temperaturökning
- 7 Knapp "ON/OFF"
- 8 Knapp för temperatursänkning
- 9 Knapp för fläktvarvtal
- 10 Knapp för driftläge ("Mode")
- 11 Display

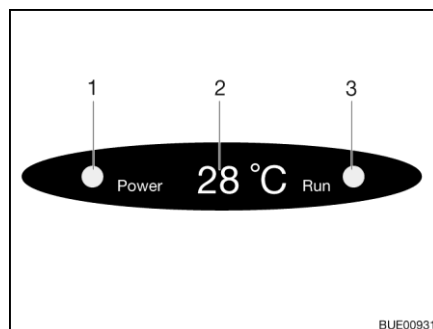

Bild 169 Diffusörens display

- 1 Kontrollampa nätanslutning
- 2 Temperaturvisning (aktuell)
- 3 Kontrollampa driftläge
grön: Kylning
röd: Värmesystem

För att kommandona ska kunna utföras måste fjärrstyrningen riktas mot mottagaren.

Driftlägen

- Automatik
- Kylning
- Värmesystem

Slå på:

- Tryck på knappen "ON/OFF" (Bild 168,7).
- Tryck så många gånger på knappen "Mode" (Bild 168,10) tills önskad driftsläget (Bild 168,1, 2 eller 3) visas på displayen. Motsvarande kontrollampa tänds på diffusörens display (Bild 169,3).
- Ställ in önskad temperatur med knappen Temperaturökning (Bild 168,6) eller Temperatursänkning (Bild 168,8).
- Med knappen Fläktvarvtal (Bild 168,9) väljs önskad fläkthastighet.

Slå från:

- Tryck på knappen "ON/OFF" (Bild 168,7).

- ▷ När klimatanläggningen körs i värmedrift fortsätter fläkten att köra ytterligare några minuter för att fullständigt leda ut värmen.

10.4 Spis

- ▶ Lämna inte gasspisen utan tillsyn när den är i drift. Stäng av gasspisen även när du lämnar den för en kort stund (t. ex. vid toalettbesök).
- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Använd grytlappar eller grytvantar vid hantering med varma kastruller, stekpannor el. dyl. Risk för skador!
- ▶ Häng inte upp några gardiner eller förhängen direkt vid kokvrån. Brandfara!

- ▷ Ställ aldrig heta föremål, till exempel kastruller, på diskholocket, gasspisens lock eller diskbänken.

10.4.1 Spis med gasugn och grill

Fordonets kök är försedd med en spis, en gasgrill och en gasugn.

Spis Fordonets spis är utrustad med 3 gaskokplattor.

- ▶ När man använder gaskokplattan, dvs när gaslågan brinner, får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som t. ex. kökshanddukar, servetter, i närheten av gasspisen. Brandfara!
- ▶ Den kompletta tändningsproceduren för gaskokplattan måste vara synlig uppifrån, ställ inte kastruller och liknande i vägen.
- ▶ Om lågan släcks av misstag: Vrid vridregulatorn till läget "0" och låt brännaren vara avstängd minst 1 minut. Tänd sedan på nytt.
- ▶ Spisens skyddslock stängs med hjälp av fjäderspänning. Risk att skada sig när locket stängs!

- ▷ Spisens skyddslock kan ej användas som kokplatta.
- ▷ Spisens skyddslock får aldrig stängas när spisen är i bruk.
- ▷ Spisens skyddslock får ej belastas tungt när det är stängt.
- ▷ Ställ aldrig heta kastruller på spisens skyddslock.
- ▷ Låt spisens skyddslock vara öppet tills gaskokplattans brännare inte avger någon värme längre. Glasplattan kan annars spricka.

- ▷ Använd endast kastruller och stekpannor vars diameter passar till gasspisen.
- ▷ När flamman på en gaskokplatta slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

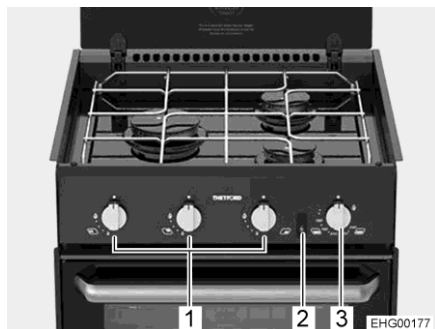

Bild 170 Spis med gaskokplattor

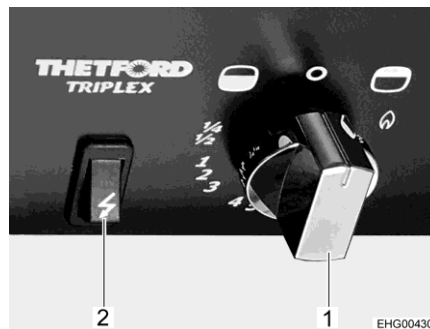

Bild 171 Reglage (gasugn med grill)

Gaskokplattor

Spisen har 3 gaskokplattor.

Slå på gaskokplatta:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "spis".
- Öppna spisens skyddslock.
- Tryck på vridregulatorn (Bild 170,1) på önskad platta, vrid till tändposition (stor flamma) och håll nedtryckt tills flaman brinner (maximalt i 15 sekunder).
- När flaman brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
- Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.
- Upprepa proceduren om lågan inte tänds, vänta 1 minut och upprepa förloppet.

Slå från gaskokplattan:

- Ställ vridregulatorn på 0-läget. Flaman slocknar.
- Stäng gasavstängningsventilen "spis" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Gasugn med grill

- ▶ Ventilationsöppningarna på gasugnen måste alltid vara öppna.
- ▶ När man tänder och använder ugnen/grillen får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som kökshanddukar, kläder eller liknande, i närheten av gasugnen. Brandfara!
- ▶ Vid tändningen och vid grillning ha alltid luckan för gasgrillen öppen.
- ▶ Upprepa proceduren om lågan inte tänds. Kontrollera vid behov om det finns gas och/eller ström till gasugnen.
- ▶ Om gasugnen/grillen fortfarande inte fungerar: Stäng gasavstängningsventilen och kontakta servicestället.
- ▶ Om lågan släcks av misstag: Vrid vridregulatorn till läget "0" och låt brännaren vara avstängd minst 1 minut. Tänd sedan på nytt.
- ▶ I grilläge ska värmeskölden dras ut och luckan vara helt öppen.

- ▷ Före första användningen skall gasugnen sättas på i högsta temperatur i 30 minuter utan att ha något i den.
- ▷ När flaman slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "ugn".
 - Ugnsluckan öppnas helt.
- Slå på ugnen:**
- Tryck vridregulatorn (Bild 170,3 och Bild 171,1) och ställ den moturs (i riktning mot ugn-symbolen "🔥") till maximal ställning.
 - Tryck på vridregulatorn (Bild 170,3 och Bild 171,1) under 5 till 10 sekunder. Gasen strömmar till brännaren.
 - Tryck på tändaren (Bild 170,2 och Bild 171,2) tills lågan tänds.
 - När flaman brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
 - Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.
- Slå på grillen:**
- Tryck vridregulatorn (Bild 170,3 och Bild 171,1) och ställ den medurs (i riktning mot grill-symbolen "🍖") till flammans symbol.
 - Tryck på vridregulatorn (Bild 170,3 och Bild 171,1) under 5 till 10 sekunder. Gasen strömmar till brännaren.
 - Tryck på tändaren (Bild 170,2 och Bild 171,2) tills lågan tänds.
 - När flaman brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
 - Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.
- Slå från:**
- Ställ vridregulatorn (Bild 171,1) på "O". Flaman slocknar.
 - Stäng gasavstängningsventilen "ugn" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

10.4.2 Spisfläkt (extrautrustning)

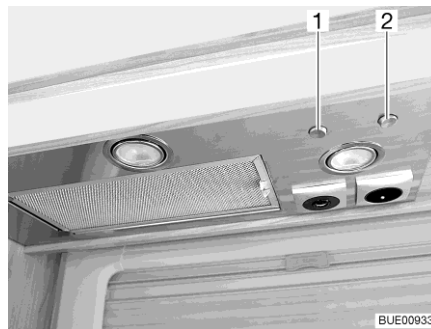

Bild 172 Spisfläkt

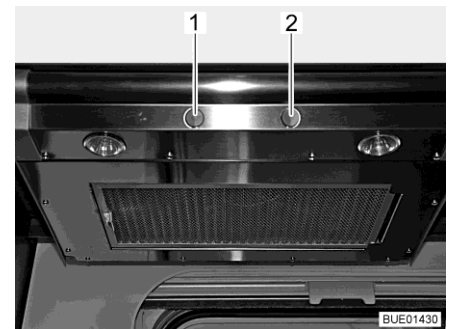

Bild 173 Spisfläkt (alternativ)

Spisen är försedd med spisfläkt. Spisen är utrustad med en kraftig fläkt som transporterar ut ångor och lukt på direkt väg. För till- och frångkoppling av spisfläkten, tryck på den högra vippknappen (Bild 172,2 eller Bild 173,2). Med den vänstra vippknappen (Bild 172,1 eller Bild 173,1) kan de två lamporna till spisfläkten slås på.

10.5 Kylskåp

Medan man kör får kylskåpet endast vara i drift via 12 V-nätet. Vid höga omgivningstemperaturer uppnår kylskåpet inte längre full kyleffekt.

- ▷ Montera alltid kylskåpets ventilationsgaller innan fordonet lämnas. Annars kan det komma in vatten om det regnar.
- ▷ Kylskåpets kyleffekt beror på hur fordonet står. Kyleffekten kan sjunka vid så liten lutning som 5°. Ställ därför alltid fordonet på en horisontell plats.
- ▷ Absorptionskylskåp arbetar vid normal rumstemperatur (ca 21 °C) i det angivna temperaturområdet. Om omgivningstemperaturen är betydligt högre (> 30 °C) minskar kyleffekten.
- ▷ Följ tillverkarens säkerhetsanvisningar och instruktionsbok.

10.5.1 Kylskåpets ventilationsgaller

Vid höga utetemperaturer säkerställs kylaggregatets fulla kyleffekt endast när kylskåpet ventileras tillräckligt. För att få en ännu bättre ventilation kan man ta av kylskåpets ventilationsgaller.

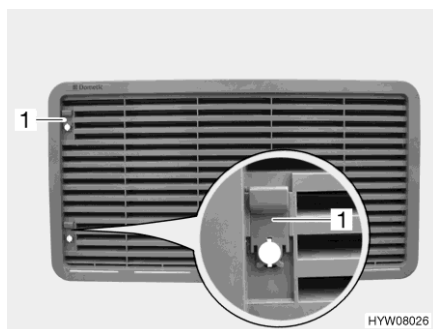

Bild 174 Kylskåpets ventilationsgaller (med spjäll)

Bild 175 Kylskåpets ventilationsgaller (med skruv)

- Ta av:
- Beroende på utförande: Skjut spjället (Bild 174,1) uppåt eller vrid skruven (Bild 175,1) ett kvarts varv med ett mynt.
 - Ta av kylskåpets ventilationsgaller.

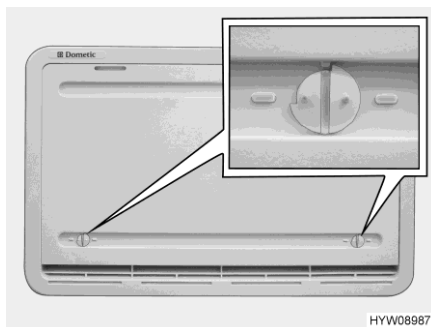

Bild 176 Vinterskydd

Vinterskydd

När kylskåpet ska vara i drift vid låga utetemperaturer, rekommenderar tillverkaren användning av ett vinterskydd (Bild 176) för kylskåpets ventilationsgaller.

I följande tabell anges de temperaturerna då vinterskyddet eller det isolerande vinterskyddet får användas.

Temperatur	Täckplatta
Under 10 °C	Vinterskydd (vid kylskåp med en volymen under 130 liter: montera endast på nedre ventilationsgallret)
Under -5 °C	Isolerat vinterskydd (montera endast på nedre ventilationsgallret)

- ▷ Om temperaturerna ligger ovanför de angivna gränserna, skall vinterlocket oundgängligt tas bort. Annars kan fordonet skadas.

Montering:

- Öppna båda lås (Bild 176) (noten står horisontellt).
- Sätt vinterskyddet framför ventilationsgallret.
- Lås låset med ett litet mynt (noten står lodrätt).

Ta av:

- Öppna båda lås (Bild 176) (noten står horisontellt).
- Ta bort vinterskyddet från ventilationsgallret.

- ▷ Vinterskyddet kan monteras medan färden.

10.5.2**Thetford modellserie N4000 (absorbator)**

- ▷ Välj endast en energikälla.
- ▷ Även när 12 V-försörjningen är fränkopplad, flyter en svag elektrisk ström som belastar bodelsbatteriet. Stäng alltid av kylskåpet vid tillfällig avställning.

Driftlägen

Kylskåpet har 3 driftlägen:

- Gasdrift
- 230 V-drift
- 12 V-drift

Driftläget ställer man in med reglagen på kylskåpets front. Steglös reglering av kyleffekt är endast möjlig vid gas- eller 230 V-drift, ej i 12 V-drift.

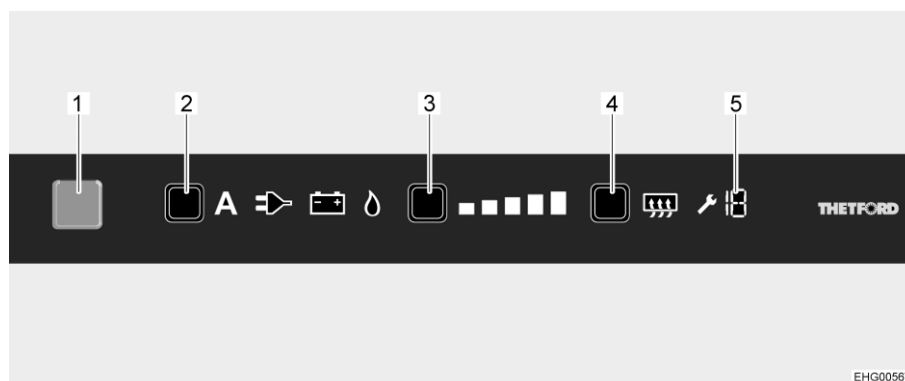

Bild 177 Reglage, knappar

- 1 På/Av-knapp
- 2 Energivalknapp
- 3 Kylnivåknapp
- 4 Anti-kondensat-knappen
- 5 Felkodvisning

Det aktuella driftläget visas med en tänd symbol på kontrollenheten:

- A** Kylskåpet väljer automatiskt en lämplig energikälla
- 230 V-drift
- 12 V-drift
- Gasdrift

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen är på så snart huvudströmbrytaren på panelen är påslagen. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.

- ▷ Vi rekommenderar att kylskåpet drivs med 12 V-drift under färd. När fordonet står stilla rekommenderar vi att kylskåpet drivs med 230 V-drift, om det finns en 230 V-anslutning. I alla övriga fall kan kylskåpet drivas med gasdrift.

Kyltemperaturreglering

När kylskåpet slås på väljs automatiskt den senast valda termostatinställningen. Denna inställning kan ändras manuellt med kylnivåknappen (Bild 177,3). De lysande staplarna på kylnivåindikatorn visar den valda termostatinställningen. Med hjälp av kylnivåknappen ställs kyltemperaturen in för alla tre energisätt. Det tar alltid några timmar innan man har en normal drifttemperatur i kylskåpet. Om en omkoppling sker till ett andra driftläge förändras termostatinställningen inte. Kyltemperaturen bibehålls oberoende av den valda energikällan.

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Kylskåpet får inte användas med fordonsgas.

- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

Slå på:

- Vid gasdrift öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
- Tryck på På/Av-knappen (Bild 177,1) i en sekund. Knappen tänds blå. Efter ca 10 sekunder dimmas indikeringen automatiskt för att spara ström.
- Tryck på energivalknappen (Bild 177,2) flera gånger tills önskad energikälla har valts.
Vid gasdrift: Nu är gastillförseln öppen. Tändning sker automatiskt. Ett tickande ljud hörs tills tändningsproceduren är klar.
- Tryck på kylnivåknappen (Bild 177,3) flera gånger tills önskad kylnivå har valts. Den aktuella kylnivån indikeras av lysande staplar.

Slå från:

- Tryck på På/Av-knappen (Bild 177,1) i cirka 2 sekunder. Alla lampor slocknar. Kylskåpet är avstängt.
- Vid gasdrift stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Vid 12 V-drift försörjs kylskåpet endast med spänning från fordonets startbatteri. Startbatteriet försörjer kylskåpet endast med 12 V när fordonets motor går. Det sker ingen kylning när fordonsmotorn är avstängd. Via el-blocket försörjs kylskåpet dock fortfarande med styrspänning från bodelsbatteriet. Ställ därför om till gasdrift vid längre avbrott.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

10.5.3 Lås till kylskåpsdörr

Beroende på modell har kylskåpet ett separat frysack. Uppgifterna i detta avsnitt gäller även för frysackets dörr.

- ▷ Under färd skall kylskåpsdörren alltid vara stängd och spärrad i det stängda läget.

- ▷ När kylskåpet är avstängt ska kylskåpsdörren låsas i ventilationsläget. På så sätt förhindrar man mögelbildning.

Kylskåpsdörren kan låsas i två lägen:

- Stängd kylskåpsdörr under resa och när kylskåpet används
- Lätt öppnad kylskåpsdörr som ventilationsläge då kylskåpet är avstängt

Thetford Kylskåpet öppnas och stängs med handtaget på dörren.

Öppna: ■ Tryck handtaget åt sidan, håll det tryckt och öppna kylskåpsdörren.

Stänga: ■ Stäng kylskåpsdörren. Låskroken snäpper hörbart fast.

Ventilationsläge Kylskåpsdörren kan sedan låsas i ventilationsläge med en svängbar bygel.

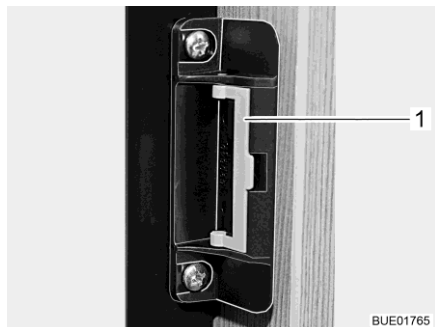

Bild 178 Låsanordning i normalläge

Bild 179 Låsanordning i ventilationsläge

Spärra: ■ Öppna kylskåpsdörren.

■ Sväng med bygeln (Bild 178,1) framåt (Bild 179).

Om kylskåpsdörren nu är stängd kommer den att stå på glänt.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets sanitetssystem.

11.1 Vattenförsörjning, allmänt

- ▶ Fyll endast på vattentanken från försörjningsledning som har dricks-vattenskvalitet.
- ▶ Vid påfyllning får endast slangar eller behållare användas som är god-kända för dricksvatten.
- ▶ Påfyllningsslang eller behållare ska före användning spolas noga med dricksvatten (två till tre gånger tankens volym).
- ▶ Töm påfyllningsslang eller behållare fullständigt efter användning och stäng öppningar till påfyllningsslang eller behållare.
- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt ren-gör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet des-inficeras innan man använder fordonet (se kapitel 12).

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkra-narna skall vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada efter senast en mi-nut. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

Fordonet är utrustat med inbyggd vattentank. En elektrisk vattenpump pumpar vattnet till olika ställen där man kan ta vatten. Vattenpumpen star-tar automatiskt och pumpar vatten när en vattenkran öppnas.

Det smutsiga vattnet samlas i avloppstanken. På panelen kan avläsas hur full vattentanken eller avloppstanken är.

11.2 Vattensystem

11.2.1 Vattentank

- ▷ Vattentanken rymmer 120 liter. Volymen är begränsad till 20 liter av lastskäl (installerat utlopp). Panelen är inte anpassad till denna volym. Nivåindikatorn på panelen visar den faktiska volymen i vattentanken. Vid behov, resp. om man har tillräckligt stort belastningsutrymme kvar, kan vattentanken fyllas till den verkliga volymen. Stäng utloppet. Ratten sitter på vattentanken.

11.2.2 Påfyllningsöppning för dricksvatten, med lock

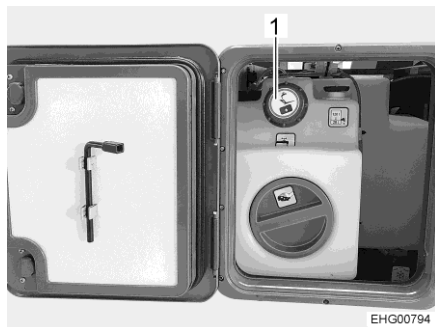

Bild 180 Påfyllningsöppning för dricksvatten i fordonets sidovägg

Bild 181 Symbol påfyllningsöppning för dricksvatten

Påfyllningsöppningen för dricksvatten (Bild 180,1) är märkt med symbolen ".

Vattentanken är också märkt med symbolen " (Bild 181,1).

- Öppna:**
- Skruva av locket till påfyllningsöppningen för dricksvatten (Bild 180,1).
- Stänga:**
- Skruva på locket till påfyllningsöppningen för dricksvatten (Bild 180,1).
 - Kontrollera att locket sitter ordentligt fast på påfyllningsöppningen för dricksvatten.

11.2.3 Påfyllning av vattensystem

- Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

- Truma-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har en säkerhets-/avtappningsventil och, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- Alde-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- När vattentanken fylls på kan vattenmängden avläsas på panelen.

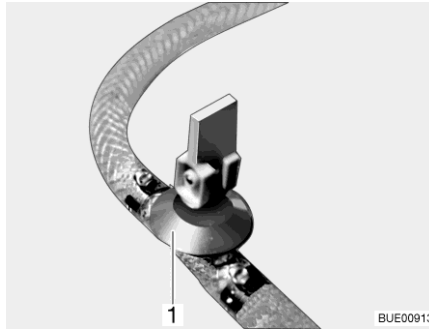

Bild 182 Avtappningskran (med vipparm)

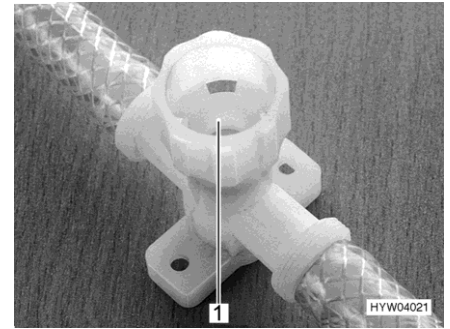

Bild 183 Avtappningskran (med vred)

- Ställ fordonet vågrätt.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Slå ev. på vattenpumpen på panelen.
- Rengör resp. desinficera vattensystemet.
- Stäng alla avtappningskranar. Ställ för detta avtappningskranens vipparm (Bild 182,1) vågrätt eller vrid avtappningskranens kran (Bild 183,1) medurs.

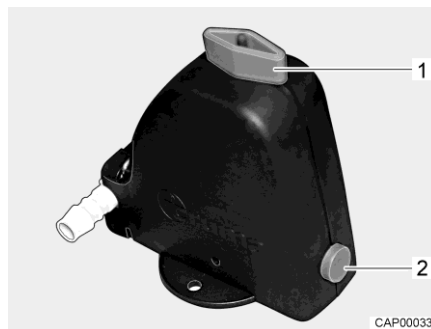

Bild 184 Säkerhets-/avtappningsventil (Truma)

- Säkerhets-/avtappningsventilen (Truma) stängs. Ställ vredet (Bild 184,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 184,2).

Vid temperaturer lägre än 6 °C kan säkerhets-/avtappningsventilen inte stängas. Slå därför på bodelens värme och vänta tills temperaturen på säkerhets-/avtappningsventilen stiger till över 6 °C.

- Stäng vattentankens utloppsöppning.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllnig används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.

- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas. Kallvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Stäng påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Kontrollera att locket är tätt.

Monteringsställe Se kapitel 17.

11.2.4 Fylla på vatten efteråt

- Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllnig används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Stäng påfyllningsöppningen för dricksvatten.

11.2.5 Stänga/öppna utloppet

- Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

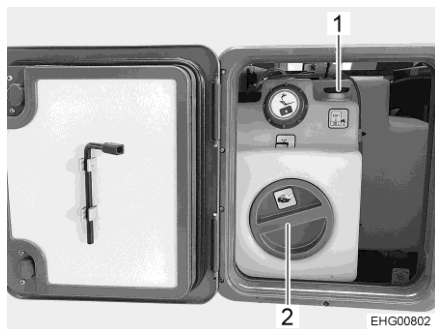

Bild 185 Vattentank med ratt

- Stänga:**
- Vrid ratten (Bild 185,1) på vattentanken medurs till stoppläget.
 - Fyll på vattentanken med dricksvatten.
- Öppna:**
- Vrid ratten (Bild 185,1) på vattentanken moturs till motståndet. Vattnet rinner ut till en återstående mängd på 20 l.

11.2.6 Tappa av vatten (ratt med utlopp)

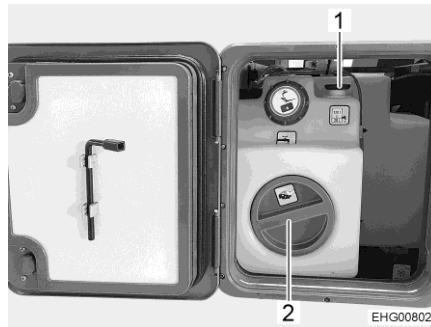

Bild 186 Vattentank med ratt

- Vrid ratten (Bild 186,1) på vattentanken moturs mot motståndet till stoppläget för att öppna utloppsöppningen helt.

11.2.7 Tömma vattensystemet

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Om vattenpumpen kan stängas av på panelen ska vattenpumpen alltid stängas av på panelen innan vattensystemet töms. Vattenpumpen fortsätter annars att gå till den överhettas eller tills batteriet blir tomt.

- ▷ Truma-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har en säkerhets-/avtappningsventil och, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- ▷ Alde-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.

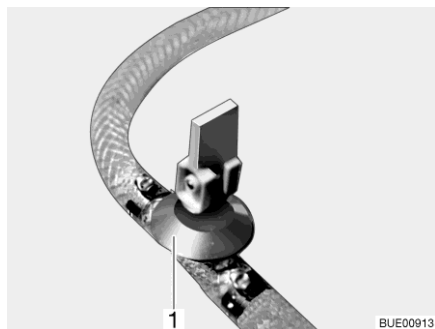

Bild 187 Avtappningskran (med vipparm)

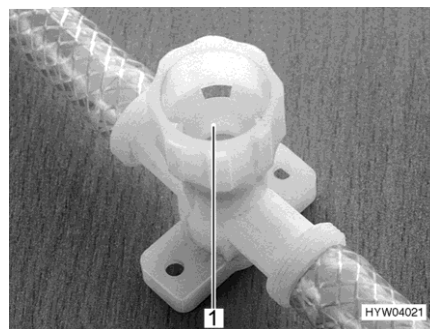

Bild 188 Avtappningskran (med vred)

Töm och lufta vattensystemet enligt följande. Frostsador undviks så här:

- Ställ fordonet vågrätt.
- Slå av vattenpumpen på panelen.
- Stäng av 12 V-försörjningen på panelen.
- Ta varmvattenberedaren ur funktion (se avsnitt 10.2).
- Öppna alla avtappningskranar. Ställ för detta avtappningskranens vipparm (Bild 187,1) lodrätt eller vrid avtappningskranens kran (Bild 188,1) moturs.

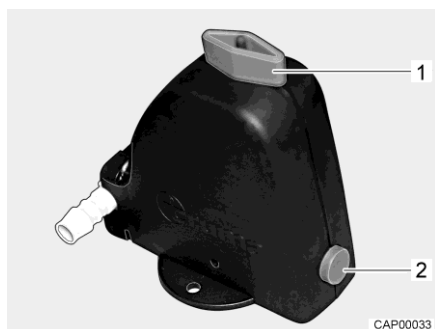

Bild 189 Säkerhets-/avtappningsventil (Truma)

- Öppna säkerhets-/avtappningsventilen (Truma). Vrid då vredet (Bild 189,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 189,2) skjuts ut.
- Öppna vattentankens utlopp.
- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Fäst handduschen upptill i duschläge.
- Skruva på förslutningsringen på vattentanken.
- Ta ut vattenpumpen (fäst på locket) så långt som anslutningsledningarna gör det möjligt.
- Håll upp vattenpumpen tills vattenledningarna är helt tömd.
- Kontrollera att vattentanken verkligen har tömts helt.
- Lägg handduschen i duschkaret.

- Blås ut vattnet som är kvar i vattenledningarna (max. 0,5 bar). Koppla bort vattenledningen från vattenpumpen och blås in i vattenledningen i riktning mot förbrukaren.
- Töm avloppstanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Töm toalett-kassetten eller latrintanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Rengör vattentanken och skölj den noga.
- Låt vattensystemet torka så länge som möjligt.
- När systemet har tömts ska alla vattenkranar vara öppna i mittläge.
- Låt alla avtappningskranar vara öppna.

**Monteringsställe för
avtappningskranarna och
säkerhets-/
avtappningsventilen**

Se kapitel 17.

11.3 Avloppsvattenanläggning

- ▷ Kokande vatten får aldrig hällas direkt i fatutloppet. Kokande vatten kan leda till deformationer och otäthet i avloppsvattensystemet.

- ▷ Avloppstanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

11.3.1 Tappa av avloppsvatten

- ▷ Avloppstanken ska tömmas och avtappningskranen ska stå öppen om det finns risk för frost.

- ▷ Om det är möjligt, skall du ställa fordonet snett för att tappa av avloppsvattnet.

Bild 190 Symbol avtappningskran

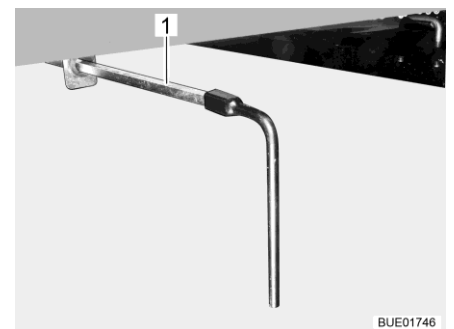

Bild 191 Avtappningskran

Avloppstanken befinner sig i mitten på fordonets undersida.

Avloppsvattnet från köket och tvätttrummet leds in i avloppstanken genom plaströr.

Avtappningskranen och rengöringsöppningen sitter på avloppstankens undersida.

Avtappningskranens läge är betcknat med en symbol (Bild 190).

Avloppstanken rymmer 90 liter.

- Tömning:**
- Placera fordonet på så sätt att avloppsöppningen, befinner sig ovanför bortskaffningsanordningen.
 - Öppna avtappningskranen. Placera därefter den medföljande fyrkantsnyckeln på avtappningskran fyrkant (Bild 191,1).
 - Vrid fyrkantsnyckeln en ett kvarts varv moturs. Avloppsvattnet tappas ur.
 - Stäng avtappningsventilen när avloppsvattnet har tömts ut helt. Vrid därefter fyrkantsnyckeln ett kvarts varv medurs.
 - Ta ur och förvara fyrkantsnyckeln.

Bild 192 Servicelucka med fyrkantsnyckel

Om fordonet är utrustat med en serviceenhet är fyrkantsnyckeln (Bild 192,1) fastsatt på insidan av servicedörren.

11.3.2 Värmesystem för avloppstank och avloppsledningar (extrautrustning)

Som frostskydd för avloppsanläggningen kan avloppstanken och avloppsledningarna värmas upp elektriskt och oberoende av varandra.

- ▷ Avloppssystemets värmesystem behöver i drift upp till 250 W. Anslut därför, om möjligt, fordonet till en 230 V-försörjning när avloppssystemets värmesystem är i drift.

Avloppsvattenuppvärmningen fungerar också när 12 V-försörjningen på panelen är avstängd.

För att förhindra frysning i avloppssystemet kan följande komponenter i avloppssystemet värmas upp elektriskt beroende på modell och utrustning:

- Avloppstank
- Avloppsvattenledning
- Avloppstank och tömning

När respektive värmare slås på, övervakar temperaturgivare temperaturen vid avloppstanken och/eller avloppsröret. Vid risk för frost slås värmeelementen på. När temperaturen stiger över ett förinställt värde stängs värmeelementen av igen.

Monteringsställe

Uppvärmningen för avloppstanken och avloppsvattenledningarna är i regel inmonterade i en sittbänk.

Bild 193 Brytare för avloppsvattenuppvärmning

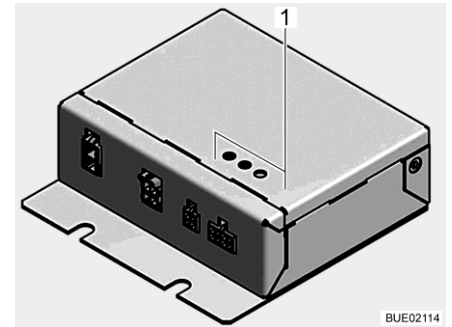

Bild 194 Styrenhet för avloppsvattenuppvärmning

- Slå på:** ■ Tryck upptill på brytaren (Bild 193). Avloppsvattenuppvärmningen är påslagen och förhindrar frysning av de uppvärmda komponenterna.
- Slå från:** ■ Tryck nedtill på brytaren.

Tre lysdioder (Bild 194,1) visar statusen för styrenheten för avloppsvattenuppvärmningen:

Lysdioden HK 1 lyser	Värmekretsloppet 1 är aktivt
Lysdioden HK 2 lyser	Värmekretsloppet 2 är aktivt
Lysdioden HK 2 blinkar var 16 sekund	Apparaten är i lågenergiläge
Lysdioden ERR blinkar	Styrningen har upptäckt ett fel. Kontakta kundtjänst

- ▷ Värmekretslopp 1 värmer upp avloppstanken.
- ▷ Värmekretslopp 2 värmer upp avloppsvattenledningarna och avloppstanken med tömning.
- ▷ Om en av de båda värmekretsloppen (HK 1 eller HK 2) inte är anslutna, blinkar lysdioden som är tilldelad detta värmekretslopp. Detta blinkande är inget felmeddelande och kan ignoreras.

11.4 Toaletttrum

- ▷ Transportera ingen last i duschkaret. Duschkaret eller andra inredningsföremål i toaletttrummet kan skadas.

- ▷ För att ventiler under eller efter duschning resp. för att torka blöta kläder skall toalettdörren stängas och toalettens taklucka eller fönster öppnas. Luften kan då cirkulera bättre.
- ▷ Stäng duschdraperiet helt för att undvika att vatten tränger in mellan badrumsväggen och duschkaret.
- ▷ Ta bort tvålstrester efter duschen, annars kan det bildas sprickor i duschkaret.
- ▷ Duschen bör torkas upp efter användning för att förhindra fuktangrepp.
- ▷ Ytterligare information om rengöring av toaletttrummet finns i avsnittet 12.2.

11.5 Toalett

- ▷ Töm latrintanken (kassett) när risk för frost föreligger och fordonet inte är uppvärmd.
- ▷ Att sätta sig på toalettens lock är ej tillåtet. Locket tål ej vikten av personer och kan gå sönder.
- ▷ Lämplig kemikalie används till toaletten. Ventilationen tar bort alla odörer, dock ej smuts och gaser. Smuts och gaser angriper gummipackningarna.
- ▷ Håll inte i sanitetsvätska direkt i toalettstolen.
- ▷ Kör inte när latrintanken (kassetten) är fylld till mer än tre fjärdedelar, eftersom det kan tränga ut vätska via ventilationssystemet ur latrintanken.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

- ▷ Latrintanken (kassett) får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

Toaletten spolas direkt via fordonets vattensystem.

11.5.1 Förbered toaletten

► Latrintanken (kassett) kan endast tas ut när spjället är stängt.

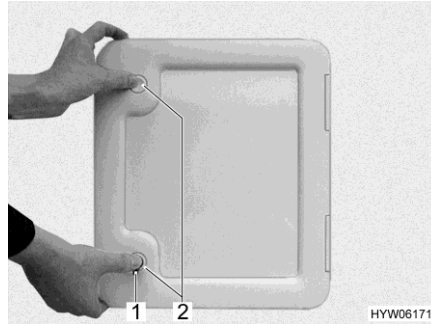

Bild 195 Lucka för latrintank

Bild 196 Latrintank (exempel)

- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida. Stick för detta in nyckeln i låscylindern i låset (Bild 195,1) och vrid den ett kvarts varv.
- Dra ut nyckeln.
- I förekommande fall: Tryck samtidigt in de två trycklåsen (Bild 195,2) med tummarna och öppna luckan.
- Dra upp fästbygeln (Bild 196,1) och dra latrintanken (Bild 196,2) rakt ut i till stopp.
- Tippa latrintanken lätt och ta därefter ut den helt.

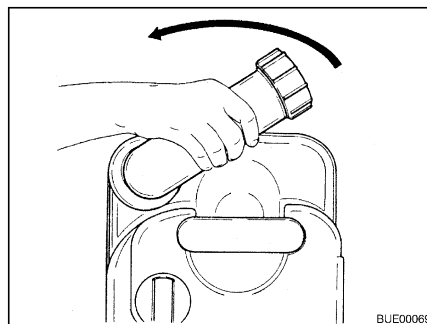

Bild 197 Vrid tömningsröret

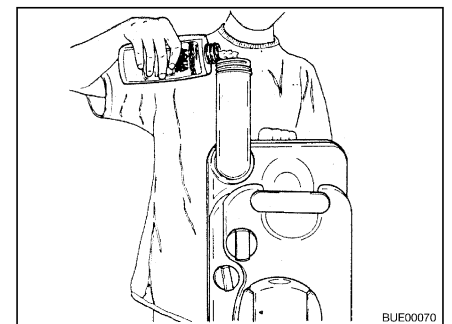

Bild 198 Fylla på sanitetsvätska

- Ställ latrintanken lodrätt.
- Vrid tömningsröret uppåt.
- Ta bort tömningsrörets lock.
- Fyll på angiven mängd sanitetsvätska i latrintanken.
- Fyll sedan i så mycket vatten att latrintankens botten täcks helt i vågrätt läge.
- Stäng tömningsröret med locket.
- Vrid tillbaka tömningsröret.
- Skjut tillbaka latrintanken utan att använda våld på sin plats.
- Se till att latrintanken säkras av fästbygeln.
- Stäng luckan till latrintanken.

11.5.2 Svängbar toalett

Thetford-toaletten spolas direkt via fordonets vattensystem. Om det skulle behövas kan man svänga toalettskålen i önskad position.

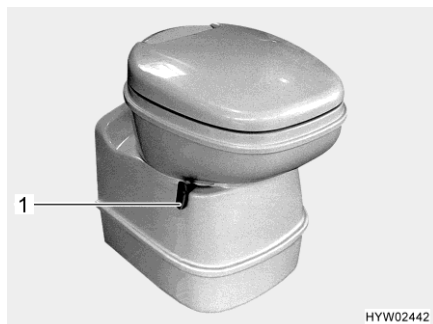

Bild 199 Thetford-toalettskål, svängbar

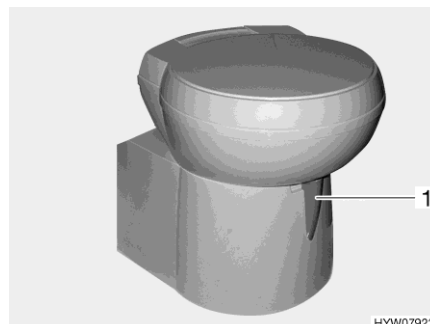

Bild 200 Thetford-toalettskål, svängbar (alternativ)

Kontrollenheten finns i närheten av toalettskålen.

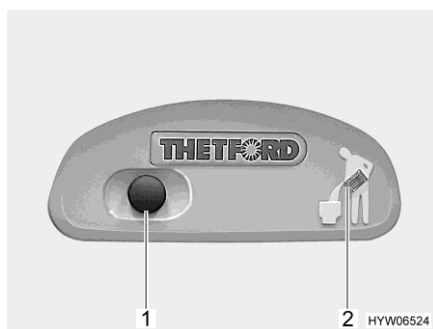

Bild 201 Spolknapp/kontrollampa Thetford-toalett

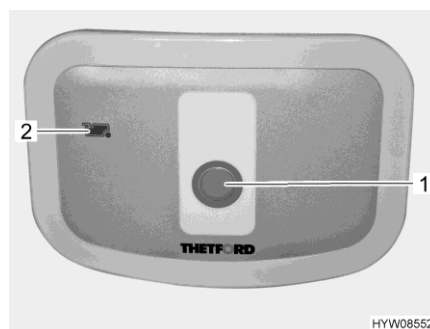

Bild 202 Spolknapp/kontrollampa Thetford-toalett (alternativ)

- Spola:**
- Öppna spjället på Thetford-toaletten före spolning. Skjut för detta spjällspaken (Bild 199,1 resp. Bild 200,1) moturs.
 - För att spola, tryck på den blå spolknappen (Bild 201,1 resp. Bild 202,1).
 - Efter spolning stängs spjället. Skjut för detta spjällspaken medurs.
- Kontrollampan (Bild 201,2 resp. Bild 202,2) lyser när latrintanken måste tömmas.

11.5.3 Tömning av latrintank

▷ Latrintanken kan endast tas ut när spjället är stängt.

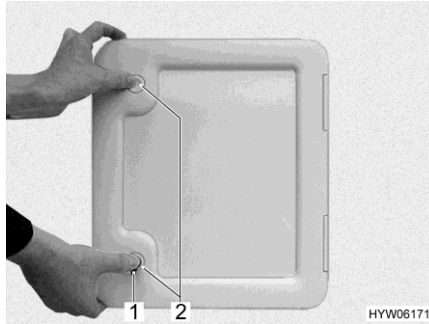

Bild 203 Lucka för latrintank

Bild 204 Latrintank (exempel)

- Skjut spjällspaken på toalettskålen medurs. Spjället stängs.
- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida. Stick för detta in nyckeln i låscylindern i låset (Bild 203,1) och vrid den medurs ett kvarts varv.
- Dra ut nyckeln.
- I förekommande fall: Tryck samtidigt in de två trycklåsen (Bild 203,2) med tummarna och öppna luckan för latrintanken.
- Dra upp fästbygeln (Bild 204,1) och dra latrintanken (Bild 204,2) rakt ut i till stopp.
- Transportera latrintanken till en därför avsedd tömningsanläggning och töm den helt.

▷ Tryck med tummen på luftningsknappen för att tömma latrintanken helt.

11.5.4 Luktförbättrare för toaletterum (extrautrustning)

Toaletterummet kan vara utrustat med en luktförbättrare.

Bild 205 Luktförbättrare

Luktförbättrarens komponenter:

- Hållare
- Överdel som kläms fast
- Dosa med doftmedel

▷ Påfyllning med doftmedel finns hos serviceverkstäder.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets skötsel.

I slutet av detta kapitel hittar du kontrollistor med åtgärder som måste utföras om fordonet inte används under en längre tid.

12.1 Utvändig skötsel

12.1.1 Allmänt

Den normala utvändiga skötseln består av regelbunden tvätt. Hur ofta fordonet behöver tvättas beror på hur det används och under vilka omständigheter. I områden med kraftigt förorenad luft eller vid körning på saltade vägar måste fordonet tvättas oftare. Om fordonet utsätts för salthaltig och fuktig luft (kustområden, varmt och fuktigt klimat) skall fordonet också tvättas oftare.

Parkera helst inte under träd. De kådaliknande utsöndringarna som droppar ned från vissa träd gör att lacken mattas och kan påskynda eventuell korrosionsprocess.

Fågelspillning skall tvättas bort ordentligt med en gång eftersom syran i spillningen har en frätande effekt.

12.1.2 Tvätta med högtryckstvätt

- ▷ Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan skadas.
- ▷ Spruta inte direkt på utvändiga applikationer (dekorfilm) med högtryckstvätt. De utvändiga applikationerna kan lossna.

Innan man tvättar fordonet med en högtryckstvätt är det viktigt att man läser igenom bruksanvisningen till högtryckstvätten.

När man tvättar fordonet med ett runt munstycke ska avståndet mellan fordonet och munstycket vara minst ca 700 mm.

Tänk på att vattenstrålen har ett högt tryck när den kommer ut ur munstycket. Om man inte följer alla anvisningar och använder högtryckstvätten på felaktigt sätt kan detta leda till skador på fordonet. Vattentemperaturen får inte överstiga 60 °C. Flytta vattenstrålen hela tiden, rikta den alltså inte en längre tid på ett och samma ställe. Rikta inte vattenstrålen direkt mot dörrspalter, elektriska komponenter, kontakter, tätningar, ventilationsgaller eller takluckor. Fordonet kan skadas eller vatten kan tränga in i de inre utrymmena.

12.1.3 Tvättning av fordonet

- ▷ Tvätta aldrig fordonet på en tvättgata. I kylskåpets ventilationsgaller, avgaskaminen eller i ventilationen kan det tränga in vatten. Fordonet kan skadas.
- Rengör endast fordonet på en tvättplats som är avsedd för tvätt av fordon.
- Undvik direkt solljus. Ta hänsyn till miljöaspekter.

- Rengör utvändig utrustning och plastkomponenter endast med en riklig mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- Tvätta fordonet med så riklig mängd vatten som möjligt och med hjälp av en tvättsvamp eller mjuk borste. Om smutsavlagringarna är svåra att avlägsna använd diskmedel.
- Lackerade yttre väggar kan även rengöras med rengöringsmedel för husbil.
- Efterbehandla regelbundet komponenter gjorda av glasfiberförstärkt plast med polermedel. Därvid elimineras risken att de glasfiberförstärkta plaskomponenterna gulnar och de utvändiga lackytorna får ett skyddande skikt.
- Behandla gummitätningar på dörrar och luckor med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.
- Behandla låscylindrar i dörrar och luckor till lastutrymmen med grafitpulver.

12.1.4 Fönsterrutor av akrylglas

Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga.

- ▷ Torka aldrig av torra akrylglasrutor eftersom dammkorn då kan skada ytan.
- ▷ Akrylglasrutor får endast rengöras med en stor mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- ▷ Använd aldrig fönsterputs med tillsatser av kemiska, polerande eller alkoholhaltiga ämnen. Detta leder till att fönstren åldras i förtid så att sprickor kan uppstå.
- ▷ Rengöringsmedel som används till bilkarosser (t. ex. för att avlägsna tjära eller silikon), får ej komma i beröring med akrylglas.
- ▷ Kör ej på tvättgator.
- ▷ Klistra inte fast dekalers på akrylglasrutorna.
- ▷ Efter rengöring av fordonets fönsterrutor av akrylglas skölj ordentligt ytterligare en gång med rent vatten.
- ▷ Behandla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.

- ▷ Som efterbehandling efter rengöringen rekommenderas akrylglasrengöringsmedel med antistatisk verkan. Mindre repor försvinner vid polering med akrylglaspolish. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

12.2 Invändig skötsel

- ▷ Behandla om möjligt genast fläckar.
- ▷ Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga (se avnittet 12.1.4).
- ▷ Plastdetaljerna i toalett- och bodelsutrymmen kräver på grund av sin känslighet en mycket noggrann behandling. Lösningsmedel eller rengöringsmedel som innehåller alkohol, samt skurmedel, får ej användas. På så sätt undviks försprödning och sprickbildning.
- ▷ Hårfärgningsmedel, nagellack, cigarettaska och liknande substanser kan ge fläckar eller missfärgningar på plastdetaljer som inte går bort. Därför ska det undvikas att dessa substanser kommer i kontakt med plastdetaljer. Om dessa substanser ändå kommer i kontakt med plastdetaljer ska de omedelbart avlägsnas.
- ▷ Inga frätande medel får hållas i avloppsöppningarna. Kokande vatten får ej hållas i avloppsöppningarna. Frätande medel eller kokande vatten skadar avloppsrör och vattenlås.
- ▷ För rengöring av toaletten och vattensystemet samt för avkalkning av vattensystemet får ättika ej användas. Ättika kan skada tätningar eller delar av anläggningen. Vid avkalkning använd konventionella avkalkningsmedel.
- ▷ Var sparsam med vattnet. Torka upp utspillt vatten.
- ▷ Dammsug mattor och stoppningar regelbundet med en lämpligt dammsugarborste.

- ▷ För information om användningen av underhållsmedel står våra agenter och serviceställen till förfogande.
- Rengör möbelytor, skåphandtag, lampor och samtliga plastdetaljer i toalett- och bodel med vatten och en mjuk tygtrasa. Ett mildt rengöringsmedel kan tillsättas vattnet. Använd vid behov möbelpolish för att behandla lackytorna.
- Tyget till dynorna kan rengöras med skumtvätt eller med skummet från ett mildt tvättmedel. Tyget till dynorna ska inte tvättas, bara göras rent. Skydda dynorna för direkt sol så att tyget inte bleknar.
- Rengör skinnöverdrag med en bomullsduk eller mild tvållösning (rengöringssåpa). Observera att skinn inte får bli för fuktigt och hantera inte vatten i närheten av skinnklädseln så att vatten inte kan tränga in i sömmarna.
- Tvätta ytförhängen och hissullgardiner. Vid tvätt skall du observera tvättanvisningen på produkten. Stavarna kan tas bort för tvätt.
- Heltäckningsmattan skall dammsugas regelbundet och rengöras med speciellt mattskum om det behövs.
- Rengör PVC-golvbeläggning med ett mildt, såpa-rengöringsmedel avsett för PVC-golv. Heltäckningsmattan får ej läggas på det våta PVC-golvet. Heltäckningsmatta och PVC-golvbeläggning kan klibba fast vid varandra.
- Rengör diskholocket för hand med vatten och diskmedel. Rengör inte diskholocket i diskmaskinen.

- Skura aldrig diskhon och gasspisen med skurpulver. Undvik allt som skulle kunna leda till repor.
- Rengör endast gasspisens brännare med en fuktig trasa. Det får inte komma in vatten i brännarlockens öppningar. Vattnet kan skada gasspisens brännare.
- Borsta rent insektsskydd i dörrar, fönster och takluckor med en mjuk borste eller dammsug med borsttillsatsen till dammsugaren.
- Mörkläggningsrullgardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borsttillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Plisségardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borsttillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Säkerhetsbältena kan i utrullat läge rengöras med en varm tvållösning. Innan de rullas upp måste säkerhetsbältena ha torkat helt.

12.2.1 Reptålig ovanyta (köks- och bordsskivor) (extrautrustning)

- ▷ Använd inga rengöringsmedel med sura substanser.
 - ▷ Använd inte svampar med slipmedel.
 - ▷ Använd inte stålull.
 - ▷ Använd inga rengöringsmedel med stor syrahalt.
 - ▷ Använd inte möbelpoleringsmedel eller vaxbaserade rengöringsmedel.
-
- Torka av ovanytan med fuktig trasa.
 - Vid mycket nedsmutsade ovanytor ska man torka av med ett kommersiellt tillgängligt rengöringsmedel, glasrengöring, smutsgummi eller desinfektionsmedel.
 - Lim, intorkat organiskt avfall, tuggummi ska tas bort med svamp, varmvatten och hushållsrengöringsmedel.
 - Ta bort hårspray, matolja, vax, pennor, smink, nagellack, fiberfärgpenna (Edding) med en trasa fuktad med alkohol eller aceton.
 - Ta bort oljefärger med en trasa, fuktad med nitro-tunnare.
 - Ta bort kalk med ett rengöringsmedel som har maximalt 10 % ättiksyra eller citronsyra.
 - Ta bort små repor med smutsutjämnare.
 - Täcka större repor med kraftiga repor med fuktigt kakspade. Stryk med strykjärn på nivå II max. 20 sekunder med kretsformade rörelser för repan. Använd en luddfri trasa och för att gnugga över repan.

12.3 Vattensystem

12.3.1 Rengöra vattentanken

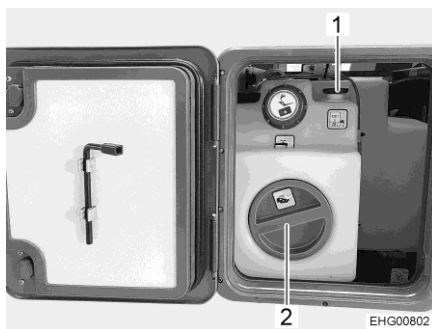

Bild 206 Vattentank med ratt

- Tömma vattentanken och stäng utloppsöppningen.
- Tag av vattentankens lock (Bild 206,2).
- Fyll på vatten med lite diskmedel i vattentanken (använd inte skurmedel).
- Borsta vattentanken med en vanlig diskborste, tills det inte längre finns någon synlig beläggning.
- Rengör om möjligt färskvattensonderna för hand genom rengöringsöppningarna.
- Spola vattentanken med rikligt med dricksvatten.

- ▷ Om det inte är möjligt på grund av vattentankens utformning att rengöra vattentanken mekaniskt: Använd ett lämpligt kemiskt rengöringsmedel.
- ▷ De auktoriserade återförsäljarna hjälper gärna till med att välja ett lämpligt rengöringsmedel.
- ▷ Följ användaranvisningarna från tillverkaren av rengöringsmedlet.

12.3.2 Rengöra vattenledningar

- ▷ Använd endast lämpligt rengöringsmedel från fackhandeln.
- ▷ Rengöringsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.

- Tömma vattensystemet.
- Stäng alla utloppsöppningar och avtappningskranar.
- Fyll på en blandning av vatten och rengöringsmedel i vattentanken. Följ tillverkarens anvisningar om blandningsförhållande.
- Öppna avtappningskranarna en åt gången.
- Låt avtappningskranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.

- Stäng avtappningskranarna igen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Spola flera gånger på toaletten.
- Låt rengöringsmedlet verka enligt tillverkarens anvisningar.
- Tömma vattensystemet. Samla då upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.
- Fyll och töm hela vattensystemet flera gånger med dricksvatten för att spola ur det.

12.3.3 Desinficera vattensystemet

- ▷ Använd endast lämpligt desinfektionsmedel från fackhandeln.
- ▷ Desinfektionsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och desinfektionsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.

Vid desinficering av vattensystemet gör du på samma sätt som vid rengöring av vattenledningarna (se avsnitt 12.3.2). Använd desinfektionsmedel i stället för rengöringsmedel.

12.3.4 Rengöra avloppstanken

Avloppstanken ska rengöras efter varje användning.

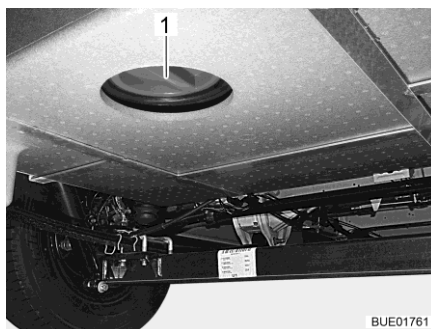

Bild 207 Rengöringsöppning
(avloppstank)

- Tömma avloppstanken.
- Öppna avloppstankens rengöringsöppning (Bild 207,1) och avtappningskranen.
- Spola avloppstanken ordentligt med färskvatten.
- Rengör, om möjligt, avloppsvattensönderna för hand genom rengöringsöppningen.

12.4 Spisfläkt

Rengör spisfläktens filter då och då. Hur ofta rengöringen måste göras beror på hur ofta spisfläkten används. Vänta inte med att rengöra filtret tills spisfläkten inte längre fungerar effektivt.

Rengöra filtret: ■ Tvätta filtret med varmt vatten och lite diskmedel.

12.5 Klimatanläggning Telair

Rengör filter och ventilationsgaller utvändigt på huset då och då. Hur ofta rengöringen måste göras beror på hur ofta klimatanläggningen används. Vänta inte med att rengöra filtret och ventilationsgallret tills klimatanläggningen inte längre fungerar effektivt.

▷ Använd uteslutande milda rengöringslösningar, aldrig bensin eller lösningsmedel.

Rengöra filtret: ■ Tvätta filtret med varmt vatten och lite diskmedel.
■ Låt filtret torka ordentligt innan det åter monteras.

Rengöra ventilationsgaller: ■ Borsta av grovt smuts eller avlagringar från det utvändiga ventilationsgallret med en borste. Om rengöringslösning används ska det beaktas att inget vatten får tränga in i det inre av huset.

12.6 Vinterskötsel

Saltet på vägarna leder till skador på underredet och de delar som utsätts för sprutvatten. Vi rekommenderar att tvätta fordonet oftare på vintern för att skölja bort saltet. Speciellt viktigt är det att rengöra mekaniska komponenter och delar som har ytbehandlats och naturligtvis även hela undersidan av fordonet.

- ▷ Vid risk för frost skall värmen alltid vara på med min 15 °C. Ställ in cirkulationsfläkten (i förekommande fall) på automatik. Vid extrema utetemperaturer bör man även lätt öppna alla skåpluckor och möbeldörrar inomhus. Den inströmmande varmluften kan förhindra frysning t. ex. av vattenledningar och bildning av kondensvatten i förvaringsutrymmena.
- ▷ Om det är risk för frost ska fönsterna på fordonet skyddas utifrån med isoleringsmattor.
- ▷ Håll skorsten och ventilationer fria från snö. Använd ev. en skorstensförlängning.

12.6.1 Förberedelser

- Kontrollera fordonet med avseende på lackskador och rost. Åtgärda skadorna vid behov.
- Se till att det inte kan komma in vatten i ventilationsöppningarna på golvet eller i värmesystemet.
- Skydda underredets metalldelar mot rost med ett skyddsmedel med vaxbas.
- Konservera lackerade ytterväggar med lämpligt medel.

12.6.2 Vinterdrift

Under användning på vintern uppstår det kondensvatten i fordonet vid låga temperaturer. För att få en god rumsluftkvalitet och förhindra skador p.g.a. kondensvatten, måste man lufta fordonet ordentligt.

- Ställ vämen på högsta effekt under fordonets uppvärmningsfas och öppna takförvaringsskåp, gardiner och rullgardiner. Därigenom får man optimal luftning.
- Låt endast värmen vara på när fläktanläggningen är igång.
- Ta bort alla täcken och kuddar på mornarna, lufta förvaringsboxarna och torka fuktiga ställen.

- ▷ Torka bort kondensvatten, om det trots detta bildas något.
- ▷ Obegränsad vinterfunktion garanteras endast för modeller utan dubbelgolv i samband med "vinterpaketet" från grundutrustningen.

12.6.3 Efter vintern

- Tvätta underredet och motorn noga. Därigenom avlägsnas tömedel (salt, lutrester), som kan orsaka korrosion.
- Tvätta fordonets utsida och konservera plåten med vanligt bilvax.

12.7 Avställning

12.7.1 Tillfällig avställning

- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Tänk på att vattnet blir dåligt redan efter relativt kort tid.
- ▶ Kabelskador orsakade av djur kan leda till kortslutning. Brandfara!

Innan avställning skall checklistan gås igenom:

Basfordon

Åtgärd	Utförd
Tanka bränsletanken helt full. Därigenom kan korrosionsskador i bränslesystemet förhindras	
Fordonet ställs på bockar för att avlasta hjulen, alternativt kan fordonet förflyttas lite var 4:e vecka. Där igenom förhindras "fyrkantiga" hjul och skador på lagren	
Skydda däcken mot direkt solljus. Risk för sprickbildning!	
Pumpa däcken till rekommenderat max. tryck	
Fordonets underrede skall kunna ventileras fritt	
 ▶ Fukt eller syrebrist, orsakad av t. ex. övertäckning med plastfolie kan förorsaka optiska förändringar på underredet	
Dessutom måste anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet beaktas	

Påbyggnad

Förslut alla skorstenar med passande lock och täta alla andra öppningar (utom inbyggda ventilationer). På så sätt förhindrar man att djur (t. ex. möss) kommer in	
För att undvika att det bildas kondensvatten, och till följd därav mögel, ska innerrummet, alla utifrån tillgängliga förvaringsutrymmen och uppställningsplatsen (t. ex. garage) vädras var 3:e vecka	

Invändigt

Dynorna ställs upp för ventilerings och täcks över	
Rengör kylskåpet	
Kylskåpsdörren och frysfacket hålls något öppna	
Leta efter spår av djur i fordonet	
Koppla bort den platta bildskärmen från elnätet och ta ev. ut den ur fordonet	

Gasanläggning

Åtgärd	Utförd
Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan	
Stäng alla gasavstängningsventiler	
Gasflaskorna skall alltid tas ut ur gasboxen, även om de är tomma	

Elektrisk anläggning

Bodels- och startbatteri laddas fulla ▷ Före tillfällig avställning skall batteriet laddas minst 20 timmar.	
Koppla från bodelsbatteriet från 12 V-nätet. Slå ifrån batteri-brytaren på el-blocket (se kapitel 9)	

Vattensystem

Tömma hela vattensystemet. Restvatten i vattenledningarna blåses ut (max. 0,5 bar). Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. Hänvisningarna i kapitel 11 skall beaktas	
--	--

12.7.2 Avställning över vintern

Kompletterande åtgärder är erforderliga vid avställning över vintern:

Basfordon

Åtgärd	Utförd
Rengör karossen och underredet grundligt och spruta på varmvax eller konservera med lackmedel	
Bränsletanken fylls med vinterdiesel	
Frostskyddet i kylvattnet kontrolleras	
Åtgärda lackskador	
Fyll frostskydd i rengöringsvattnet för vindrutor	

Påbyggnad

Tvätta fordonets utsida noga	
Håll ventilationen öppen	
Rengör och smörj de inbyggda stöden	
Rengör och smörj alla gångjärn på dörrar och luckor	
Spärrar penslas med olja eller glycerin	
Behandla alla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln	
Låscylindrar smörjes med grafitpulver	

Invändigt	Åtgärd	Utförd
	Fäll upp avfuktaren (Granulat)	
	Tag ut dynor och madrasser ur fordonet och förvara dem på ett torrt ställe	
	Vädra fordonets inre ungefär var 3:e vecka	
	Töm alla skåp och förvaringsutrymmen och öppna alla luckor dörror och lådor	
	Rengör fordonets inre grundligt	
	Vid risk för frost ska den platta bildskärmen tas ut ur fordonet	
Elektrisk anläggning	Ta ut startbatteri och bodelsbatteri och förvara dem frostfritt (se kapitel 9) samt anslut fordonet till en 230 V-försörjning. Före borttagningen ska säkringarna tas ur bodelsbatteriet	
Vattensystem	Rengör vattensystemet med speciella rengöringsmedel från fackhandeln	
Fordonet i sin helhet	Lägg upp skyddspresenningar så att ventilationöppningarna inte täcks eller använd luftgenomträngbara presenningar	

12.7.3

Idrifttagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning

Innan idrifttagande skall checklistan gås igenom:

Basfordon	Åtgärd	Utförd
	Däcktryck kontrolleras	
	Kontrollera reservhulets däcktryck (i förekommande fall)	
Påbyggnad	Kontrollera de inbyggda stödets funktion	
	Kontrollera dörrarnas, fönstrens och takluckans funktion	
	Funktionskontroll av samtliga utvändiga lås, som t. ex. luckor till last-/förvaringsutrymmen, påfyllningslock och ingångsdörr	
	Ta bort övertäckning från skorstenen (i förekommande fall)	
	Ta bort vinterövertäckning på kylskåpets ventilationsgaller (i förekommande fall)	
Gasanläggning	Gasflaskorna ställs i gasboxen, spänns fast och ansluts till gastryckregulatorn	

Elektrisk anläggning

Åtgärd	Utförd
Anslut 230 V-försörjning via uttaget på utsidan	
Sätt in bodelsbatteriet och startbatteriet, sätt i säkringarna i bodelsbatteriet och ladda upp batterierna helt ▷ Ladda batteriet minst 20 timmar efter avställning.	
Anslut bodelsbatteriet till 12 V-nätet. Sätt på batteri-brytaren på el-blocket (se kapitel 9)	
Kontroller att den elektriska anläggningen fungerar t. ex. inomhusbelysning, vägguttag och elektriska apparater	

Vattensystem

Desinficera vattenledningar och vattentank	
Funktionen av avloppstankens manöverspak kontrolleras	
Stäng avtappningskranar och vattenkranar	
Kontrollera vattensystemet på täthet	

Fast installerade apparater

Kontrollera funktionen hos fast installerade apparater	
--	--

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du anvisningar för officiella prover, samt inspektions- och underhållsarbeten på fordonet.

I slutet av kapitlet finns viktiga anvisningar för reservdelsanskaffning.

13.1 Officiella prover

Beroende på nationell lagstiftning måste följande officiella prover genomföras regelbundet:

- Huvudundersökning
- Avgasundersökning
- Gasanläggningsprov

Provintervallen enligt de nationella bestämmelserna måste följas. Fordonsmonterade provmärken anger när nästa prov måste utföras.

Till exempel gäller följande bestämmelse för Tyskland:

Från och med den 1 april 2022 upphör skyldigheten att prova gasanläggningen som en del av huvudbesiktningen (HU). Istället ska ett oberoende gastest (enligt arbetsblad för DVGW G 607) utföras för campingfordon (husbilar och husvagnar). Gastestet ska intygas med en korrekt ifylld gul testbok och ett giltig provmärke på fordonet.

Besök följande webbplatser för att få mer information om gastestning och med vilka intervaller sådana måste utföras:

- Tysklands federala ministerium för digitala frågor och transport (BMDV): www.bmvi.de
- Tysk teknisk och vetenskaplig förening för gas och vatten (DVGW): www.dvgw.de
- Tysk förening för flytande gas (DVFG): www.dvfg.de

Så länge lagen inte reglerar med vilka intervall gastestet ska utföras rekommenderar DVGW ett test vartannat år.

Många campingplatsinnehavare kräver bevis på ett giltigt gastest när de tilldelar en plats.

- ▷ Ändringar av gassystemet måste kontrolleras av en certifierad expert på gasanläggningar.
- ▷ Även på icke-registrerade fordon krävs ett prov av gasanläggningen.

13.2 Inspektioner

Som alla tekniska apparater och maskiner måste fordonet undersökas med jämna mellanrum.

Dessa inspektioner måste utföras av fackpersonal.

För dessa arbeten krävs speciella fackkunskaper som inte kan förmedlas inom ramen för denna instruktionsbok. Dessa fackkunskaper står till förfogande hos våra serviceställen. Erfarenheter samt de råd och anvisningar om installationer och verktyg som regelbundet lämnas av fabriken borgar för en fackmannamässig inspektion av fordonet enligt senaste rön.

Genomför den "första schemalagda inspektionen" på ett av våra serviceställen 12 månader efter den första registreringen.

Genomför påföljande inspektioner en gång om året.

Servicestället som utför arbetet bekräftar de genomförda arbetena.

Inspektion av chassi bekräftas i chassitillverkarens kundservicehäfte.

- ▷ Beakta inspektionerna som anges av tillverkaren och genomför inspektioner med föreskrivna intervall. Därigenom upprätthålls fordonets värde.
- ▷ Bekräftelsen av genomförda inspektioner gäller även som bevis vid ev. skador och garantiärenden.

13.3 Underhållsarbeten

Som alla tekniska apparater och maskiner kräver även ett fordon underhåll. Omfattningen och intervallerna står i förhållande till i vilken miljö och hur ofta fordonet används. Om fordonet utsätts för krävande situationerna ökar naturligtvis underhållets omfattning och intervallerna blir kortare.

På basfordonet och de fast installerade apparaterna ska underhållet utföras i den intervall som anges i resp. instruktionsbok.

13.4 Dörrar

Smörj gångjärnen på ingångsdörren då och då så att glidegenskaperna mellan gångjärn och fjäder inte försämras.

- ▷ Vi rekommenderar Molykote PG 65 eller vaselin.

13.5 Bodelsbatteri

Beakta följande anvisningar för att förlänga batteriets livslängd:

- Håll batteriets yta torr och ren.
- Skydda batteripoler och anslutningsklämmor mot korrosion.
- Kontrollera regelbundet laddningstillståndet eller använd laddningsenhet.
- Ladda alltid lagrade batterier och förvara svalt.

13.6 Varmvatten-värmesystem Alde

- ▷ Värmevätskenivån ska kontrolleras regelbundet på expansionsbehållaren.
- ▷ Under eller efter varmvatten-värmesystemets första drifttimmar kan nivån i systemet sjunka under miniminivån. I detta fall skall värmevätska fyllas på.
- ▷ Efter första värmedriften rekommenderar vi att avlufta värmesystemet och att kontrollera glykolhalten.
- ▷ Värmevätskan ska bytas var femte år av din auktoriserade återförsäljare eller serviceställe, eftersom rotskyddet försämras med tiden.
- ▷ Fyll endast på värmesystemet med en standard G13 vatten-glykolblandning (60:40). Blandningen ger frostskydd till ca -25 °C. Beakta uppgifterna i bruksanvisningen från tillverkaren vid påfyllning av varmvatten-värmesystem som är anslutna till fordonsmotors kylkretslöpp.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.
- ▷ Beroende på modell är förarhytten utrustad med en uppvärmd golvmatta. Vid skiljning av snappkopplingar kan en liten mängd värmningsvätska komma ut.

13.6.1 Kontroll av vätskenivå

Bild 208 Expansionsbehållare utan kåpa

Expansionsbehållarens monteringsställe

Expansionsbehållaren är monterad till vänster bak bakom en träpanel i sängens fotgavel.

- Ta bort träpanel.
- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Kontroll av vätskenivå utförs på expansionsbehållaren (Bild 208), nivån skall ligga mellan markeringarna "MIN" och "MAX".

13.6.2 Påfyllning av värmevätska

- Ställ fordonet vågrätt. Detta förhindrar blåsbildning.
- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Skruva av eller ta loss eventuell kåpa (beroende på modell).
- Skruva av vredet på expansionsbehållaren.
- Ta av locket.
- Frostskyddet kontrolleras med frostskyddsmätare. Frostskyddshalten måste vara 40 % eller motsvara ett frostskydd av -25 °C.
- Fyll långsamt på vatten-frostskyddsblandningen i expansionsbehållaren.

- ▷ Den optimala vätskenivån är nådd när vätskan i expansionsbehållaren når upp till 1 cm ovanför markeringen "MIN" i avsvalnat tillstånd.

13.6.3 Avluftning av värmeanläggning

Bild 209 Avluftsventil varmvatten-värmesystem

Avluftsventilerna är monterade vid värmeelementen.

- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Öppna avluftsventilen (Bild 209,1) och låt den vara öppen så länge det kommer ut luft.
- Stäng avluftsventilen.
- Upprepa detta med alla avluftsventiler.
- Kontrollera om varmvatten-värmesystemet blir varmt.

13.7 Byte av glödlampor, utvändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts, skall den därför först kylas ner.
- ▶ Glödlampor skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glaset skall ej användas. Glödlampan kan explodera.

- ▷ Ta aldrig tag i en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygtrasa när du sätter i den.
- ▷ Endast glödlampor av samma typ och med rätt wattal skall användas.
- ▷ Om lampornas lysdioder är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

Glödlamptyper

I fordonet används olika typer av glödlampor. Nedan beskrivs bytet av de olika typerna av glödlampor.

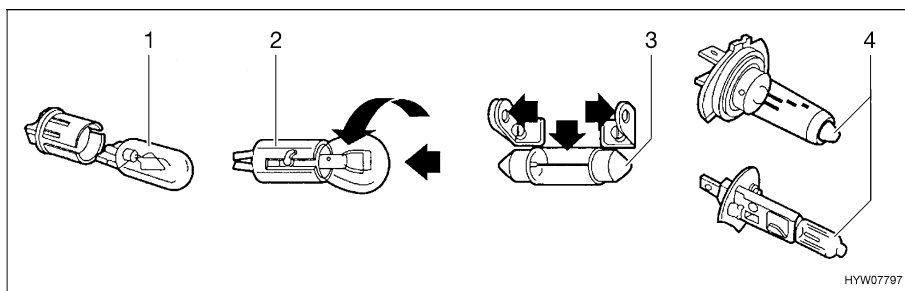

Bild 210 Glödlamptyper

Pos. i Bild 210	Sockettyp/lamptyp	Byta
1	Instickssockel	Dra ut för att ta ut glödlampan Skjut in i hållaren med lätt tryck för att sätta in glödlampan
2	Bajonettsockel	Tryck ned och vrid moturs för att ta ut glödlampan Sätt in i hållaren och vrid medurs för att sätta in glödlampan
3	Cylindriska glödlampor	Böj försiktigt ut lamphållarens kontakter för att ta ut och sätta in den
4	Halogenglödlampa	Lossa hållfjädrarna för att ta ut den Haka fast hållfjädrarna igen när lampan har satts in

13.7.1 Belysning front

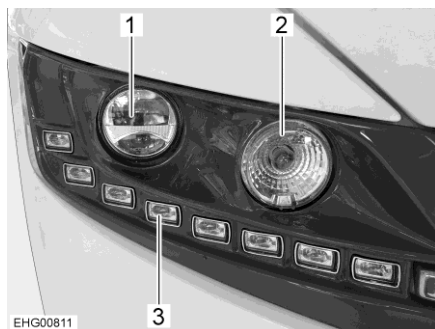

Bild 211 Belysning front

- 1 Körriktningsvisare
- 2 Halvljus/helljus (lysdiod)
- 3 Varselljus

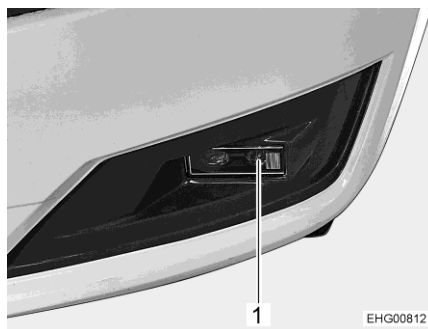

Bild 212 Dimljus

- 1 Dimljus

Halvljus/helljus

Glödlampsbyte utförs från motorrummet.

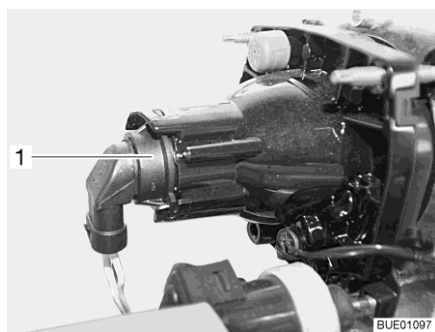

Bild 213 Halvljus/helljus/parkeringsljus

- Motorhuven öppnas (se kapitel 5).
- Greppa tag bakom lamphållaren (Bild 213,1).
- Vrid lamphållaren med lampan moturs och tag bort den.
- Vrid glödlampan moturs och tag ut den ur lamphållaren.
- Sätt in en ny glödlampa.

Körriktningsvisare

Glödlampsbyte utförs från motorrummet.

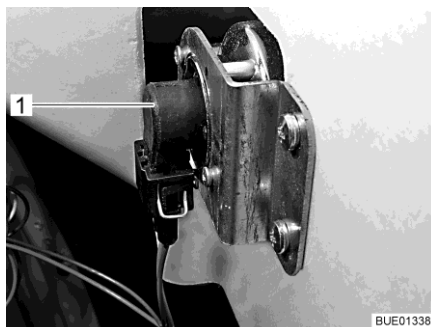

Bild 214 Körriktningsvisare

- Motorhuven öppnas (se kapitel 5).
- Greppa tag bakom lamphållaren (Bild 214,1).
- Vrid lamphållaren med lampan moturs och tag bort den.
- Tag ut glödlampan.
- Sätt in en ny glödlampa.
- Montera körriktningsvisaren i omvänd ordningsföljd.

Varselljus

Lamporna är utrustade med lysdioder. Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

Dimljus

Glödlampsbyte utförs från motorrummet.

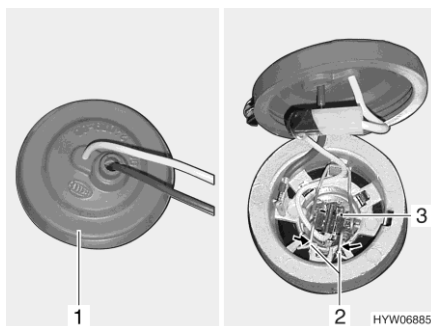

Bild 215 Dimljus

- Motorhuven öppnas (se kapitel 5).
- Handen förs in bakom dimljuset och gummi hatten (Bild 215,1) tas av från lamphuset.
- Metallbygeln (Bild 215,2) trycks ihop och tas ur hållaren.
- Ta ut glödlampan (Bild 215,3) med kabel ur lamphuset.
- Sätt in en ny glödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

13.7.2 Belysning bak

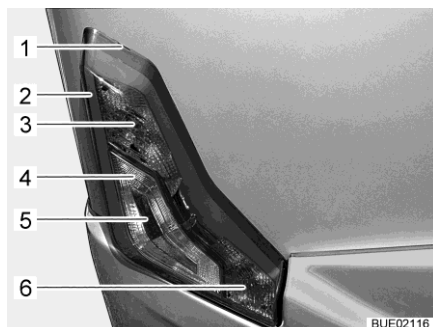

Bild 216 Belysning bak

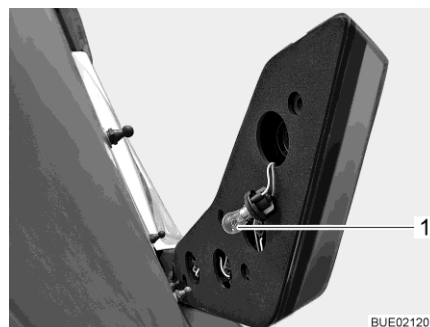

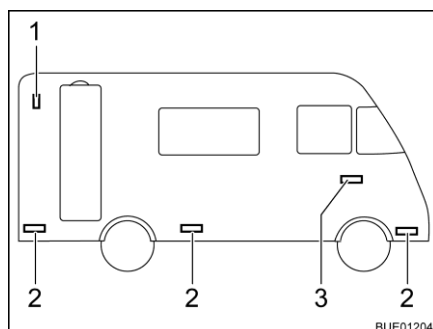
Bild 217 Bakbelysning

- 1 Skåra
- 2 Bakljus
- 3 Bromsljus
- 4 Backljus
- 5 Körriktningsvisare
- 6 Dimbakljus

- Sätt i ett platt verktyg i skåran (Bild 216,1) och lyft av huset försiktigt.
- Ta tag i borrhålen på husets baksida. Vrid sockeln (Bild 217,1) (bajonett-lås) och dra ur den. Exempel med bromsljus visas.
- Tag ut glödlampan.
- Sätt in en ny glödlampa.
- Sätt i sockeln i borrhålet och vrid tills den sitter fast.
- Rikta in huset på den avsmalnande bulten och tryck mot baksidan av fordonet.

Bakljusen är utrustade med lysdioder. Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

13.7.3 Belysning sida

- 1 Breddmarkeringslampa
- 2 Markeringslampa
- 3 Körriktningsvisare

Bild 218 Belysning sida

Breddmarkeringslampa

Breddmarkeringslampan (Bild 218,1) sitter baktill upptill.

- För byte av lysdioder i breddmarkeringslamporna, v.g. kontakta ett serviceställe.

Körriktningsvisare

Lampan är inklistrad. Om glödlampan är defekt, kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ett serviceställe.

Markeringslampor

Markeringslamporna (Bild 218,2) sitter nedtill på fordonet.

- Lamporna är utrustade med lysdioder. Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

13.7.4 Glödlamptyper för ytterbelysning

Front

Ytterbelysning	Glödlamptyp
Helljus	H7 12 V 55 W
Halvljus	H7 12 V 55 W
Körriktningsvisare	Bay 9s 12 V 21 W

Bak

Bakljus	Lysdiod
Bromsljus	Lysdiod
Körriktningsvisare	Lysdiod
Dimbakljus	Lysdiod
Backljus	Lysdiod
Tredje bromsljus	Lysdiod

13.8 Byte av glödlampor, invändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts, skall den därför först kylas ner.
- ▶ Slå från strömmen med ledningsskyddsbrytaren i 230 V-säkringslådan innan glödlampan byts ut.
- ▶ Glödlampor skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glasets skall ej användas. Glödlampan kan explodera.
- ▶ Halogenlampor kan bli mycket varma. När lampan är påslagen måste avståndet till brännbara föremål alltid vara minst 30 cm. Brandfara!
- ▶ Byt inte ut lysdioderna i lamporna mot vanliga glödlampor. Brandrisk på grund av stark värme.

- ▷ Ta aldrig tag i en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygtrasa när du sätter i den.
- ▷ Endast glödlampor av samma typ och med rätt wattal skall användas.
- ▷ Om lampornas lysdioder är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

13.8.1 Lampa med lysdiod

Bild 219 Infälld lampa (exempel)

- ▷ LED-lamporna har mycket lång livslängd. De behöver normalt inte bytas ut.

Lampbyte: ■ Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe.

13.9 Reservdelar

- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Den extrautrustning och de originalreservdelar som vi rekommenderar är speciellt konstruerade och godkända för fordonet. Auktoriserad återförsäljare eller serviceställe säljer dessa produkter. De auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena är väl informerade om tekniska detaljer och utför fackmannamässiga arbeten.
- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader etc, som inte har godkänts av oss, kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av oss. Detta gäller även för otillåtna ändringar på fordonet.

Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad. Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och serviceställen.

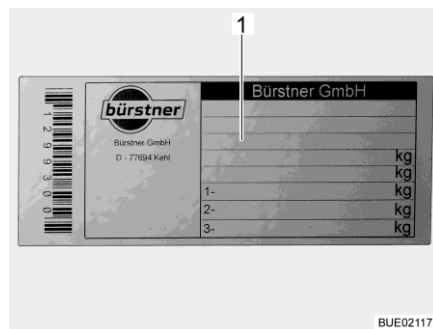
Följande reservdelar är viktiga, d.v.s. man bör ha dem i reserv:

- Säkringar
- Fläktrem
- Blad för vindrutetorkare
- Glödlampor
- Vattenpump (dränkbar pump)

Ange chassinummer och fordonstyp vid beställning av reservdelar hos återförsäljaren.

Fordonet som beskrivs i denna instruktionsbok är konstruerat och utrustat enligt vår fabriksstandard. Beroende på hur och var du vill använda fordonet har vi intressant extrautrustning i vårt program att erbjuda. Vid montering av specialtillbehör, kontrollera om dessa skall registreras i fordonshandlingarna. Den tekniskt tillåtna totalvikten skall beaktas. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

13.10 Typskylt

1 Chassinummer

Bild 220 Typskylt

Typskylten med chassinumret sitter inne i påstigningsområdet.

Typskylten (Bild 220) får ej avlägsnas. Typskylten:

- Identifierar fordonet
- Är ett redskap vid beställning av reservdelar
- Dokumenterar fordonsställaren tillsammans med fordonshandlingarna

- ▷ V.g. ange alltid **chassinumret** när du kontaktar kundservice.
- ▷ Chassinumret på basfordonet finns vid fordon med passagerardörr under en kåpa i ingången på passagerarsidan, vid fordon utan passagerardörr under en kåpa till höger bredvid passagerarsätet.

13.11 Varnings- och hänvisningsetiketter

På och i fordonet finns varnings- och hänvisningsetiketter. Varnings- och hänvisningsetiketterna är till för säkerheten och får ej avlägsnas.

- ▷ Extra etiketter kan beställas hos auktoriserad återförsäljare eller hos servicestället.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets däck.

I slutet av kapitlet finner du en tabell där du kan se det rätta däcktrycket för ditt fordon.

14.1 Allmänt

- Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 14.6).

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.
- ▷ Fordonet har slanglösa däck. Sätt aldrig in slangar i dessa däck.
- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Beroende på utförande är fordonet som standard endast utrustade med en däckreparationssats.
- ▷ Om du har fått en punktering ska du ställa fordonet i väggkanten. Ställ upp en varningstriangel vid fordonet. Varningsblinkers sätts på.
- ▷ Om man har ett fordon med tandemaxel kan däcken slitas något mer än vanligt.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren. Kontrollera däcken efter 6 år. Det fyrsiffriga DOT-numret på däcksidan anger tillverkningsdatum. De första två siffrorna står för veckan de andra två för tillverkningsåret.

Exempel: **0721** Vecka 07, år 2021.

Beakta:

- Kontrollera regelbundet (varannan vecka) däckens slitage, mönsterdjup och eventuella yttre skador.
- Observera det lagligt föreskrivna mönsterdjupet.
- Vi rekommenderar att man alltid använder däck av samma konstruktion, fabrikat och utförande (sommardäck eller vinterdäck).
- Endast däck som är tillåtna för fälgtypen får användas. De tillåtna fälg- och däcktyperna för fordonet finns i fordonets fordonshandlingar, men även de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena står gärna till tjänst.
- Om du har nya däck bör du köra de första 10 milen med relativt låg hastighet, eftersom däcken behöver en viss körsträcka för att "greppa" ordentligt.

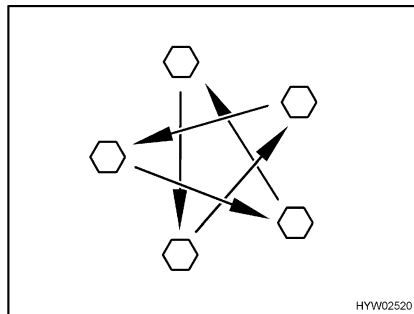

Bild 221 Dra åt hjulmuttrarna eller
hjulbultarna korsvis

- Kontrollera regelbundet att hjulmuttrarna eller hjulbultarna är ordentligt åtdragna. Om du har bytt däck ska hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter 5 mils körning (Bild 221). Åtdragningsmoment, se avsnitt 14.5.2.
- Då nya eller nylackerade fälgar används bör hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter ca 100 till 500 mil (Bild 221).
- Vid avställning av fordonet eller under längre stillastående undvik att däcken plattas till och får skador på hjullagren: Palla upp fordonet så att hjulen avlastas, eller flytta fordonet var fjärde vecka för att förändra hjulens läge.

14.2 Däckurval

- Fel däck kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras under körning.

- Om däck används som inte är godkända för fordonet kan körtillståndet bli ogiltigt och försäkringen upphöra att gälla. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

De däckstorlekar som godkänts för ditt fordon står i fordonshandlingarna, uppgifter om detta erhålls även hos de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena. Varje däck bör passa det fordon som det ska användas för. Detta gäller framför allt för dess yttre mått (diameter, bredd), vilka visas i den omnämnda storleksbeteckningen. Vidare bör däcken uppfylla kraven för varje fordon vad gäller vikt och hastighet.

Vikten utgår från den tekniskt tillåtna axelbelastningen som fördelas mellan två däck. Den maximala lastkapaciteten för ett däck visas genom dess lastindex (= LI, referens för lastkapacitet).

Maximal tillåten hastighet för ett däck (med maximal lastkapacitet) bestäms genom dess hastighetsindex (= GSY, symbol för hastighet). Lastindex och hastighetsindex bestämmer däckets användaregenskaper. Detta utgör en del av den fullständiga, normaliserade dimensionsbeteckningen för varje däck. Dessa däckuppgifter bör överensstämma med dem i fordonshandlingarna.

14.3 Beteckningar på däck

215/70 R 15C
109/107 Q (exempel)

Beteckning	Förklaring
215	Däckens bredd i mm
70	Däckens förhållande höjd till bredd i procent
R	Typ av däck (R = radial)
15	Fälgarnas cirkeldiameter
C	Commercial (transport)
109	Referens för lastkapacitet av enkeldäcken
107	Referens för lastkapacitet av tvillingdäcken
Q	Hastighetssymbol (Q = 160 km/h)

14.4 Användning av däck

- Köra över kantsten i trubbig vinkel. Däcken slits annars i vissa fall på sidorna. Om man kör över ett kantsten i spetsig vinkel kan detta skada däck och dessa kan som följd gå sönder.
- Kör långsamt över uppstående brunnslöck. Annars kan däck i vissa fall klämmas. Om man kör över ett brunnslöck i hög hastighet kan detta skada däck och dessa kan som följd gå sönder.
- Stötdämparen bör regelbundet kontrolleras. Att resa med stötdämparna i dåligt skick orsakar tydligt ökat slitage.
- Vid ojämnt profilslitage, kontakta kundtjänst.
- Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan inom några få sekunder skadas och som följd explodera.

14.5 Hjulbyte

14.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Ställ fordonet på jämn, stabil och halkfri mark.
- ▶ Lägg i ettans växel. Automatväxellåda: Ställ in läge "P".
- ▶ Dra åt parkeringsbromsen innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Säkra fordonet med stoppklossar så att den inte kan rulla iväg.
- ▶ Lyft aldrig upp fordonet med hjälp av de fast monterade stöden.
- ▶ Om ett släp är påkopplat: Koppla av släpet innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Sätt domkraften mot de avsedda fästpunkterna. Se basfordonets instruktionsbok eller uppgifterna i denna handbok om det finns uppgifter i denna handbok som avviker från dem i basfordonets instruktionsbok.
- ▶ Överbelasta aldrig domkraften. Maximalt tillåten last anges på domkraftens typskylt.
- ▶ Använd endast domkraften för att kortvarigt lyfta upp fordonet för däckbyte.
- ▶ Medan fordonet är upplyft får inga personer uppehålla sig i fordonet.
- ▶ Starta aldrig motorn när fordonet är upphissat.
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.

- ▷ Se till att inte skada sprintarnas gänga och hjulbulten när du byter hjul.
- ▷ Dra åt hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis (Bild 221).
- ▷ Om man byter till andra fälgar (t. ex. lättmetallfälgar eller hjul med vinterdäck) måste man använda tillhörande hjulbultar med rätt längd och form. Om hjulen sitter fast ordentligt och bromssystemets funktion beror på detta.
- ▷ Fälgar och däck som inte är godkända för fordonet av kan påverka trafiksäkerheten negativt och måste därför testas och godkännas av ett auktoriserat provningsställe.
- ▷ Byt inte ut däcken korsvis.

- ▷ Säkra fordonet enligt gällande bestämmelser, t. ex. med en varningstriangel.
- ▷ Innan man byter ett hjul ska man kontrollera om fälg- och däckstorleken samt däckets bärförmåga och hastighetsindex stämmer. Använd endast de fälg- och däckdimensioner som står i fordonshandlingarna.
- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

14.5.2 Åtdragningsmoment

Beroende på fälgtyp och fälg tillverkare måste hjulen dras åt med olika åtdragningsmoment.

Stålfälgar

Beteckning	Åtdragningsmoment
15" Fiat/Citroen Light	170 Nm
16" Fiat/Citroen Light	170 Nm
16" Fiat/Citroen Maxi	170 Nm

Bild 222 Stålfälg (serie)

Lättmetallfälgar

Beteckning	Åtdragningsmoment
16" Fiat/Citroen Light	170 Nm
16" Fiat/Citroen Maxi	170 Nm
18" Fiat/Citroen Maxi	180 Nm

Bild 223 Citroen

Bild 224 Fiat Light

Bild 225 Fiat Maxi

14.5.3 Byta hjul

- ▶ Domkraftens fotplatta måste stå plant på golvet.
- ▶ Snedställ inte domkraften.

- ▷ Se till att det utbytta hjulet genast lagas.
- ▷ Beakta de allmänna anvisningarna i detta kapitel.

Bild 226 Säkra fordonet

- Parkera fordonet på så jämn och fast mark som möjligt.
- Stäng av motorn och säkra riskområdet.
- Växla till första växeln eller till bakväxeln.
- Drag åt parkeringsbromsen.
- Använd stoppklossar eller liknande lämpliga föremål på det motsatta hjulet för att säkra fordonet (Bild 226).
- Ta loss reservhjulet från reservhjulshållaren.
- Lägg ett stabilt underlag under domkraften om fordonet står på mjuk mark, t. ex. en träbräda.
- Sätt domkraften mot här för avsedda fästpunkter (se instruktionsboken för basfordonet).
- Skruva loss hjulbultarna några varv med hjulnyckeln, skruva inte ut dem helt.
- Höj fordonet tills hjulet sitter 2 till 3 cm över marken.
- Skruva ut hjulbultarna och tag bort hjulet.
- Sätt reservhjulet på navet och rikta det.
- Skruva in hjulbultarna, drag åt dem lätt korsvis.
- Veva ned domkraften och tag bort den.
- Drag jämnt åt hjulbultarna med hjulnyckeln (åtdragningsmoment se avsnitt 14.5.2).
- Låt endast auktoriserad fackverkstad kontrollera åtdragningsmomentet.

14.6 Däcktryck

- ▶ För lågt däcktryck leder till att däckets överhettas. Däcket kan skadas.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.
- ▶ Använd endast ventiler som är godkända för föreskrivet däcktryck.

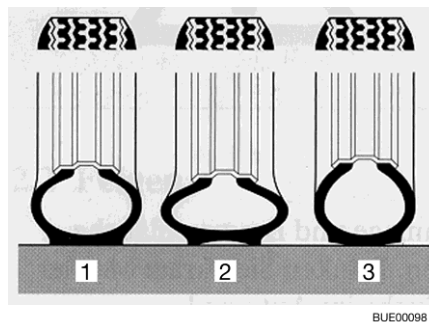

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.

Däckens bärighet och därmed hållfastheten hänger direkt samman med däcktrycket. Luft är ett flyktigt medium som även släpps ut ur däck.

Som tumregel gäller att tryckförlusten för ett fullpumpat däck är 0,1 bar/två månader. Kontrollera däcktrycket regelbundet för att undvika att däcken skadas eller punkteras.

Däckets kontaktyta varierar beroende på däcktrycket.

- 1 Rätt däcktryck
- 2 För lågt däcktryck
- 3 För högt däcktryck

Bild 227 Däckets kontaktyta

- ▷ Uppgifterna om respektive lufttrycksvärde gäller för lastade fordon kalla däck.
- ▷ På varma däck ska trycket vara 0,3 bar högre än på kalla däck. Kontrollera däcktrycket igen när däcken är kalla.
- ▷ Lufttrycket anges i bar.
- ▷ Toleransen för däcktrycket är +/- 0,05 bar.

Beteckning	Fälgtyp	Däcktyp	Lyfttryck i bar	
			framtill	baktill
15" Fiat/Citroen Light	Stålfälg	CP	5,0	5,5
16" Fiat/Citroen Light	Stålfälg	CP	5,0	5,5
16" Fiat/Citroen Light	Alufälg	CP	5,5	5,5
16" Fiat/Citroen Maxi	Stålfälg	CP	5,5	5,5
16" Fiat/Citroen Maxi	Alufälg	CP	5,5	5,5
18" Fiat/Citroen Maxi	Alufälg	CP	4,8	4,8

Fordonen anpassas kontinuerlig till senast kända teknik. Därför kan det vara möjligt att vi ännu ej har kunnat tagit hänsyn till en ny däcksdimension i denna tabell. Fråga din auktoriserade återförsäljare eller servicestället - där får du alltid aktuell information.

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för eventuella störningar och fel på ditt fordon.

Störningarna är listade med sina möjliga orsaker och förslag till åtgärder.

Nämna störningar kan åtgärdas utan större fackkunskaper och med mindre ingrepp. Om den hjälp som står i denna instruktionsbok inte skulle räcka, måste en auktoriserad fackverkstad undersöka och åtgärda störningsorsaken.

15.1 Bromssystem

- Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

15.2 Satellitsystem

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen signal vid satellitsökningen	Ingen satellit funnen	Försäkra dig att det inte finns något hinder framför satellitsystemet i sydlig riktning
		Försäkra dig att platsen ligger inom satellitens mottagningsområde
		Försäkra dig att signalomvandlarens (LNB) anslutningskabel är korrekt fäst på antennen
		Försäkra dig att alla kablar är korrekt anslutna till styrenheten
Bildskärmen är svart	Mottagaren eller TV-apparaten är inte påslagna	Slå på mottagaren och TV-apparaten
	Felaktig satellit har valts	Försäkra dig att rätt satellit har valts
Satellitsystemet kan inte slås på	Fordonsmotorn är igång	Slå av fordonsmotorn
	Fjärrstyrningens batteri är tomt	Byt batteri
	Säkring på matningskabeln är skadad	Byt säkring

Andra störningar kan uppkomma, vilka visas på manöverpanelens display, med en felkod. För informationer beträffande dessa, se tillverkarens anvisningar.

15.3 Elektrisk anläggning

- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ och samma kapacitet användas.

- ▷ Byte av säkringar, se kapitel 9.

Störning	Orsak	Åtgärd
Belysningssystemet fungerar inte längre fullständigt	Glödlampan defekt	Byt glödlampan. Beakta därvid korrekt Volt- och Watt-tal
	Säkring defekt	Byt säkring
Innebelysningen fungerar inte	Fel på belysning, stickförbindelse eller kablar	Kontakta kundtjänst
Elektriskt fotsteg kan varken dras in eller köras ut	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
Fotsteget körs inte ut eller körs bara delvis ut (på vintern)	Mekaniken är frostig Skyddsanordning (klämskydd) har utlösts på grund av överlastström	Rengör fotsteget, ta bort isen
Ingen 230 V-försörjning trots anslutning	230 V-automatsäkringen har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkringen
Startbatteriet eller bodelsbatteri laddas ej vid 230 V-drift	Jumbo-flatsäkring på startbatteri eller bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på startbatteri eller bodelsbatteri
	Ingen nätspänning	Automatsäkringen i fordonet kopplas på
	El-blocket är överhettat	För hög omgivningstemperatur eller ventilationen av el-blocket är hindrad
	För många förbrukare påslagna	Stäng av alla förbrukare som inte behövs
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
Bodelsbatteri laddas ej av fordonet	Säkring på generator D+ defekt	Byt säkring
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
Kontrolllampan 12 V lyser inte	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Start- eller bodelsbatteri är ej laddat	Ladda startbatteri eller bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt flatsäkring på bodelsbatteri

Störning	Orsak	Åtgärd
12 V-försörjning fungerar ej	12 V-försörjning från-kopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Bodelsbatteriet är urladdat	Ladda bodelsbatteri
	Jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
12 V-försörjning fungerar ej vid 230 V-drift	12 V-försörjning från-kopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	230 V-automatsäkring har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
	Jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri
230 V-kontrollampan lyser inte, trots att 230 V-nätspänning är ansluten	Nätanslutning är spänningslös	Kontrollera den externa nätanslutningen
	230 V-automatsäkring framför el-blocket har löst ut eller kopplats från	Återställ 230 V-automatsäkring
Ingen spänning i en anslutningen förbrukare	Själväterställande polyswitch-säkring har löst ut	Kontrollera stickförbindelser och kablar; koppla ur 12 V-försörjningen i ca 2 minuter och koppla sedan in den igen
	Själväterställande polyswitch-säkring har löst ut flera gånger (3 gånger), systemet har kopplat ut motsvarande utgång permanent	Avhjälps orsaken till att polyswitchen har löst ut Upphäv den permanenta franslagningen (koppla in 12 V-försörjning för bodeln, tryck på vridknappen och håll ned den i minst 3 sekunder)
Startbatteri laddas ur vid 12 V-drift	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
Ingen spänning från bodelsbatteri	Bodelsbatteriet är urladdat	Bodelsbatteriet laddas omgående ▷ Djupurladdning skadar batteriet. Fulladda bodelsbatteriet innan fordonet ska stå stilla en längre tid Urladdning sker genom apparater i standby-läge (se kapitel 9)

Störning	Orsak	Åtgärd
Batteriladdning via sol-cellsmodulen fungerar inte	Störning i den elektriska förbindelsen till sol-cellsmodulen	Kontrollera stickförbindelsen och kablarna
	Säkring defekt	Byt säkring på el-blocket
	Laddningsregulator för solpanel defekt	Kontakta kundtjänst
Bodelsbatteri överbelastas ("kockar")	Batteriväljare fel inställd	Koppla om batteriväljaren
	Laddningsgivare eller relä defekt	Dra Jumbo-flatsäkringen på bodelsbatteriet och ring sedan kundtjänsten

15.4 Gasanläggning

- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid fel på gasanläggningen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen gas	Gasflaska tom	Byt gasflaska
	Stängd gasavstängningsventil	Öppna gasavstängningsventil
	Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd	Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan
	Utetemperatur för låg (-42 °C vid gasol, 0 °C vid butangas)	Högre utetemperatur skall avvaktas
	Installation defekt	Kontakta kundtjänst

15.5 Värmesystem/varmvattenberedare

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

15.5.1 Värmesystem/varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tändar inte	Temperatursensor på kontrollenheten eller fjärrgivare defekt	Drag ut stickkontakten på kontrollenheten. Värmesystemet fungerar då utan termostat. Kontakta kundtjänst så fort som möjligt
Ingen indikering på kontrollenheten	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Säkring i den elektroniska styrenheten har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Bodelsbatteri defekt	Ladda (låt verkstad ladda) eller byt bodelsbatteri
Fel med felkod visas	Se tabell "Felsökningsanvisning"	Se tabell "Felsökningsanvisning"
Varmvattenberedaren töms, säkerhets-/avtappningsventilen har öppnats	Innetemperatur under 8 °C	Värmen sätts på
Säkerhets-/avtappningsventilen går inte att stänga	Temperatur vid säkerhets-/avtappningsventilen under 8 °C	Värmen sätts på
Fläktjul låter högt eller går ojämnt	Fläktjul smutsigt	Truma-service uppsöks

Felsökningsanvisning

Felkod	Orsak	Åtgärd
# 17	Sommar drift med tom vattenbehållare	Stäng av apparaten och låt den svalna. Fyll varmvattenberedaren med vatten
	Varmluftsutgångarna blockerade	Kontrollera utgångsöppningarna
	Insugning för cirkulationsluft blockerad	Åtgärda tilltäppningen av cirkulationsluftinsuget
# 18	Gasttryckregulator nedsad	Använd regulatorvärmning (avfrostning) (om sådan finns)
	Andelen butangas i gasflaskan är för hög	Använd gasol (särskilt vid temperaturer under 10 °C är butangas inte lämplig för uppvärmning)
# 21	Rumstemperaturgivare eller kabel är defekt	Kontakta kundtjänst
# 24	Hotande underspänning Batterispänningen är för låg < 10,4 V	Ladda batteriet

Felkod	Orsak	Åtgärd
# 29	Kortslutning i värmeelementet för FrostControl	Dra ur värmeelementets kontakt från den elektroniska styrenheten. Byt ut värmeelementet
# 41	Spärrad elektronik	Kontakta kundtjänst
# 42	Säkerhetsbrytaren har utlöst	(Används inte här)
# 43	Överspänning > 16,4 V	Kontrollera batterispänning och spänningskällor (t. ex. laddaren)
# 44	Underspänning Batterispänningen är för låg < 10,0 V	Ladda batteriet. Ersätt eventuellt det föråldrade batteriet
# 45	Ingen 230 V-försörjning	Kontrollera den externa nätanslutningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkringen
	Överhettningsskyddet har utlöst	Återställ överhettningsskyddet. Låt värmesystemet svalna, ta bort anslutningslocket och tryck på Reset-knappen
#112, #202, #121, #211	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Anslut en full gasflaska
#122, #212	Stängd förbränningslufttillförsel eller gasutblås	Kontrollera om öppningarna är nedsmutsade (snömodd, is, löv etc.) och rengör vid behov
#255	Ingen förbindelse mellan värmesystem och kontrollenhet	Kontakta kundtjänst
	Kabel defekt	Kontakta kundtjänst

Om dessa åtgärder inte leder till att felet avhjälps ska du kontakta kundtjänsten.

15.5.2 Värmesystem/varmvattenberedare Alde

► Om ett fel uppstår i systemet visas orsaken på displayet.

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tändar inte vid gasdrift	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Anslut en full gasflaska
Värmesystemet tändar inte	För låg batterispänning	Ladda batteriet. Om batterispänningen överstiger 11 V startar värmesystemet automatiskt

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tänds inte vid 230 V-eldrift	Ingen 230 V-försörjning	Slå på 230 V-automat-säkringen
		Anslut 230 V-försörjningen
Värmesystemet stängs av	Överhettning	Låt värmesystemet svalna. Koppla ifrån och åter till 12 V-strömförsörjningen för att återställa displayet
Värmen är igång men ingen värme på konvektorer	Cirkulationspumpen fungerar inte	Slå på rumstermostaten
		Kontakta kundtjänst
Värmen och cirkulationspumpen är igång, men ingen värme på konvektorer	Luft i värmesystemet	Avlufta varmvatten-värmesystemet

15.6 Klimatanläggning Telair

Störning	Orsak	Åtgärd
Klimatanläggningen startar inte	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkringen har löst ut	Slå på 230 V-automat-säkringen
	Batteriet i fjärrstyrningen är tomt	Byt batterier (2 x AAA)
Klimatanläggningen kylvärme inte	Rumstemperatur lägre än inställd temperatur	Ställ in temperaturen på nytt
Klimatanläggningen värmer inte	Rumstemperatur högre än inställd temperatur	Ställ in temperaturen på nytt
Inte tillräcklig ventilations-effekt	Ventilationsspjällen stängda	Öppna minst ett ventilations-spjäll
	Filter smutsigt	Rengör filtret
Vatten kommer in i fordonet	Hålen för kondensvatten tilltäppta	Rengör klimatanläggningen

15.7 Spis

15.7.1 Gasspis/gasugn

Störning	Orsak	Åtgärd
Tändsäkringen går ej igång (flamman brinner ej efter att regulatören släppts)	För kort upphettningstid	Efter tändning hålls regulatorknappen intryckt i 15 till 20 sekunder
	Tändsäkring defekt	Kontakta kundtjänst
Flamman slocknar vid lågt läge	Tändsäkringsgivare står fel	Tändsäkringsavkännare ställs rätt (böjs ej). Avkännarens spets skall inte ligga högre än 5 mm ovanför brännaren. Avståndet mellan givarens hals och brännarkransen ska inte vara större än 3 mm; kontakta kundtjänst vid behov

15.7.2 Spisfläkt

Störning	Orsak	Åtgärd
Spisfläkten fungerar inte	230 V-automatsäkring avstängd	Slå på 230 V-automatsäkringen
	Säkring (15 A) på elbocket defekt	Byt säkring (15 A)
	Spisfläkt defekt	Kontakta kundtjänst

15.8 Kylskåp

15.8.1 Allmänt

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

- För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Störning	Orsak	Åtgärd
Kylskåpet kyler inte tillräckligt	Ventilationen av aggregatet är otillräcklig	Kontrollera om ventilationsgallret är övertäckt och ta vid behov bort hindret
		Ta bort ventilationsgallret och rengör utrymmet bakom (t. ex. från löv)
	Termostaten inställd på för lågt värde	Ställ in termostaten på högre värde
	Kylflänsar är mycket isiga	Kontrollera om kylskåpsdörren stängs korrekt
	För många varma livsmedel lagras i kylskåpet inom en kort tid	Låt varma livsmedel kylas ned innan du lägger dem i kylskåpet
	Apparaten är inte så länge i drift	Kontrollera efter cirka 4 till 5 timmar igen, om kylskåpet kyler
	För hög omgivningstemperatur	Ta bort ventilationsgallret då och då
Kylskåpet kyler inte i gasdriften	Gasbrist	Ställ fordonet vågrätt
		Anslut en full gasflaska
	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil	
Kylskåpet kyler inte i 12 V-driften	Luft i gasledning	Stäng av apparaten och starta den på nytt (upprepa processen eventuellt 3 till 4 gånger)
	Säkring defekt	Byt säkring
	Batteriet är urladdat	Kontrollera och ladda batteriet
	Tändningen är frånslagen	Slå på tändningen
Kylskåpet kyler inte i 230 V-driften	Värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst
	Säkring defekt	Byt säkring; slå på säkringen på säkringslådan igen
	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	Värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst

Störning	Orsak	Åtgärd
Kylskåpet sätts på även om nätanslutningen är i gasläge	För låg nätspänning	Kontrollera nätspänningen (kylskåpet växlar vid korrekt nätspänning automatisk tillbaka till 230 V-driften)

15.8.2 Thetford N 4000

Vid fel blinkar också indikering på manöverpanelen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Lysdioder för energityper och visning av temperatursteg blinkar	Kylskåpet fungerar inte	Stäng av kylskåpet och slå på det igen
		Kontrollera tillgängligheten av energikällan
Lysdiod "☞" och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkringen har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkringen
	För låg driftspänning 230 V	Låt en fackverkstad prova 230 V-försörjningen
Lysdiod "⚡" och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	För låg driftspänning 12 V	Låt en fackverkstad prova 12 V-försörjningen
	Ingen signal D+	Kontakta kundtjänst
Lysdiod "🔥" och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Anslut en full gasflaska
	Spindelväv eller förbränningsrester i brännkammaren	Ta bort ventilationsgallret på fordonets utsida och rengör brännkammaren

Följ ytterligare anvisningar i tillverkarens instruktionsbok.

15.9 Vattenförsörjning

Störning	Orsak	Åtgärd
Läckagevatten i fordonet	Otätt ställe	Det otäta stället skall lokaliseraras, vattenledningarna skall kopplas in på nytt
Inget vatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Avtappningskran inte stängd	Stäng avtappningskranen
	12 V-försörjning från-kopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Säkring för vattenpumpen defekt	Byt säkring på el-blocket
	Vattenpump defekt	Byt (låt en verkstad byta) vattenpump
	Vattenledningen bockad	Räta ut vattenledningen, byt ut den vid behov
	El-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Vattenpumpen avstängd på panelen	Koppla till vattenpumpen
Toaletten har inget spolvatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Säkring för toaletten defekt	Byt säkring
Indikeringarna för avloppsvatten och vatten visar fel mängd	Mätsond i avloppstanken eller vattentanken smutsig	Avloppstanken/vattentanken rengörs
	Mätsond defekt	Byt mätsond
Avloppstank kan ej tömmas	Avtappningskran igensatt	Öppna rengöringslock på avloppstanken och töm ut avloppsvatten. Spola avloppstanken
Utlopp på enarmsväxlaren igensatt	Kranfiltret är förkalkat	Avkalka kranfiltret eller byt
Hålen på vattenspridaren är förstoppade	Hålen förkalkade	Avkalka duschmunstycke resp borsta av jetrattarna
Vattnet rinner inte ut ur duschkaret, eller rinner ut för sakta	Fordonet står inte vågrätt	Ställ fordonet vågrätt
Vattnet är grumligt	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattentanken mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Bottensats i vattentanken eller i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

Störning	Orsak	Åtgärd
Smak- eller luktförändring av vattnet	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Av misstag har bränsle fyllts på i vattentanken	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten. Om det inte lyckas: Kontakta fackverkstad
	Mikrobiologiska avlagringar i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
Avlagringar i vattentanken och/eller i vattenförande komponenter	Vattnet har varit för länge i vattentanken och i de vattenförande komponenterna	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

15.10 Påbyggnad

Störning	Orsak	Åtgärd
Luck-/dörrgångjärn svårmanövrerade	Luck-/dörrgångjärn är inte/för lite smörjda	Luck-/dörrgångjärn smörjes med syra- och hartsfritt fett
Gångjärn/leder i våtutrymmet/badrummet svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn/leder ej/för lite smörjda	Gångjärn/leder smörjes med lösningsmedels- och syrafri olja ▷ I sprayflaskor finns det ofta lösningsmedel
Gångjärn i stuvutrymme svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn i stuvutrymme ej/för lite smörjda	Gångjärn i stuvutrymme smörjes med lösningsmedels- och syrefri olja
Motorhuvens stödbenssystem går tungt	Motorhuvens stödbenssystem är inte/för lite smörjt	Motorhuvens stödbenssystem smörjes med syra- och hartsfritt fett

Störning	Orsak	Åtgärd
Den elektriska höjbara säng rör sig inte	Säkring på el-blocket resp. motorn för drivningen till den höjbara sängen defekt	Byt säkring
	Bodelsbatteri tomt, eller också har el-blocket stängts av på grund av underspänning	Ladda bodelsbatteri
	Drivenhet defekt	Manövrera sängen manuellt i nöddrift och kontakta sedan kundtjänst

- ▷ Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och service-ställen.

16.1 Vikter av extrautrustningar

- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader etc, som inte har godkänts av oss, kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av oss. Detta gäller även för otillåtna ändringar på fordonet.

Beroende på modellserie erbjuds olika extrautrustning. Vilken extrautrustning som finns tillgänglig för ditt fordon hittar du i det separata dokumentet "Prislista och tekniska data". Där hittar du också information om vikten för olika extrautrustning.

- ▷ Fabriksinstallation av extrautrustning ökar fordonets faktiska vikt och minskar nyttolasten. Den angivna extra vikten för paket och extrautrustning visar den extra vikten jämfört med standardutrustningen för resp. modell och planritning.
- ▷ Den totala vikten för den valda extrautrustningen får inte överstiga den av tillverkaren angivna vikt för extrautrustning som anges i modellöversikterna. Detta är ett beräknat värde som fastställs av Bürstner för varje typ och planritning och som används för att bestämma den maximala vikten som är tillgänglig för fabriksinstallerad extrautrustning.
- ▷ För detaljerade anvisningar och förklaringar till temat vikt, se kapitel 20.
- ▷ För mer information om temat last, se avsnitt 4.3 i denna instruktionsbok.
- ▷ Om lasten ökas, ökar den av tillverkaren fastställda vikt för extrautrustning. Ökningen beror på den högre nyttolasten på grund av det alternativa chassit. Den ökade egenvikten för det alternativa chassit och i synnerhet vikten för eventuella obligatoriska tyngre motorvarianter (t.ex. 180 PS) måste dras av.

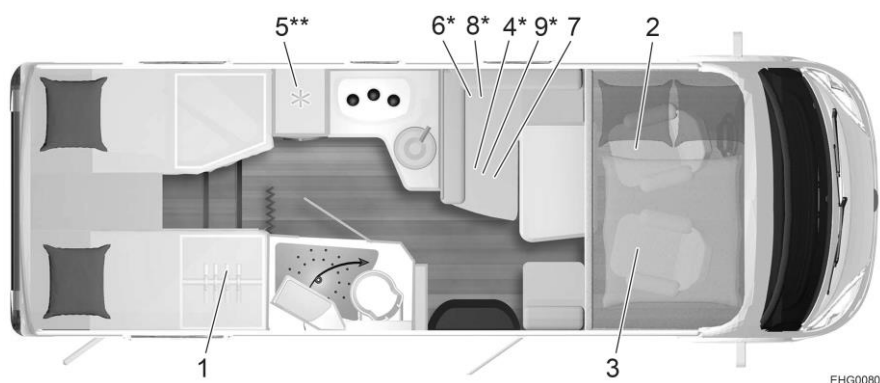
17.1 Illustration planritningar

Förklaringar

- (1) 230 V-säkring
- (2) El-block med 12 V-säkringar
- (3) Bodelsbatteri med huvudsäkring
- (4) Vattenpump monterad i tankområdet
- (5) Avtappningskran avloppstank
- (6) Säkerhets-/avtappningsventil
- (7) Varmvattenberedare/värmesystem
- (8) Avtappningskran vatten - gul
- (9) Vattentank
- (10) Varmvatten-värmesystem Alde
- (11) Expansionsbehållare Alde
- (12) Värmeväxlare Alde
- * Åtkomst över serviceluckan
- ** Under fordonet

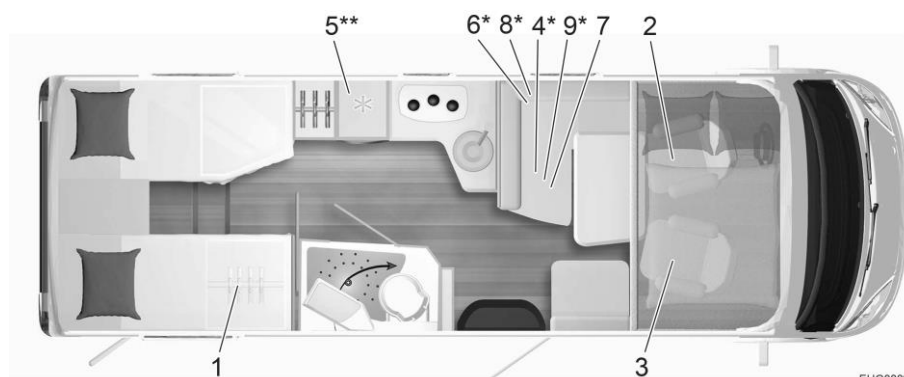
Ansvar tas ej för uppgifternas riktighet

Lyseo I

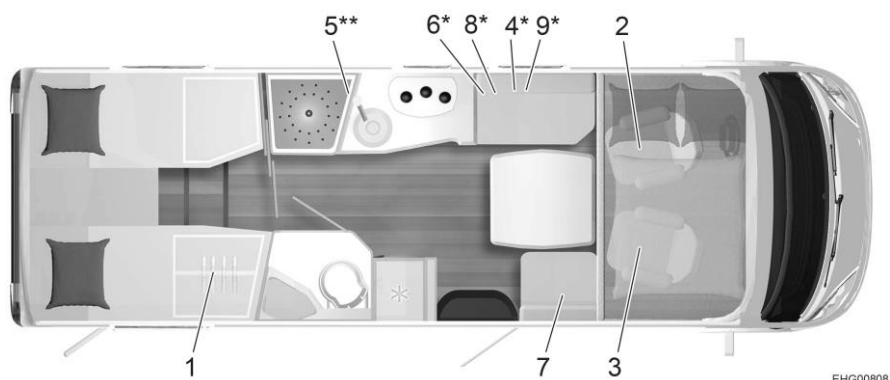
EHG00806

Bild 228 Planritning I 690 G

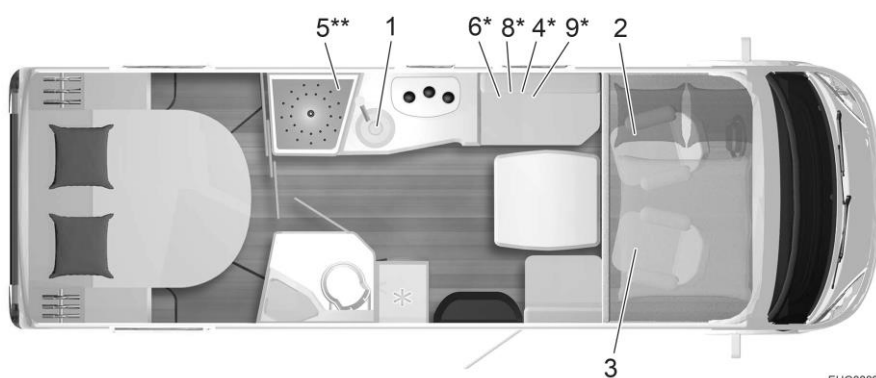
EHG00807

Bild 229 Planritning I 726 G

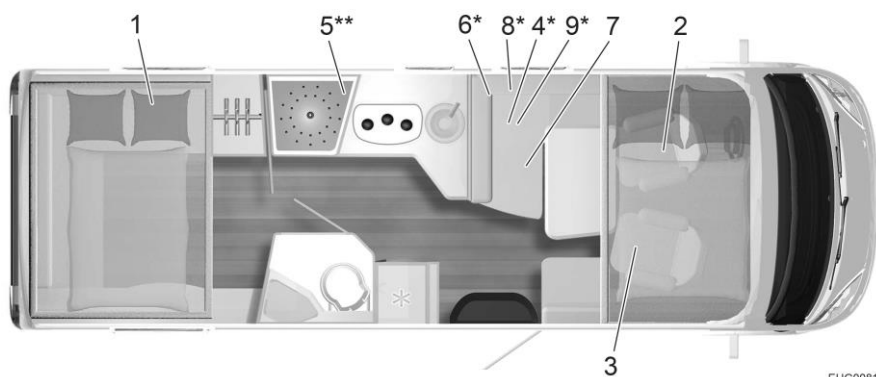
EHG00808

Bild 230 Planritning I 727 G

EHG00809

Bild 231 Planritning I 736 G

EHG00810

Bild 232 Planritning I 744 G

17.2 Längdmått tabell/sovplatser

Lyseo I

Typ	Ståhöjd i cm	Total längd i cm	Påbyggnadsbredd i cm	Total höjd utan antenn i cm	Sovplatser reguljär/extra
I 690	198	698	232	291	4
I 726	198	736	232	291	4
I 727	198	736	232	291	4
I 736	198	736	232	291	4
I 744	198	736	232	291	4

Kapitelöversikt

I detta kapitel finner du användbara tips för resan.

I slutet av kapitlet finner du en checklista där du kan se de viktigaste utrustningen och föremålen för resa.

18.1 Trafikbestämmelser i utlandet

- ▷ Föraren av fordonet är skyldig att innan utlandsresan påbörjas informera sig om trafikbestämmelserna i det eller de länder resan avser. Information erhålls från bilklubbar eller resp. lands representationer.
- ▷ I en del europeiska länder måste varningsväst användas om man lämnar fordonet utanför ett samhälle vid olyckor eller fel på fordonet.
- ▷ I många länder gäller särskilda och delvis annorlunda föreskrifter och regler (t. ex. olika varningsskyltar för bakräcke, skyldighet att medföra alkoholprovrör, reservlampor, varningsvästar, tillåten storlek på reservdunk). Fordonets förare måste informera sig kring dessa regler före färd.
- ▷ Aktuell information finns vanligtvis på webbplatsen hos den nationella bilföreningen.

Informationen om trafikbestämmelser är särskilt viktig eftersom resp. nationella bestämmelser gäller vid ev. försäkringsfall. Beakta, för din egen säkerhets skull, alltid följande punkter vid resor till utlandet:

- Tag med dig ett försäkringsbevis.
- Anmäl alltid ev. olyckor till polisen.
- Skriv inte under några dokument om du inte förstår hela texten; läs igenom hela texten innan du skriver under.

18.2 Hjälp på Europavägarna

- ▷ Före resan inhämta information om nationella telefonnummer för räddning och polis. I många länder gäller det centrala nödnummer 112 (utan riktnummer).
- ▷ Ta om möjligt med en lista med viktiga telefonnummer under resan i de aktuella länderna i fordonet.

Motorklubbar i hemlandet eller i det beresta landet hjälper gärna till.

18.3 Gasförsörjningen i de europeiska länderna

- ▷ I Europa finns det olika anslutningssystem för gasflaskor. Påfyllning eller byte av egna gasflaskor är inte alltid möjligt i utlandet. Ta reda på vad som gäller för anslutningssystem i det land du ska besöka före resan, t. ex. hos en motorklubb eller i en motortidning.

Allmänna tips

Beakta alltid följande anvisningar:

- Res alltid med fulla gasflaskor på semestern.
- Utnyttja gasflaskornas maximala möjliga kapacitet.
- Glöm inte att ta med en adaptersats (finns i specialcampingaffärer) för att fylla på gasflaskorna med nationell gas såväl som för att ansluta den nationella gastryckregulatorn till utländska gasflaskor.
- Uppmärksamma fyllningen med gasol under den kalla årstiden (butan förgasas inte under 0 °C).
- Använd blå flaskor från företaget Campingaz (säljs i hela världen). Använd endast gasflaskor med säkerhetsventil.
- Om en annan typ av gasflaskor används i utlandet, prova om flaskorna går in i gasboxen. Utländska gaskflaskor har inte alltid samma storlek som gasflaskor med nationella normer.
- En översikt över gasdistributörer i Europa finns på webbsidan www.mylpg.eu.

18.4 Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna

I många europeiska länder finns det numera obligatoriska vägavgifter. Bestämmelserna om vägavgifterna och betalningssätten är dock mycket olika i olika länder. Ovetskap är dock inget skydd mot straff, och straffen kan vara ganska höga.

Föraren av fordonet är skyldig att informera sig om bestämmelserna om vägavgifter och övriga trafikbestämmelser innan resan påbörjas. I Österrike räcker det t. ex. inte längre att köpa en vinjett för motorfordon med en totalvikt på över 3,5 ton. Man måste istället köpa och ladda en s.k. "Go-Box".

Information erhålls från alla bilklubbar och på Internet.

- ▷ Vindrutor med solskyddsfilm kan leda till att automatiska registrerings-system (t. ex. Go-Box) inte fungerar riktigt. Tänk på detta när du köper systemet (t. ex. Split-Go-Box).

18.5 Tips för en säkrare övernattning på resan

Försiktigt beteende är det bästa skyddet för en säker natt i fordonet.

Risken för inbrott minimeras om följande grundregler beaktas:

- Övernatta inte på motorvägsrasställen och motorvägsparkeringsplatser som ligger vid typiska semesterstråk under högsäsong.
- Att det finns fler fordon på samma ställe innebär inte nödvändigtvis ett bättre skydd mot inbrott. Låt din känsla av hållplatsen avgöra.
- Även om det bara gäller övernattning för en natt bör du leta upp en campingplats.
- Se till att du har flyktmöjligheter när fordonet ställs upp i det fria. Vägen till förarstolen bör vara fri. Ha tändnyckeln inom räckhåll.
- Ta bara med de värdesaker som du verkligen behöver. Förvara om möjligt värdesaker i ett litet kassaskåp; lägg dem inte i närheten av fönster eller dörrar.
- Lås fordonet grundligt.

18.6 Tips för vintercampare

Följande råd hjälper för att din vintercamping ska bli oförglömlig.

- Boka plats i tid. De flesta bra vintercampingplatser bokas ofta tidigt.
- Res inte utan vinterdäck.
- Ta med snökedjor.
- Välj en lämplig plats. Tänk på underlaget. Det kan eventuellt uppkomma snö och is.
- Då fordonet är avställd släpp parkeringsbromsen för att undvika att den fryser fast.
- Ventilationer får aldrig täckas över av snömurar.
- Håll ventilationer fria från snö och is.
- Tänk på att en god luftcirkulation bör upprätthållas. På detta sätt undviks fukt och bodelen värms upp lättare.
- Täck över enkelglasade fönster i förarhytten med isoleringsmattor för att undvika köldbryggor.
- Beakta hänvisningarna ur avsnittet "gasförsörjning i europeiska stater".
- Använd för gasanläggningen ett tvåflasksystem med omkopplingsautomatik för att gasreserven ska vara hela natten.
- Använd endast gasol till gasanläggningen.
- Utrymmet bakom värmen bör ej användas som förvaringsutrymme.
- Använd aldrig katalytiska ugnar och infraröd gasstrålare, då dessa förbrukar syret som avsetts för förbränning inne i fordonet.
- Placera 230 V-försörjningsledningen på så sätt att kablarna inte kan frysas eller skadas (t. ex. vid snöborttagning).
- Rengör regelbundet fordonets tak efter stora snöfall. Några centimeter pulversnö fungerar som isolering men blötare snö blir snabbt en mycket tung belastning.
- Innan hemresan påbörjas ta bort all snö från taket för att inte störa de fordon som kör efter dig med en "snöstorm".

18.7 Checklista för resan

Använd checklistorna för att kontrollera att du inte har glömt något viktigt.

- ▷ Kontrollera resehandlingarna (t. ex. pass/dokument och information) samt fordonets tekniska skick i god tid före resan. Tidig planering och kontroll av handlingarna gör att du kan börja semestern avslappnat.

Kök

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Skurtrasa		Diskmedel		Salladsbestick
	Bestick		Diskhandukar		Skärbräda
	Stekspade		Glas		Diskborste
	Konservöppnare		Grillbestick		Disktrasor
	Isbehållare		Korkskruv		Tändstickor
	Cigarettändare		Hushållspapper		Termoskanna
	Flasköppnare		Soppåsar		Kastruller
	Förvaringsboxar för livsmedel		Stekpannor		
	Hushållsartiklar		Slevar		

Bad/toalett

	Handdukar		Rengöringsmedel		Toalettpapper
	Hygienartikel		Toalettborste		Tandborstmuggar

Bodel

	Skräphink		Kortspel		Ryggsäckar
	Bilatlas		Sopkvast		Sovsäckar
	Badhanddukar		Sopskyffel		Papper och pennor
	Badskor		Stearinljus		Skor
	Batterier		Galgar		Skoputs
	Sängkläder		Klädborste		Sportutrustning
	Påse för smutsvätt		Kuddar		Dammsugare
	Böcker		Kartor		Ficklampa
	Campingguide/förteckning över parkeringsplatser		Medikament		Fickkniv
	Kikare		Mobiltelefon		Bordsdukar
	Brandsläckare		Sybehör		Flaska
	Gasflaska		Regnkläder		Klädnypor
	Insektslampa		Reseapotek		Tvättlina
	Insektsmedel		Reseguide		

Fordon/verktyg

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Spillvattendunk		Gasslang		Snökedjor (vinter)
	Adapterkontakt		Vävbånd		Skruvmejslar
	CEE-adapter		Kanna för dricksvatten		Voltmeter
	(Stål)tråd		Kabeltrumma		Stoppklossar
	Reservhjul		Lim		Förbandslåda
	Reservlampor		Kombitång		Domkraft
	Reservsäkringar		Kompressor		Varningstriangel
	Hammare		Öglor		Varningsskylt
	Nycklar		Slangadapter		Varningsväst(ar)
	Gaspåfyllningsadapter		Slangklämmor		Varningslykta

Ute

	Spännlina		Campingbord		Lås
	Blåsbälg		Bagagehållare		Snöre
	Campingstolar		Grill		Tältpinnar/spännlinor

Dokument

	Adresslista		Fordonshandlingar		Pass
	Persondokument		Körkort		Försäkringsbrev
	Allergiintyg		Vaccinationsintyg		Försäkringsdokument
	Instruktionsböcker		Kreditkort		Vinjett/vägavgiftskort
	Bipacksedlar till medicinerna		ID-kort		Visum

Pos.	Komponent	Åtgärd	Intervall
1	Extra stöd	Smörjning	En gång om året
2	Däck och fälgar	Kontrollera lufttryck (se avsnitt 14.6). Visuell kontroll med avseende på skador	En gång om året
3	Belysning utvändigt	Funktionskontroll	En gång om året
4	Leder, gångjärn	Smörjning	En gång om året
5	Kylskåp, värmesystem, varmvattenberedare, spis, belysning, lås till luckor och dörrar, toalett, säkerhetsbälten	Funktionskontroll	En gång om året
6	Fönster, takluckor	Funktionskontroll, täthetskontroll	En gång om året
7	Dynor, gardiner, rullgardiner	Visuell kontroll	En gång om året
8	Tätningsslister, -kanter, -gummi	Kontroll med avseende på skador	En gång om året
9	Vattenförsörjning	Täthetskontroll	En gång om året
10	Varmluftsanläggning	Funktionskontroll, ev. rengöring av fläktjul	En gång om året
11	Fastsättning av golvbeläggning	Visuell kontroll	En gång om året
12	Höjbar säng, upphängning	Funktionskontroll	En gång om året
13	Elinstallation	Funktionskontroll	En gång om året
14	Gasanläggning	Obligatorisk gasprovning	Vartannat år
15	Skarvar/fogar mellan chassi och påbyggnad	Kontroll	Vartannat år
16	Underrede	Visuell kontroll, ev underrederbehandling	Vartannat år

Överlåtelse _____ pos. 1-13	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

1:a året _____ pos. 1-13	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

2:a året _____ pos. 1-16	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

3:a året _____ pos. 1-13	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

4:a året _____ pos. 1-16	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

5:a året _____ pos. 1-13	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

6:a året _____ pos. 1-16	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

7:a året _____ pos. 1-13	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

8:a året _____ pos. 1-16	
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

Viktuppgifter och -kontroller för husbilar är enhetliga inom EG och regleras enligt EG-förordning nr 2021/535 (till juni 2022: EU-förordning nr 1230/2012). De viktigaste begreppen och rättsliga villkor enligt denna förordning har vi för din räkning sammanfattat och förklarat här nedan. Våra återförsäljare och Bürstner-konfiguratorn på vår webbplats kan ge ytterligare hjälp vid konfigurationen av ditt fordon.

1. Högsta tekniskt tillåtna lastvikt

Fordonets högsta tekniskt tillåtna lastvikt (även: tekniskt tillåten maxivikt i lastat skick) (t.ex. 3 500 kg) är en tillverkarspecifik viktuppgift som fordonet ej får överskrida. Uppgift rörande högsta tekniskt tillåtna lastvikt för den modell som du valt finns i Tekniska Data. Om fordonet vid praktisk körning överskrider den högsta tekniskt tillåtna lastvikten, är detta en förseelse som kan leda till böter.

2. Vikt i körklart skick

Förenklat sagt handlar vikt i körklart skick om basfordonet med standardutrustning plus en i lag föreskriven nominell vikt på 75 kg för föraren. Här ingår i huvudsak följande positioner:

- fordonets tjänstevikt inklusive påfyllda driftsmedel såsom smörjeter, oljor och kylvätskor.
- Standardutrustningen, d.v.s. alla utrustningsföremål som ingår som standard i leveransen från fabriken;
- Den till 100 % fyllda färskvattentanken vid körning (fyllnadsvikt enligt tillverkarens uppgift 20 liter) och en till 100 % fylld gasflaska i aluminium med en vikt på 16 kg;
- 90 % fylld bränsletank samt bränsle;
- Föraren, vars vikt – oberoende av den faktiska vikten – enligt EG-rätt är nominellt satt till 75 kg.

Uppgifter rörande vikt i körklart skick finns i säljdokumentationen för varje modell. Observera att det värde för vikt i körklart skick som anges i säljdokumentationen är ett standardvärde som har fastställts vid typgodkännandet och har kontrollerats av myndigheterna. Det är rättsligt tillåtet och möjligt att vikt i körklart skick för det levererade fordonet avviker från det nominella värde som anges i säljdokumentationen. Den lagligt tillåtna toleransen är $\pm 5\%$. Det innebär att EG-lagstiftaren har tagit hänsyn till att det kan förekomma oregelbundenheter i vikten på vissa leveransdetaljer och även process- och väderleksberoende fluktuationer i vikt i körklart skick.

Dessa viktavvikelser kan åskådliggöras med ett räkneexempel:

- Vikt i körklart skick enligt säljdokumentationen: 2 850 kg
- Rättsligt tillåten tolerans på $\pm 5\%$: 142,50 kg
- Rättsligt tillåtet omfång för vikt i körklart skick:
2 707,50 kg till 2 992,50 kg

Det konkreta omfånget för tillåtna viktavvikelser anges för varje modell i Tekniska Data. Hos Bürstner anstränger man sig reducera viktfluktuationerna till det produktionstekniskt ofrånkomliga minimimåttet. Avvikelser vid övre och nedre änden av detta omfång är därför mycket sällsynta men kan tekniskt inte helt uteslutas trots alla optimeringar. Vid slutet av monteringsbanan kontrolleras därför varje fordon med avseende på dess faktiska vikt och även att fluktuationerna håller sig inom toleransen.

3. Passagerarnas vikt

Passagerarnas vikt är nominellt 75 kg för varje sittplats som avsetts av tillverkaren, oberoende av hur mycket passagerarna faktiskt väger. Fö-
rarens vikt har redan beaktats inom vikt i körklart skick. (se ovan nr 2)
och räknas därför inte med igen. För en husbil med flera tillåtna sittplat-
ser är passagerarnas vikt alltså $3 \times 75 \text{ kg} = 225 \text{ kg}$.

4. Tilläggsutrustning och faktisk vikt.

Till tilläggsutrustningen (även specialutrustning och extrautrustning) rä-
knas enligt lagstadgad definition olika valfria utrustningsdetaljer som ej
ingår i standardutrustningen men kan monteras på fordonet under till-
verkaren ansvar – d.v.s från fabrik – och kan beställas av kunden (t.ex.
markis, cykel- eller mc-hållare, satellitanläggning, solaranläggning, bak-
ugn etc.). Viktuppgifter rörande enstaka enheter eller paket med be-
ställbar tilläggsutrustning finns i vår säljdokumentation. I sådan tilläggs-
utrustning ingår ej övriga tillbehör, som din återförsäljare eller du person-
ligen kan montera på fordonet efter leverans från fabriken.

Fordonets vikt i körklart skick (se ovan nr 2) och vikten av en konkret
tilläggsutrustning som monterats på fabriken anses ingå i den faktiska
vikten. Motsvarande uppgift för ditt fordon finns efter leveransen i av-
snitt 13.2 av Intyget om överensstämmelse (Certificate of Conformity,
CoC). Tänk på att även denna uppgift är ett standardvärde. Eftersom en
enligt lag tillåten tolerans på $\pm 5 \%$ gäller för vikt i körklart skick – som
del av den faktiska vikten – kan även den faktiska vikten avvika från an-
givet nominellt värde.

5. Nyttolast und minsta nyttolast

Även för monteringen av tilläggsutrustning gäller tekniska och rättsliga
gränser. Man kan bara beställa och på fabriken montera så mycket till-
äggsutrustning som kan ingå i tillgänglig vikt för bagage och övriga tillbe-
hör (s.k. nyttolast), utan att högsta tekniskt tillåten lastvikt överskrids.
Nyttolasten erhålls efter avdrag av vikt i körklart skick (nominellt värde
enligt säljdokumentationen, se ovan nr 2), tilläggsutrustningens vik och
passagerarnas vikt (se ovan nr 3) från tekniskt tillåter totalvikt (se ovan
nr 1). EG:s regelverk definierar en minsta nyttolast för husbilar, vilken
måste finnas kvar för bagage eller andra tillbehör som ej monteras på
fabriken. Denna minsta nyttolast beräknas så här:

Minsta nyttolast i kg $\geq 10 \times (n + L)$

Därvid gäller: "n" = högsta antal passagerare plus förarens vikt och
"L" = fordonets totala längd i meter

För t.ex. en husbil med längd 6 meter och 4 tillåtna sittplatser blir minsta
nyttolängd alltså $10 \text{ kg} \times (4 + 6) = 100 \text{ kg}$.

För att minsta nyttolast ska kunna säkerställas finns det en maximalt beställbar kombination av tilläggsutrustning för varje fordonsmodell. I ovannämnda exempel med en minsta nyttolast på 100 kg torde tilläggsutrustningens totalvikt för ett fordon med fyra tillåtna sittplatser och en vikt i körklart skick på 2 850 kg t.ex. bli maximalt 325 kg:

3 500 kg högsta tekniskt tillåtna lastvikt
- 2 850 kg vikt i körklart skick
- 3 x 75 kg passagerarnas vikt
- 100 kg minsta nyttolast
= 325 kg maximalt tillåten vikt för tilläggsutrustningen

Här är det viktigt att veta att denna beräkning utgår från det standardvärde som fastställts i typgodkännandet för vikt i körklart skick utan hänsyn till tillåtna viktavvikelser för vikt i körklart skick (se ovan nr 2). Om maximalt tillåtet värde för tilläggsutrustningen på 325 kg (som i exemplet) är helt eller nästan helt utnyttjat, så kan det vid viktavvikelse enligt ovan hända att minsta nyttolast på 100 kg enligt beräkningen visserligen ligger under standardvärdet för vikt i körklart skick men i praktiken inte erbjuder möjlighet till motsvarande tillsatslast. Här med ett räkneexempel för ett fordon med fyra sittplatser, vars faktiskt vägda vikt i körklart skick ligger 2 % över det nominella värdet:

3 500 kg högsta tekniskt tillåtna lastvikt
- 2 907 kg faktiskt vägd vikt i körklart skick (+ 2 % jämfört med angivet värde på 2 850 kg)
- 3 x 75 kg passagerarnas vikt
- 325 kg tilläggsutrustning (maximalt tillåtet värde)
= 43 kg faktisk möjlighet till tillsatslast (< minsta nyttolast 100 kg)

För att undvika en sådan situation sänker Bürstner den beställbara tilläggsutrustningens tillåtna maximivikt ytterligare beroende på modellen. Begränsningen av tilläggsutrustningen ska säkerställa att minsta nyttolast, alltså i lag föreskriven tillgänglig vikt för bagage och senare monterade tillbehör, i det fordon som Bürstner levererat även i praktiken också står till förfogande för tillsatslast.

Eftersom ett konkret fordons vikt inte kan fastställas förrän vid slutet av monteringsbanan, kan det i sällsynta fall trots denna begränsning av tilläggsutrustningen uppstå en situation där minsta nyttolast ej är garanterad vid slutet av monteringsbanan. För att säkerställa minsta nyttolast även i sådana fall, kommer Bürstner tillsammans med dig och din återförsäljare att före leveransen kontrollera, om fordonet efter typgodkännandet kommer att få t.ex. en ökning av tillåten belastning, reducering av sittplatserna eller slopande av tilläggsutrustning.

6. Hur toleranserna avseende vikt i körklart skick påverkar nyttolasten

Även oberoende av minsta nyttolast bör du tänka på att ofrånkomliga produktionstekniska fluktuationer kan påverka vikt i körklart skick – både uppåt och nedåt – med spegelbildliga effekter på kvarvarande tillsatslastmöjlighet: Om man till exempel beställer ett fordon med tilläggsutrustning (se ovan nr 3) som har en total vikt på 150 kg, så blir den beräknade grundvalen för standardvärdet för vikt i körklart skick en nyttolast på 275 kg. Den tillsatslastmöjlighet som faktiskt står till förfogande kan avvika från detta värde på grund av toleranserna och ligga högre eller lägre. Om ditt fordonets vikt i körklart skick tillåts ligga 2 % högre än som anges i säljdokumentationen, så reduceras tillsatslastmöjligheten från 275 kg till 218 kg:

3 500 kg högsta tekniskt tillåtna lastvikt

- 2 907 kg faktiskt vägd vikt i körklart skick (+ 2 % jämfört med det angivna värdet 2 850 kg)

- 3 x 75 kg passagerarnas vikt

- 150 kg det konkreta fordonets beställda tilläggsutrustning

= 218 kg faktisk tillsatslastmöjlighet.

För att säkerställa att den beräknade nyttolasten faktiskt stämmer med verkligheten bör du för säkerhets skull räkna in möjliga och tillåtna toleranser för vikt i körklart skick när ditt fordon konfigureras.

Dessutom rekommenderar vi manuell vägning av den lastade husbilen före varje resa med beaktande av passagerarnas individuella vikt för att se om högsta tekniska tillåtna lastvikt och högsta tillåtna vikt på axeln stämmer.

12 V-försörjning	
Slå på	124
Störningsorsaker	211
12 V-kontrollampa	126
12 V-nät	117
12 V-säkringar	130
För avloppsledningarnas värmesystem	133
För Thetford-toalett	132, 133
På reläbox AD01	131
Vid bodelsbatteriet	131
Vid startbatteriet	131
230 V-anslutning	65, 128
Störningsorsaker	210
Utvändig lucka	76
230 V-försörjning, se 230 V-anslutning	128
230 V-kontrollampa	126
230 V-nät	127
230 V-säkring	133
Monteringsställe	225
230 V-säkringslåda	133
3-vägsventil	149

A

AdBlue, påfyllning	60
Anslutningsledning se 230 V-försörjningen	128
Anslutningsschema, panel (LT 96)	136
Antennjustering	66
Användning av däcken	203
Arbetsplatta, rengör	180
Armstöd, ställa in	49
Åtdragningsmoment, hjul	205
Automatisk omkoppling, gasanläggning	109
Avfallshantering	
Avloppsvatten	8
Fekalier	8
Sopor	8
Avgaskanal på höger fordonssida	139
Avloppstank	169
Nivå, visning	125
Rengöringsöppning	170
Skötsel	183
Störningsorsaker	219
Tömning	170
Värmesystem	170
Avloppsvattennivå, visning	125
Avställning	
Kort tid	185
Över vinter	186
Avtappningskran, avloppstank	170
Monteringsställe	225
Avtappningskranar, monteringsställe	225
Avtappningsventil, monteringsställe	152

B

Backningskamera	44
Bakaxellast	36
Bakre bagageutrymme	32
Bakre lastutrymme	32
Bärbar lampa	81
Barnresesängar	97
Barnsängar	97
Batteri se startbatteri eller	
bodelsbatteri	117, 118
Batteri-brytare	122
Batterilarm	126
Batteriövervakning	123
Batterispänning, visning	124
Batteriväljare	122
Belastning	28
Bakre bagageutrymme	32
Bakre lastutrymme	32
Cykelställ	34
Belastning se även last	28
Belysning	
Bak	196
Belysning, byte	193
Front	194
Lampor, rengöra	179
Sida	197
Störningsorsaker	210
Belysning, byte	
Belysning bak	196
Belysning front	194
Belysning sida	197
Glödlamptyper, utvändigt	197
Halogenlampa	198
Innebelysning	198
Ytterbelysning	193
Bestämmelser om vägavgifter i de	
europeiska länderna	230
Beteckningar på däcken	203
Bilbarnskydd	46
Isofix-barnsäkring	48
Blinkers se körriktningsvisare	197
Bodelsbatteri	118
Anvisningar	118
Batterilarm	126
Monteringsställe	225
Säkringar	131
Spänning, visning	124
Störningsorsaker	210, 211
Underhållsarbeten	190
Bogsering	61
Bogserögla, montera	61
Bord	94, 95, 96

Alfabetisk förteckning

Bord med pelar-bordsben	
Bordsskiva, förskjuta.....	96
Bordsskiva, vrida.....	96
Bord, rengöring.....	180
Brand	
Bekämpning.....	15
Förhållningssätt vid	15
Brandrisker, undvika	15
Brandskydd	15
Bränslepåfyllningsrör.....	59
Breddmarkeringslampa.....	197
Bromsar	45
Kontrollera	45, 209
Bromssystem, störningsorsaker	209
Butangas	19, 106
Byta hjul.....	206

C

Campingflaskor, använda.....	20, 106
Centrallås.....	69
Fjärrstyrning.....	69
Chassinummer	200
Checklista	
För avställning över vintern.....	186
För avställning under kort tid	185
För idrifttagande efter avställning.....	187
För resan	232
Innan resan börjar.....	41
Trafiksäkerhet	41
Checklista för resan	232
Cirkulationsfläkt	140
Cirkulationspump, ställa in varvtalet	149
Cykelställ	
Belastning.....	34
Cyklar, lasta	35
Ej nedsänkbar.....	35
Körning med lastat cykelställ.....	34
Nedsänkbar	35

D

Däck	
Allmänna anvisningar	201
Användning av	203
Däcktryck	207
Däckurval.....	202
Lastkapacitet	204
Märkning	203
Onödigt slitage	17, 41, 201, 207
Däckbyte se hjulbyte.....	204
Dimljus.....	195
Diskhon, rengöra	180
Djupurladdning.....	115
Dörr med myggnät	
Öppna.....	73
Stänga.....	73

Dörrar	
Alla, lås	69
Förardörr.....	70
Ingångsdörr	70
Lås.....	71, 72
Störningsorsaker	220
Underhållsarbeten.....	190
Dörrlås	71, 72
Draperier, rengöra	179
Driftlägen, klimatanläggning (Telair)	154
Driftlägen, kylskåp (Thetford)	159
Driftlägen, varmluft-värmesystem	144
Driftlägen, varmvattenberedare (Alde).....	148
Driftlägen, varmvattenberedare (Truma).....	144
Driftlägen, varmvatten-värmesystem.....	148
Dusch	172
Duschanslutning, yttre dusch.....	103
Duschvägg, fastsättning.....	38

E

El-block (EBL 119)	121
El-schema	135
Funktioner.....	121
Monteringsställe	122
El-block, monteringsställe	225
Elektrisk anläggning	
230 V-anslutning, störningsorsaker.....	210
Begreppsförklaringar	115
Belysning, störningsorsaker	210
Säkerhetsanvisningar	20
Störningsorsaker	210
El-schema, invändigt.....	135
El-scheman	135
Enkelsängar, sängytor	100, 101
Expansionsbehållare Alde	225
Extern gasanslutning	108
Extrakomponenter se extrautrustningar.....	16
Extrautrustning	27
Extrautrustningar	
Beskrivning	7
Märkning.....	7
Säkerhetsanvisningar	16
Vikt	223

F

Faktisk vikt.....	25
Fälgstorlek.....	204
Fälgtyp	201
Fällbord.....	50
Färskvattennivå, visning	125
Fast installerade apparater	137
Anvisningar.....	16
FI-brytare se jordfelsbrytare	133
Fjärrstyrning, centrallås	69

Fönster.....	85
Insektsnät.....	88
Plisségardin.....	88, 89
Fönster, ingångsdörr	
Plisségardin, öppna.....	73
Plisségardin, stänga.....	73
Fönsterhiss, elmanövrerad.....	54
Fönsterrutor, rengöra.....	178
Förardörr.....	70, 71
Låsa upp.....	69
Förardörr, insida	
Låsa.....	71
Öppna.....	71
Förardörr, utsida.....	71
Låsa.....	71
Öppna.....	71
Förrastol.....	48
Armstöd, ställa in.....	49
Justera i längdriktning.....	49
Ryggstödet, justera.....	49
Sätets lutning, justera.....	49
Stol, vrida.....	49
Fordon, tvätta.....	177
Fordonsbelysning se belysning.....	193
Fordonsregistreringen.....	23
Fotsteg.....	37
Kontrollampa.....	37, 38
Köra in.....	37
Köra ut.....	37
Nöddrift.....	38
Frostrisk.....	21, 163, 167

G

Garagelucka.....	75
Gardiner, rengöra.....	179
Gasanläggning	
Allmänna anvisningar.....	18
Automatisk omkoppling.....	109
Fel.....	19, 105, 212
Ingen gas.....	212
Säkerhetsanvisningar.....	18
Störningsorsaker.....	212
Gasanslutning, extern.....	108
Gasavstängningsventil.....	107
Symboler.....	107, 137
Gasbox.....	19, 106
Gasflaskor.....	106
Byte.....	113
Säkerhetsanvisningar.....	20, 106
Gasförsörjningen i de europeiska länderna.....	230
Gasgrill.....	155, 156
Gaskokplatta.....	156
Slå från.....	156
Slå på.....	156
Gaslukt.....	19, 105, 212

Gasol.....	19, 106
Gasregulator.....	40
Gasspis	
Rengöring.....	180
Störningsorsaker.....	216
Gasspis se även spis.....	155
Gastryckregulator, skruvkopplingar.....	107
Gasugn.....	155
Slå från.....	157
Slå på.....	157
Golvfack.....	78
Öppna.....	78
Stänga.....	78
Grill.....	156
Slå från.....	157
Slå på.....	157

H

Halvljus.....	194
Handbroms se parkeringsbroms.....	63
Hänvisningsetiketter.....	200
Heki-taklucka.....	90
Insektsskydd.....	91
Öppna.....	90
Plisségardin.....	91
Stänga.....	90
Ventilationsläge.....	90
Helljus.....	194
Heltäckningsmatta, rengöra.....	179
Hjälp på Europavägarna.....	229
Hjälp vid motorhaveri.....	229
Hjulbyte.....	204
Åtdragningsmoment.....	205
Hög gasförbrukning.....	19, 105, 212
Högsta tekniskt tillåtna lastvikt.....	28
Högtryckstvätt, tvätta med.....	177
Höjbar säng, elmanövrerad.....	97
Höja.....	98
Nöddrift.....	99
Sänka ned.....	98
Huvudbrytare 12 V.....	124

I

Idrifttagande	
Efter avställning över vintern.....	187
Efter tillfällig avställning.....	187
Indikeringar	
Batterispänning.....	124
Nivå, avloppstanken.....	125
Nivå, vattentank.....	125
Information om miljöskydd.....	8
Ingångsdörr.....	70, 72, 73
Plisségardin, öppna.....	73
Plisségardin, stänga.....	73

Alfabetisk förteckning

Ingångsdörr, insida	
Låsa.....	72
Öppna.....	72
Ingångsdörr, utsida	
Låsa.....	72
Öppna.....	72
Innan resan börjar	23
Innebelysning, glödlampor, byte	198
Innebelysning, störningsorsaker	210
Innerdörr, störningsorsaker.....	220
Insektsnät, fönster	
Öppna.....	88
Stänga.....	88
Insektsnät, rengöra	180
Insektsskydd, Heki-taklucka	
Öppna.....	91
Stänga.....	91
Insektsskydd, rengöra	180
Insektsskydd, taklucka med fläkt	
Öppna.....	93
Stänga.....	93
Inspektioner	190
Inspektionsschema	235
Invändig skötsel.....	179
Isofix-barnsäkring	48

J

Jordfelsbrytare (FI).....	128, 133
Kontrollera	133

K

Kabeltrumma.....	128
Kanalspär.....	53
Kapacitet, batteri.....	116
Klimatanläggning (Telair)	
Driftlägen.....	154
Filter, rengöra.....	183
Skötsel	183
Slå från.....	154
Slå på.....	154
Störningsorsaker.....	215
Ventilationsgaller, rengöra	183
Kondensvatten	84, 85
Kondensvatten på akrylglasrutan	85
Kondensvatten på chassigolvets skruvar	84
Kontrollampa, 12 V-försörjning.....	126
Kontrollampa, 230 V-försörjning.....	126
Kontrollampa, fotsteg	38
Kontrollampa, toalett.....	174
Kontrollenhet, varmluft-värmesystem	140
Kontroller se checklista	41, 185
Konventionell belastning	26
Köra fordonet	43
Körhastighet	44

Körriktningsvisare	195, 197
Kultryck	36
Kvävningsrisk	16, 84
Kylskåp	65, 158
Driftlägen	159
Gasdrift, slå av	161
Gasdrift, slå på	161
Lås	161
Störningsorsaker	217
Ventilationsgaller, ta av.....	158
Kylskåpets ventilationsgaller, ta av	158
Kylskåpsdörren	
Låsning i ventilationsläge	162
Öppna	162
Stänga	162

L

Läckagevatten i fordonet.....	219
Laddningsbooster.....	120
Laddningsregulator för solpanel.....	127
Laddningstillstånd, visa	
Bodelsbatteri	124
Startbatteri	124
Lampor	198
Rengöring.....	179
Längdmått tabell.....	227
Längsgående sittbänk, ombyggnad	50
Lås	
Förardörr.....	71
Ingångsdörr	72
Skåplucka.....	77
Utvändig lucka	74, 75
Låsknapp, överkantshängt fönster	85
Last	23, 24
Beräkna.....	27
Beräkningsexempel	25
Sammansättning.....	25
Last se även belastning	23
Latrintank	
Bygel	175
Ta ut	175
Tömning.....	175
Ledningsskyddsbrytare.....	133
Litiumbatteri.....	119
Ljusbrytare	79
Ljusstyrning.....	80
Lock, påfyllningsöppningen för dricksvatten	76
Lös inredning, fastsättning	38
Lucklås	
Med greppkåpa.....	74
Med tryckknapp	75
Öppna.....	74, 75
Servicelucka.....	75
Stänga	74, 75
Luftmunstycken, inställning.....	139

Lyftbord.....	94, 95
Återbyggnad till sängstommen	96
Bordsben	94, 95
Bordsskiva	94, 95
Bordsskiva, fälla upp.....	95
Bordsskiva, förminska.....	95
Förskjuta i längd- och tvärriktning.....	95
Förskjuta i längdriktning.....	94
Förskjuta i tvärriktning.....	94
Ombyggnad till sängstomme.....	95
Ombyggnad till sängstommen	96
Vrida.....	95

M

Markeringslampa.....	197
Markis.....	68
Mått se längdmått tabell	227
Mekaniska stödben	
Köra in	64
Köra ut.....	64
Längd, justera	64
Möbelytor, rengöra	179
Monitor, backningskamera	44
Monteringsställe	
Batteriväljare	122
Startbatteri	117
Monteringsställena	225
Mörkläggningsgardin vindruta	56
Mörkläggningsgardin, taklucka med fläkt	
Öppna.....	93
Stänga.....	93
Mörkläggningsgardiner för vindrutan, förarfönstret och passagerarfönstret	56
Mörkläggningsrullgardin, rengöra	180
Mörkläggningsrullgardin, taklucka med snäplås	
Öppna.....	92
Stänga.....	92
Motorhuv	57
Öppna.....	57
Stänga.....	57

N

Nackstöd	52
Nivå i avloppstanken, visning	125
Nivå i vattentanken, visning.....	125
Nivåklossar	63
Nödupplåsning garagelucka	75
Nycklar	23

O

Officiella prover.....	189
Ombyggnad till sängstomme (lyftbord).....	95

Ombyggnader för sänggående, sängyta för enkelsängar.....	100, 101
Överkantshängt fönster	
Insektsnät	88
Kontinuerlig vädring	87
Öppna	86
Plisségardin.....	88
Stänga.....	86
Överlast	28
Övernatta, under resan	231

P

Påfyllningsöppning för dricksvatten	164
Öppna	76, 164
Stänga.....	76, 164
Panel (LT 96).....	123
12 V-kontrollampa.....	126
230 V-kontrollampa	126
Anslutningsschema	136
Batterispänning, visning	124
Huvudbrytare 12 V.....	124
Knapp för vattenpump.....	126
Nivå i avloppstanken, visning	125
Nivå i vattentanken, visning.....	125
Panel se även indikeringar	123
Parkeringsbromsen	63
Drag åt.....	16
Passagerarstol	48
Armstöd, ställa in	49
Justera i längdriktning.....	49
Ryggstödet, justera	49
Sätets lutning, justera	49
Stol, vrida.....	49
Personlig utrustning.....	27
Pilotsäte se förarstol och passagerarstol	48
Planritningar	225
Plasdelarna i toalett- och bodelen, rengöra	179
Platt bildskärm	82
Förvara	82, 83
Justera.....	82, 83
Plisségardin, fönster	
Öppna	88
Stänga.....	88
Plisségardin, fönster ingångsdörr	
Öppna	73
Stänga.....	73
Plisségardin, Heki-taklucka	
Öppna	91
Stänga.....	91
Plisségardin, rengöra	180
Prover, officiella.....	189
Provintervall.....	189
PVC-golvbeläggning, rengöra.....	179

Alfabetisk förteckning

R

Rengöring se skötsel.....	177
Reptålig ovanyta, skötsel	180
Reservdelar	199

S

Säkerhets-/avtappningsventil varmvattenberedare	143
Monteringsställe	225
Säkerhetsanvisningar	15
Brandskydd	15
Elektrisk anläggning	20
Hjulbyte	204
Släpvagnskörning	18
Spis	155
Trafiksäkerhet	17
Vattensystem	21
Säkerhetsbälten	45
Använda på rätt sätt	45
Rengöring	180
Säkringar	
12 V-säkringar	130
230 V-säkring	127, 133
För avloppsledningarnas värmesystem	133
För Thetford-toalett	132, 133
På el-blocket EBL 119	132
På reläbox AD01	131
Vid bodelsbatteriet	131
Vid startbatteriet	131
Säkringar se 12 V-säkringar och 230 V-säkring	130
Säkringslåda	133
Sängar	97
Sängbreddning, enkelsängar	100, 101
Sängbreddning, fastsättning	38
Sanitetssystem	163
Satellitssystem	65, 66
Med automatisk antennjustering	66
Störningsorsaker	209
SAT-uttag	134
Sittplatsernas placering	52
Skåpluckor	77
Öppna	77, 78
Stänga	77, 78
Skåpluckor, störningsorsaker	220
Skinnöverdrag, rengöra	179
Skjutfönster, passagerarfönster	88
Öppna	88
Stänga	88
Skötsel	177
Avloppstank	183
Avställning över vintern	186
Avställning, kort tid	185

Diskhon	180
Draperier	179
Fönsterrutor	178
Gardiner	179
Gasspis	180
Heltäckningsmatta	179
Högtryckstvätt, tvätta med	177
Insektsnät	180
Insektsskydd	180
Invändig skötsel	179
Klimatanläggning (Telair)	183
Lampor	179
Möbelytor	179
Mörkläggningsrullgardin	180
Plastdelar, invändigt	179
Plisségardin	180
PVC-golvbeläggning	179
Reptålig ovanyta	180
Säkerhetsbälte	180
Skinnöverdrag	179
Spisfläkt	183
Tvättning	177
Tyget till dynorna	179
Utvändig skötsel	177
Varmvatten-värmesystem	191
Vattenledningar	181
Vattensystem	181
Vattentank	181
Vinter	184
Släpvagnskopplingar	36
Kulhuvud	36
Med avtagbar kulhals	36
Släpvagnskörning	18
Allmänna anvisningar	36
Säkerhetsanvisningar	18
Snökedjor	41
Solcellsanläggning	127
Sovplatser	227
Spis	155
Slå från	156
Slå på	156
Spisfläkt	157
Filter, rengöra	183
Skötsel	183
Störningsorsaker	216
Spolarmunstycken, ställa in	58
Spolarvätska, fylla på	58
Spotlight	198
Standardutrustning	25
Startbatteri	
Laddning	117
Monteringsställe	117
Säkringar	131
Spänning, visning	124
Störningsorsaker	210

Stödben.....	64	Fordonsdata.....	13
Köra in.....	64	Täthetskontroll (bevis).....	14
Köra ut.....	64	Tekniska data.....	225
Längd, justera.....	64	Mått.....	227
Stol, extra.....	50	Sovplatser.....	227
Med säkerhetsbälte.....	51	Tekniskt tillåten totalvikt.....	24
Stoppklossar.....	63	Tillåten totalvikt se tekniskt tillåten	
Störningsorsaker.....		totalvikt.....	24
12 V-försörjning.....	211	Tillbehör, extra.....	16
230 V-anslutning.....	210	Toalett.....	172
Batteri.....	210	Förbereda.....	173
Belysning.....	210	Kontrollampa.....	174
Bodelsbatteri.....	210	Säkring.....	132, 133
Bromssystem.....	209	Spola.....	174
Elektrisk anläggning.....	210	Störningsorsaker.....	219
Gasanläggning.....	212	Toalettrum.....	172
Gasspis.....	216	Luktförbättrare.....	176
Innerdörr.....	220	Vädra.....	172
Klimatanläggning (Telair).....	215	Trafikbestämmelser i utlandet.....	229
Kylskåp.....	217	Trafiksäkerhet.....	41
Påbyggnad.....	220	Anvisningar.....	17
Satellitsystem.....	209	Checklista.....	41
Skåpluckor.....	220	TV-apparat.....	38
Spisfläkt.....	216	Tvätta med högtryckstvätt.....	177
Startbatteri.....	210	TV-uttag.....	134
Toalett.....	219	Tyget till dynorna, rengöra.....	179
Värmesystem.....	213	Typskylt.....	200
Varmluft-värmesystem.....	213		
Varmvattenberedare.....	213		
Vattenförsörjning.....	219		
Symboler.....			
Gasavstängningsventiler.....	107, 137		
Till anvisningarna.....	7		
T		U	
Taklucka med fläkt.....	92	Underhållsarbeten.....	190
Avlufta.....	93	Bodelsbatteri.....	190
Fläkt, stänga av.....	93	Dörrar.....	190
Fläkt, slå på.....	93	Klimatanläggning (Telair).....	183
Förstärkningsfunktion.....	93	Varmvatten-värmesystem.....	191
Insektsskydd.....	93	USB-uttag.....	116
Mörkläggningsgardin.....	93	Uttag.....	
Öppna.....	92	SAT-uttag.....	134
Stänga.....	92	TV-uttag.....	134
Ventilera.....	93	USB-uttag.....	116
Taklucka med snäpplås.....		Uttag på utsidan.....	134
Mörkläggningsrullgardin.....	92	Uttag på utsidan.....	134
Öppna.....	91	Utvändig skötsel.....	177
Stänga.....	91	Utvändiga luckor.....	74
Takluckor.....	89	Lucklås.....	74, 75
Tanklock, se bränslepåfyllningsrör.....	59		
Tankning.....	59		
Täthetsgaranti.....		V	
Bevis täthetskontroll.....	13	Vädra.....	84
Bürstner - Garantibestämmelser.....	11	Toalettrum.....	172
		Värmesystem.....	138
		Cirkulationsfläkt.....	140
		Första idrifttagandet.....	138
		Kanalspärre.....	53
		Luftmunstycken, inställning.....	139
		Störningsorsaker.....	213

Alfabetisk förteckning

Värmekretslopp, reglera.....	149
Varmluftspredning.....	139
Värmesystem för avloppstank och avloppsledningar.....	170
Säkringar.....	133
Värmeväxlare (Alde)	
Monteringsställe.....	150, 225
Slå på.....	150
Stänga av.....	150
Varmluftspredning.....	139
Varmluft-värmesystem.....	140
Cirkulationsfläkt.....	140
Driftlägen.....	144
Kontrollenhet.....	140
Monteringsställe.....	225
Störningsorsaker.....	213
Varmvattenberedare.....	138
Varmvattenberedare (Alde)	
Tömning.....	152
Vatten, fylla på.....	152
Varmvattenberedare (Truma).....	140
Driftlägen.....	144
Monteringsställe.....	225
Säkerhets-/avtappningsventil.....	143
Störningsorsaker.....	213
Tömning.....	143
Varmvattenberedning, slå på.....	142
Varmvattenberedning, stänga av.....	142
Vatten, fylla på.....	143
Varmvatten-värmesystem	
230 V-eldrift, välja.....	148
3-vägsventil.....	149
Avluftning av värmearläggning.....	192
Driftlägen.....	148
Extra cirkulationspump.....	151
Gas och 230 V-eldrift, välja.....	148
Gasdrift, välja.....	148
Inställningsmeny.....	147
Kontrollenhet.....	145, 146
Monteringsställe.....	225
Skötsel.....	191
Startbild.....	147
Underhållsarbeten.....	191
Värmesystem, slå på.....	148
Värmesystem, stänga av.....	148
Värmevätska, fylla på.....	192
Värmeväxlare.....	150
Varvtal, cirkulationspump.....	149

Vätskenivå, kontroll.....	191
Verktygsmenyer.....	148
Varningsetiketter.....	200
Varselljus.....	195
Vattenförsörjning	
Allmänt.....	163
Störningsorsaker.....	219
Vattenledningar, rengöra.....	181
Vattenpump.....	163, 164
Knapp.....	126
Monteringsställe.....	225
Vattensystem.....	163
Desinficera.....	182
Fyll på.....	164
Påfyllningsöppning för dricksvatten.....	164
Rengöring.....	181
Säkerhetsanvisningar.....	21
Skötsel.....	181
Tömning.....	167
Vattentank.....	163
Monteringsställe.....	225
Nivå, visning.....	125
Rengöring.....	181
Utlopp.....	166
Vatten, fyll på.....	166
Vatten, tappa av.....	167
Ventilation.....	16, 84
Vikt i körklart skick.....	28
Vikt i körklart tillstånd.....	25
Vikter av extrautrustningar.....	223
Vilospänning.....	115
Vilostrom.....	115
Vintercamping.....	231
Vinterdrift.....	184
Vinterskötsel.....	184

Y

Ytterbelysning.....	41
Belysning, byte.....	193
Störningsorsaker.....	210
Ytterspegel.....	55
Ställa in.....	55
Värmesystem, slå på.....	55
Yttre anslutning se 230 V-anslutning.....	65
Yttre dusch.....	103
Ansluta.....	103
Tömning.....	103

Bürstner GmbH & Co. KG

Weststraße 33
D-77694 Kehl / Rhein
Tel. +49 7851 / 85 - 0
Service-Hotline 85-950
Fax +49 7851 / 85 - 201
info@buerstner.com

Bürstner Service-Center

Elsässer Straße 80
D-77694 Kehl / Neumühl

www.buerstner.com